

รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

เจน เกิดโพชา

ดุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566

รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

เจน เกิดโพชา

ดุษฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
พุทธศักราช 2566

THE MANAGEMENT MODEL OF SMALL SCHOOLS WITH THE DISTANCE EDUCATION VIA SATELLITE OF SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER THE OFFICE OF PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION

JANE KERDPOCHA

A DISSERTATION SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF DOCTOR OF EDUCATION
IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2023

(COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)

บทคัดย่อ

หัวข้อวิทยานิพนธ์	:	**รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก**
ชื่อนักศึกษา	:	**เจน เกิดโพชา**
ชื่อปริญญา	:	**ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต**
สาขาวิชา	:	**การบริหารการศึกษา**
ปีการศึกษา	:	**2566**
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	:	**ดร. ขัตติยา ด้วงสำราญ**

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก 2) สร้างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก และ 3) ประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก จำนวน 274 แห่ง โดยมีผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน จำนวน 822 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถาม ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.99 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง แบบบันทึกข้อเสนอแนะ และแบบประเมิน เก็บข้อมูลในปีพุทธศักราช 2565 สถิติพื้นฐานที่ใช้ คือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติเพื่อการจำแนกกลุ่มตัวแปร คือ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (EFA) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ และ 49 ตัวแปร

2. รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก จากการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) พบว่า มี 6 องค์ประกอบหลัก ได้แก่

1) การดำเนินงานในโรงเรียน

2) การจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ

3) การจัดสภาพแวดล้อม

4) คุณภาพผู้เรียน

5) การปฏิบัติตนของนักเรียน และ

6) กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู

3. การประเมินและรับรองรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ในด้านความเป็นไปได้ ความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 15 คน ผ่านการประเมินคิดเป็นร้อยละ 100

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก, การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ABSTRACT

Thesis Topic	**:**	**The Management Model of Small Schools with the Distance Education via Satellite of School Administrators under the Office of Primary Educational Service Area Office in Western Region**
Student's Name	**:**	**Jane Kerdpocha**
Degree Sought	**:**	**Doctor of Education**
Program	**:**	**Educational Administration**
Academic Year	**:**	**2023**
Advisor	**:**	**Dr. Khattlya Duangsamran.**

The purposes of this research were as follows : 1) to study the components of the Management model of small schools with the distance education via satellite under the office of primary educational service area office in western region, 2) to create an the Management model of small schools with the distance education via satellite under the office of primary educational service area office in western region, and 3) to evaluate and affirm the Management model of small schools with the distance education via satellite under the office of primary educational service area office in western region. The mixed research methodology was used in the study. The data were collected by questionnaires with reliability at 0.99, structural interviews and checklist forms from 822 samples consisting of school directors, heads of department, academic supervisor of schools and the teachers responsible for the project in 274 schools. The analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, exploratory factor analysis.

The research's findings were as follows: -

1. The components of the Management model of small schools with the distance education via satellite under the office of primary educational service area office in western region consist of 6 components and 49 variables.

2. the Management model of small schools with the distance education via satellite under the office of primary educational service area office in western region from exploratory factor analysis (EFA) has 6 main components;

1) School Operations

2) Instructional Management and Supervision

3) Environment Management

4) Learner Quality

5) Student Behavior and

6) Teachers' Instructional Management Process.

3. The evaluation and confirmation of the model from experts in its were at 100 % verification of acceptable range of accuracy, suitability, possibility, and practicality.

Keywords: Management model of small schools, Distance education via satellite

กิตติกรรมประกาศ

ดุษฎีนิพนธ์เรื่องรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตกฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.ขัตติยา ด้วงสำราญ อาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ ตลอดจน พระมหาฉัตรชัย สุฉตตชโย, ผศ.ดร. พระมหาธำรงค์ □□ตปุญโญ,ดร. พระมหาไกรวรรณ์ ชินทตฺติโย, ดร. ดร.สุธาสินี แสงมุกดา และคณาจารย์สาขาวิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.เกชา เหลืองสุดใจชื้น ดร.ธนสาร บัลลังก์ปัทมา ดร.สุภัทรา สภาพอัตถ์ ดร.วชิรวิทย์ นิติพันธ์ ดร.รัตนชัย เอี่ยมพิทักษ์พร และ ดร.ธนกฤต ธรรมวณิชย์ ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและให้ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ดร.อโณทัย ไทยวรรณศรี ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้อำนวยการ ดร.ศณิศา บุษบงค์ ผู้อำนวยการ ดร.จิตตานันท์ สุขสวัสดิ์ ผู้อำนวยการ ดร.สุทธิวัฒน์ มากมี ผู้อำนวยการ ณิชกานต์ เขี้ยวแก้ว ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารและคณะครูโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก ที่ได้กรุณาให้ข้อมูลอันมีค่าสำหรับการวิจัย

ขอขอบพระคุณ ดร.อโณทัย ไทยวรรณศรี นายไพฑูรย์ อรุณศรีประดิษฐ์ ผอ.สพป.นครปฐม เขต 2 ดร.จงรักษ์ ศรีทิพย์ รอง ผอ.สพป.นครปฐม เขต 2 นายธนะชน ทัศนะเกตุ รอง ผอ.สพป.นครปฐม เขต 2 ดร.ฐาปณี พวงงาม รอง ผอ.สพป.ราชบุรี เขต 1 นางสาวนิตยนันท์ อัครวรรณโรจน์ รอง ผอ.สพป.กาญจนบุรี เขต 1 ผู้อำนวยการ ดร.สุมินตรา ปิ่นทอง ผู้อำนวยการ ดร.ฉวีวรรณ เฟื่องทอง ผู้อำนวยการ จิราภรณ์ เจริญเชื้อ ผู้อำนวยการ ดร.ฉวีวรรณ เฟื่องทอง ผู้อำนวยการ กานต์นภัส กลับเครือ นางกัญญา อิ่มใจ นายกฤษฎา ทรัพย์ขำ นางชลณา ม่วงหวาน นางสาวอรทัย บุญเส็ง และนางสาวปานเนตร ม่วงสุวรรณ ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการประเมินรูปแบบด้วยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผศ.ดร.อุบล วุฒิพรโสภณ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาฯ คณะกรรมการสถานศึกษาฯ โรงเรียนคลองบางกระทึก ครอบครัวเกิดโพชา และเพื่อนนักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจในการศึกษาและวิจัยในครั้งนี้

เจน เกิดโพชา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย ..... **จ**

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ ..... **ช**

กิตติกรรมประกาศ ..... **ฌ**

สารบัญ ..... **ญ**

สารบัญตาราง ..... **ฑ**

สารบัญภาพ ..... **ฌ**

บทที่

บทที่ 1 บทนำ **1**

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 1

1.1.1 ความเป็นมาของการวิจัย 1

1.1.2 ปัญหาการวิจัย 6

1.1.3 ความสำคัญของปัญหาการวิจัย 7

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย 9

1.3 คำถามการวิจัย 9

1.4 สมมติฐานการวิจัย 10

1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย 10

1.6 ขอบเขตของการวิจัย 13

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ 14

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ 16

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง **17**

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ 17

2.1.1 ความหมายของรูปแบบ 17

2.1.2 องค์ประกอบของรูปแบบ 20

2.1.3 ประเภทของรูปแบบ 22

2.1.4 ลักษณะของรูปแบบที่ดี 25

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

2.1.5 การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ 26
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก 30
2.2.1 การบริหารโรงเรียน..... 30
2.2.2 ความสำคัญของโรงเรียนขนาดเล็ก 33
2.2.3 นโยบายการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก 35
2.2.4 การบริหารตามวงจรคุณภาพ PDCA..... 36
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 43
2.3.1 การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 46
2.3.2 มาตรฐานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม..... 49
2.3.3 การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในระบบโรงเรียน 56
2.3.4 การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของโรงเรียนในภาวะวิกฤต 61
2.3.5 องค์ประกอบการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม..... 63
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับอิทธิบาท 4 68
2.4.1 ความหมายของอิทธิบาท 4..... 68
2.4.2 ความสำคัญของอิทธิบาท 4 70
2.4.3 องค์ประกอบของอิทธิบาท 4 71
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 74
2.5.1 งานวิจัยในประเทศ 74
2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ 90
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 93
3.1 วิธีการและขั้นตอนในการวิจัย 93
3.2 ระเบียบวิธีการวิจัย..... 97
3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 98
3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย..... 100
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 102

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ 103
3.7 สรุป 104
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 106
4.1 ผลการศึกษาเอกสารการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก 107
4.2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก 130
4.3 ผลการประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก .. 151
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 161
5.1 สรุป 163
5.2 อภิปรายผล 168
5.3 ข้อเสนอแนะ 173
บรรณานุกรม 175
ภาคผนวก 185
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์ 186
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย 192
ภาคผนวก ค แบบประเมิน 203
ภาคผนวก ง การหาคุณภาพเครื่องมือ 207
ภาคผนวก จ รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ 212
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์ 218
ภาคผนวก ช หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 224

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก ซ หนังสือขอความอนุเคราะห์หนังสือขอความอนุเคราะห์
กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล (Try out)..... 230
ภาคผนวก ฌ หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม..... 241
ภาคผนวก ญ หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการสนทนากลุ่ม
(Focus Group Discussion) 243
ภาคผนวก ฎ ภาพประกอบการประเมินและรับรองรูปแบบ โดยวิธีการ
สนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)..... 259
ประวัติผู้วิจัย..... 263

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

3.1 แสดงจำนวนโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัด..... 99

4.1 ผลการวิเคราะห์เอกสาร (นักวิชาการต่างประเทศ) 109

4.2 สรุปสาระสำคัญจากการศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง..... 124

4.3 ผลสรุปการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ..... 128

4.4 ความถี่และร้อยละของข้อมูลแสดงสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม... 131

4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก..... 133

4.6 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลที่จะใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก 139

4.7 ค่าไอเกน ค่าร้อยละ ของความแปรปรวน ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม องค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก..... 140

4.8 องค์ประกอบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก..... 141

4.9 ค่าน้ำหนักตัวแปรขององค์ประกอบที่ 1 ขององค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก..... 142

สารบัญตาราง

ตารางที่ **หน้า**

4.10 ค่าน้ำหนักตัวแปรขององค์ประกอบที่ 2 ขององค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก..... 145
4.11 ค่าน้ำหนักตัวแปรขององค์ประกอบที่ 3 ขององค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก..... 147
4.12 ค่าน้ำหนักตัวแปรขององค์ประกอบที่ 4 ขององค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก..... 148
4.13 ค่าน้ำหนักตัวแปรขององค์ประกอบที่ 5 ขององค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก..... 149
4.14 ค่าน้ำหนักตัวแปรขององค์ประกอบที่ 6 ขององค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก..... 149

สารบัญภาพ

ภาพที่ **หน้า**

1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย 11

2.1 วงจรเดมมิ่ง วนซ้ำแต่ละรอบสี่ขั้นตอน PDCA 37

2.2 การปรับปรุงอย่างต่อเนื่องด้วยความสำเร็จของวงจร PDCA..... 38

2.3 กรอบโครงสร้างของมาตรฐานและตัวชี้วัดการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)..... 51

3.1 สรุปขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย 96

4.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา ในภาคตะวันตก..... 150

5.1 รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา ในภาคตะวันตก 167

บทที่ 1
บทนำ

กระแสความเปลี่ยนแปลงในสังคมโลกปัจจุบันได้ก้าวเข้าสู่ยุคของข้อมูลข่าวสารที่ประชาชนทั่วโลกสามารถติดต่อสื่อสารถึงกันได้อย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดผลกระทบต่อปัจจัยในการพัฒนาประเทศด้านต่างๆ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทำให้นานาประเทศต่างให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีคุณภาพเพื่อเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง และสร้างสังคมที่มีคุณภาพ ซึ่งคนจะมีคุณภาพได้นั้นจำเป็นต้องอาศัยการศึกษา เป็นรากฐานในการพัฒนา เพราะการศึกษาเป็นองค์ประกอบแรกที่มีความสำคัญยิ่งต่อกระบวนการพัฒนาคนทุกช่วงชีวิตให้มีความเจริญงอกงามเชื่อมโยงไปกับความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งการจัดการศึกษาในประเทศไทยที่ผ่านมายังพบความเหลื่อมล้ำทางการศึกษาในหลายมิติ โดยเฉพาะการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเทียบเท่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ได้ เนื่องจากขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยี ไม่มีผู้บริหาร ขาดครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง และจำนวนครูไม่ครบชั้น การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television: DLTV) เป็นการจัดการศึกษาที่สำคัญแนวทางหนึ่งในการขับเคลื่อนการยกระดับคุณภาพการศึกษาในยุคปัจจุบันให้มีประสิทธิภาพ สร้างความเสมอภาคของผู้เรียนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพใกล้เคียงกัน ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในภาพรวมของประเทศ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก ในบทที่หนึ่งนี้ ประกอบด้วยเนื้อหาสาระสำคัญเจ็ดประเด็น คือ 1) ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา 2) วัตถุประสงค์ของการวิจัย 3) คำถามในการวิจัย 4) ขอบเขตของการวิจัย 5) กรอบแนวคิดการวิจัย 6) นิยามศัพท์เฉพาะ และ 7) ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ โดยมีรายละเอียดตามเนื้อหา ดังต่อไปนี้

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

1.1.1 ความเป็นมาของการวิจัย

การศึกษาในประเทศไทยมีความสำคัญอย่างมาก เพื่อให้เป็นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 54 และเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทย ในช่วงปี พ.ศ. 2560-2564

ประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงด้านการศึกษาทั้งด้านกฎหมาย กลไก และนวัตกรรมการศึกษาหลายประการ อาทิ การกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี การยกร่างพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ การจัดตั้งกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา การประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) และมาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561 เป็นต้น รวมถึงการปฏิรูปการศึกษาหลายครั้ง เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงการศึกษาให้มากที่สุด เพื่อนำไปสู่ความก้าวหน้าและความสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่ยังมีช่องว่างหรือจุดอ่อนที่ต้องเร่งแก้ไขอยู่หลายเรื่อง โดยเฉพาะเมื่อต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 ไม่ว่าจะเป็นความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ การแข่งขันทางเศรษฐกิจกับประเทศต่าง ๆ ในเวทีโลก และภัยคุกคามเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561, หน้า 1) ในขณะที่ประเทศไทยมีประชากรมากเป็นอันดับ 21 และพื้นที่การเกษตรใหญ่เป็นอันดับ 18 ของโลก แต่พัฒนาคุณภาพประชากรและพัฒนาเศรษฐกิจสังคมได้ในเกณฑ์ต่ำ รายได้ต่อหัวประชากรค่อนข้างต่ำ ถูกจัดเป็นประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ดัชนีความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจสังคม ดัชนีการพัฒนามนุษย์ ดัชนีการพัฒนาการศึกษารวมถึงผลการทดสอบเปรียบเทียบของไทยเทียบกับนักเรียนนานาชาติอยู่ในเกณฑ์ต่ำกว่าหลายประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วย การจัดการศึกษาของประเทศไทยจึงต้องเน้นการพัฒนาในเชิงคุณภาพให้สามารถสนองตอบความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงการพัฒนาคุณภาพคนให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ (Area based) และความต้องการของตลาดแรงงานที่มีความซับซ้อนหลากหลายมากขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563, หน้า 6) ระดับคุณภาพชีวิตของคนไทยหลายด้านยังต่ำกว่าเป้าหมายและไม่สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมบนฐานความรู้ ปัญหาสำคัญ เช่น การศึกษาและการเรียนรู้ของคนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพ เด็กปฐมวัยยังมีพัฒนาการที่ล่าช้ากว่าวัยเพราะครอบครัวไม่มีความรู้และขาดเวลาในการเลี้ยงดูอย่างเหมาะสม และเด็กวัยเรียนยังมีปัญหาด้านสติปัญญาเพราะคุณภาพการศึกษาไทยอยู่ในระดับต่ำ ประกอบกับการขาดการฝึกทักษะที่แปลงความรู้สู่ทักษะที่เพียงพอ จึงส่งผลให้วัยแรงงานมีผลิตภาพการผลิตต่ำ อีกปัญหาหนึ่งที่สำคัญและเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาทุนมนุษย์ของไทย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559, หน้า 1)

นอกจากนี้ปัญหาการศึกษาที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาไทย คือ ปัญหาการขาดแคลนครู ซึ่งถือเป็นปัจจัยสำคัญ เพราะระบบการศึกษาจะมีคุณภาพสูงเพียงใดย่อมขึ้นกับคุณภาพของครู คุณภาพของครูคือปัจจัยที่สำคัญที่สุดต่อคุณภาพการเรียนรู้ของนักเรียน (OECD, 2013a อ้างถึงในสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2559, หน้า 1) ระบบการศึกษาของประเทศกลุ่มคะแนนสูงมักให้ความสำคัญ อันดับแรกแก่ครู โดยเลือกใช้ครูคุณภาพเหมาะสมหรือครูคุณภาพสูง (Qualified teachers) ซึ่งระบบโรงเรียนไทยยังคงขาดแคลน ยิ่งไปกว่า

นั้นครูทั่วไปก็ยังไม่เพียงพอ จึงเป็นความจำเป็นเฉพาะหน้า ที่ต้องดำเนินการทั้งเรื่องการจัดหาและการพัฒนาครูให้มีคุณภาพสูง จากที่กล่าวมาแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของครูที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา ซึ่งในระบบโรงเรียนไทยไม่เพียงแต่ขาดแคลนครูวิชาเฉพาะเท่านั้น หากยังขาดแคลนครูที่สอนวิชาทั่ว ๆ ไปอีกด้วย ทั้งนี้จากการวิจัยพบว่าโรงเรียนที่มีสถานะทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำและโรงเรียนในชนบท ซึ่งได้แก่ โรงเรียนสังกัด สพฐ. (กลุ่ม สพป.) มีการขาดแคลนครูสูงที่สุด (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, FOCUS ประเด็นจาก PISA : ฉบับที่ 5 (พฤษภาคม 2559) หน้า 2)

กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดนโยบายและแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กที่สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลที่ผ่านมาอย่างต่อเนื่องทั้งการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา ลดภาระค่าใช้จ่ายผู้ปกครอง ตามนโยบายเรียนดี เรียนฟรี 15 ปีอย่างมีคุณภาพ เช่น การจัดรถโมบายคอมพิวเตอร์เคลื่อนที่ การหมุนเวียนครูเข้าสอนการพัฒนาครูด้านภาษาอังกฤษ ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology : ICT) รูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์(e-Learning) สร้างเครือข่ายเพื่อให้เกิดการพัฒนาและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยช่วยเหลือแบ่งปันในเรื่องทรัพยากร อาคารสถานที่ สื่อ วัสดุและอุปกรณ์การพัฒนาใช้สื่อเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television) หรือ DLTV ให้กับโรงเรียนขนาดเล็ก การสร้างเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วนโดยเฉพาะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้เกิดการพัฒนาและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยช่วยเหลือแบ่งปันในเรื่องทรัพยากร อาคารสถานที่ สื่อ วัสดุอุปกรณ์การพัฒนาระบบการบริหารจัดการ จัดทำแผนยุทธศาสตร์เร่งพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่สามารถยุบได้กำหนดยุทธศาสตร์การปรับปรุงคุณภาพการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก สร้างวิธีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศด้วยหลายรูปแบบ เช่น ไตรภาคีจตุภาคี ศูนย์ปัญจวิทยาคาร การบริหารจัดการแบบศูนย์โรงเรียน เป็นต้น นอกจากนี้ยังได้จัดเพิ่มงบประมาณ เงินอุดหนุนรายหัวให้กับนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กทั้งระดับประถมศึกษาที่มีนักเรียน 120 คนลงมาและโรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีนักเรียน 300 คนลงมา และจัดทำโครงการวิจัยเพื่อกำหนดอนาคตโรงเรียนขนาดเล็กของประเทศไทย จากที่กล่าวมาข้างต้น พบว่าในทุกภาคส่วนได้ตระหนักและให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก ให้เท่าเทียมโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ เพื่อเป้าหมายสูงสุดในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และเพื่อสร้างความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา แต่จากการดำเนินงานที่ผ่านมายังพบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน เช่น สภาพภูมิศาสตร์ สภาพทางสังคม ความต้องการของครู ตลอดจนความต้องการของชุมชน ส่งผลต่อคุณภาพในการจัดการศึกษาทำให้ในปี 2560 มีการยุบโรงเรียนขนาดเล็กไปแล้วกว่า 100 โรง เนื่องจากไม่มีเด็กนักเรียน และในจำนวน 30,000 กว่าโรงเรียนที่อยู่ในสังกัดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโรงเรียนขนาดเล็กที่มีเด็กน้อยกว่า 120 คน ประมาณ 15,000 โรง หรือคิดเป็นร้อยละ 50 ของจำนวนโรงเรียนทั้งหมด และในจำนวนนี้เป็นโรงเรียนที่มีนักเรียนน้อย

กว่า 40 คน ประมาณ 1,000 โรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ (2559, หน้า 1)

การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นทางเลือกที่ดีทางหนึ่งสำหรับโรงเรียนขนาดเล็ก โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ ได้แก่ 1) เพื่อแก้ปัญหาครูไม่ครบชั้นเรียน 2) เพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนครูในบางสาขาวิชาเอก 3) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น และ4) เพื่อให้โรงเรียนมีมาตรฐานเท่าเทียมกัน ซึ่งปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม การนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมมาใช้ มีปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้อง คือ 1) ต้องมีเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมจากสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 2) ผู้เกี่ยวข้องต้องมีความรู้ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมและดำเนินงานอย่างจริงจังต่อเนื่อง 3) นักเรียนต้องเข้าใจวิธีการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่ถูกต้อง มีวินัยในการเรียน มีทักษะพื้นฐานเหมาะสมกับระดับชั้น เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ทันกำหนดของโรงเรียนต้นทาง (โรงเรียนวังไกลกังวล) และ 4) โรงเรียนต้องวางแผนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถชมรายการได้ครบถ้วนตามตารางการออกอากาศของโรงเรียนวังไกลกังวล โรงเรียนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตามความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ซึ่งถ้าโรงเรียนนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนทางไกล ผ่านดาวเทียมมาใช้อย่างถูกต้องจริงจังและต่อเนื่องจะส่งผลให้นักเรียนมี คุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ดำเนินการออกอากาศรายการโทรทัศน์ เพื่อการศึกษา ใน 2 ลักษณะ คือ การศึกษาในระบบโรงเรียนเป็นการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาในระบบโรงเรียน (Formal Education) ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อช่วยเหลือโรงเรียนในรายวิชาที่ขาดแคลนครูผู้สอน หรือเป็นรายวิชาที่มีเนื้อหาค่อนข้างยาก โรงเรียนที่ต้องการเข้าร่วมโครงการสามารถทำได้โดยจัดหาเครื่องรับสัญญาณดาวเทียม เพื่อรับชมรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมตามตารางเวลาที่ออกอากาศ และการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Education) เป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้ข่าวสารข้อมูล ความรู้และทักษะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วไป การจัดการศึกษาผ่านดาวเทียมเพื่อการศึกษาตามอัธยาศัยนี้ กำหนดเนื้อหารายการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาปัจจุบัน และความต้องการของประชาชนในการพัฒนาสภาพ ความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชน ต่อมาการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ได้จัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television: DLTV) ขึ้นที่โรงเรียนวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ถ่ายทอดการเรียนการสอนออกอากาศเป็นปฐมฤกษ์ ในโรงเรียนเครือข่ายทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2538 ปัจจุบันโรงเรียนวังไกลกังวล เป็นต้นแบบที่ทรงประสิทธิภาพ และเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียมที่ก้าวหน้าเป็นสถานศึกษาแห่งแรกที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยถ่ายทอดกระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียน

การสอนตลอดจนองค์ความรู้ควบคู่คุณธรรมไปยังผู้เรียนทั้งในประเทศและต่างประเทศ สนองพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงเน้นให้นักเรียนได้รู้จักช่วยเหลือตนเองและยึดเป็นแนวปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แก้ปัญหาการขาดแคลนครูและยกระดับความเสมอภาคของผู้เรียนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพใกล้เคียงกัน คือการใช้เทคโนโลยีทางการสื่อสารโทรคมนาคมเป็นเครื่องมือในการขยายโอกาส เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (2559, หน้า 1)

จากข้อสั่งการของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องเร่งรัดดำเนินการในประเด็นด้านการศึกษาเรื่องการขาดแคลนครูในโรงเรียนพื้นที่ห่างไกลรวมทั้งการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็ก โดยในวันที่ 11 มิถุนายน 2557 รองหัวหน้าฝ่ายสังคมจิตวิทยาคณะรักษาความสงบแห่งชาติ พร้อมคณะได้เดินทางไปเยี่ยมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ซึ่งได้จัดทำโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเฉลิมพระเกียรติมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบปัญหาการมีครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงสาขาวิชาเอก และครูบางส่วนสอนโดยไม่ใช้สื่อ ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ เป็นเหตุให้เด็กนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กขาดโอกาสและความเท่าเทียมกับเด็กนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่หรือโรงเรียนที่อยู่ในเมือง ซึ่งผลการใช้การถ่ายทอดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมทำให้นักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น ผลการสอบ NT และ O-Net สูง ขึ้นเป็น 2 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนเริ่มโครงการ และนักเรียนได้พัฒนาทักษะ การเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูพัฒนาทักษะการสอน และลดภาระการเตรียมการสอน จากผลการดำเนินการดังกล่าว ฝ่ายสังคมจิตวิทยา คณะรักษาความสงบแห่งชาติ พิจารณาแล้วให้มีการศึกษา และขยายผลโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมไปยังพื้นที่อื่นๆ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ 5 ธันวาคม 2557 2) เพื่อช่วยแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบปัญหาการมีครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงสาขาวิชาเอก และ 3) เพื่อขยายผลโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมไปยังพื้นที่อื่นๆ ให้มีผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับมอบหมายนโยบายและดำเนินกิจกรรมโครงการ ซึ่งการดำเนินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็กทั่วประเทศมีการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และระดับโรงเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งเน้นที่จะพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน

1.1.2 ปัญหาการวิจัย

จากสภาพการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตกในปัจจุบัน อาจกำหนดประพจน์ของปัญหาการวิจัยได้ว่า “การใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษายังมีข้อจำกัดในหลาย ๆ ด้าน” ซึ่งสามารถอธิบายขยายความได้ ดังต่อไปนี้

นับตั้งแต่รัฐบาลมีข้อสั่งการให้กระทรวงศึกษาธิการเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยการขยายผลโครงการพัฒนาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television : DLTV) ไปยังโรงเรียนขนาดเล็กทั่วประเทศได้รับสัญญาณการจัดการเรียนการสอนจากโรงเรียนวังไกลกังวล เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในโรงเรียนขนาดเล็ก และเพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่นักเรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล รวมไปถึงต้องการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ของโรงเรียนขนาดเล็กให้สูงขึ้น โดยดำเนินการเริ่มจากภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 เป็นต้นมา พบว่า ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กที่จัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มีผลการทดสอบ National Test (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่อย่างเด่นชัด เมื่อเปรียบเทียบกับปีการศึกษา 2556 ส่วนผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2557 พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กที่จัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมีผลคะแนนเฉลี่ยของระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใน 5 กลุ่มสาระการเรียนรู้ คือ ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษมีค่าเฉลี่ยสูงขึ้น การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูได้จริงในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยเฉพาะการขาดแคลนครูวิชาเอกหลัก เช่น ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษในโรงเรียนขนาดเล็กที่ห่างไกลเมือง และตอบโจทย์ของการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลให้ได้รับการศึกษาที่เท่าเทียมกับนักเรียนที่อยู่ในเมือง แต่ยังขาดประสิทธิภาพในการดำเนินการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ (O-NET) ถึงแม้จะพบว่า ภาพรวมของผล O-NET ระดับประเทศที่ผ่านมาในปีการศึกษา 2557 ของโรงเรียนขนาดเล็กจะมีผลคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้น (กุณฑิกา พัชรชานนท์ และ บัลลังก์ โรหิตเสถียร, 2558, ออนไลน์)

สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร (นรรัชต์ ฝันเชียร, 2562) ได้รวบรวม และสรุปถึงปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าการที่โรงเรียนขนาดเล็กที่มีอยู่จำนวนมากนั้น ไม่สามารถสะท้อนถึงคุณภาพ และประสิทธิภาพในการการจัดการศึกษานั้น ซึ่งส่วนใหญ่ประสบปัญหาอย่างน้อย 3 ประการ ซึ่งส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเทียบเท่ากับโรงเรียนขนาดกลาง

และขนาดใหญ่ได้ ประกอบด้วย 1) โรงเรียนขนาดเล็กมีต้นทุนในการจัดการเรียนการสอนต่อหัวที่สูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ค่าใช้จ่ายนักเรียนต่อหัวสูงกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ 2) จากการที่โรงเรียนแต่ละแห่งได้รับการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาจากรัฐบาล โดยคิดเป็นเป็นรายหัวนักเรียน ส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนน้อยได้รับงบประมาณน้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่ ส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กขาดทั้งอุปกรณ์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนการสอนลดลง และ 3) ปัญหาการขาดแคลนครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง และจำนวนครูไม่ครบชั้นเรียน เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดสัดส่วนครู 1 คน ต่อนักเรียน 20 คน ซึ่งสัดส่วนดังกล่าวส่งผลให้เกิดปัญหาในการจัดสรรครูแก่นักเรียน จะเห็นได้ว่าโรงเรียนขนาดเล็กนั้น ส่วนใหญ่มีความยากลำบากในการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพราะงบประมาณที่มีจำกัด ทำให้ไม่อาจจัดสรรสื่อวัสดุอุปกรณ์ในการส่งเสริมการศึกษาได้อย่างเหมาะสม อันจะส่งผลกระทบต่อคุณภาพการศึกษาในระยะยาว โดยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากการทดสอบระดับชาติชั้น ป.6 ของโรงเรียนขนาดเล็กนั้น ภาพรวมอยู่ในระดับต่ำกว่าโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่ซึ่งสอดคล้องกับผลการประเมินโดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ([สมศ.]) ในการประเมินรอบที่ 2 ที่พบว่าโรงเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก โดยเฉพาะมาตรฐานด้านผู้เรียน

1.1.3 ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชบรมนาถบพิตร ทรงมีพระราชญาณทัศน์ในด้านการศึกษาและทรงเห็นประโยชน์ของการสื่อสารผ่านดาวเทียมในการใช้เพื่อการศึกษาของไทยสามารถแก้ปัญหาในการเข้าถึงการศึกษาของประชาชนชาวไทยที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งชนบทกันดาร และห่างไกลความเจริญ ซึ่งขาดโอกาสในการศึกษาหาความรู้ประกอบกับพื้นที่ดังกล่าวยังขาดแคลนครูผู้สอน และอุปกรณ์การเรียนที่ส่งเสริมต่อการเรียน และการศึกษาของเด็กและเยาวชนด้วยการศึกษาและการสื่อสารผ่านดาวเทียมเพื่อการศึกษาของไทย อันจะส่งผลระยะยาวต่อการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีความรู้ความสามารถ มีสติปัญญาในการไตร่ตรองความคิด และการกระทำอย่างมีเหตุผล และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อที่จะมาเป็นกำลังหลักสำคัญในการร่วมมือกันพัฒนาประเทศให้มีความผาสุกสืบไปในเบื้องหน้า ดังพระราชดำรัสตอนหนึ่งเกี่ยวกับการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, หน้า 1)

> *“..ส่วนที่ได้กล่าวถึงการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมนั้น ก็เป็นโครงการที่มาหนุนมูลนิธิราชประชานุเคราะห์เหมือนกันเพราะว่าถ้าประชาชนมีความรู้ ก็หมายความว่าเด็กได้สามารถที่จะเรียนวิชาการต่าง ๆ ทั้งด้านวิทยาศาสตร์ ทั้ง*

ด้านภาษาได้ดี ก็สามารถที่จะดารงชีวิตได้ ได้ดี ได้ดีมาก นอกจากนั้นโรงเรียนที่รายการของการศึกษาทางดาวเทียมนี้ ก็ได้พยายามที่จะให้นักเรียนมีความรู้ทางจริยธรรมด้วย ซึ่งปัจจุบันนี้ก็บ่นกันว่า เยาวชนมักจะไม่ค่อยมีจริยธรรม ไม่ค่อยมีความดี เลยทาให้เกิดความเดือดร้อนทั่วประเทศ เกิดปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับ ยาเสพติดเกี่ยวข้องกับการรุนแรง ความรุนแรงต่าง ๆ ฉะนั้นการสอนของโครงการการศึกษาทางดาวเทียมนั้น ก็จะทาให้ราษฎรของประเทศชาติ มีคุณสมบัติ มีคุณภาพดีขึ้น...”

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดแผนยุทธศาสตร์พัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ประจำปีงบประมาณ 2562 - 2565 เพื่อตอบสนองวิสัยทัศน์โรงเรียนขนาดเล็กมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยนำเรื่องการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมากำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาคุณภาพผู้เรียน ในข้อ 3.4 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี Digital Platform และข้อ 3.5 ส่งเสริมการใช้ New DLTV/DLIT (สุเทพ ชิตยวงษ์, 2562, หน้า 9) นอกจากนี้จากการสำรวจของสวนดุสิตโพลได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วไป ผู้ปกครอง ครูและนักเรียน พบว่า ร้อยละ 98.45 เห็นว่าโครงการขยายผลการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมีประโยชน์มาก และร้อยละ 98.45 มีความพึงพอใจถึงพึงพอใจมาก เนื่องจากเห็นว่าเป็นโครงการของในหลวง ซึ่งเปิดโอกาสทางการศึกษาทำให้นักเรียนได้เรียนกับครูที่มีความรู้ความชำนาญ มีวิธีการสอนที่หลากหลายน่าสนใจ การดำเนินการขยายผลการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของกระทรวงศึกษาธิการตามนโยบายรัฐบาลที่ประสบผลสำเร็จ การวัดผลที่ผ่านมา ถือว่าคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กใน 15,369 โรงเรียน มีคุณภาพการศึกษาที่ดีขึ้น ไม่ว่าจะเป็นผลการทดสอบ O-NET หรือ NT หรือแม้กระทั่งการวัดผลความพึงพอใจของประชาชนที่มีความพึงพอใจมาก (กุณฑิกา พัชรชานนท์ และ บัลลังก์ โรหิตเสถียร, 2558, ออนไลน์)

จากสภาพของปัญหา ผลกระทบ และความสำคัญของปัญหาดังกล่าวมาข้างต้นปัญหาเรื่องนี้ เป็นปัญหาเร่งด่วนที่ควรทำวิจัย หากปล่อยไว้โดยไม่ทำวิจัยและนำผลวิจัยมาใช้แก้ปัญหา ก็จะเพิ่มความรุนแรงหรืออาจลุกลามบานปลายในวงกว้าง ซึ่งจะยากต่อการแก้ไข และจากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ายังไม่มีผู้ใดได้เคยทำวิจัยเรื่องนี้มา ผู้วิจัยในฐานะเป็นบุคลากรในสถานศึกษาเคยบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กมีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จึงสนใจทำวิจัยเรื่องนี้เพื่อทำให้ทราบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก สามารถนำรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตกมาใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย และ สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาในภาค

ตะวันตก และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก ไปใช้ในการกำกับดูแลและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก
2. เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก
3. เพื่อประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

1.3 คำถามการวิจัย

1. การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก มีองค์ประกอบใดบ้าง
2. การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ควรเป็นอย่างไร
3. ผลการประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก เป็นอย่างไร

1.4 สมมติฐานการวิจัย

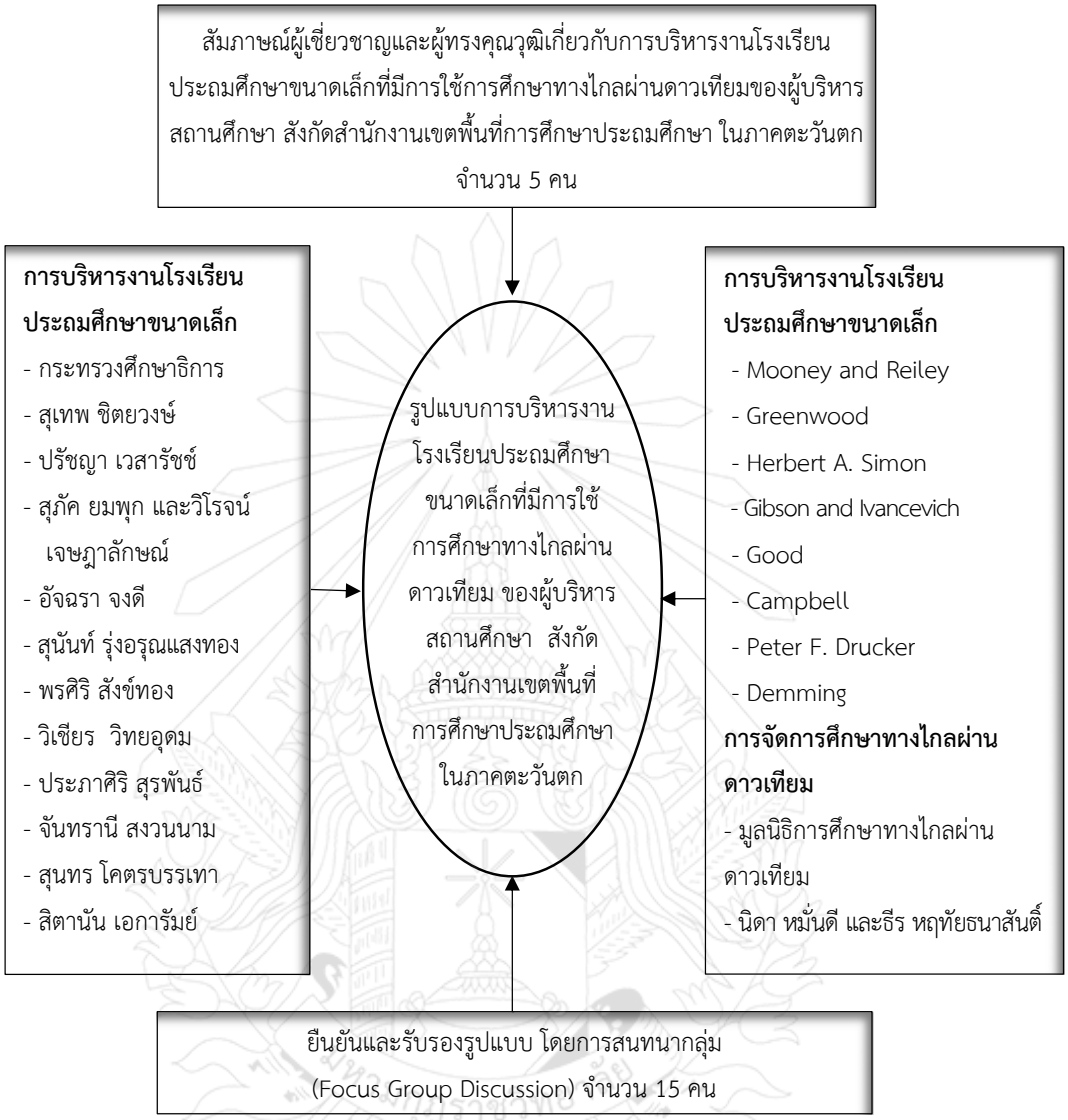
1. องค์ประกอบของการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ด้านพหุตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน

2. รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตกเป็นพหุตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน

1.5 กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก” นี้ มีแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องหลายประการ ซึ่งในที่นี้ ผู้วิจัยใช้แนวคิดหลัก ได้แก่ 1) แนวคิดรูปแบบ 2) แนวคิดการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก 3) มาตรฐานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ประกอบกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยนำมาสังเคราะห์และสรุปเป็นตัวแปรในการศึกษา ซึ่งสามารถประกอบเป็นกรอบแนวคิดโดยสังเขปเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ ดังแสดงในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ที่มา : กระทรวงศึกษาธิการ. การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก. กรุงเทพฯ: สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา.

: สุเทพ ชิตยวงษ์. นโยบายบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก. เอกสารประกอบการประชุมทางไกล ณ สพฐ.

: ปรัชญา เวสารัชช์. หลักการจัดการศึกษา.กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์

: สุภัค ยมพุก และวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์. การบริหารสถานศึกษาและการรับรู้การสนับสนุนการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา. วารสารมนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 8(2), 78.

: มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม. คู่มือพระราชทาน สอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนปลายทาง โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนวังไกลกังวล. กรุงเทพฯ : สยามพริ้น

: นิดา หมั่นดี และ ธีร หฤทัยธนาสันติ์. การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในยุคการศึกษาไทย 4.0. วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

: อัจฉรา จงดี. การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

: สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง. การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

: พรศิริ สังข์ทอง. ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมองค์การของผู้บริหารกับการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน

บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา.

: วิเชียร วิทยอุดม. ภาวะผู้นำ. กรุงเทพฯ : ธีระฟิล์ม และ ไซเท็กซ์.

: ประภาศิริ สุรพันธ์. การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อคุณภาพมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล ภูมิภาคตะวันตก.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

: จันทรานี สงวนนาม. ทฤษฎีและแนวทางในการปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา.กรุงเทพฯ : บุ๊ค พอยท์.

: สุนทร โคตรบรรเทา. การบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

: สิตานัน เอการัมย์. ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

: Mooney and Reiley, The principles of Organization (New York: Harper), 25.

: Greenwood, W. T., Management and Organizational Behavior (Ohio: South Western), 74-75.

: Herbert A. Simon, Administrative Bahavior (New York: McMillet Company. Hills), 3.

: Gibson L. and John M. Ivancevich, Fundamentals of Management (DallasTexas: Publication), 7.

: Good, C. V., Dictionary of Education (New York: McGraw- Hill Book Company), 193.

: Campbell, B. J. Understanding Information System Foundation for Control. New Delhi: Prentice-Hall of India

: Drucker, Peter F., The effective executive (Australia: Wadsworth), 35.

: Deming, W. E. Out of the crisis. Cambridge: MIT Press.

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัย เรื่อง “รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก”

1.6.1 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก จำนวน 8 จังหวัด (สำนักงานราชบัณฑิตยสภา, 2563) ได้แก่ จังหวัดนครปฐม จังหวัดราชบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดสมุทรสงคราม ในปีการศึกษา 2565 จำนวน 472 แห่ง โดยคิดประมาณการเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 274 แห่ง

1.6.2 ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

1.5.2.1 ตัวแปรการบริหารโรงเรียนขนาดเล็กมี 4 ด้านประกอบด้วย 1) การวางแผน 2) การปฏิบัติ 3) การประเมินผล และ 4) การปรับปรุงพัฒนา

1.5.2.2 ตัวแปรแนวคิดการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

1.5.2.3 ตัวแปรที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

1.6.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

เป็นการวิจัยโดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก จำนวน 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครปฐม จังหวัดราชบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดสมุทรสงครามในปีการศึกษา 2563 จำนวน 472 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 274 แห่ง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ สรุปผลการวิจัยและเขียนรายงานการวิจัย

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อเป็นการสื่อสารทำความเข้าใจให้ตรงกันระหว่างผู้วิจัยกับผู้อ่านงานวิจัยชิ้นนี้ ผู้วิจัยจึงนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบ หมายถึง โครงสร้าง แบบจำลองเชิงบูรณาการของปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง หรือความคิดรวบยอดของชุดปรากฏการณ์ด้วยหลักความมีเหตุมีผลที่เป็นระบบ แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์ของปัจจัยหรือตัวแปรหรือองค์ประกอบของสิ่งที่ศึกษา หรืออธิบายคุณลักษณะสำคัญของปรากฏการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เพื่อให้เข้าใจง่ายมองเห็นเป็นรูปธรรม มีกรอบความคิดทางด้านหลักการ จุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความชัดเจนในนิยามความสัมพันธ์ วิธีการดำเนินงาน เพื่อให้เข้าใจง่ายมองเห็นเป็นรูปธรรม หลักความมีเหตุมีผลที่เป็นระบบ

2. การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-120 คน ที่ใช้ขอบข่ายและภารกิจด้านการบริหารตามวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มี 4 องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบมีนิยามศัพท์ ดังนี้

2.1 การวางแผน หมายถึง การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ การวางแผนหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับแนวทางการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เพิ่มทักษะแก่ผู้เรียน และพัฒนาบุคลากรอย่างมีระบบ จัดบรรยากาศห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม พัฒนาสร้างนวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมทักษะแก่ผู้เรียน

2.2 การปฏิบัติ หมายถึง การดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ หลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้ ในการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มีการผสมผสานเทคนิคการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) และดูแล นักเรียนก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน พร้อมทั้งสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน

2.3 การประเมินผล หมายถึง การติดตาม ควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ หลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้ ในการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อทราบว่าบรรลุผลตามแผนที่ออกแบบไว้ หรือหากมีสิ่งใดที่ทำผิดพลาด หรือ

ได้เรียนรู้อะไรในการดำเนินงานที่ผ่านมา หรือขณะดำเนินการ

2.4 การปรับปรุงพัฒนา หมายถึง ควรมีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ การวางแผนหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อสะท้อนสู่การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สูงขึ้น ให้คำปรึกษาแก้ปัญหาแก่ครูผู้สอนในด้านการจัดการเรียนรู้พร้อมทั้งส่งเสริมการนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน ประยุกต์ใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ที่มุ่งพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนาระบบ DLTV อย่างต่อเนื่อง

3. การใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จากโรงเรียนวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผ่านทางสถานีโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมช่องสัญญาณ DLTV 1 ถึง DLTV 14 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 พฤติกรรมสำคัญที่เกิดจาการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ตัวชี้วัดที่ 2 ผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ตัวชี้วัดที่ 3 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ตัวชี้วัดที่ 4 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) 2) มาตรฐานด้านการจัดกรเรียนการสอน ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 การเตรียมการก่อนการเรียนการสอน ตัวชี้วัดที่ 2 การจัดการเรียนการสอนของครูปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวที่วัดที่ 3 การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ตัวชี้วัดที่ 4 การสอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน 3) มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 การจัดหาวัสดุอุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ตัวชี้วัดที่ 2 การจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ตัวชี้วัดที่ 3 การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ตัวชี้วัดที่ 4 การกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนใช้ศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ ตัวชี้วัดที่ 5 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาผ่านดาวเทียม ตัวชี้วัดที่ 6 การนิเทศภายใน

4. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง บุคลากรวิชาชีพที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งของรัฐ

5. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก จำนวน 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครปฐม จังหวัดราชบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดสมุทรสงคราม

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ ดังนี้

1. ทำให้ทราบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก

2. ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา สามารถนำรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก มาใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย

3. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตกไปใช้ในการกำกับดูแลและส่งเสริมสนับสนุนการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยมีหัวข้อดังต่อไปนี้

2.1. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ
- 2.1.1 ความหมายของรูปแบบ
- 2.1.2 องค์ประกอบของรูปแบบ
- 2.1.3 ประเภทของรูปแบบ
- 2.1.4 ลักษณะของรูปแบบที่ดี
- 2.1.5 การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ

2.2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก

2.3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

2.4. แนวคิดเกี่ยวกับอิทธิบาท 4

2.5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.5.1 งานวิจัยในประเทศ
- 2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

คำว่ารูปแบบ มาจากคำว่า “Model” ในภาษาอังกฤษ ในภาษาไทยมีใช้เรียกต่าง ๆ กันหลายคำ เช่น รูปแบบ ต้นแบบ แบบแผน แบบจำลอง เป็นต้น ในที่นี้จะใช้คำว่า รูปแบบ เนื่องจากเป็นคำที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในวงการการศึกษาและการวิจัย

2.1.1 ความหมายของรูปแบบ

นักวิชาการ และนักการศึกษาได้ให้ความหมายของรูปแบบ (model) ไว้หลายประการ ดังนี้

รูปแบบ หมายถึง การสร้างกรอบความคิดทางด้านหลักการ วิธีการดำเนินงาน และเกณฑ์ต่างๆ ของระบบ ที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ การกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบว่าจะประกอบด้วยอะไร จำนวนเท่าใด มีโครงสร้างและความสัมพันธ์กันอย่างไร ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ ที่กำลังศึกษา ซึ่งจะออกแบบตามแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัย

อุทุมพร จามรมาน (2541, หน้า 22) กล่าวว่ารูปแบบ หมายถึง โครงสร้างของความเกี่ยวข้องของหน่วยต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ดังนั้น รูปแบบจึงน่าจะมีมากกว่าหนึ่งมิติ หลายตัวแปร และ ตัวแปรต่าง ๆ มีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันในเชิงความสัมพันธ์และเชิงเหตุและผล

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2544, หน้า 27) ให้ความหมายว่ารูปแบบ คือ วิธีการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้ถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจตลอดทั้งจินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์ หรือเรื่องราวใด ๆ ให้ปรากฏโดยใช้ การสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ เช่น ภาพวาด ภาพเหมือน แผนภูมิ แผนผังต่อเนื่อง หรือสมการ ทางคณิตศาสตร์ ให้สามารถเข้าใจได้ง่ายและในขณะเดียวกันก็สามารถนำเสนอเรื่องราวหรือประเด็น ต่าง ๆ ได้อย่างกระชับภายใต้หลักการอย่างมีระบบ

บุญชม ศรีสะอาด (2546, หน้า 40) รูปแบบหมายถึง โครงสร้างแสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ สามารถใช้รูปแบบอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ที่มีในปรากฏการณ์ธรรมชาติหรือในระบบต่าง ๆ อธิบายลำดับขั้นตอนขององค์ประกอบหรือกิจกรรมในระบบ

ฉลาด จันทรสมบัติ (2550, หน้า 98) ให้ความหมายว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างโปรแกรม แบบจำลอง หรือตัวแบบที่จำลองสภาพความเป็นจริงที่สร้างขึ้นจากการลดทอนเวลาและเทศะ พิจารณาว่าสิ่งใดบ้างที่จะต้องนำมาศึกษาเพื่อใช้แทนความคิดหรือปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง โดยอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบนั้น

บรรจง เจริญสุข (2552, หน้า 67) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง วิธีการบริหารของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการศึกษา 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป โดยนำหลักธรรมภิบาลตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญมากำหนดเป็นแนวทางในการบริหารงานแต่ละด้าน

ทรงพล เจริญคำ (2552, หน้า 15) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างที่แสดงความสัมพันธ์ของโรงเรียน ระหว่างปัจจัยทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ที่แสดงถึงขั้นตอนขององค์ประกอบหรือกิจกรรมในระบบของโรงเรียน นำไปสู่ความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างสูงสุด ได้ง่ายและดีขึ้น

ทิศนา แขมมณี (2552, หน้า 220) ให้ความหมายว่า รูปแบบ หมายถึง เครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการแสวงหาคำตอบ ความรู้ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลายเป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น คำอธิบาย แผนผัง ไดอะแกรม หรือแผนภาพ เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเขาใจได้ชัดเจนขึ้น

รัตนะ บัวสนธ์ (2552, หน้า 124) กล่าวถึงความหมายของรูปแบบไว้สามความหมาย ดังนี้ 1) แผนภาพหรือภาพร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของจริง รูปแบบในความหมายนี้มักจะเรียกทับศัพท์ในภาษาไทยว่า “โมเดล” ได้แก่ โมเดลบ้าน โมเดลรถยนต์ โมเดลเสื้อ เป็นต้น 2) แบบแผนสัมพันธ์ของตัวแปร หรือสมการทางคณิตศาสตร์ที่รู้จักกันในชื่อที่เรียกว่า “mathematical model” และ 3) แผนภาพที่แสดงถึงองค์ประกอบของการทำงานสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รูปแบบในความหมายนี้บางที่เรียกว่าภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือแนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบการสอน รูปแบบการบริหาร รูปแบบการประเมิน เป็นต้น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2554 ก, หน้า 28) สรุปไว้ว่า รูปแบบเป็นการจำลองภาพในอุดมคติที่นำไปสู่การอธิบายคุณลักษณะสำคัญของปรากฏการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เพื่อให้งายต่อการทำความเข้าใจที่ไม่มีองค์ประกอบตายตัว หรือรายละเอียดทุกแง่มุม โดยผ่านกระบวนการทดสอบอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความแม่นตรงและเชื่อถือได้

พิสิฐ เทพไกรวัล (2554, หน้า 14) กล่าวว่า รูปแบบ (model) หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์ของปัจจัยหรือตัวแปรหรือองค์ประกอบของสิ่งที่ศึกษา หรืออธิบายคุณลักษณะสำคัญของปรากฏการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เพื่อให้เข้าใจง่ายมองเห็นเป็นรูปธรรม ไม่มีองค์ประกอบตายตัวหรือให้รายละเอียดทุกแง่มุม โดยผ่านกระบวนการทดสอบอย่างเป็นระบบ เพื่อให้เกิดความแม่นตรงและเชื่อถือได้ แล้วนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง

Webster (1983, p. 1154) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง รูปแบบของจริง รูปแบบที่เป็นแบบอย่าง และแบบจำลองที่เหมือนของจริงทุกอย่างแต่มีขนาดเล็กลงหรือใหญ่ขึ้นกว่าปกติ

Willer (1986, p. 15) ได้ให้ความหมายของรูปแบบว่า เป็นการสร้างมโนทัศน์หรือความคิดรวบยอดของชุดปรากฏการณ์ด้วยหลักความมีเหตุมีผลที่เป็นระบบ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความชัดเจนในนิยามความสัมพันธ์ และข้อเสนอของระบบรูปนัยที่เกี่ยวข้อง

Keeves (1988, p. 559) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างของความเกี่ยวข้องระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่างๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

Joyce & Weil (1990, pp. 1–2) ให้ความหมายของรูปแบบว่า หมายถึง แผน (plan) หรือแบบ (pattern) ซึ่งสามารถใช้เพื่อการเรียนการสอนในห้องเรียน หรือการสอนพิเศษเป็นกลุ่มย่อย

หรือเพื่อจัดสื่อการสอน ซึ่งรวมถึงหนังสือ ภาพยนตร์ และเทปบันทึกเสียง โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และหลักสูตร แต่ละรูปแบบจะให้แนวทางในการออกแบบการสอนที่ช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ต่างๆ

Raj (1996, p. 4) ได้ให้ความหมายของคำว่า รูปแบบ (model) ไว้ 2 ความหมาย ดังนี้ 1) รูปแบบ คือ รูปย่อของจริงของปรากฏการณ์ แสดงด้วยข้อความ จำนวน หรือภาพ โดยการลดทอนเวลา ความเหมาะ และกาลเทศะ ทำให้เข้าใจความจริงของปรากฏการณ์ได้ดียิ่งขึ้น และ 2) รูปแบบ คือ ตัวแทนของการใช้แนวความคิดของโปรแกรมที่กำหนดเฉพาะ

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า รูปแบบ คือ โครงสร้าง แบบจำลองเชิงบูรณาการของปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง หรือความคิดรวบยอดของชุดปรากฏการณ์ด้วยหลักความมีเหตุมีผลที่เป็นระบบ แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ แสดงโครงสร้างและความสัมพันธ์ของปัจจัยหรือตัวแปรหรือองค์ประกอบของสิ่งที่ศึกษา หรืออธิบายคุณลักษณะสำคัญของปรากฏการณ์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น เพื่อให้เข้าใจง่ายมองเห็นเป็นรูปธรรม มีกรอบความคิดทางด้านหลักการ จุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดความชัดเจนในนิยามความสัมพันธ์ วิธีการดำเนินงาน เพื่อให้เข้าใจง่ายมองเห็นเป็นรูปธรรม หลักความมีเหตุมีผลที่เป็นระบบ

2.1.2 องค์ประกอบของรูปแบบ

นักวิชาการและนักการศึกษา ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบ ไว้ดังนี้

Brown & Moberg, (1980, pp. 16-17) ได้สังเคราะห์รูปแบบขึ้นมาจากแนวคิดเชิงระบบ (system approach) กับหลักการบริหารตามสถานการณ์ (contingency approach) กล่าวว่า องค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย สภาพแวดล้อม (environment) เทคโนโลยี (technology) โครงสร้าง (structure) กระบวนการจัดการ (management process) และ การตัดสินใจสั่งการ (decision making)

Keeves J., (1997, pp. 386-387 อ้างถึงใน ทิศนา แขมมณี, 2552, หน้า 220) กล่าวว่า รูปแบบโดยทั่วไปจะต้องมีองค์ประกอบที่สำคัญ ดังนี้

1. รูปแบบจะต้องนำไปสู่การทำนาย (Prediction) ผลที่ตามมาซึ่งสามารถพิสูจน์ทดสอบได้กล่าวคือ สามารถนำไปสร้างเครื่องมือเพื่อไปพิสูจน์ทดสอบได้

2. โครงสร้างของรูปแบบจะต้องประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ (Causal relationship) ซึ่งสามารถใช้อธิบายปรากฏการณ์/เรื่องนั้นได้

3. รูปแบบจะต้องสามารถช่วยสร้างจินตนาการ (Imagination) ความคิดรวบยอด (concept) และความสัมพันธ์ (interrelations) รวมทั้งช่วยขยายขอบเขตของการสืบเสาะความรู้

4. รูปแบบควรจะประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้าง (Structural relationships) มากกว่า ความสัมพันธ์เชิงเชื่อมโยง (associative relationships)

Bush (2011, อ้างถึงใน ฐาปณัฐ อุดมศรี 2558, หน้า 40 – 41) ได้รวบรวมองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารโรงเรียนไว้ 8 องค์ประกอบ คือ

1. ระดับการกำหนดเป้าประสงค์ (Level at which goals are determined)

2. กระบวนการเป้าประสงค์ (Process by which goals are determined)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างเป้าประสงค์กับการตัดสินใจ (Relationship between goals and decisions)

4. ความเป็นธรรมชาติของกระบวนการในการตัดสินใจ (Nature of decisions process)

5. ความเป็นธรรมชาติของโครงสร้าง (Nature of structure)

6. ความเชื่อมโยงสภาพต่อแวดล้อมภายนอก (Links with environment)

7. ลักษณะของภาวะผู้นำ (Style of leadership)

8. รูปแบบภาวะผู้นำที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์ (Relate leadership model)

สมบูรณ์ ศิริสรรหิรัญ (2547, หน้า 354-355) ได้พัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของคณบดี ผลการศึกษาพบว่ารูปแบบมีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบ ได้แก่ คุณลักษณะภาวะผู้นำของคณบดีที่ต้องพัฒนา หลักการและแนวคิดกำกับรูปแบบ และวัตถุประสงค์ทั่วไปของรูปแบบ กระบวนการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของคณบดี ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอน เนื้อหาการพัฒนา วิธีการและกิจกรรมการพัฒนา วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม และผลที่ต้องการ และแนวทางการนำรูปแบบไปใช้เงื่อนไขความสำเร็จและตัวบ่งชี้ความสำเร็จของรูปแบบ

ชนกนารถ ชื่นเชย (2550, หน้า 179-180) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่ารูปแบบมีองค์ประกอบ 9 องค์ประกอบ ได้แก่ ปรัชญาและหลักการของการศึกษาต่อเนื่อง กลุ่มเป้าหมายของการจัดการศึกษาต่อเนื่อง จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาต่อเนื่อง โครงสร้างระบบบริหารของการศึกษาต่อเนื่อง หลักสูตรการเรียนการสอนของการศึกษาต่อเนื่องวิธีการจัดการศึกษาต่อเนื่องสื่อการศึกษาและแหล่งเรียนรู้ของการศึกษาต่อเนื่อง การติดตามและประเมินผลของการศึกษาต่อเนื่อง และ การเทียบระดับและเทียบโอนผลการเรียน

อัมพร พงษ์กังสนานันท์ (2550, หน้า 274-275) ได้พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษา นอกระบบในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต พบว่ารูปแบบมีองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ ได้แก่ ปรัชญาและหลักการจัดการศึกษา หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ การเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ และการเทียบระดับการศึกษา การบริหารและการจัดการศึกษา กลุ่มเป้าหมาย และ การมีส่วนร่วมของพ่อแม่ และชุมชน

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า องค์ประกอบของรูปแบบจะประกอบด้วยอะไร จำนวนเท่าใดมีโครงสร้างและความสัมพันธ์กันอย่างไร ขึ้นอยู่กับปรากฏการณ์ ปัจจัยหรือตัวแปรต่างๆ ที่กำลังศึกษา ซึ่งจะออกแบบตามแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยและหลักการพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบนั้นๆ เป็นหลัก

2.1.3 ประเภทของรูปแบบ

นักวิชาการและนักการศึกษา ได้ศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบ ซึ่งสามารถจำแนกออกได้หลายประเภท โดยมีผู้จำแนกประเภทของรูปแบบ ไว้ดังนี้

ทิศนา แขมมณี (2552, หน้า 220-221) กล่าวว่า รูปแบบ (model) ที่ใช้กันโดยทั่วไปมีดังนี้

1. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue model) หมายถึง รูปแบบที่เป็นความคิด การเปรียบเทียบสิ่งต่างๆ อย่างน้อย 2 สิ่งขึ้นไป รูปแบบลักษณะนี้ นิยมใช้ในด้านวิทยาศาสตร์กายภาพ สังคมศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์

2. รูปแบบเชิงภาษา (Semantic model) หมายถึง รูปแบบที่ใช้ภาษา (พูดและเขียน) รูปแบบลักษณะนี้นิยมใช้ในด้านภาษาศาสตร์

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical model) หมายถึง รูปแบบที่ใช้สูตรคณิตศาสตร์ซึ่งส่วนมากจะเกิดขึ้นหลงจากได้รูปแบบเชิงภาษาแล้ว

4. รูปแบบเชิงแผนผัง (Schematic model) หมายถึง รูปแบบที่ใช้แผนผัง แผนภาพ ไดอะแกรม หรือ กราฟ

5. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal model) หมายถึง รูปแบบที่ใช้ที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลระหว่างตัวแปรต่างๆของปัญหาใดๆ รูปแบบลักษณะนี้นิยมใช้ในด้านศึกษาศาสตร์

Smith at el. al. (1980, p. 461) ได้จำแนกรูปแบบออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical model) จำแนกออกเป็น 1) รูปแบบเสมือนจริง (iconic model) มีลักษณะคล้ายของจริง เช่น เครื่องบินจำลอง หุ่นไล่กา หุ่นตามร้านตัดเสื้อ และ 2) รูปแบบเสมือนจริง (analog model) มีลักษณะคล้ายปรากฏการณ์จริง เช่น การทดลองทางเคมีในห้องปฏิบัติการก่อนทำการทดลองจริง เครื่องบินจำลองที่บินได้หรือเครื่องฝึกหัดบิน เป็นต้น รูปแบบชนิดนี้มีความใกล้เคียงมากกว่าแบบแรก

2. รูปแบบเชิงสัญลักษณ์ (Symbolic model) จำแนกเป็น 1) รูปแบบข้อความ (Verbal model) หรือรูปแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative model) เป็นการใช้ข้อความปกติธรรมดาในการอธิบายโดยย่อ เช่น คำพรรณนาลักษณะงาน คำอธิบายรายวิชา เป็นต้น และ 2) รูปแบบทาง

คณิตศาสตร์ (mathematical model) หรือรูปแบบเชิงปริมาณ (Quantitative model) เช่น สมการและโปรแกรมเชิงเส้น เป็นต้น

Bardo & Hartman (1982: 141) นักนิเวศวิทยาคนสำคัญท่านหนึ่งได้ให้ทัศนะที่น่าสนใจไว้อีกแนวหนึ่งซึ่งเป็นแนวคิดหรือทฤษฎีพื้นฐานในการกำหนดรูปแบบ โดยแบ่งประเภทของรูปแบบ ด้วยการอธิบายลักษณะจากลักษณะของเมืองออกเป็นรูปแบบที่อธิบายโดยลักษณะพื้นที่และรูปแบบที่อธิบายโดยลักษณะของประชากร รูปแบบที่ใช้ในการอธิบายโดยพื้นที่นั้นมีจุดมุ่งหมายใน การบรรยายลักษณะของเมืองว่ามีลักษณะอย่างไร เช่น Concentric Zone Model และ Social Area Analysis Model เป็นต้น สำหรับรูปแบบที่ใช้อธิบายโดยคุณลักษณะของประชากรนั้น เป็นรูปแบบที่เสนอแนวคิดในการอธิบายเกี่ยวกับลักษณะของประชากรของเมืองต่าง ๆ เช่น Residential Segregation Model และ Group Location Model เป็นต้น

Keeves (1988, pp. 561-565) ได้พัฒนารูปแบบทางการศึกษาและสังคมศาสตร์ โดยได้แบ่งรูปแบบออกเป็น 4 ประเภท คือ

1. รูปแบบเชิงเปรียบเทียบ (Analogue model) เป็นรูปแบบเชิงกายภาพส่วนใหญ่ใช้ในด้านวิทยาศาสตร์ เช่น รูปแบบโครงสร้างอะตอมสร้างขึ้นโดยใช้หลักการเปรียบเทียบโครงสร้างของรูปแบบให้สอดคล้องกับลักษณะที่คล้ายกันทางกายภาพ สอดคล้องกับข้อมูลและความรู้ที่มีอยู่ ในลักษณะนั้นด้วย รูปแบบที่สร้างขึ้นต้องมีองค์ประกอบชัดเจน สามารถนำไปทดสอบด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ได้และสามารถนำไปใช้ในการหาข้อสรุปของปรากฏการณ์ได้อย่างกว้างขวาง เช่น รูปแบบจำนวนนักเรียนในโรงเรียน สร้างขึ้นโดยเปรียบเทียบกับลักษณะถังน้ำที่ประกอบด้วยท่อน้ำเข้าและท่อน้ำออก ปริมาณที่ไหลเข้าถังเปรียบเทียบได้กับจำนวนนักเรียนที่เข้าโรงเรียน อัตราการเกิด อัตราการย้ายเข้า อัตราการรับเด็กอายุต่ำกว่าเกณฑ์ ส่วนปริมาณน้ำที่ไหลออกเปรียบเทียบได้กับจำนวนนักเรียนที่ออกจากโรงเรียน เนื่องจากพ้นเกณฑ์การศึกษา การย้ายออก การจบการศึกษา สำหรับปริมาณน้ำที่เหลือในถังเปรียบเทียบได้กับจำนวนนักเรียนที่เหลืออยู่ในโรงเรียน เป็นต้น จุดมุ่งหมายของรูปแบบนี้เพื่ออธิบายปรากฏการณ์การเปลี่ยนแปลงจำนวนนักเรียนในโรงเรียน

2. รูปแบบเชิงข้อความ (Semantic model) เป็นรูปแบบที่ใช้ภาษาแสดงโครงสร้างทางความคิด ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบภายในรูปแบบ ในรูปของข้อความ แผนภูมิหรือรูปภาพ เพื่อบรรยายหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่ศึกษา เช่น รูปแบบการเรียนรู้ในโรงเรียน รูปแบบการสอนรูปแบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ และรูปแบบการบริหารการศึกษา เป็นต้น จุดอ่อนของรูปแบบนี้มักขาดความชัดเจนแน่นอน ทำให้ยากต่อการทดสอบโครงสร้างของรูปแบบ

3. รูปแบบเชิงคณิตศาสตร์ (Mathematical model) เป็นรูปแบบที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหรือตัวแปรโดยใช้สัญลักษณ์ทางคณิตศาสตร์ เป็นสื่อในการแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ หรือตัวแปรต่าง ๆ รูปแบบนี้สามารถนำไปสู่การสร้างทฤษฎีและนำไป

ทดสอบสมมติฐานได้ เพื่อที่จะนำไปสู่การพิสูจน์ข้อเท็จจริงได้ รูปแบบประเภทนี้ นิยมใช้กันมากในสาขาจิตวิทยา พฤติกรรมศาสตร์ และการศึกษา รวมทั้งการบริหารการศึกษา รูปแบบลักษณะนี้ส่วนมากพัฒนาจากรูปแบบเชิงข้อความ

4. รูปแบบเชิงสาเหตุ (Causal model) พัฒนามาจากเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (path analysis) โดยการนำเอาตัวแปรต่าง ๆ มาสัมพันธ์กันเชิงเหตุและผล ทำให้สามารถศึกษารูปแบบเชิงข้อความที่มีตัวแปรสลับซับซ้อนได้ สามารถวัดความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ และผลกระทบต่อตัวแปรที่สนใจศึกษาทั้งขนาด และทิศทางทั้งทางตรงและทางอ้อม หลักสำคัญ คือ ต้องสร้างจากทฤษฎีที่เกี่ยวข้องหรืองานวิจัยที่มีมาแล้ว สามารถเก็บรวบรวมในสภาพการณ์ที่เป็นจริง เพื่อทดสอบรูปแบบ รูปแบบเชิงสาเหตุนี้แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) รูปแบบระบบเส้นเดี่ยว (recursive model) ที่แสดงความสัมพันธ์ย้อนกลับและรูปแบบเชิงสาเหตุเส้นคู่ (non-recursive model) ที่แสดงความ สัมพันธ์เชิงสาเหตุแบบเส้นคู่ระหว่างตัวแปร โดยทิศทางความสัมพันธ์ของตัวแปรหลังอาจเป็นได้ทั้งสาเหตุและผลของตัวแปรอื่นๆ ภายในรูปแบบนั้น คือ มีความสัมพันธ์กันแบบไปและย้อนกลับได้

Joyce & Weil (1990: 78-84) ได้ศึกษาและจัดแบ่งประเภทของรูปแบบตามแนวคิดหลักการหรือทฤษฎีซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนั้น ๆ และได้แบ่งกลุ่มรูปแบบการสอนเอาไว้ 4 รูปแบบ คือ

1. Information-processing models เป็นรูปแบบการสอนที่ยึดหลักความสามารถในกระบวนการประมวลข้อมูลของผู้เรียน และแนวทางในการปรับปรุงวิธีการจัดการกับข้อมูลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. Personal models รูปแบบการสอนที่จัดไว้ในกลุ่มนี้ ให้ความสำคัญกับปัจเจกบุคคลและการพัฒนาบุคคลเฉพาะราย โดยมุ่งเน้นกระบวนการที่แต่ละบุคคลจัดระบบและปฏิบัติต่อสรรพสิ่ง (reality) ทั้งหลาย

3. Social interaction models เป็นรูปแบบที่ให้ความสำคัญกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและบุคคลต่อสังคม

4. Behavior models เป็นกลุ่มของรูปแบบการสอนที่ใช้องค์ความรู้ด้านพฤติกรรมศาสตร์เป็นหลักในการพัฒนารูปแบบ จุดเน้นที่สำคัญคือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่สังเกตได้ของผู้เรียน มากกว่าการพัฒนาโครงสร้างทางจิตวิทยาและพฤติกรรมที่ไม่สามารถสังเกตได้

Steiner (1988: 31) ได้ให้ความหมายรูปแบบว่า หมายถึง สิ่งของสิ่งหนึ่งที่คล้ายคลึงกับสิ่งของอีกสิ่งหนึ่ง และได้จำแนกรูปแบบออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. รูปแบบเชิงกายภาพ (Physical model) แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 รูปแบบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (model of) ที่หมายถึง แบบจำลองที่สร้างและออกแบบเหมือนของจริงทุกประการ เพื่อใช้เป็นต้นแบบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น แบบจำลองรถยนต์ เครื่องบินภาพจำลอง

1.2 รูปแบบเพื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (model for) หมายถึง แบบจำลองที่สร้างและออกแบบได้เพื่อใช้เป็นต้นแบบของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ต้องสร้างรูปแบบเท่าของจริงขึ้นมาก่อน เช่น แบบจำลองต้นแบบผลิตเครื่องบิน

2. รูปแบบเชิงความคิด (Conceptual model) แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1 รูปแบบเชิงแนวความคิดของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (conceptual model of) คือ รูปแบบที่สร้างขึ้นโดยจำลองจากทฤษฎีที่มีอยู่แล้ว

2.2 รูปแบบเชิงแนวความคิดเพื่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (conceptual model for) คือ รูปแบบที่สร้างขึ้นเพื่ออธิบายทฤษฎี ปรากฏการณ์หรือใช้อธิบายตัวสาระของทฤษฎีหรือปรากฏการณ์นั้น

Bush (2011, อ้างถึงใน ฐาปณัฐ อุดมศรี 2558, หน้า 40 – 41) ได้รวบรวมรูปแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อสะดวกต่อการนำไปใช้ประโยชน์ด้านการศึกษา ไว้ 6 รูปแบบ ได้แก่ 1) รูปแบบการบริหารแบบทางการ (Formal) 2) รูปแบบการบริหารแบบผู้ร่วมงาน (Collegial) 3) รูปแบบการบริหารแบบการเมือง (Political) 4) รูปแบบการบริหารแบบอัตวิสัย (Subjective) 5) รูปแบบการบริหารแบบกำกวม (Ambiguity) และ 6) รูปแบบการบริหารแบบวัฒนธรรม (Culture)

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า รูปแบบมีหลายประเภท ซึ่งการแบ่งประเภทของรูปแบบขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ในการอธิบายรูปแบบนั้นๆ รูปแบบมีหลายประเภทด้วยเป็นสิ่งที่สร้างและพัฒนาขึ้นของแต่ละสาขาก็มีรูปแบบที่แตกต่างกันออกไป

2.1.4 ลักษณะของรูปแบบที่ดี

นักวิชาการได้กล่าวถึงรูปแบบที่ดีควรมีลักษณะ ดังนี้

Keeves (1988, p.560) กล่าวว่ารูปแบบที่ใช้ประโยชน์ได้ ควรจะมีข้อกำหนด (requirement) 4 ประการ คือ

1.รูปแบบ ควรประกอบด้วยความสัมพันธ์อย่างมีโครงสร้าง (Structural relationship) มากกว่าความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกันแบบรวม ๆ (Associative relationship)

2.รูปแบบ ควรใช้เป็นแนวทางการพยากรณ์ผลที่จะเกิดขึ้นสามารถถูกตรวจสอบได้โดยการสังเกต ซึ่งเป็นไปได้ที่จะทดสอบรูปแบบพื้นฐานของข้อมูลเชิงประจักษ์ได้

3. รูปแบบ ควรจะต้องระบุหรือชี้ให้เห็นถึงกลไกเชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษา ดังนั้นนอกจากรูปแบบจะเป็นเครื่องมือในการพยากรณ์ได้ ควรใช้อธิบายปรากฏการณ์ได้ด้วย

4. รูปแบบ ควรเป็นเครื่องมือในการสร้างมโนทัศน์ใหม่ และสร้างความสัมพันธ์ของตัวแปรในลักษณะใหม่ ซึ่งเป็นการขยายในเรื่องที่กำลังศึกษา

เบญจพร แก้วมีศรี (2545, หน้า 92-93) กล่าวไว้ว่าการสร้างรูปแบบที่ดีควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

1. รูปแบบควรประกอบด้วยความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างตัวแปรมากกว่าเน้นความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรแบบรวมๆ

2. รูปแบบควรนำไปสู่การพยากรณ์ที่ตามมาซึ่งสามารถรวบรวมได้ด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยเมื่อทดสอบรูปแบบแล้วถ้าปรากฏว่าไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ รูปแบบนั้นต้องถูกยกเลิกไป

3. รูปแบบควรอธิบายโครงสร้างความสัมพันธ์เชิงเหตุผลของเรื่องที่ศึกษาได้อย่างชัดเจน

4. รูปแบบควรนำไปสู่การสร้างแนวความคิดใหม่หรือความสัมพันธ์ของเรื่องที่ศึกษาได้

5. รูปแบบในเรื่องใดจะเป็นเช่นไรขึ้นอยู่กับกรอบของทฤษฎีในเรื่องนั้นๆ

สรุปได้ว่า รูปแบบที่ดีต้องมีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างระหว่างตัวแปรมากกว่าความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงธรรมดา เป็นเครื่องมือในการสร้างความคิดรวบยอดและเพิ่มองค์ความรู้

2.1.5 การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ

เมื่อทำการศึกษาและพัฒนารูปแบบขึ้นมาแล้วควรจะต้องนำมาทดสอบหรือตรวจสอบรูปแบบนั้นด้วยข้อมูลเชิงประจักษ์ รูปแบบที่สร้างขึ้นจึงควรต้องมีความชัดเจน และจากการทดสอบผู้ศึกษาสามารถจะนำผลไปปรับปรุงรูปแบบที่พัฒนาขึ้นภายใต้แนวความคิด ทฤษฎีที่ใช้เป็นฐานของการพัฒนาซึ่งผลของการทดสอบจะนำไปสู่การยอมรับ หรือปฏิเสธรูปแบบนั้น ๆ รูปแบบบางรูปไม่สามารถกระทำได้ด้วยวิธีการทางสถิติซึ่งอาจจะด้วยข้อจำกัดบางประการ หรือเป็นการศึกษาเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าผลสรุปที่ได้มาจากการทดสอบด้วยตัวเลข

Eisner (1976: 192-193) ได้เสนอแนวคิดการตรวจสอบโดยการใช้ผู้ทรงคุณวุฒิในบางเรื่องที่ต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการวิจัยในเชิงปริมาณ โดยเชื่อว่าการรับรู้ที่เท่ากันนั้น เป็นคุณสมบัติพื้นฐานของผู้รู้ และได้เสนอแนวคิดการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิไว้ดังนี้

1. การประเมินโดยแนวทางนี้ มิได้เน้นผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ตามรูปแบบการประเมินแบบอิงเป้าหมาย (Goal-based model) การตอบสนองปัญหาและความต้องการของผู้เกี่ยวข้องตามรูปแบบการประเมินแบบสนองตอบ (Responsive model) หรือกระบวนการตัดสินใจ (Decision making model) แต่การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิจะเป็นการวิเคราะห์วิจารณ์

อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวโยงกับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไปแต่อาจจะผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ เข้าด้วยกันตามวิจารณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพประสิทธิภาพหรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน

2. เป็นรูปแบบการประเมินที่เน้นความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะประเมินโดยที่พัฒนามาจากรูปแบบการวิจารณ์งานศิลป์ (Art criticism) ที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้ง และต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่า ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ ได้ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริงต่อมาได้มีการนำแนวคิดนี้มาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงในวงการอุดมศึกษามากขึ้นในสาขาเฉพาะที่ต้องอาศัยผู้รู้ในเรื่องนั้นจริง ๆ มาเป็นผู้ประเมินผล ทั้งนี้ เพราะองค์ความรู้เฉพาะสาขานั้น ผู้ที่ศึกษาเรื่องนั้นจริง ๆ จึงจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง

3. เป็นรูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมิน โดยให้ความเชื่อถือว่า ผู้ทรงคุณวุฒินั้นเที่ยงธรรมและมีดุลพินิจที่ดี ทั้งนี้ มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ นั้นจะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั้นเอง

4. เป็นรูปแบบที่ยอมให้ความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอัธยาศัย และความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่พิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวม การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ ทั้งนี้การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นที่สถานภาพทางวิชาชีพ ประสบการณ์ และการเป็นที่เชื่อถือ (high credit) ของวิชาชีพนั้นเป็นสำคัญ

Madaus, Scriven, & Stufflebeam (1983) กล่าวถึงการประเมินรูปแบบ หมายถึง การประเมินรูปแบบที่พัฒนาขึ้นสี่ด้านตามมาตรฐานการประเมินในสี่ด้าน

1. ความถูกต้อง (Accuracy Standard) หมายถึง ความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ คือ 1) ต้องเป็นรูปแบบที่มีสาระ/ประเด็นครอบคลุมครบถ้วนถูกต้อง 2) มีวัตถุประสงค์ 3) มีขั้นตอนการใช้ 4) มีที่มาจากแหล่งข้อมูลและการได้มาซึ่งข้อมูลอย่างชัดเจน 5) มีการรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือและแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และ 6) มีการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพที่สมบูรณ์และชัดเจน

2. ความเหมาะสม (Propriety Standard) หมายถึง ความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมายและศีลธรรมจรรยา คือ 1) คำนึงถึงกฎหมาย 2) การรักษาสิทธิ และ 3) ความเป็นธรรมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายหรือทุกกลุ่ม

3. ความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) หมายถึง ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง คือ 1) สามารถนำรูปแบบไปปฏิบัติได้จริง 2) มีทรัพยากรเพียงพอที่จะปฏิบัติได้ 3) ปลอดจากภาวะเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และ 4) มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เอื้อให้ปฏิบัติได้

4. ความเป็นประโยชน์ (Utility Standard) หมายถึง อรรถประโยชน์ คือ 1) การตอบสนองความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ 2) การกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ(กรณีเป็นรูปแบบเกี่ยวกับการบริหาร) 3) ให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้ปฏิบัติ 4) จะเกิดผลดีต่อสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้รับผิดชอบ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และชุมชน

Gall, Borg, and Gall, (1996) กล่าวถึงมาตรฐานการประเมินเพื่อใช้ประโยชน์ในการประเมินเครื่องมือ (Instrumental use) ในการตัดสินใจว่าจะดำเนินการต่อหรือหรือยุบเลิกองค์การหรือโครงการ และใช้ในการตัดสินใจว่าจะปรับปรุงองค์การหรือโครงการอย่างไร ในกรณีที่เป็นการใช้ประโยชน์ การประเมินแบบอื่น เช่น การใช้ประโยชน์ การประเมินเป็นแนวคิด (Conceptual use) หรือการใช้ประโยชน์การประเมินเป็นหลักฐาน (Symbolic use) สำหรับการขอรับการสนับสนุนทางการเงิน หรือการใช้ประโยชน์การประเมินบุคลากรเพื่อการพัฒนาทางวิชาชีพของบุคลากร (professional development) นักประเมินต้องพัฒนำมาตรฐานการประเมินเพิ่มเติมอีกตามสมควร

การทดสอบรูปแบบอาจกระทำได้ใน 4 ลักษณะ ดังนี้

1.การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินตามมาตรฐานที่กำหนด การประเมินที่พัฒนาโดย The Joint Committee on Standards of Educational Evaluation ภายใต้การดำเนินงานของ Stufflebeam และคณะได้นำเสนอหลักการประเมินเพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการตรวจสอบรูปแบบ ประกอบด้วยมาตรฐาน 4 ด้าน (สุวิมล ว่องวาณิช, 2549, หน้า 54-56) ดังนี้

มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility standards) เป็นการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility standards) เป็นการประเมิน การสนองตอบต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety standards) เป็นการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมายและศีลธรรมจรรยา และมาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy standards) เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือ และได้สาระครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการอย่างแท้จริง

2.การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การทดสอบรูปแบบในบางเรื่องไม่สามารถกระทำได้โดยข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยการประเมินค่าพารามิเตอร์ของรูปแบบหรือ การดำเนินการทดสอบรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติ แต่งานวิจัยบางเรื่องนั้นต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการได้ตัวเลขแล้วสรุป ซึ่ง Eisner (1976, pp. 192-193) ได้เสนอแนวคิดของการทดสอบหรือประเมินรูปแบบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีแนวคิด ดังนี้

การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จะเน้นการวิเคราะห์และวิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่ถูกพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวโยงกับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไปแต่อาจจะผสมผสานกับปัจจัยต่าง ๆ ในการพิจารณาเข้าด้วยกันตามวิจารณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับข้อมูลคุณภาพ ประสิทธิภาพและความเหมาะสมของสิ่งที่จะทำการประเมิน

รูปแบบการประเมินที่เป็นความชำนาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะประเมินโดยพัฒนามาจากแบบการวิจารณ์งานศิลปะ (Art criticism) ที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัยเนื่องจากเป็นการวัดคุณค่าที่ไม่อาจสามารถประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง แนวคิดนี้ได้นำมาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงมากขึ้น ทั้งนี้เพราะเป็นองค์ความรู้เฉพาะสาขา ผู้ที่ศึกษาเรื่องนั้นจริง ๆ จึงจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ดังนั้น ในวงการศึกษาจึงนิยมนำรูปแบบนี้มาใช้ในเรื่องที่ต้องการความลึกซึ้งและความเชี่ยวชาญเฉพาะ

รูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล คือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมินโดยให้ความเชื่อถือว่าผู้ทรงคุณวุฒินั้นเที่ยงธรรม และมีดุลพินิจที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ นั้น จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั้นเอง

รูปแบบที่ยอมให้มีความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอัธยาศัยและความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่จะนำมาพิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ

3. การทดสอบรูปแบบโดยการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มักจะใช้กับการพัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟาย เมื่อผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟายเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ผู้วินิจฉัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในรอบสุดท้ายมาจัดทำเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (rating scale) เพื่อนำไปสำรวจความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

4. การทดสอบรูปแบบโดยการทดลองใช้รูปแบบ การทดสอบรูปแบบโดยการทดสอบใช้รูปแบบนี้ผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย มีการดำเนินการตามกิจกรรมอย่างครบถ้วน

สรุปได้ว่าการประเมินรูปแบบมีวิธีการและแนวคิดสี่ลักษณะ คือ การประเมินรูปแบบด้วยการประเมินตามมาตรฐานที่กำหนด การประเมินรูปแบบด้วยการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การประเมินรูปแบบโดยการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง และการประเมินรูปแบบโดยการทดลองใช้รูปแบบ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะใช้การประเมินรูปแบบด้วยการประเมินตามมาตรฐานที่กำหนดตามมาตรฐานการประเมินในสี่ด้าน คือ ความถูกต้อง (Accuracy Standard) ความเหมาะสม

(Propriety Standard) ความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) หมายถึง ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง คือ 1) สามารถนำรูปแบบไปปฏิบัติได้จริง และความเป็นประโยชน์ (Utility Standard)

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก

2.2.1 การบริหารโรงเรียน

โรงเรียนถือได้ว่าเป็นหน่วยงานทางการศึกษาที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนากำลังคนของชาติให้มีประสิทธิภาพ มุ่งเป็นรากฐานสำคัญในการสร้างความมั่นคงและความเจริญของชาติจึงจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการที่ดี ได้มีนักวิชาการให้ความหมายและ แสดงทัศนะเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนไว้ดังนี้

ทะนงศักดิ์ คุ้มไข่น้ำ (2550, หน้า 31) ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษาและไว้ว่าการดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมให้มีความเจริญงอกงามในด้านต่างๆ และเป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพและเป็นประโยชน์ต่อสังคม

วิเชียร วิทยอุดม (2550, หน้า 10) ได้กล่าวว่าการบริหารโรงเรียนหมายถึงการดำเนินการในกิจกรรมต่างๆในองค์การเป็นเรื่องของกลุ่มบุคคลที่รวมกับมือร่วมใจดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่องค์การได้ตั้งเป้าหมายไว้

ประภาศิริ สุรพันธ์ (2550, หน้า 19) สรุปความหมายของการบริหารโรงเรียนไว้ว่าการบริหารโรงเรียนหมายถึงกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนซึ่งภารกิจและขอบข่ายงานในการบริหารนั้นมีความคล้ายครึ่งกันซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำแนกเป็นสี่งานคือ 1)การบริหารงานวิชาการ 2)การบริหารงานงบประมาณ 3)การบริหารงานบุคคล 4)การบริหารงานทั่วไป

จันทรานี สงวนนาม (2551, หน้า 3) ได้กล่าวว่าการบริหารสถานศึกษาเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ผู้บริหารจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถทักษะและประสบการณ์ตลอดจนความสามารถในการติดต่อสื่อสารด้วยภาวะผู้นำมนุษยสัมพันธ์เพื่อบริหารงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สุนทร โคตรบรรเทา (2551, หน้า 3 - 4) ได้กล่าวว่าการบริหารโรงเรียนหมายถึงการประสานงานการชี้นำการเกื้อหนุนผู้อื่นโดยกำหนดเป้าหมายวัตถุประสงค์การประเมินผลการปฏิบัติงานจัดหาทรัพยากรองค์การการสร้างบรรยากาศเกื้อหนุนทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครองการวางแผนการจัดตารางเรียนการทำบัญชีการแก้ปัญหาความขัดแย้งของครูการแก้ปัญหาวินัยนักเรียนการประสานงานกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและการอำนวยความสะดวกให้งาน

ดำเนินต่อไป

สิตานัน เอการัมย์ (2551, หน้า 10) กล่าวว่าการบริหารโรงเรียนคือการดำเนินงานต่างๆของกลุ่มบุคคลที่ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาครูอาจารย์องค์การปกครองท้องถิ่นเพื่อจัดการศึกษาภายในโรงเรียนแก่เยาวชนให้เกิดพัฒนาในทุกด้านเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นสมาชิกที่ดีของสังคมต่อไปและสามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข

ปรัชญา เวสารัชช์ (2554, หน้า 9) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้บริการทางการศึกษาแก่เยาวชนและผู้สนใจเกิดการพัฒนาด้านความสามารถ ทัศนคติ ค่านิยม พฤติกรรมและคุณธรรมต่างๆ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและแก่ประเทศชาติ

สุภัค ยมพุก และวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์ (2558, หน้า 15) สรุปความหมายการบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการต่างๆ ใน การบริหารจัดการสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานหรือกิจกรรมของสถานศึกษาเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

อัจฉรา จงดี (2560, หน้า 8) สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงาม มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดีของสังคม โดยการจัดแผนยุทธศาสตร์ทางการศึกษาการใช้ทรัพยากร และกระบวนการบริหารที่สอดคล้องและเหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง

สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง (2561, หน้า 26) สรุปความหมายการบริหารโรงเรียน หมายถึง กระบวนการดำเนินงานต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรม ภายในสถานศึกษาโดยมีแบบแผน วิธีการและขั้นตอนในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบและบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความสามารถ มีทักษะมีคุณธรรมและนำไปปฏิบัติในการดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุขผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการร่วมกัน โดยอาศัยทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาให้ได้มากที่สุดให้เป็นไปด้วยความถูกต้องเหมาะสมมีประสิทธิภาพตามมาตรฐานที่กำหนด

พรศิริ สังข์ทอง (2562, หน้า 23) สรุปความหมายการบริหารโรงเรียน หมายถึง กระบวนการในการบริหารจัดการสถานศึกษาทั้งด้านงานวิชาการ งบประมาณ บุคคล และบริหารทั่วไป เพื่อจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน

มูนีย์ และไรลีย์ (Mooney and Reiley, 1947, P25) ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง การสรรหาหรือวิธีการดำเนินงานภายในองค์การเพื่อให้บรรลุเป้าหมายหมายที่ดำเนินงานภายในองค์การ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายหมายที่องค์การกำหนด ซึ่งมีหลักที่เป็นสากลอยู่ 4 หลัก คือ 1) หลักการประสานงานซึ่งเป็นหลักที่สำคัญที่สุดในองค์การ 2) หลักสายการบังคับบัญชา 3)

หลักการแบ่งงานกันทำตามหน้าที่ตลอดจน 4) หลักการอำนวยการ

กรีนวูด (Greenwood, 1965, P74-75) ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง การนำเอาทรัพยากรทางการบริหารมาดำเนินงานภายในองค์การ ซึ่งประกอบไปด้วยปัจจัยต่าง ๆ 7 ประการ คือ บุคลากร เงิน วัสดุสิ่งของ อำนาจ เวลา กำลังใจในการทำงาน และความสะดวกต่าง ๆ รวมถึงประสานงาน

เฮอร์เบิร์ต ไซมอน (Herbert A. Simon, 1966, p3) ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีการวางแผน ไปร่วมมือกันดำเนินการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลาย ๆ อย่างร่วมกันให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด

กิบสัน อิวาน เซวิช (Gibson and Ivancevich, 1971, p7) ได้ให้ความหมายของคำว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง การแสดงออกถึงการกระทำหรือการปฏิบัติการบางอย่าง ซึ่งมีกระบวนการปฏิบัติงานให้สำเร็จตามเป้าหมายโดยการร่วมมือกับผู้อื่น และมีการประสานงานร่วมกันในกลุ่ม หรือในองค์การเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่มหรือขององค์การนั้น ๆ

กู๊ด (Good. 1973, p.211) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ การควบคุม และการจัดการเกี่ยวกับงานหรือกิจการสถานศึกษา ทั้งการบริหารธุรกิจในสถานศึกษา และการดำเนินการที่เกี่ยวกับบุคลากรทั้งหมดในสถานศึกษา ตลอดจนกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนโดยตรง เช่น การเรียนการสอน การแนะแนว กิจกรรมเสริมหลักสูตร

แคมเบล (Campbell, 1979, p. 22) ได้กล่าวว่า การบริหารโรงเรียน หมายถึง การจัดแผนยุทธศาสตร์ในสถาบันการศึกษาเพื่อให้ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมายอย่างแท้จริง สรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึงกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงาม มีความรู้ ความสามารถเป็นคนดีของสังคม โดยการจัดแผนยุทธศาสตร์ทางการศึกษาการใช้ทรัพยากร และกระบวนการบริหารที่สอดคล้องและเหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง

ปีเตอร์ ดรกเกอร์ (Peter F. Drucker, 2005, p. 35) ได้ให้หมายความว่า การบริหาร คือ ศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่น คือ 1) การทำงาน หรือการดำเนินงานหรือกิจกรรม 2) บุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป หรือทรัพยากรการบริหาร ซึ่งมีคน เงิน วัสดุอุปกรณ์ 3) เป็นการทำงานให้สำเร็จ หรือให้บรรลุเป้าหมาย หรือให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือให้ดำเนินการไปสู่จุดหมายที่ต้องการ

จากที่กล่าวมาข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การบริหารงานโรงเรียน หมายถึง กระบวนการในการบริหารจัดการสถานศึกษาทั้งด้านงานวิชาการ งบประมาณ บุคคล และบริหารทั่วไป เพื่อจัดการศึกษาให้มีคุณภาพเป็นไปตามมาตรฐาน

2.2.2 ความสำคัญของโรงเรียนขนาดเล็ก

กระทรวงศึกษาธิการ (2559, หน้า 1) ได้มีองค์กรทางการศึกษากล่าวถึงความสำคัญของสถานศึกษาขนาดเล็ก ไว้ดังนี้ สถานศึกษาขนาดเล็กที่มีนักเรียนน้อยกว่า 120 คน เกิดขึ้นตามชุมชนและท้องถิ่นต่างๆที่อยู่ห่างไกลหรือเป็นโรงเรียนในชนบทเป็นโรงเรียนบนเขาโรงเรียนขนาดเล็กเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นโรงเรียนที่มีความสำคัญที่มีส่วนในการส่งเสริมและจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับชุมชนและตัวเด็กในท้องถิ่นนั้นๆ ดังนั้นการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กจึงถือว่ามีส่วนสำคัญในการจัดการระบบการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งหากมองในแง่การลงทุนแล้วอาจเรียกว่าไม่คุ้มทุน แต่โรงเรียนเหล่านี้มีความผูกพันกับชุมชน ทำให้บุตรหลานของชุมชนได้เรียนใกล้บ้าน อย่างไรก็ตามเพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพของ โรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดแคลนครูและสื่อการเรียนการสอน การบริหารจัดการให้ความสำคัญกับเด็ก และชุมชนมิให้นักเรียนเคลื่อนย้ายแต่จัดให้มีรถยนต์เคลื่อนที่ติดตั้งอุปกรณ์คอมพิวเตอร์จัดครู หมุนเวียนเข้าไปช่วยสอนและพัฒนาครูในโรงเรียนขนาดเล็กโดยให้เข้ารับการอบรมภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีด้วยการเรียนการสอนทางไกลแบบ E - Learning นอกจากนี้ยังได้พัฒนารูปแบบ อาคารเรียน จัดสภาพสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมการเรียนรู้มีการออกแบบโรงเรียนสมัยใหม่ที่เป็นชั้นเดียว สำหรับนักเรียนไม่เกิน 100 คน เน้นอากาศถ่ายเท แสงสว่างเพียงพอ มีห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ ภาษา ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ มีห้องน้ำ สะอาด ทิศทางการทำงานของกระทรวงศึกษาธิการยุคใหม่จะมุ่งไปที่ผลสัมฤทธิ์เป็นหลัก ต้องสร้างบุคลากรของชาติให้มีความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เป็นแนวนโยบายของรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งนับตั้งแต่เข้ามาบริหารการศึกษาของประเทศในปี 2547 ได้นำไปสู่การปฏิบัติ ที่เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนหลายโครงการและโครงการยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กเป็นโครงการหนึ่งที่ดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการเรียนรู้ ของหลักสูตรให้สามารถบริหารจัดการและบริการการศึกษาให้แก่ประชาชนในวัยเรียนได้ทุกคน การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กให้สามารถบริหารจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพจะส่งผลถึงการพัฒนาการศึกษาของเด็กนักเรียน ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนก็ควรได้รับการส่งเสริม สนับสนุนให้ได้รับการศึกษา อย่างเท่าเทียมกันและจบการศึกษาอย่างมีคุณภาพ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ได้บัญญัติเกี่ยวกับการจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษา ดังมาตรา 9 (3) ให้มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษา และจัดระบบประกันคุณภาพทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาและมาตรา 10 การจัดการศึกษานั้นรัฐให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รวมทั้งแนวทางการปฏิรูปการศึกษาโดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษาและเรียนรู้ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อให้คนไทยทุกคนได้เรียนรู้ตลอด

ชีวิต ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัยอย่างมีคุณภาพในทุกระดับทุกประเภทการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจหลักที่สำคัญ คือ การจัดการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เพื่อให้เด็กในวัยเรียนทุกคนได้เรียนอย่างทั่วถึง มีการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ แต่จากสภาพบริบทด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ประกอบกับประเทศไทยกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงวัยและมีจำนวนประชากรวัยเรียนลดลง ส่งผลให้โรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีแนวโน้มปรับเปลี่ยนขนาดจากโรงเรียนขนาดใหญ่ หรือขนาดกลาง เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

(กระทรวงศึกษาธิการ, 2559, หน้า 3) โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ประสบปัญหาสำคัญอย่างน้อย 3 ประการ ซึ่งส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็ก ไม่สามารถจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเทียบเท่ากับโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ได้ ประกอบด้วย 1) โรงเรียนแต่ละแห่งได้รับการจัดสรรงบประมาณค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษา จากรัฐบาลโดยคิดเป็นเป็นรายหัวนักเรียน ซึ่งการจัดสรรงบประมาณในลักษณะดังกล่าวส่งผลให้โรงเรียน ขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนน้อยอยู่ในสถานะที่เสียเปรียบ กล่าวคือ ได้รับงบประมาณน้อยกว่าโรงเรียน ขนาดใหญ่ที่มีจำนวนนักเรียนมากกว่า ส่งผลให้โรงเรียนขนาดเล็กขาดทั้งอุปกรณ์ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทำให้ประสิทธิภาพในการเรียนการสอนลดลง 2) ปัญหาการขาดแคลนครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง และจำนวนครูไม่ครบชั้นเรียน เนื่องจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดสัดส่วนครู 1 คน ต่อนักเรียน 20 คน ซึ่งสัดส่วนดังกล่าว ทำให้เกิดปัญหาในการจัดสรรครูแก่นักเรียนบางแห่งที่มีจำนวนนักเรียน น้อย ดังนั้น โรงเรียนดังกล่าวจึงประสบปัญหาครูไม่ครบชั้นเรียน และครูไม่ครบทุกสาขารายวิชา 3) โรงเรียน ขนาดเล็กส่วนใหญ่อยู่ในชุมชนขนาดเล็ก ประชากรมีฐานะยากจนทำให้ไม่มีศักยภาพในการระดมทรัพยากร เพื่อนำมาช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาให้กับโรงเรียน จากปัญหาดังกล่าวส่งผลในด้านประสิทธิภาพการบริหารจัดการ ได้แก่

1. ปัญหาด้านการบริหารจัดการ พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนหนึ่งอยู่ในพื้นที่ลักษณะพิเศษที่มี พื้นที่ห่างไกลความเจริญ อยู่บนภูเขาสูง บนเกาะ ครูและนักเรียนมีปัญหาในการเดินทาง ทำให้ขาดผู้บริหาร สถานศึกษา และจะเปิดรับการบรรจุแต่งตั้งผู้บริหารสถานศึกษาใหม่ ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ ขาดทักษะในการบริหารจัดการโรงเรียน และปัญหาอีกประการหนึ่งคือ การอพยพเคลื่อนย้ายของประชากร วัยเรียนที่ย้ายติดตามผู้ปกครองไปรับจ้างทำงานต่างถิ่น ทำให้เกิดปัญหาอุปสรรคในการจัดการเรียนการสอน และการบริหารจัดการโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

2. ปัญหาด้านการเรียนการสอน พบว่าเมื่อครูไม่ครบชั้นเรียน และครูส่วนใหญ่ขาด

ทักษะในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการการสอนหลายชั้นเรียน ครูไม่สามารถสอนเต็มเวลา เต็มความสามารถ เนื่องจากมีภารกิจด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาเทียบเท่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ ขาดสื่อ เทคโนโลยี ประกอบการเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้เนื่องจากมีงบประมาณจำกัดตามจำนวน นักเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้น ความสำคัญของโรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาขนาดเล็กที่มีนักเรียนน้อยกว่า 120 คน เกิดขึ้นตามชุมชนและท้องถิ่นต่างๆที่อยู่ห่างไกลหรือเป็นโรงเรียนในชนบท เป็นโรงเรียนบนเขาโรงเรียนขนาดเล็กเหล่านี้ถือได้ว่าเป็นโรงเรียนที่มีความสำคัญที่มีส่วนในการส่งเสริมและจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับชุมชนและตัวเด็กในท้องถิ่นนั้นๆ ดังนั้นการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กจึงถือว่ามีส่วนสำคัญในการจัดการระบบการเรียนการสอนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งพบปัญหาสำคัญ 3 ประการได้แก่ 1) งบประมาณ 2) การขาดแคลนครู 3) สภาพเศรษฐกิจและสังคมในการระดมทรัพยากรเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษา

2.2.3 นโยบายบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สุเทพ ชิตยวงษ์, 2562, หน้า 2-5) จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กทั้งประเทศ ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ. 2562 มีจำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก 15,158 โรง ส่วนใหญ่อยู่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งจากสถิติจะพบว่าจำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก มีอยู่ประมาณครึ่งหนึ่งของจำนวนโรงเรียนทั่วประเทศ โดยสัดส่วนของครูต่อนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กในปี พ.ศ. 2562 อัตราส่วนจำนวนครู 1 คน ต่อนักเรียน 10 คน ในจำนวนนี้เป็นโรงเรียนที่ไม่มีนักเรียน 305 โรง ที่ยังไม่สามารถยุบเลิกได้ ส่วนใหญ่อยู่ภาคเหนือ

แผนยุทธศาสตร์พัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562-2565 (สุเทพ ชิตยวงษ์, 2562, หน้า 6-10) โดยกำหนดวิสัยทัศน์ “โรงเรียนขนาดเล็กมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน” รวมทั้งกำหนดยุทธศาสตร์ 5 ด้านในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เป็นการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

1.1 เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลัก และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

1.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียนในเขตพื้นที่เฉพาะ กลุ่มชาติพันธุ์ กลุ่มที่ด้อยโอกาสและกลุ่มที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร สามารถอ่าน เขียนและสื่อสารภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 เพื่อสร้างโอกาสในการเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ และลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

2.1 เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ

2.2 ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 3 เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3.1 เสริมสร้างความเข้มแข็งในการพัฒนาผู้เรียนอย่างมีคุณภาพ

3.2 พัฒนาคุณภาพกระบวนการเรียนรู้ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET)

3.3 ส่งเสริมสนับสนุนการทำวิจัย และนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3.4 ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี Digital Platform

3.5 ส่งเสริมการใช้ New DLTV/DLIT

ยุทธศาสตร์ที่ 4 เพื่อพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา

4.1 พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยอาศัยพื้นฐานความร่วมมือ

4.2 พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลให้มีการใช้บุคลากรครูร่วมกันเพื่อประสิทธิภาพสูงสุด

ยุทธศาสตร์ที่ 5 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม

5.1 ยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

5.2 กระจายอำนาจให้กับเขตพื้นที่การศึกษาและคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัดในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่

5.3 กำหนดมาตรการควบรวมโรงเรียนตามบริบทของพื้นที่ เพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยให้มีเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการ ในรูปแบบโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล กลุ่มโรงเรียน และภาคีเครือข่าย

5.4 กำหนดมาตรการความก้าวหน้า สร้างแรงจูงใจ และให้ขวัญกำลังใจแก่ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนขนาดเล็ก

5.5 สนับสนุนงบประมาณและวัสดุครุภัณฑ์ให้เพียงพอที่จะมีคุณภาพตามมาตรฐาน

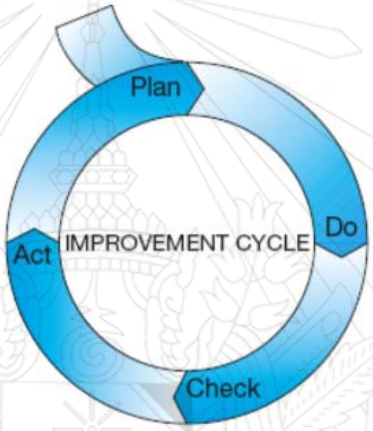
5.6 สร้างการรับรู้ ความเข้าใจ และช่องทางการสื่อสาร เพื่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

5.7 พัฒนาโรงเรียนให้มีการบริหารจัดการที่เป็นระบบตามบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กอยู่บนพื้นฐานการวิจัยและพัฒนาและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย

2.2.4 การบริหารตามวงจรคุณภาพ PDCA

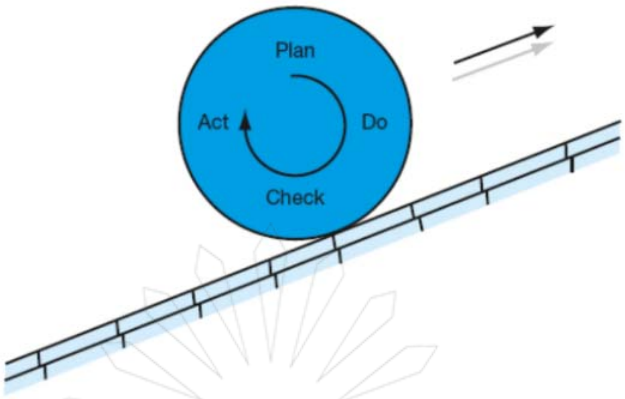
การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินกิจกรรมในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ผู้บริหารสถานศึกษาถือเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารและสนับสนุนให้บุคลากรได้ปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้แนวคิดการบริหารที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

วอลตัล (Walton, M.,1989, p.84-85) กล่าวถึง The Deming cycle:plan–do–check–act ไว้ว่า วงจรเดมมิ่ง (Deming cycle) หรือวงจรการตรวจสอบการดำเนินการตามแผน (วงจร PDCA) สามารถใช้ในการจัดโครงสร้าง โครงการปรับปรุงโครงสร้าง โดยมีสี่ขั้นตอนในการการปรับปรุงและการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง คือ การวางแผน, ทำ, ตรวจสอบและปรับปรุง การวางแผน (plan) การปรับปรุงกิจกรรมควรปฏิบัติตามการดำเนินการกิจกรรม (do) ตามแผน หนึ่งควรวัดและศึกษา (check) ผลลัพธ์และการปรับปรุง ควรทำการกระทำ (act) เพื่อปรับวัตถุประสงค์และ / หรือการปรับปรุง การเรียนรู้ที่ตามมาจะต้องดำเนินการในการวางแผนกิจกรรมใหม่

ภาพที่ 2.1 วงจรเดมมิ่ง วนซ้ำแต่ละรอบสี่ขั้นตอน PDCA

PDCA ช่วยให้องค์กรสามารถจัดการความคิดริเริ่มในการปรับปรุงในลักษณะที่ไร้ระเบียบสามารถใช้โครงสร้างและกระบวนการในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ภาพการปรับปรุงกระบวนการอาจดูราวกับว่าเรากำลังหมุนล้อ PDCA ขึ้นไป แต่ละรอบการแก้ปัญหาตรงกับรอบ PDCA

ภาพที่ 2.2 การปรับปรุงอย่างต่อเนื่องด้วยความสำเร็จของวงจร PDCA

สิ่งสำคัญที่จะสอนให้ผู้จัดการทุกคนที่ต้องทำงานกับการปรับปรุงวิธีการใช้วงจร ด้วยการใช้วัฏจักร PDCA อย่างชัดเจน ผู้คนจะได้ตระหนักถึงการปรับปรุงและผลประโยชน์ สิ่งนี้จะกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรตระหนักถึงการปรับปรุงต่อไป

1. Plan วางแผนล่วงหน้าสำหรับการเปลี่ยนแปลง วิเคราะห์สถานการณ์ปัจจุบันและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการปรับเปลี่ยนใด ๆ ก่อนที่คุณจะทำสิ่งใด ทำนายผลต่าง ๆ ที่คาดหวังโดยมีหรือไม่มีทฤษฎี คุณวัดผลกระทบได้อย่างไร? ผลลัพธ์ที่ต้องการได้รับเมื่อใด วางแผนที่จะรวมผลลัพธ์การวัดในการดำเนินการ จัดทำแผนการดำเนินงานตามความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายสำหรับผู้เข้าร่วม

2. Do เมื่อดำเนินการตามแผนคุณต้องใช้ขั้นตอนเล็ก ๆ ในสถานการณ์ควบคุมเพื่อให้สามารถปรับปรุงคุณลักษณะ (หรือความล้มเหลว) ได้จนกว่าจะมีการเปลี่ยนแปลงตามแผนในกิจกรรม

3 ตรวจสอบผลการทดสอบของคุณ ผลลัพธ์ที่ต้องการประสบความสำเร็จหรือไม่ ถ้าไม่ต้องทำอย่างไร

4. Act ดำเนินการเพื่อสร้างมาตรฐาน ประมวลผลผลิตที่ได้รับ เหตุการณ์ที่ผลลัพธ์ที่พิสูจน์แล้วว่านอกเหนือไปจากสิ่งที่ต้องการ, ใช้ประสบการณ์เป็นสิ่งป้อนเข้าสำหรับความพยายามในการปรับปรุงใหม่

วงจร PDCA ถือเป็นส่วนสำคัญของความคิดไคเซ็น

เดมมิ่ง (Deming, 2000, p.29-30) กล่าวว่า การจัดการอย่างมีคุณภาพเป็นกระบวนการที่ดำเนินการต่อเนื่องเพื่อให้เกิดผลผลิตและบริการที่มีคุณภาพขึ้นโดยหลักการที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ

(PDCA) หรือวงจรเดมมิ่ง ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน คือ การวางแผนการปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบและการปรับปรุงแก้ไขดังนี้

Plan คือ กำหนดสาเหตุของปัญหา จากนั้นวางแผนเพื่อการเปลี่ยนแปลงหรือทดสอบเพื่อการปรับปรุงให้ดีขึ้น

Do คือ การปฏิบัติตามแผนหรือทดลองปฏิบัติเป็นการนำร่องในส่วนย่อย

Check คือ ตรวจสอบเพื่อทราบว่าบรรลุผลตามแผนหรือหากมีสิ่งใดที่ทำผิดพลาดหรือได้เรียนรู้อะไรมาแล้วบ้าง

Act คือ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง หากบรรลุผลเป็นที่น่าพอใจหรือหากผลการปฏิบัติไม่เป็นไปตามแผน ให้ทำซ้ำ วงจรโดยใช้การเรียนรู้จากการกระทำในวงจรที่ได้ปฏิบัติไปแล้วแม้ว่าวงจรคุณภาพจะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องแต่สามารถเริ่มต้นจากขั้นตอนใดก็ได้ขึ้นอยู่กับปัญหาและขั้นตอนการทำงานหรือจะเริ่มจากการตรวจสอบสภาพความต้องการเปรียบเทียบกับสภาพที่เป็นจริงจะทำให้ได้ข้อสรุปว่าจะต้องดา เนินการอย่างไรในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนไปตามเป้าหมายที่วางไว้

ฮิโตชิ (Hitoshi, 1996, p.58) กล่าวถึง การบริหารงานด้วยระบบวงจรคุณภาพ จัดเป็นกิจกรรมการปรับปรุงและการควบคุมที่ประกอบด้วย การวางแผน การนำไปปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปฏิบัติการแก้ไข โดยการวางแผน การนำแผนที่วางไว้มาปฏิบัติ ตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ และถ้าผลลัพธ์ไม่ได้ตามที่คาดหมายไว้ จะมีการทบทวนแผนการเริ่มต้นใหม่อีกครั้งหนึ่ง ดังนั้น การควบคุมและการปรับปรุงสามารถอธิบายได้อีกแบบหนึ่งก็คือ การวางแผน การลงมือทำ การตรวจสอบ และการแก้ไขซ้ำตามวงจรคุณภาพอย่างตั้งใจและถูกต้องจะช่วยให้เกิดความเชื่อมั่นในการทำงาน เมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำ จะทำให้เกิดการปรับปรุงและระดับของผลลัพธ์สูงขึ้นเรื่อย ๆ และงานส่วนใหญ่จะกระทำซ้ำ ในสิ่งที่เคยทำมาก่อน ถึงแม้ว่างานนั้นจะดูเหมือนว่า เป็นงานใหม่ทั้งหมดก็ยังคงมีส่วนประกอบหลายส่วน ที่เหมือนหรือคล้ายกับ สิ่งที่เคยทำมาก่อน การปรับปรุงคุณภาพส่วนใหญ่จะเป็นการพิจารณาวิธีการของงานที่กระทำซ้ำอย่างระมัดระวังและเป็นระบบ ตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้ตลอดจนมีการแก้ไข

เมลนิค และเดนซเลอร์ (Melnyk and Denzler, 1996, pp. 98-99) กล่าวถึงแนวคิดของเดมมิ่งว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) หมายถึง วางแผนโดยใช้ข้อมูลที่มีอยู่หรืออาจเก็บรวบรวมขึ้นมาใหม่ นอกนั้นอาจทดสอบเพื่อเป็นการนำร่องก่อนก็ได้

ขั้นตอนที่ 2 การทำ (Do) หรือลงมือทำ หมายถึง ลงมือเอาแผนไปทำ ซึ่งอาจทำ ในขอบข่ายเล็ก ๆ เพื่อทดลองดูก่อน

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) หมายถึง การตรวจสอบ หรือสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นว่ามีการเปลี่ยนแปลงมากน้อยเพียงใดและเป็นไปในทางใด

ขั้นตอนที่ 4 การแก้ไข (Act) หรือลงมือแก้ไข (Corrective action) หมายถึง หลังจากที่ได้ศึกษาผลลัพธ์ดูแล้ว อาจไม่เป็นไปตามที่ต้องการหรือมีปัญหาที่ต้องแก้ไข ก็ต้องดำเนินการแก้ไขตามที่จำเป็น หลังจากนั้นสรุปเป็นบทเรียนและพยากรณ์เพื่อเป็นพื้นฐานในการคิดหาวิธีการใหม่ ๆ ต่อไป การลงมือปฏิบัติดังกล่าวนี้แสดงได้การทำตามวงจรคุณภาพต้องทำซ้ำไปเรื่อย ๆ เพื่อสรุปเป็นบทเรียนอยู่ตลอด

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2542, หน้า 188-190) กล่าวถึง จุดหมายที่แท้ของวงจรคุณภาพ PDCA ว่าเป็นกิจกรรมพื้นฐานในการบริหารคุณภาพนั่นมิใช้เพียงแค่การปรับแก้ผลลัพธ์ที่เบี่ยงเบนออกไปจากเกณฑ์มาตรฐานให้กลับมาอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการเท่านั้น แต่เพื่อก่อให้เกิดการปรับปรุงในแต่ละรอบของ PDCA อย่างต่อเนื่องเป็นระบบและมีการวางแผน PDCAที่ม้วนไต่สูงขึ้นเรื่อย ๆ วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA มีภารกิจหลัก 4 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan-P)

ขั้นที่ 2 การดำเนินตามแผน (Do-D)

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบ (Check-C)

ขั้นที่ 4 การแก้ไขปัญหา (Act-A)

ขั้นตอนที่ 1 การวางแผน (Plan) การวางแผนงานจะช่วยพัฒนาความคิดต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบที่เป็นจริงขึ้นมาในรายละเอียดให้พร้อมในการวางแผนที่ดีควรมีองค์ประกอบ ได้แก่ 1) กำหนดขอบเขตปัญหาให้ชัดเจน 2) กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย 3) กำหนดวิธีการที่จะบรรลุถึงวัตถุประสงค์และเป้าหมายให้ชัดเจนและถูกต้องแม่นยา
ที่สุดเท่าที่เป็นไปได้

ขั้นตอนที่ 2 ปฏิบัติ (Do) ประกอบด้วยการทำงาน 3 ระยะ

1. การวางแผนกำหนดการ

1.1 การแยกกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องการกระทำ

1.2 กำหนดเวลาที่คาดว่าต้องใช้ในกิจกรรมแต่ละอย่าง

1.3 การจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ

2. การจัดการแบบแมทริกซ์ (Matrix management) การจัดการแบบนี้สามารถช่วยดึงเอาผู้เชี่ยวชาญหลายแขนงจากแหล่งต่าง ๆ มาได้ และเป็นวิธีช่วยประสานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ

3. การพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานของผู้ร่วมงาน

3.1 ให้ผู้ร่วมงานเข้าใจถึงงานทั้งหมดและทราบเหตุผลที่ต้องกระทำ

3.2 ให้ผู้ร่วมงานพร้อมในการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสม

3.3 พัฒนาจิตใจให้รักการร่วมมือ

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบ (Check) การตรวจสอบทำให้รับรู้สภาพการณ์ของงานที่เป็นอยู่

เปรียบเทียบกับสิ่งที่วางแผน ซึ่งมีกระบวนการ ได้แก่ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ 2) รวบรวมข้อมูล 3) การทำงานเป็นตอน ๆ เพื่อแสดงจำนวน และคุณภาพของผลงานที่ได้รับในแต่ละขั้นตอนเปรียบเทียบกับที่ได้วางแผนไว้ 4) การรายงานจะเสนอผลการประเมิน รวมทั้งมาตรการป้องกันความผิดพลาดหรือความล้มเหลว โดยรายงานเป็นทางการอย่างสมบูรณ์ และรายงานแบบอย่างไม่เป็นทางการ

ขั้นตอนที่ 4 การแก้ไขปัญหา (Act) ผลของการตรวจสอบหากพบว่า เกิดข้อบกพร่องขึ้นทำให้งานที่ได้ไม่ตรงตามเป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐาน ให้ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาตามลักษณะปัญหาที่ค้นพบ ได้แก่ 1) ถ้าผลงานเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายต้องแก้ไขที่ต้นเหตุ 2) ถ้าพบความผิดปกติใด ๆ ให้สอบสวนค้นหาสาเหตุแล้วทา การป้องกัน เพื่อมิให้ความผิดปกตินั้นเกิดขึ้นซ้ำอีก ในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ผลงานได้มาตรฐานอาจใช้มาตรการ การย้านโยบาย การปรับปรุงระบบหรือวิธีการทำงาน หรือการประชุมเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน

สรุปได้ว่าหลักการวงจรคุณภาพ (PDCA) ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินตามแผน (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุง แก้ไข (Act) โดยการวางแผน การลงมือปฏิบัติตามแผนการตรวจสอบผลลัพธ์ที่ได้และหากไม่ได้ ผลลัพธ์ตามที่คาดหมายไว้จะต้องทำการทบทวนแผนการโดยเริ่มต้นใหม่และทำตามวงจรคุณภาพซ้ำอีกเมื่อวงจรคุณภาพหมุนซ้ำ ไปเรื่อย ๆ จะทำให้เกิดการปรับปรุงงานและระดับผลลัพธ์ที่สูงขึ้น เรื่อย ๆ ซึ่งหลักการดังกล่าวหากนำ มาปรับใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาจะช่วยเสริมสร้าง ระบบการบริหารจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิผลด้านการบริหารงานวิชาการโดยการสร้างสรรค์ คุณภาพการจัดการศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมและการสอดแทรกกระบวนการเชิงคุณภาพ PDCA ไปสู่การดำเนินงานคุณภาพภายในสถานศึกษาที่เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารและการจัดการเรียน การสอนสู่มาตรฐานการศึกษา

สรุปได้ว่า การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1-120 คน ที่ใช้ขอบข่ายและภารกิจด้านการบริหารตามวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มี 4 องค์ประกอบ แต่ละองค์ประกอบมีนิยามศัพท์ ดังนี้ 1) การวางแผน หมายถึง การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ การวางแผนหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับแนวทางการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เพิ่มทักษะแก่ผู้เรียน และพัฒนาบุคลากรอย่างมีระบบ จัดบรรยากาศห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม พัฒนาสร้างนวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมทักษะแก่ผู้เรียน 2) การปฏิบัติ หมายถึง การดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ หลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้ ในการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มีการผสมผสานเทคนิคการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนรู้

แบบร่วมมือ (Cooperative learning) และดูแล นักเรียนก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน พร้อมทั้งสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน 3) การประเมินผล หมายถึง การติดตาม ควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ หลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้ ในการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อทราบว่าบรรลุผลตามแผนที่ออกแบบไว้ หรือหากมีสิ่งใดที่ทำผิดพลาด หรือได้เรียนรู้อะไรในการดำเนินงานที่ผ่านมา หรือขณะดำเนินการและ 4) การปรับปรุงพัฒนา หมายถึง ควรมีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ การวางแผนหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อสะท้อนสู่การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สูงขึ้น ให้คำปรึกษาแก้ปัญหาแก่ครูผู้สอนในด้านการจัดการเรียนรู้พร้อมทั้งส่งเสริมการนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน ประยุกต์ใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ที่มุ่งพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนาระบบ DLTV อย่างต่อเนื่อง

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

การศึกษาทางไกล เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของระบบการศึกษาปัจจุบัน ซึ่งเป็นยุคของข้อมูลเพื่อการลดช่องว่างและเป็นการเปิดโอกาสทางการศึกษา ได้มีผู้ให้ความหมายของการศึกษาทางไกลไว้มากมายหลายท่าน ดังนี้

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (2558) การศึกษาทางไกล (Distance Education) หรือ การเรียนทางไกล (Distance Learning) หมายถึง ระบบการศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ไกลกันทั้งสถานที่และเวลา แต่สามารถทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ โดยใช้เทคโนโลยีเป็นตัวเชื่อมโยงการเรียนการสอน ทั้งสื่อการสอนในลักษณะของสื่อประสม โดยการใช้สื่อต่าง ๆ ร่วมกัน เช่น ตารางเรียน เทปเสียง แผนภูมิ กราฟ ภาพกราฟิก หรือโดยใช้อุปกรณ์โทรคมนาคมและสื่อมวลชนประเภทวิทยุและโทรทัศน์เข้ามาช่วยในการแพร่กระจายการศึกษาไปยังผู้ที่ปรารถนาจะเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางทั่วทุกท้องถิ่น การศึกษานี้มีทั้งในระดับต้นจนถึงระดับสูงชั้นปริญญา

วิธรรธน์ วรรณศิริ (2558, หน้า 7) กล่าวถึงความหมายของ การศึกษาทางไกลว่า หมายถึง วิธีการจัดการศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่ได้พบกันโดยตรง เป็นระบบการเรียนการสอนที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถใช้เวลาว่างศึกษาด้วยตนเองโดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียนตามปกติ แต่ผู้สอนจะถ่ายทอดเนื้อหาความรู้มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ไปทางสื่อ อาจจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ เทปเสียง วีดีทัศน์ คอมพิวเตอร์ หรืออื่น ๆ

บุญโญรส นาคหัสดี (2559) กล่าวถึงความหมายของ การศึกษาทางไกลว่า ระบบการศึกษาทางไกล เป็นการจัดการศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนที่อยู่ห่างไกลกันได้ถ่ายทอดความรู้อย่างมีปฏิสัมพันธ์ โดยเน้นผู้เรียนเป็นหลัก เน้นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้สอนจะถ่ายทอดเนื้อหาวิชาความรู้มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ไปทางสื่อ อาจจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เทปเสียง วีดีทัศน์และสื่อคอมพิวเตอร์ทุกประเภท เมื่อการศึกษาทางไกล หมายถึง กิจกรรมการเรียนที่สถาบันการศึกษาให้จัดทำเพื่อให้ผู้เรียนซึ่งไม่ได้เลือกเข้าเรียนหรือไม่สามารถจะเข้าในชั้นเรียนที่มีการสอนตามปกติได้ ผู้เรียนและผู้สอนมีการพบปะกันซึ่งหน้าน้อยครั้ง ซึ่งจะมีการผสมผสานวิธีการที่สัมพันธ์กับทรัพยากรประกอบด้วยเอกสารสิ่งพิมพ์และมีการวางแผนการดำเนินการรูปแบบของทรัพยากรประกอบด้วยเอกสารสิ่งพิมพ์ โสตทัศนูปกรณ์ สื่อคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้เรียนอาจเลือกใช้สื่อเฉพาะตน หรือเฉพาะกลุ่มได้

ศิริกานต์ จันทรศิริ (2559, หน้า 16) ได้ให้ความหมายว่า การศึกษาทางไกล หมายถึง วิธีการจัดการศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่ได้พบกันโดยตรงเป็นส่วนใหญ่ แต่ผู้สอนจะถ่ายทอดเนื้อหาวิชาความรู้ มวลประสบการณ์ต่าง ๆ ไปทางสื่อ อาจจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เทปเสียง วีดิทัศน์และสื่อคอมพิวเตอร์ทุกประเภท เมื่อการศึกษาทางไกล หมายถึง กิจกรรมการเรียนที่สถาบันการศึกษา

ได้จัดทำ เพื่อให้ผู้เรียนซึ่งไม่ได้เลือกเข้าเรียนหรือไม่สามารถจะเข้าเรียนในชั้นเรียนที่มีการสอนตามปกติได้ ผู้เรียนและผู้สอนมีการพบปะกันน้อยครั้ง ซึ่งจะมีการผสมผสานวิธีการที่สัมพันธ์กับทรัพยากร การกำหนดให้มีระบบการจัดส่งสื่อการสอน และมีการวางแผนการดา เนินการ รูปแบบของทรัพยากรประกอบด้วย เอกสารสิ่งพิมพ์ โสตทัศนูปกรณ์ สื่อคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้เรียนอาจเลือกใช้สื่อเฉพาะตนหรือเฉพาะกลุ่มได้ระบบการสอนทางไกลนั้นมีการเรียกที่แตกต่างกันออกไป ได้แก่ การสอนทางไกลการเรียนทางไกล การศึกษาทางไกล ซึ่งความหมายเป็นไปในทางเดียวกัน คือ ระบบการเรียนการสอนที่ผู้เรียนและผู้สอนอยู่ห่างไกลกัน อยู่ต่างเวลาหรือต่างสถานที่กัน แต่มีถ่ายทอดเนื้อหาสาระและมีปฏิสัมพันธ์กันโดยผ่านสื่อต่าง ๆ ในปัจจุบันมีการใช้สื่อเสริมประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะที่ใช้ผ่านระบบคอมพิวเตอร์ ตัวอย่างเช่น การศึกษาแบบออนไลน์ (E-learning) หมายถึง การศึกษาการเรียนรู้ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต (Internet) หรืออินทราเน็ต (Intranet) เป็นการเรียนรู้ตามความสามารถและความสนใจของตน โดยเนื้อหาของบทเรียนจะถูกส่งผ่านไปยังผู้เรียนผ่าน Web browser ที่ผู้เรียนสามารถค้นหา (Search) ได้ตามที่ต้องการ ซึ่งระบบการศึกษาทางไกลเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการศึกษาที่ผู้เรียนและผู้สอนซึ่งอยู่ห่างไกลกัน ให้มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กัน โดยเน้นที่ผู้เรียนต้องมุ่งเรียนรู้ด้วยตนเอง ขณะเดียวกันถึงแม้ว่าผู้เรียนและผู้สอนจะอยู่คนละสถานที่กันแต่ก็สามารถมีกิจกรรมการเรียนการสอนร่วมกันได้ โดยอาศัยสื่อต่าง ๆ หรือช่องทางการสื่อสารต่าง ๆ

สุพรรณี แจ่มใส (2561, หน้า 37) ให้ความหมายของการเรียนทางไกลว่า การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นการจัดการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาประเทศ โดยการนำระบบทางไกลผ่านดาวเทียมมีอุปกรณ์การสอนและเทคโนโลยีการสื่อสารมาประยุกต์ใช้เข้าด้วยกัน เพื่อกระจายองค์ความรู้สู่ประชากรในภูมิภาคห่างไกล ให้ได้มีโอกาสทางการศึกษา และเพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาให้เด็กในพื้นที่ห่างไกล และขาดแคลนครูได้เข้าถึงการเรียนภาคพื้นฐานอย่างเท่าเทียมกับเด็กในเมือง

จตุพร เชยสาคร (2561, หน้า 22-23) ให้ความหมายของการศึกษาทางไกล หมายถึง การเรียนการสอนที่ผู้เรียนกับผู้สอนอยู่ห่างไกลกัน ด้วยระยะทาง เวลา ลักษณะทางภูมิศาสตร์ หรือด้วยเศรษฐกิจ แต่การเรียนการสอนที่จัดขึ้นนั้น อาศัยใช้อุปกรณ์การสื่อสารต่าง ๆ อาทิเช่น ตำราเรียน เทปเสียง วิทยุ โทรทัศน์ อุปกรณ์โทรคมนาคม สื่อสารมวลชน วิทยุกระจายเสียง เป็นต้น

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2564, หน้า 40-41) แนวคิดการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) เป็นการที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนได้เรียนตามความต้องการโดยไม่จำเป็นต้องเข้าชั้นเรียน แต่อาศัยการการสื่อสารผ่านสื่อการสอน เช่นสิ่งพิมพ์ โทรทัศน์ อุปกรณ์การสื่อสารต่าง ๆ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ทุกเวลา นอกจากนี้การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของโรงเรียนยุค COVID-19 แก้ปัญหาอุดช่องโหว่ เพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนได้ในภาวะวิกฤต และไม่กระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ

โรค COVID-19 โรงเรียนสามารถเลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยพิจารณาตาม ความเหมาะสมและบริบทของ เช่น การเรียนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) หรือการเรียนผ่าน อินเทอร์เน็ต (Online) เป็นต้น2) การเรียนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) การเรียนการสอนทางไกลผ่านโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลและระบบดาวเทียม เพื่อให้นักเรียนเข้าถึงการเรียนรู้ในทุกครัวเรือน การเรียนการสอนแบบออนไลน์(Online) การเรียนการสอนแบบออนไลน์ เป็นการศึกษาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยนักเรียนสามารถเลือกเรียนตามความสนใจ หรือครูอาจกำหนดเนื้อหาการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเข้าถึงเนื้อหาด้วยตนเองได้ทุกที่ทุกเวลา เนื้อหาอาจประกอบด้วยข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอ และสื่อมัลติมีเดียอื่น ๆ ซึ่งนักเรียน ครู และเพื่อนร่วมชั้นเรียนสามารถติดต่อ สื่อสาร ปรึกษา หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแบบเดียวกับการเรียน ในชั้นเรียนทั่วไป โดยใช้ช่องทางการสื่อสารผ่าน E-mail, Chat, Social Network เป็นต้น

Burge and Erewin (1985, p. 45) ให้ความหมายของการเรียนทางไกลว่า หมายถึง กิจกรรมการเรียนที่สถาบันการศึกษาได้จัดทำให้กับผู้เรียน ซึ่งไม่เข้าชั้นเรียนหรือไม่สามารถเข้าเรียนในการสอนแบบชั้นเรียนปกติได้ กิจกรรมการเรียนที่จัดขึ้นใหม่นี้ จะผสมผสานวิธีการที่สัมพันธ์กับธรรมชาติ การกำหนดให้มีระบบการจัดส่งสื่อการสอนและมีการวางแผนการดำเนินการ รูปแบบของธรรมชาติ ประกอบด้วยสื่อเอกสารสิ่งพิมพ์ โสตทัศนูปกรณ์ สื่อคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้เรียนอาจเลือกใช้สื่อเฉพาะตนหรือเฉพาะกลุ่มได้ มีการวางแผนการดำเนินการ มีระบบการจัดส่งสื่อการสอนด้วยเทคโนโลยีหลากหลาย ด้านระบบบริการก็มีการจัดตั้งสถาบันการศึกษาทางไกลขึ้นเพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

Holmberg (1985) การสอนทางไกล หมายถึง การสอนที่ผู้เรียนและผู้สอนไม่ได้มาเรียนหรือสอนกันซึ่ง ๆ หน้า แต่เป็นการจัดโดยใช้ระบบการสื่อสารแบบสองทาง ถึงแม้ว่าผู้เรียนและผู้สอนจะไม่อยู่ในห้องเดียวกันก็ตาม

Eiserman and Williams (1987) การสอนทางไกล หมายถึง การติดต่อสื่อสารทางการศึกษาโดยไม่ต้องมาเผชิญหน้ากัน ซึ่งทำได้หลายรูปแบบ

สรุปได้ว่า การศึกษาทางไกล หมายถึง การเรียนการสอนที่ผู้เรียนกับผู้สอนอยู่ห่างไกลกันด้วยระยะทาง เวลา ลักษณะทางภูมิศาสตร์ ด้วยเศรษฐกิจ หรือสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโรคเชื้อไวรัสที่ทำให้จัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนไม่ได้ การเรียนการสอนที่จัดขึ้นนั้นต้องอาศัยอุปกรณ์การสื่อสาร และสื่อเทคโนโลยี การสอนผ่านเว็บไซต์ หรือการสอนผ่านแอพพลิเคชั่นต่าง ๆ เช่น ตำราเรียน โทรทัศน์ อุปกรณ์โทรคมนาคม สื่อสารมวลชน เว็บไซต์ YouTube แอพพลิเคชั่น Google Meet แอพพลิเคชั่น Zoom แอพพลิเคชั่น Line เป็นต้น

2.3.1 การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดทำโครงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านระบบสารสนเทศ (e-Learning) ได้กำหนดเป็น Mega Project บรรจุ ไว้ในแผนการบริหารราชการแผ่นดินระยะ 3 ปี (พ.ศ.2553 - 2555) มีวัตถุประสงค์สำคัญในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น และเพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูในสาขาวิชาเอก โรงเรียนมีครูไม่ครบชั้นเรียน เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขยายโอกาส โรงเรียนมัธยมขนาดเล็ก รวมทั้งเป็นโรงเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตกต่ำ คะแนนผลการประเมินคุณภาพการศึกษา NT (National Test) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และ O-NET (Ordinary National Educational Test) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศ กระทรวงศึกษาธิการ ตระหนักและให้ความสำคัญกับปัญหาดังกล่าว จึงได้หาแนวทางในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาที่ประสบปัญหา ซึ่งแนวทางที่เหมาะสมแนวทางหนึ่ง คือ การเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมจาก โรงเรียนวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โรงเรียนวังไกลกังวลในพระบรมราชูปถัมภ์ จัดการเรียนการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียมเพื่อสนองพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เรื่องการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นต้นแบบ ในการจัดการศึกษาตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ทั้งยังเป็นแนวทางสำหรับพัฒนาครูในแต่ละสาขาวิชาให้มีคุณภาพสูงขึ้นและร่วม มือกับกระทรวงศึกษาธิการเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ทั้งในเขตเมืองและในชนบทถิ่นทุรกันดารให้มีมาตรฐานเท่าเทียมกันจากการสอนของ ครูคนเดียวกันในเวลาเดียวกัน การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจึงเกิดประโยชน์แก่ครู ผู้บริหารโรงเรียนและผู้สนใจทั่วไปที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการบริหารการ ศึกษา พัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครู เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนรู้ของนักเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยหรือผู้สนใจ ได้เป็นอย่างดีการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นการจัดการเรียนการสอนโดยการเปิดรับสัญญาณออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมซึ่งถ่ายทอดสดการจัดการเรียน การสอนจากโรงเรียนวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ทาง DLTV ช่อง 81-86 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่1-3) ทาง DLTV ช่อง 87-89 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-6 ทาง DLTV ช่อง 90-92 โรงเรียนต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศสามารถเปิดรับสัญญาณออกอากาศการจัดการเรียนการสอน ได้พร้อม ๆ กันในเวลาเดียวกัน โดยสามารถเปิดรับสัญญาณได้ตามความต้องการของระดับช่วงชั้นที่เปิดสอน ถือได้ว่าการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นระบบการเรียนการสอนแบบซิงโครนัส Synchronous ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนอยู่ในเวลาเดียวกัน เป็นแบบเรียลไทม์ เน้นผู้สอนเป็นศูนย์กลาง (ยืน ภู่วรวรรณ และสมชาย นำประเสริฐชัย, 2546)

วัตถุประสงค์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นทางเลือกที่ดีทางหนึ่งสำหรับโรงเรียน โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ คือ

1. เพื่อแก้ปัญหาครูไม่ครบชั้นเรียน

2. เพื่อแก้ปัญหาขาดแคลนครูในบางสาขาวิชาเอก

3. เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

4. เพื่อให้โรงเรียนมีมาตรฐานเท่าเทียมกัน

ปัจจัยสำคัญในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม การนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมมาใช้ มีปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้อง คือ

1) ต้องมีเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมจากสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

2) ผู้เกี่ยวข้องต้องมีความรู้ความเข้าใจ เห็นความสำคัญของการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และดำเนินงานอย่างจริงจังต่อ เนื่อง

3) นักเรียนต้องเข้าใจวิธีการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมที่ถูกต้อง มีวินัยในการเรียน มีทักษะพื้นฐานเหมาะสมกับระดับชั้น เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมได้ทันกำหนดของโรงเรียนต้นทาง (โรงเรียนวังไกลกังวล)

4) โรงเรียนต้องวางแผนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เพื่อให้สามารถชมรายการได้ครบถ้วนตามตารางการออกอากาศของโรงเรียน วังไกลกังวล โรงเรียนสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ตามความเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน ซึ่งถ้าโรงเรียนนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมมาใช้อย่างถูกต้องจริงจังและต่อเนื่องจะส่งผลให้นักเรียนมี คุณภาพตามเป้าหมายของหลักสูตรสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2559, หน้า 1) สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television : DLTV) ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2538 และได้ถ่ายทอดสดออกอากาศเป็นปฐมฤกษ์ในวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2538 ในหลักสูตรมัธยมศึกษา 6 ชั้น 6 ช่อง และเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2545 ได้ออกอากาศการเรียนการสอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 ทั้งนี้ก็เพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงครองสิริราชสมบัติครบ 50 ปี บริหารงานโดยมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Foundation: DLF) มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาการขาดแคลนครูโดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ได้พระราชทานทุนประเดิม 50 ล้านบาทที่บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) หรือองค์การโทรศัพท์แห่งประเทศไทยในขณะนั้น ทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อตั้งมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และทรงพระกรุณาพระราชทานตราสัญลักษณ์เฉลิมฉลองสิริราชสมบัติ 50 ปีให้เป็นตราของมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นการพระราชทานการศึกษาไปสู่ปวงชน มีนายขวัญแก้ว วัชโรทัย รองเลขาธิการพระราชวังฝ่ายกิจกรรมพิเศษดำรงตำแหน่งประธานมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ปัจจุบันสำนักงานมูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ตั้งอยู่เลขที่ 139

กระทรวงศึกษาธิการ ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ และสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ซึ่งทำหน้าที่ถ่ายทอดออกอากาศการเรียนการสอนจากโรงเรียนวังไกลกังวล ตั้งอยู่ที่ โรงเรียนวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ถ่ายทอดสดตามหลักสูตรประถมศึกษา มัธยมศึกษา และ สายวิชาชีพ ให้แก่โรงเรียนในประเทศไทย และประเทศเพื่อนบ้าน จำนวน 15 ช่อง ในชื่อ DLTV 1 - 15 รวมทั้งการออกอากาศรายการภาคภาษาอังกฤษ จำนวน 15 ช่อง ในชื่อ DSTV Network 186 - 200 (True Vision) สถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ดำเนินการออกอากาศรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ใน 2 ลักษณะ คือ การศึกษาในระบบโรงเรียนเป็นการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาในระบบโรงเรียน (Formal Education) ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อช่วยเหลือโรงเรียนในรายวิชาที่ขาดแคลนครูผู้สอน หรือเป็นรายวิชาที่มีเนื้อหาค่อนข้างยาก โรงเรียนที่ต้องการเข้าร่วมโครงการสามารถทำได้โดยจัดหาเครื่องรับสัญญาณดาวเทียม เพื่อรับชมรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมตามตารางเวลาที่ออกอากาศ และการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Education) เป็นการจัดการศึกษาเพื่อให้ข่าวสารข้อมูล ความรู้และทักษะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วไป การจัดการศึกษาผ่านดาวเทียมเพื่อการศึกษาตามอัธยาศัยนี้ กำหนดเนื้อหารายการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาปัจจุบันและความต้องการของประชาชนในการพัฒนาสภาพ ความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชน ต่อมาการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ได้จัดตั้งสถานีวิทยุโทรทัศน์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Learning Television: DLTV) ขึ้นที่โรงเรียนวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ถ่ายทอดการเรียนการสอนออกอากาศเป็นปฐมฤกษ์ ในโรงเรียนเครือข่ายทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2538 ปัจจุบันโรงเรียนวังไกลกังวล เป็นต้นแบบที่ทรงประสิทธิภาพ และเป็นศูนย์กลางการเรียนการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียมที่ก้าวหน้าเป็นสถานศึกษาแห่งแรกที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยถ่ายทอดกระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมการเรียนการสอนตลอดจนองค์ความรู้ควบคู่คุณธรรมไปยังผู้เรียนทั้งในประเทศและต่างประเทศ สนองพระบรมราโชบายของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ทรงเน้นให้นักเรียนได้รู้จักช่วยเหลือตนเองและยึดเป็นแนวปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง แก้ปัญหาการขาดแคลนครูและยกระดับความเสมอภาคของผู้เรียนให้ได้รับโอกาสทางการศึกษาที่มีคุณภาพใกล้เคียงกัน คือการใช้เทคโนโลยีทางการสื่อสารโทรคมนาคมเป็นเครื่องมือในการขยายโอกาส เพิ่มประสิทธิภาพและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา

จากข้อสั่งการของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เกี่ยวกับเรื่องที่ต้องเร่งรัดดำเนินการในประเด็นด้านการศึกษาเรื่องการขาดแคลนครูในโรงเรียนพื้นที่ห่างไกลรวมทั้งการเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็ก โดยในวันที่ 11 มิถุนายน 2557 รองหัวหน้าฝ่ายสังคมจิตวิทยาคณะรักษาความ

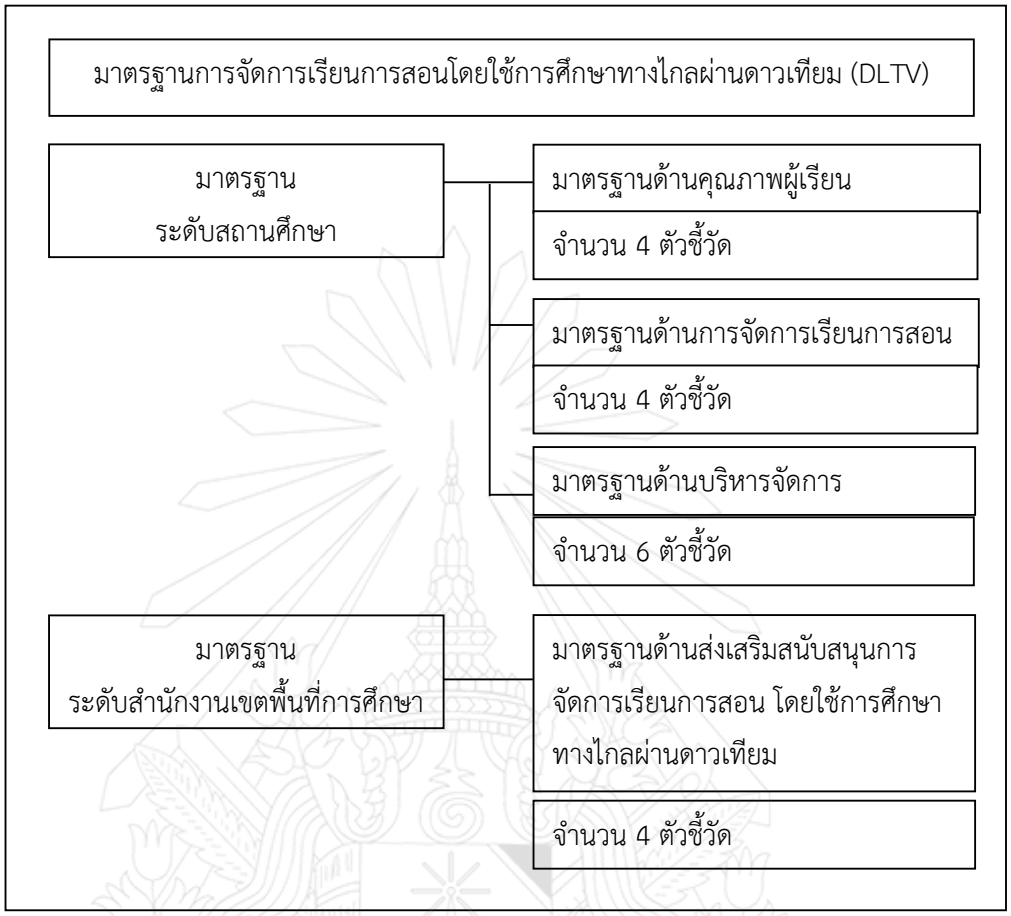
สงบแห่งชาติ พร้อมคณะได้เดินทางไปเยี่ยมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ซึ่งได้จัดทำโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเฉลิมพระเกียรติมาอย่างต่อเนื่อง เพื่อช่วยแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบปัญหาการมีครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงสาขาวิชาเอก และครูบางส่วนสอนโดยไม่ใช้สื่อ ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ เป็นเหตุให้เด็กนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กขาดโอกาสและความเท่าเทียมกับเด็กนักเรียนในโรงเรียนขนาดใหญ่หรือโรงเรียนที่อยู่ในเมือง ซึ่งผลการใช้การถ่ายทอดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมทำให้นักเรียนมีผลการเรียนดีขึ้น ผลการสอบ NT และ O-Net สูง ขึ้นเป็น 2 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนเริ่มโครงการ และนักเรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูพัฒนาทักษะการสอน และลดภาระการเตรียมการสอน จากผลการดำเนินการดังกล่าว ฝ่ายสังคมจิตวิทยา คณะรักษาความสงบแห่งชาติ พิจารณาแล้วให้มีการศึกษาและขยายผลโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมไปยังพื้นที่อื่นๆ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาวันที่ 5 ธันวาคม 2557, 2) เพื่อช่วยแก้ปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบปัญหาการมีครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงสาขาวิชาเอก และ 3) เพื่อขยายผลโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมไปยังพื้นที่อื่นๆ ให้มีผลเป็นรูปธรรมโดยเร็ว โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้รับมอบหมายนโยบายและดำเนินกิจกรรมโครงการ ดังนี้ 1. การจัดหาและติดตั้งอุปกรณ์การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 2. อบรมผู้บริหารและครูปลายทาง 3. งานประชาสัมพันธ์ 4. งานการนิเทศติดตาม ประเมินและรายงานผลโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม การดำเนินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียนขนาดเล็กทั่วประเทศ จะบรรลุวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพได้นั้น การนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินและการรายงานผลเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่จะให้การดำเนินการขยายผลโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมีการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติทั้งในระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และระดับโรงเรียน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.2 มาตรฐานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มุ่งเน้นการดำเนินงาน ในระดับสถานศึกษา โดยมีกระบวนการนิเทศ ติดตามและประเมินผล ตามมาตรฐานการส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) หมายถึง ข้อกำหนดเกณฑ์คุณภาพ สำหรับการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม (DLTV) ประกอบด้วย มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่าน ดาวเทียม ระดับสถานศึกษา และมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ศึกษาทางไกลผ่าน ดาวเทียม (DLTV) ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

ระดับสถานศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกณฑ์คุณภาพสำหรับการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในระดับสถานศึกษา มีจำนวน 3 มาตรฐาน ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการจัดการเรียนการสอน และมาตรฐานด้านการบริหารจัดการ ในแต่ละมาตรฐาน ประกอบด้วยตัวชี้วัด ดังต่อไปนี้ มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วยตัวชี้วัด จำนวน 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 พฤติกรรมสำคัญที่เกิดจากการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตัวชี้วัดที่ 2 ผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ตัวชี้วัดที่ 3 ผลการทดสอบ ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ตัวชี้วัดที่ 4 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วยตัวชี้วัด จำนวน 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 การเตรียมการก่อนการเรียนการสอน ตัวชี้วัดที่ 2 การจัดการเรียนการสอนของครู ปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพตัวชี้วัดที่ 3 การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ตัวชี้วัดที่ 4 การ สอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วยตัวชี้วัด จำนวน 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 การจัดหาวัสดุอุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ตัวชี้วัดที่ 2 การจัดสภาพ ห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ตัวชี้วัดที่ 3 การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตัวชี้วัดที่ 4 การกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนใช้การศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียม สู่การปฏิบัติ ตัวชี้วัดที่ 5 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการ เรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ตัวชี้วัดที่ 6 การนิเทศภายใน ส่วนมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ระดับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หมายถึง ข้อกำหนดเกณฑ์คุณภาพสำหรับการดำเนินงานเกี่ยวกับการ จัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานต้นสังกัด มีจำนวน 1 มาตรฐาน คือ มาตรฐานการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ประกอบด้วยตัวชี้วัด จำนวน 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 การกำหนดนโยบายเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ตัวชี้วัดที่ 2 การส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ตัวชี้วัดที่ 3 การดำเนินการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และตัวชี้วัดที่ 4 สถานศึกษามีการ จัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษา ทางไกลผ่านดาวเทียมผ่านเกณฑ์มาตรฐาน (มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562, หน้า 6)

กรอบโครงสร้างของมาตรฐานและตัวชี้วัดการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มีดังนี้

ภาพที่ 2.3 กรอบโครงสร้างของมาตรฐานและตัวชี้วัดการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)

ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล (2562 : ออนไลน์) กล่าวถึงแนวทางการขับเคลื่อนโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล (ศพก.) จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้บริหารระดับสูงของ สพฐ. ผู้อำนวยการสำนัก ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียน และดำเนินการจัดประชุมปฏิบัติการคณะกรรมการดำเนินงานโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) เพื่อกำหนดทิศทางการทำงาน ในบริบทของระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่ โรงเรียน ครู สร้างความความเข้มแข็งจากส่วนกลางสู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาไปถึงโรงเรียน โดยได้จัดประชุมปฏิบัติการ วันที่ 24 – 26

มิถุนายน 2562 ณ โรงแรมปรินซ์พาเลซ มหานาค ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย คณะกรรมการดำเนินโครงการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) และคณะทำงาน จากศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล หน่วยศึกษานิเทศก์ สพฐ. ศึกษานิเทศก์ จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการโรงเรียน และครู เพื่อวิเคราะห์กำหนดกลยุทธ์สู่ความสำเร็จ 5 ประการ มุ่งเน้นประเด็น คือ

1. พัฒนา การจัดการศึกษา DLTV โดยใช้การวิจัยเป็นฐาน. Research – Base
2. เร่งรัด การนิเทศ ติดตามและประเมินผล Supervise
3. สนับสนุน การดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย Stakeholder
4. ส่งเสริม ต้นแบบวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ Best Practice
5. เผยแพร่ สื่อสาร สร้างการรับรู้ สู่นานาชาติ Publish

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทางไกลผ่าน DLTV อย่างต่อเนื่องและยั่งยืนตามยุทธศาสตร์ 4 5 6 (กุณฑิกา พัชรชานนท์ และ บัลลังก์ โรหิตเสถียร, 2558, ออนไลน์)

ศูนย์ DLTV Center สพป.นครสวรรค์ เขต 1. (2563, ออนไลน์) กล่าวถึงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลเฉลิมพระเกียรติ ด้วยยุทธศาสตร์ 4 5 6 (ปัจจัยสู่ความสำเร็จ)

• ปัจจัยสำคัญสู่ความสำเร็จ ยุทธศาสตร์ 4 5 6

• รูปแบบการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สพป. สุพรรณบุรี เขต 1

ยุทธศาสตร์ 4 5 6

4 ข้อพื้นฐาน

1. สภาพแวดล้อมของโรงเรียนและภายในห้องเรียนต้องสะอาดและเป็นระเบียบ
2. โทรทัศน์ขนาดเหมาะสมกับห้องเรียนและจำนวนนักเรียนติดตั้งโทรทัศน์ให้มีความสูงเหมาะสมกับระดับสายตานักเรียน
3. บทบาทของครูต้องเอาใจใส่กำกับดูแลช่วยเหลือนักเรียนก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน
4. นักเรียนต้องมีส่วนร่วมกิจกรรมและตั้งใจเรียนรู้ไปพร้อมกับนักเรียนวังไกลกังวล

ผู้บริหาร 5 ข้อจัดทำ

1. ผู้บริหารโรงเรียนต้องวางแผนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างจริงจัง และอำนวยความสะดวกให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง

2. ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำด้วยความมุ่งมั่น และนำพาครูทุกคน ทุกฝ่าย ตระหนักเห็นความสำคัญและให้ความร่วมมือดำเนินการอย่างจริงจังต่อเนื่อง

3. ผู้บริหารโรงเรียนต้องจัดหาเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมและโทรทัศน์ขนาดเหมาะสมกับห้องเรียนและจำนวนนักเรียน ติดตั้งโทรทัศน์ให้มีความสูงเหมาะสมกับระดับสายตานักเรียน

4. ผู้บริหารโรงเรียนต้องจัดหาคู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

5. ผู้บริหารโรงเรียนต้องนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนการสอนทุกห้องอย่างสม่ำเสมอ

ครูนำ 6 ข้อปฏิบัติ

1. ครูต้องจัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมกับเอื้อต่อการปฏิบัติกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้

2. ครูต้องเตรียมการสอนล่วงหน้า ทั้งสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ใบงาน ใบความรู้และกิจกรรมเสริมตามที่คู่มือครูสอนทางไกลผ่านดาวเทียมกำหนด รวมทั้งมอบหมายงานให้นักเรียนเตรียมพร้อมในการเรียนครั้งต่อไป

3. ครูต้องร่วมจัดการเรียนรู้ไปพร้อมกับครูโรงเรียนต้นทางและต้องเอาใจใส่ กำกับ ดูแล แนะนำนักเรียนให้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนทุกครั้ง

4. ครูต้องสรุปสาระสำคัญร่วมกับนักเรียนหลังจากกิจกรรมการเรียนรู้สิ้นสุดลงและบันทึกผลการจัดการเรียนรู้หลังสอนทุกครั้ง

5. ครูต้องวัดและประเมินผล เมื่อกิจกรรมการเรียนรู้สิ้นสุดในแต่ละครั้ง แต่ละหน่วยการเรียนรู้ ทำให้ทราบว่าผลการเรียนรู้ของนักเรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่ เพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

6. ครูต้องจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริมนอกตารางออกอากาศเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้หรือให้ความรู้เพิ่มเติมแก่นักเรียน

R&D SUPHANBURI 1 MODEL

รูปแบบการจัดการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 1

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. การกำหนดนโยบาย

แนวปฏิบัติ

1.1 ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1.1.1 สำรวจ/วิเคราะห์ความต้องการ

1.1.2 กำหนดนโยบาย

1.1.3 ประกาศนโยบาย

1.1.4 กำหนดแผนการดำเนินงาน

1.1.5 ประชุมชี้แจงแผนการดำเนินงาน

1.1.6 ประเมินแผนการดำเนินงาน

1.1.7 ปรับปรุงแผนการดำเนินงาน

1.2 ระดับสถานศึกษา

1.2.1 สำรวจ/วิเคราะห์ความต้องการ

1.2.2 กำหนดนโยบายของสถานศึกษา

1.2.3 กำหนดแผนการดำเนินงาน

1.2.4 ประชุมชี้แจงแผนการดำเนินงาน

1.2.5 ประเมินแผนการดำเนินงาน

1.2.6 ปรับปรุงแผนการดำเนินงาน

2. การขับเคลื่อนและสร้างความเข้มแข็ง

แนวปฏิบัติ

2.1 ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.1.1 ประชุมชี้แจงสร้างความตระหนัก

2.1.2 พัฒนาครูและบุคลากร

2.1.3 สนับสนุนการจัดการระบบ อุปกรณ์และสื่อ

2.1.4 จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน

2.1.5 ประชุมปฏิบัติการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

2.1.6 ส่งเสริมการสร้างเครือข่าย

2.1.7 ดำเนินการตามแผนการดำเนินงาน

2.1.8 ประเมินความพึงพอใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.1.9 ปรับปรุงพัฒนางานและสร้างความเข้มแข็ง

2.2 ระดับสถานศึกษา

2.2.1 ประชุมชี้แจงสร้างความตระหนัก

2.2.2 จัดหาทรัพยากรสนับสนุน

2.2.3 จัดสภาพแวดล้อมการศึกษาทางไกล 3 ลักษณะ

2.2.4 พัฒนาครูด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ

2.2.5. พัฒนาความรู้ความสามารถของครู

2.2.6. ดำเนินการตามแผนการดำเนินงาน

2.2.7 ประเมินความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง

2.2.8 ปรับปรุงพัฒนางานและสร้างความเข้มแข็ง

3. การจัดการเรียนรู้

แนวปฏิบัติ

3.1 ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3.1.1 ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจในการจัดการเรียนรู้

3.1.2 พัฒนาสื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน

3.1.3 จัดระบบบริหารจัดการ บริการและเผยแพร่สื่อ

3.1.4 แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรม

3.1.5 นำเสนอเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรม

3.2 ระดับสถานศึกษา

3.2.1 จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (Distance Television : DLTV)

3.2.2 จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อวีดีทัศน์ระบบดิจิทัล (Digital Video Disc : DVD)

3.3.3 จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Learning : e-Learning)

4. การนิเทศและติดตาม

แนวปฏิบัติ

4.1 ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

4.1.1 สำรวจความต้องการ/วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน

4.1.2 ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจกับบุคลากร

4.1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศและติดตาม

4.1.4 วางแผนการดำเนินงานนิเทศและติดตาม

4.1.5 ดำเนินการนิเทศและติดตาม

4.1.6 สรุปผล ประเมินผล และปรับปรุง

4.1.7 สร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

4.2 ระดับสถานศึกษา

4.2.1 สำรวจความต้องการ/วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน

4.2.2 ประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจกับครู/บุคลากร

4.3.3 แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศภายใน/การติดตาม

4.3.4 วางแผนการดำเนินงานนิเทศภายใน/การติดตาม

4.3.5 ดำเนินงานการนิเทศภายใน/การติดตาม

4.3.6 สรุปผล ประเมินผล และปรับปรุง

4.3.7 ยกย่อง ชมเชย มอบเกียรติบัตร

5. การประเมินผลและปรับปรุง

แนวปฏิบัติ

5.1 ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

5.1.1 ประชุมชี้แจง สร้างความเข้าใจ

5.1.2 วางแผนการดำเนินงาน

5.1.3 จัดทำเครื่องมือประเมิน

5.1.4 ดำเนินการประเมินตามรูปแบบ CIPP

5.1.5 ตรวจสอบการประเมิน

5.1.6 ปรับปรุงแก้ไขตามผลการประเมิน

5.2 ระดับสถานศึกษา

5.2.1 ประชุมชี้แจง สร้างความเข้าใจ

5.2.2 วางแผนการดำเนินงาน

5.2.3 ดำเนินการจัดทำเครื่องมือประเมิน

5.2.4 ดำเนินการประเมินตามรูปแบบ CIPP

5.2.5 ตรวจสอบการประเมิน

5.2.6 ปรับปรุงแก้ไขตามผลการประเมิน

2.3.3 การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในระบบโรงเรียน

การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมหมายถึง กระบวนการจัดการ ประสานการใช้ทรัพยากร คน เงิน สื่ออุปกรณ์และเวลาเพื่อจัดกิจกรรมการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมให้แก่นักเรียน โดยใช้สื่อที่เป็นรายการโทรทัศน์เสริมให้เกิดการเรียนรู้ การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นกิจกรรมการศึกษาที่นาเอาเทคโนโลยีการสื่อสารผ่านดาวเทียมมาใช้ร่วมกับสื่ออื่น ๆ ในลักษณะสื่อ

เสริมไม่ว่าจะเป็นสิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์หรือสื่ออื่น ๆ เพื่อที่จะเชื่อมโยงความรู้ระหว่างสื่อต่าง ๆ ให้แก่ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้อย่างทัดเทียมเสมอภาคกันจากแหล่งความรู้ที่มีความชำนาญการและมาตรฐานเดียวกัน ดังนั้นระบบการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมจำเป็นต้องมีการจัดการที่เป็นระบบ มีขั้นตอนชัดเจนและมีคุณภาพเป็นที่แน่ใจว่าผู้เรียนจะเกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามมาตรฐานทางวิชาการเช่นเดียวกับการศึกษารูปแบบอื่น การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพจำเป็นต้องใช้กระบวนการและกลไกที่ส่งผลให้งานบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นเรื่องใหม่ ดังนั้นจำเป็นที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องเข้าใจกระบวนการบริหารและสามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพและทรัพยากรที่มีอยู่ กระบวนการบริหารที่มีประสิทธิภาพประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ๆ อย่างน้อย 4 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ การใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 2) การวางแผนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 3) การดา เนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 4) การประเมินผลการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการหมายถึง การศึกษาถึงสภาพความเป็นจริงของโรงเรียนในปัจจุบันว่าเป็นอย่างไร อะไรคือปัญหา และอะไรคือความต้องการเพื่อที่จะนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เปรียบเทียบกับมาตรฐานหรือสิ่งที่คาดหวังหรือสิ่งที่ควรจะเป็นและนา มากำหนดเป้าหมายในอนาคตของโรงเรียน ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่าขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งเพราะเป็นพื้นฐานในการวางแผนต่อไปเพื่อให้การบริหารและการดำเนินงานการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของโครงการ ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องศึกษาสภาพปัจจุบัน ความพร้อมและความต้องการที่แท้จริงของโรงเรียนซึ่งจำแนกได้ดังนี้

1. ความพร้อม

1.1 ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ประกอบด้วย ห้องขนาดจุผู้ใช้บริการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างน้อย 20 คนขึ้นไป และมีแหล่งเก็บสื่ออุปกรณ์ที่สะดวกและปลอดภัย

1.2 ความพร้อมด้านบุคลากรที่มีความสามารถในการใช้อุปกรณ์ทางด้านเทคนิคและสามารถให้คำปรึกษาในด้านวิชาการตลอดจนการบริการได้

1.3 ความพร้อมด้านครุภัณฑ์ อุปกรณ์ ประกอบด้วย เครื่องรับโทรทัศน์สี และอุปกรณ์รับสัญญาณจากดาวเทียมรวมทั้งบทเรียนที่ใช้ควบคู่กับรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมและตารางออกอากาศ

2. ความต้องการ

2.1 หนังสืออ่านประกอบรายการโทรทัศน์ที่จะเรียนเพื่อเสริมกิจกรรมนอกเหนือจากตำราเรียน

2.2 สื่อ วัสดุอุปกรณ์ โรงเรียนจะต้องมีเครื่องรับโทรทัศน์อย่างน้อยหนึ่งเครื่องและอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมอย่างน้อยหนึ่งชุดรวมทั้งต้องมีตารางการออกอากาศและคู่มือรับชมรายการจากศูนย์การศึกษาทางไกลไทยคม

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน การวางแผนเป็นขั้นตอนการใช้ข้อมูลจากสภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการมากำหนดแนวทางและวิธีการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนเป็นการคิดและกำหนดสิ่งที่ต้องปฏิบัติเป็นการตัดสินใจล่วงหน้าว่าจะทำอะไร จะทำทำไม จะทำอย่างไร จะให้ใครทำ จะทำที่ไหนและจะทำเมื่อใด การวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมมีขั้นตอน ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ ควรจะ

1.1 กำหนดห้องที่จะใช้สำหรับจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

1.2 การบริการการใช้ห้องสมุด

1.3 สถานที่ที่จะประกอบกิจกรรมเสริม เช่น ห้องปฏิบัติการห้องสมุดเป็นต้น

1.4 กำหนดจุดติดตั้งอุปกรณ์สัญญาณดาวเทียม

2. บุคลากร

2.1 สร้างความเข้าใจแก่ครู

2.2 กำหนดตัวบุคคลที่มีความชำนาญและรับผิดชอบ

2.3 กำหนดบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของครูผู้เข้าร่วมโครงการ

ขั้นตอนที่ 3 การดำเนินการตามแผนเป็นขั้นตอนการลงมือปฏิบัติตามกิจกรรมที่กำหนดไว้ในแผนขั้นตอนนี้ต้องมีการกำกับ ติดตาม ดูแลจากผู้บริหารเพื่อให้ผู้รับผิดชอบแต่ละกิจกรรมได้ดำเนินการให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ การดำเนินงานตามแผนมีขั้นตอนดังนี้

1. การลงมือปฏิบัติกิจกรรมตามหน้าที่ของผู้รับผิดชอบ

2. การกำกับติดตาม ดูแลจากผู้บริหารโรงเรียน

3. การนิเทศให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางการดำเนินงาน

4. ให้การสนับสนุนส่งเสริม อำนวยความสะดวก

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลเป็นการวัดและประเมินผลความก้าวหน้าหรือความสำเร็จของการปฏิบัติว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายมากน้อยเพียงใดการประเมินผลระหว่างดำเนินการ เพื่อทราบผลการปฏิบัติและนา ไปปรับปรุงการดำเนินการให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น การประเมินผลหลังดำเนินการเป็นการประเมินผลดูผลสำเร็จของโครงการเพื่อเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับการศึกษาในระบบโรงเรียน

1. วิธีดำเนินการจัดการสอนการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นการจัดการสอนที่ใช้สื่อรายการโทรทัศน์เป็นสื่อเสริมในการเรียนการสอนซึ่งครูจำเป็นต้องรู้วิธีดำเนินการกระบวนการเรียนการสอนและบทบาทในการดำเนินการสอนของโครงการสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นสื่อเสริมการใช้สื่อให้เหมาะสมกับเนื้อหาและกิจกรรมตามหลักสูตรจะช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพยิ่งขึ้น โดยสื่อที่ใช้ในการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นสื่อเสริม คือ รายการโทรทัศน์รายการโทรทัศน์ คือ สื่อที่จัดทำขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาเป็นสื่อเสริมให้สามารถเข้าใจเนื้อหาได้ดียิ่งขึ้น เนื้อหาสาระที่นำมาทำเป็นรายการโทรทัศน์จะเป็นเนื้อหาในเรื่องที่เข้าใจยากมีขั้นตอนซับซ้อนต้องสาธิตหรือทดลองให้เห็นหรือวิชาที่ต้องแสดงตัวอย่างให้เห็นจึงจะสามารถเข้าใจได้ชัดเจนรายการโทรทัศน์ดังกล่าวจะออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ ช่องการศึกษาหนึ่งโดยรายการโทรทัศน์สำหรับวิชาทั่วไปจะมีความยาวประมาณ 15-20 นาที รายการโทรทัศน์สำหรับวิชาภาษาต่างประเทศจะมีความยาวประมาณ 30 นาที สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นสื่อที่เสริมเนื้อหาของรายวิชา ในบางรายวิชาอาจมีสื่อเอกสารประกอบรายการโทรทัศน์เพื่อความเข้าใจที่ชัดเจนพร้อมทั้งกิจกรรมหลังการชมรายการโทรทัศน์ หากครูผู้สอนสามารถจัดหาได้และใช้ในการเรียนการสอนจำเป็นต้องปฏิบัติตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้ 1) วางแผนการสอนและเตรียมสื่อวัสดุอุปกรณ์ในการจัดการสอนให้ครบถ้วน 2) จัดการสอนตามวิธีการที่กำหนดไว้ในชุดวิชา

2. กระบวนการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม การเรียนการสอนโดยการใช้สื่อการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นการเรียนการสอนตามกระบวนการซึ่งอาจใช้สื่อรายการโทรทัศน์ในการนำเข้าสู่บทเรียนหรืออาจใช้เป็นการสรุปบทเรียนก็ได้จึงจำเป็นที่ครูจะต้องศึกษาบทบาทหน้าที่ของตนให้เข้าใจเพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ ทั้งนี้ครูจะต้องใช้กระบวนการสอนแบบสื่อประสมโดยใช้สื่อสิ่งพิมพ์ รายการโทรทัศน์และสื่อประกอบรวมทั้งอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ กระบวนการเรียนการสอนการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมีดังนี้

2.1 ขั้นเตรียมความพร้อมก่อนชมรายการ (ประมาณ 10 นาที)

2.1.1 เตรียมเครื่องรับโทรทัศน์และอุปกรณ์ที่ใช้ประกอบบทเรียนให้เรียบร้อย

2.1.2 สนทนา เร้าความสนใจ เกี่ยวกับรายการที่จะนำเสนอ

2.1.3 บอกจุดมุ่งหมายในการเรียน การชมรายการ

2.1.4 ย้ำประเด็นสำคัญที่นักเรียนต้องเรียนรู้

2.1.5 สนทนาซักถามประเด็นที่สงสัย

2.2 ขั้นการศึกษาจากรายการโทรทัศน์ (ประมาณ 15-20 นาที)

2.2.1 ผู้เรียนและครูต้องชมรายการไปพร้อม ๆ กัน

2.2.2 ขณะที่บทเรียนออกอากาศ ผู้เรียนต้องติดตามรายการโทรทัศน์อย่างตั้งใจ

2.2.3 จดบันทึกประเด็นสำคัญ ๆ หรือทำกิจกรรมตามที่ระบุไว้ในรายการโทรทัศน์

2.3 ขั้นหลังจากชมรายการ (ประมาณ 10-15 นาที)

2.3.1 สรุปบทเรียนจากรายการโทรทัศน์

2.3.2 ทบทวนสิ่งที่ยังไม่เข้าใจ นำประเด็นที่สงสัยหรือมีปัญหามาอภิปราย

2.2.3 ให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งวิทยาการต่าง ๆ

2.2.4 ทำแบบฝึกหัด ประเมินผล

3. บทบาทหน้าที่ของครูสอนการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

3.1 การเตรียมการสอน

3.1.1 เตรียมครู (ความพร้อมในด้านเนื้อหา/ วิธีสอน)

- วิเคราะห์ความสอดคล้องของรายการโทรทัศน์กับหลักสูตร
- ศึกษาตารางออกอากาศ
- ศึกษาสรุปรายการโทรทัศน์
- ร่วมจัดตารางสอนและกำหนดการจะใช้สื่อเสริมหรือสรุปบทเรียน

3.1.2 เตรียมอุปกรณ์ ความพร้อมของสื่อที่ใช้ประกอบ

3.1.3 เตรียมนักเรียน

- มอบหมายให้ศึกษาเนื้อหาตำราเรียนมาล่วงหน้า
- เตรียมอุปกรณ์การเรียนมาตามที่กำหนด
- แนะนำ ชี้แจง ให้กำลังใจ กระตุ้นให้เห็นความสำคัญ

3.2 การศึกษาจากรายการโทรทัศน์

3.2.1 ชมรายการโทรทัศน์พร้อมกับผู้เรียน

3.2.2 ขณะชมรายการ ครู ไม่ทำกิจกรรมอื่นนอกเหนือจากชมรายการโทรทัศน์

3.2.3 สรุปและบันทึกประเด็นสำคัญของเนื้อหา

3.3 การทำกิจกรรมต่อเนื่อง หลังจากชมรายการโทรทัศน์ ตอบกิจกรรม อธิบายเพิ่มเติม จัดกิจกรรมต่อเนื่อง เช่น อภิปราย ทำแบบฝึกหัด ทดลอง ฯลฯ และจัดกิจกรรมเสริม เช่น มอบหมายให้ผู้เรียนค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งวิทยาการต่าง ๆ

3.3.1 ประเมินผลการเรียน-ซักถาม-ตรวจกิจกรรม-ให้คะแนน

3.3.2 จัดกิจกรรมเสริม-แนะนำ แหล่งความรู้-วิดีทัศน์

2.3.4 การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของโรงเรียนในภาวะวิกฤต

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2563) การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของโรงเรียนยุค COVID-19 แก้ปัญหาอุดช่องโหว่ เพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนได้ในภาวะวิกฤต และไม่กระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 กำหนดไว้ 5 รูปแบบคือ 1.On Site 2.On Air 3.Online 4.On Demand และ 5.On Hand เป็นหลัก รวมถึงจะมีการทดลองด้วยการเรียนผ่านวิทยุเพิ่มเติม เพราะโรงเรียนในบางพื้นที่อาจจะไม่สามารถเรียนผ่านช่องทางออนไลน์และออนแอร์ได้ แต่การเรียนผ่านช่องทางวิทยุนั้นสามารถเรียนได้แค่บางวิชาเท่านั้น ทั้งนี้ สพฐ.พยายามแก้ปัญหาอุดช่องโหว่ เพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนได้ในภาวะวิกฤต และไม่กระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอนการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้กำหนดรูปแบบการจัดการเรียนการสอนสำหรับ โรงเรียนในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ใน 3 รูปแบบ ซึ่งโรงเรียนสามารถเลือกรูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยพิจารณาตาม ความเหมาะสมและบริบทของโรงเรียน ดังนี้1) การเรียนในชั้นเรียน (On-Site) การเรียนการสอนที่เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียนหรือในชั้นเรียน เป็นหลัก โดยครูผู้สอนสามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนอื่น ๆ มาบูรณาการใช้กับการเรียนในชั้นเรียนได้ เช่น การเรียนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) หรือการเรียนผ่าน อินเทอร์เน็ต (Online) เป็นต้น 2) การเรียนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) การเรียนการสอนทางไกลผ่านโทรทัศน์ในระบบดิจิทัลและระบบดาวเทียม เพื่อให้นักเรียนเข้าถึงการเรียนรู้ในทุกครัวเรือน ทั้งนี้มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่าน ดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ได้อนุเคราะห์ในการส่งสัญญาณออกอากาศ15 ช่องสัญญาณ (อนุบาล 1 –ม.6) พร้อมทั้งอนุเคราะห์เนื้อหาสาระการเรียนรู้ในระดับ ชั้นอนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ส่วนเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในระดับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้จัดทำสื่อวิดิทัศน์การเรียนการสอน 3) การเรียนการสอนแบบออนไลน์(Online) การเรียนการสอนแบบออนไลน์ เป็นการศึกษาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยนักเรียนสามารถเลือกเรียนตามความสนใจ หรือครูอาจกำหนดเนื้อหาการเรียนรู้ เพื่อให้นักเรียนเข้าถึงเนื้อหาด้วยตนเองได้ทุกที่ทุกเวลา เนื้อหาอาจประกอบด้วยข้อความ รูปภาพ เสียง วิดีโอ และสื่อมัลติมีเดียอื่น ๆ ซึ่งนักเรียน ครู และเพื่อนร่วมชั้นเรียนสามารถติดต่อสื่อสาร ปรึกษา หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแบบเดียวกับการเรียน ในชั้นเรียนทั่วไป โดยใช้ช่องทางการสื่อสารผ่าน E-mail, Chat, Social Network เป็นต้น

ปัญหา ข้อจำกัด และแนวทางขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กสู่การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

ปัจจุบันโรงเรียนขนาดเล็กยังคงประสบกับปัญหาครูไม่ครบชั้น โรงเรียนขนาดเล็กบางโรงไม่มีผู้บริหารโรงเรียน ขาดแคลนสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน (สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2558) ซึ่งปัญหา ข้อจำกัด และแนวทางขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กสู่การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในยุคการศึกษาไทย 4.0 แม้ปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กที่มีนักเรียนต่ำกว่า 40 คนกับโรงเรียนในพื้นที่ใกล้เคียงกันที่มีศักยภาพในการเป็นโรงเรียนหลักในการจัดการศึกษาได้ ซึ่งเรียกว่าโรงเรียนแม่เหล็ก แต่ก็ยังไม่สามารถดำเนินการได้ในทุกพื้นที่ จึงยังเป็นโจทย์สำคัญของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กต่อไป และหนทางหนึ่งที่ถือว่าประสบความสำเร็จในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กก็คือการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม โดยเฉพาะการตอบโจทย์ของการแก้ไขปัญหาการขาดแคลนครู และเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้กับนักเรียนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกล อาจทำให้การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในยุคการศึกษาไทย 4.0 ที่ผู้เขียนได้นำเสนอไว้ข้างต้นนั้นเกิดขึ้นได้ยากในระยะเวลาอันสั้น เพราะด้วยปัญหาที่กล่าวมาแล้วนั้น แต่ถึงอย่างไรก็ตามก็ยังมีแนวทางในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมให้ไปสู่ยุคการศึกษาไทย 4.0 ได้ ประเด็นปัญหาเพื่อให้เห็นถึงแนวทางการขับเคลื่อนในการแก้ปัญหา ดังนี้ (นิดา หมั่นดี และ ธีร หฤทัยธนาสันต์. (2561, หน้า 216-217).

1) ปัญหาครูไม่ครบชั้น โรงเรียนส่วนใหญ่ครูไม่ครบชั้นจึงยากต่อการบริหารจัดการในการใช้สื่อทางไกลผ่านดาวเทียม โดยเฉพาะการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะที่ครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Facilitator) วิธีการที่สามารถปฏิบัติได้เลย คือ การสอนแบบควบชั้นเรียน เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 กับ 3 หรือชั้นประถมปีที่ 4 กับ 5 ที่นักเรียนมีเนื้อหาการเรียนรู้ที่ใกล้เคียงกัน หรืออีกวิธีการหนึ่ง คือ สอนสลับกันไปมาระหว่างชั้นเรียน โดยครูสอนอยู่ห้องหนึ่งในขณะที่อีกห้องหนึ่งใช้ DLTV แล้วสลับกันไป ทั้งนี้ครูผู้สอนต้องมีการบริหารเวลาให้เหมาะสมและลงตัวกับการสอนของ DLTV ซึ่งวิธีการนี้อาจจะขอความร่วมมือจากเครือข่ายผู้ปกครอง หรือมอบหมายนักเรียนที่เป็นผู้นำของชั้นเรียนช่วยดูแลชั้นเรียนแทนในช่วงที่ครูผู้สอนไม่ได้อยู่ในห้องเรียน แต่ถึงอย่างไรแม้มีข้อจำกัดในเรื่องดังกล่าว แต่หากครูเริ่มต้นจากการเตรียมผู้เรียนให้มีทักษะในการอ่านออกเขียนได้ มีทักษะในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง ก็จะสามารถสร้างผู้เรียนให้เป็น Active Learner ในยุคการศึกษาไทย 4.0 ได้

2) โรงเรียนขนาดเล็กบางโรงไม่มีผู้บริหาร หน่วยงานต้นสังกัดต้องดำเนินการให้มีผู้บริหารครบทุกโรงเรียน เพราะผู้บริหารถือได้ว่าเป็นกำลังหลักสำคัญ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ เป็นผู้สร้างทีม สนับสนุนให้ครูแสดงภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อร่วมกันขับเคลื่อน

การบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียนได้อย่างสูงสุด

3) การขาดแคลนสื่อและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งผู้เขียนต้องการสะท้อนถึงสื่อเทคโนโลยีที่จะมาเป็นส่วนเติมเต็มให้การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมมีประสิทธิภาพมากขึ้นและรองรับการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โรงเรียนขนาดเล็กสามารถดำเนินการได้ด้วยการประสานความร่วมมือไปยังภาครัฐหรือเอกชนที่ให้การสนับสนุนเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในพื้นที่ใกล้เคียง เช่น การขอรับการติดตั้งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง หรือรับบริจาคเครื่องคอมพิวเตอร์มือสองที่ยังใช้งานได้ การทำข้อตกลงร่วมกันกับวิทยาลัยเทคนิคหรืออาชีวะในพื้นที่ใกล้เคียงในการเข้ามาดูแล บำรุงรักษา และซ่อมแซมวัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยีทางการศึกษาทุกประเภท เพื่อให้ใช้งานได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งถือเป็นการแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อนที่จะได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานต้นสังกัดหรือรัฐบาล นอกจากนี้สื่อออนไลน์เพื่อการเรียนรู้ที่มีอยู่มากมายในปัจจุบัน หากมีข้อจำกัดในเรื่องของอินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์ที่มีไม่เพียงพอ ครูผู้สอนก็สามารถดาวน์โหลดเก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ของครูแล้วใช้การสอนแบบออฟไลน์กับนักเรียนได้ ก็จะทำให้นักเรียนสามารถเข้าถึงสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ได้อีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นการแก้ไขปัญหาการขาดสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาได้ระดับหนึ่ง ก่อนที่รัฐบาลจะมีการดำเนินการสนับสนุนอย่างเต็มรูปแบบในอนาคต

2.3.5 องค์ประกอบการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

วิวรรธน์ วรรณศิริ (2558, หน้า 23) กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีผลต่อการสอนด้วยระบบทางไกลผ่านดาวเทียมไว้ว่า การจัดการเรียนการสอน การศึกษาทางไกล นั้นให้ได้มีประสิทธิภาพประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ บรรยากาศในการจัดการเรียนการสอนการจัดสภาพห้องเรียนและอุปกรณ์ และบุคลิกภาพของครู มีผลต่อบรรยากาศการเรียนการสอน

1. บรรยากาศการเรียนการสอน ในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม การจัดบรรยากาศที่เหมาะสมภายในห้องเรียน จะทาให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรยากาศในห้องเรียนประกอบด้วยเรื่องดังต่อไปนี้

2. การจัดสภาพห้องเรียนและอุปกรณ์ การติดตั้งเครื่องรับโทรทัศน์ในระดับพอดีกับสายตาของผู้เรียนที่มองเห็นอย่างทั่วถึง หรืออยู่บนโต๊ะมีล้อเลื่อน ถ้าติดตั้งอย่างถาวรต้องอยู่ในที่ ๆ เหมาะสมแสงสว่างไม่กระทบจอรับภาพ

3. บุคลิกภาพของครู มีผลต่อบรรยากาศการเรียนการสอน ดังนั้นครูผู้สอนจึงควรมีบุคลิกภาพดังนี้คือยิ้มแย้มแจ่มใส ศรัทธาต่องาน สนใจค้นคว้า ร่วมกิจกรรม มนุษยสัมพันธ์ดี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ไม่นิ่งดูดายและโลกทัศน์ไกล คิดกว้าง การสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ครูผู้สอน

จำเป็นต้องใช้เครื่องมือโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เครื่องรับโทรทัศน์ เครื่องรับ และแปลงสัญญาณดาวเทียม เครื่องเล่น วีดีโอเทป และอื่น ๆ ซึ่งเครื่องมือเหล่านี้ ทางโรงเรียนจะต้องทำให้มีหน้าที่ห้องโสต คอยดูแล และติดตั้งอุปกรณ์ที่ใช้ในการเรียนการสอนให้แก่ครูผู้สอนก็จะได้ศึกษาถึงประโยชน์และการใช้งานที่ถูกต้องในกรณีที่ต้องติดตั้งเอง หรือเปิดใช้งานเอง ซึ่งโดยปกติการเปิดเครื่องรับโทรทัศน์เพื่อรับชมรายการโทรทัศน์ จะต้องเปิดเครื่องรับสัญญาณดาวเทียม และเครื่องวีดีโอด้วย ครูผู้สอนอาจจะศึกษารายละเอียดจากเจ้าหน้าที่โสต หรือวิธีการใช้และดูแลอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม

นิดา หมั่นดี และ ธีร หฤทัยธนาสันติ์. (2561, หน้า 214-216) กล่าวถึงองค์ประกอบในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมที่ผ่านมาและข้อมูลของการศึกษาไทย 4.0 ไว้ว่าหากจะวาดภาพอนาคตของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กนั้น มีองค์ประกอบสำคัญของการจัดการศึกษาอยู่ 4 ประการ คือ ผู้เรียน ครูผู้สอน ผู้บริหาร และห้องเรียน โดยแต่ละด้านมีลักษณะดังนี้

1. ผู้เรียน ถือเป็นเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษาการยกระดับคุณภาพผู้เรียนให้สูงขึ้นได้ จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมผู้เรียนเพื่อรองรับกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยผู้เรียนจะต้องมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

1.1 ผู้เรียนจะต้องมีความกระตือรือร้น อยากเรียนอยากรู้ในสิ่งที่ครูต้นทางอธิบายบทเรียน และอยากคิดค้นหาคำตอบเมื่อสงสัยอยู่เสมอ (Active Learner)

1.2 ผู้เรียนต้องมีความเชื่อมั่นในตนเองว่าสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง เมื่อสงสัยในบทเรียนหรือกิจกรรมที่ครูต้นทางสอน ก็พยายามฝึกฝนตนเองให้มีพื้นฐานของการใช้เทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มีอยู่ในห้องเรียนเพื่อสืบค้นคำตอบและพัฒนาความรู้เพื่อต่อยอดในการทำกิจกรรมอื่น ๆ ต่อไป

1.3 ผู้เรียนต้องมีความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมและประเทศ มีคุณธรรม จริยธรรม และเรียนรู้การใช้ชีวิตในสังคมปัจจุบันได้อย่างก้าวทันเทคโนโลยีและการเปลี่ยนแปลงของโลกปัจจุบันใช้เทคโนโลยีได้อย่างถูกต้องและเป็นไปเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาหาความรู้เท่านั้น

1.4 ผู้เรียนต้องมีความกล้าแสดงออกทางด้านความคิดสร้างสรรค์ คิดนอกกรอบเพื่อเป็นการต่อยอดองค์ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนกับครูต้นทาง แล้วมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับครูปลายทาง เพื่อหาแนวทางในการสร้างองค์ความรู้ใหม่หรือพัฒนาเป็นชิ้นงานใหม่ของตนเอง

2. ครูผู้สอน จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงบทบาทตัวเองเสมือนเป็นผู้อำนวยการในห้องเรียน ซึ่งหน้าที่ครูในห้องเรียน 4.0 ไม่ใช่การสอน แต่ครูต้องทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะที่คงอยู่และมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง ครูจึงทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้หรือ เรียกว่า Facilitator ครูจึงต้องมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้

2.1 ครูต้องมีพื้นฐานการใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ไม่เฉพาะเพียงแต่การเปิดปิดโทรทัศน์และเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมเท่านั้น แต่จะต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการรู้จักประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษาอื่น ๆ มาเชื่อมต่อกับบทเรียนจากการเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อให้ผู้เรียนมีช่องทางในการศึกษา ค้นคว้าเพิ่มเติมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ครูต้องมีความรู้หรือผ่านการอบรมในเรื่องของทฤษฎีการเรียนรู้ทางไกลของผู้เรียนและการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายในศตวรรษที่ 21 เพื่อสามารถออกแบบการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับ สร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนอยากเรียน อยากรู้ และให้แรงบันดาลใจกับผู้เรียนว่าทุกคนมีความสามารถในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยครูจะทำหน้าที่ดูแล แนะนำ ช่วยเหลือเพื่อให้ผู้เรียนพัฒนาองค์ความรู้ของตนเองได้

2.3 ครูต้องศึกษาคู่มือการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมแล้วมาวิเคราะห์กับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน แล้วออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้หลากหลาย เช่น การนำกระบวนการเรียนรู้โดยยึดปัญหาเป็นฐาน การค้นหาคำตอบจากสถานที่จริงหรือเน้นการปฏิบัติจริงเพื่อหาคำตอบ โดยออกแบบให้เหมาะสมกับเนื้อหาที่ครูต้นทางจัดการเรียนรู้ โดยในแต่ละชั่วโมงของการเรียนทางไกล ครูอาจจะให้ผู้เรียนฟังแค่ทฤษฎีหรือเนื้อหาการเรียนรู้จากครูต้นทาง ส่วนกิจกรรมครูปลายทางอาจจะออกแบบเองเพื่อให้เหมาะสมกับผู้เรียนของตนเองซึ่งมีความแตกต่างจากผู้เรียนของโรงเรียนต้นทาง โดยใช้กระบวนการที่กล่าวมาเป็นตัวนำในการให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง สามารถใช้เทคโนโลยีอื่นๆ เป็นตัวช่วยเสริมการเรียนรู้หรือการออกไปศึกษาจากสถานที่จริง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเนื้อหาและบริบทอื่นๆ ของโรงเรียน

2.4 ครูต้องเป็นนักประเมินอย่างแท้จริง คือ ต้องให้ข้อมูลย้อนกลับกับผู้เรียนแต่ละคนได้ทราบผลการเรียนรู้ของตนเองอยู่เสมอเพื่อการพัฒนา ดังนั้นครูย่อมต้องเป็นนักสังเกต และนักออกแบบการประเมินตามสภาพจริงของผู้เรียนแต่ละคนทำให้เห็นถึงการเข้าใจความแตกต่างระหว่างบุคคล เช่น การที่ครูรู้ว่าจะต้องซ่อมเสริมความเข้าใจให้กับผู้เรียนบางคนในเนื้อหาที่เรียนกับครูต้นทางแล้วไม่เข้าใจ หรือต้องเสริมความรู้เพื่อต่อยอดให้กับผู้เรียนที่เรียนรู้บทเรียนได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งในความเป็นจริงห้องเรียนหนึ่งๆ มีผู้เรียนทุกแบบ ครูจึงต้องตระหนักและให้ความสำคัญกับการเป็นนักประเมินอย่างแท้จริงในยุคการศึกษา 4.0 นี้

3. ผู้บริหาร ต้องเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำ องค์กรมุ่งสู่เป้าหมายที่กำหนด การนำโรงเรียนขนาดเล็กไปสู่การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในยุคการศึกษา 4.0 ผู้บริหารจะต้องมีคุณลักษณะดังนี้

3.1 ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำเชิงวิชาการ และเป็นผู้นำด้านเทคโนโลยี คือต้องศึกษาและทำความเข้าใจนโยบายทางการศึกษาอย่างชัดเจน ก้าวทันความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา พร้อมเป็นผู้นำครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงและการ

พัฒนาองค์กรไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ ในอนาคตการเป็นผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กต้องผ่านการอบรมและพัฒนาให้มีภาวะผู้นำเชิงวิชาการและเทคโนโลยีทางการศึกษาก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง และต้องมีการประเมินผลการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

3.2 ผู้บริหารต้องกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาให้ชัดเจนว่าในยุคการศึกษา 4.0 นี้ โรงเรียนจะมีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนอย่างไร แล้วจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการของโรงเรียน

3.3 ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับห้องเรียนที่ใช้จัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอยู่เสมอว่าจะต้องสนับสนุนงบประมาณ หรือสื่อวัสดุอุปกรณ์อะไรเพิ่มเติมอีกบ้างและต้องคอยติดตามพฤติกรรมการสอนของครูโดยสร้างตัวชี้วัดที่สำคัญ คือ ครูมีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างไรบ้าง และผลที่เกิดกับผู้เรียนเป็นอย่างไร เสมือนหนึ่งคือการแสดงบทบาทของการเป็นผู้นิเทศนั่นเอง เพื่อจะได้นำข้อมูลไปวิเคราะห์ สังเคราะห์ว่าจะต้องบริหารจัดการโรงเรียนอย่างไรถึงจะได้เป็นโรงเรียน 4.0 อย่างเต็มรูปแบบ

3.4 ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเองของครูผู้สอนในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในทุกรูปแบบ คอยส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครูให้ประสบความสำเร็จ และต้องแสดงภาวะผู้นำทางวิชาการในการให้ความรู้หรือคอยเป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุนในด้านต่างๆ อยู่เสมอ

4. ห้องเรียน ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญของการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เมื่อบทบาทของการเรียนการสอนเป็นการที่ผู้เรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ครูเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวก ห้องเรียนจึงควรต้องเปลี่ยนรูปแบบเพื่อรองรับการเป็นห้องเรียนการศึกษาทางไกลในยุคการศึกษา 4.0 โดยห้องเรียนจะต้องมีคุณลักษณะดังนี้

4.1 ห้องเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กเป็นห้องที่มีความเหมาะสมและเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย

4.2 ห้องเรียนมีโครงสร้างพื้นฐานของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมที่มีคุณภาพ ติดตั้งไว้อย่างเหมาะสมและอยู่ในสภาพพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา สิ่งสำคัญมากที่สุด คือ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงที่จะทำให้ผู้เรียนเข้าถึงความรู้ที่มีอยู่ทุกหนทุกแห่งบนโลกใบนี้ แม้มีคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยเพียงใด หากไร้ซึ่งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงก็ยากที่จะเกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า ซึ่งเป็นสิ่งที่โรงเรียนขนาดเล็กทุกโรงเรียนในประเทศไทยต้องการมากที่สุดในเวลานี้ นอกจากนี้ห้องเรียนควรมีสื่อที่จะมาสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม เช่น คอมพิวเตอร์แบบพกพา หรือ Tablet ที่โรงเรียนเคยได้รับและยังใช้งานได้ สื่อมัลติมีเดีย หนังสือประกอบการ

เรียนรู้ต่างๆ ที่พร้อมให้ผู้เรียนได้ใช้ในการเรียนรู้ด้วยตนเองในห้องเรียน ซึ่งครูผู้สอนสามารถจัดเตรียมไว้เพิ่มเติมให้สอดคล้องกับบทเรียนที่จัดการเรียนรู้

4.3 ห้องเรียนทางไกลผ่านดาวเทียมในยุคการศึกษา 4.0 ควรมีการนำเทคโนโลยีขั้นสูง (Hi-Tech) มาสร้างช่องทางสำหรับการติดต่อสื่อสารกันได้ เช่น ระบบการติดต่อสื่อสารแบบ Two-way Communication คือ ทั้งโรงเรียนต้นทางและปลายทางสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ในขณะที่จัดการเรียน การสอน มีการโต้ตอบ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันได้อย่างทันท่วงที จะทำให้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สุภาภรณ์ กิตติรัชฎานนท์ (2560, หน้า 95) องค์ประกอบของรูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างโอกาสและคุณภาพของผู้เรียน โดยใช้การเรียนรู้ทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่นาไปทดลองใช้มาแล้วมีความเหมาะสม ชัดเจน ความครอบคลุม ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก คือ องค์ประกอบหลักการ, องค์ประกอบวัตถุประสงค์, องค์ประกอบกระบวนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้, องค์ประกอบการวัดและประเมินผล, และองค์ประกอบเงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้ โดยองค์ประกอบหลักที่ 3 กระบวนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบย่อย คือ การสร้างความตระหนักและข้อตกลงร่วมกัน, การจัดการเรียนรู้ทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) ได้แก่ DLIT Classroom, DLIT Resources, DLIT Digital Library, DLIT Professional Learning Community และ DLIT Assessment, การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้, การนิเทศ ติดตาม และการสร้างเครือข่าย มีความเป็นไปได้สูงมากที่จะมีการนำรูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างโอกาสและคุณภาพของผู้เรียน โดยใช้การเรียนรู้ทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ หรือขยายผลในวงกว้าง รูปแบบนี้มีประโยชน์อย่างมากต่อโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่าการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จากโรงเรียนวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผ่านทางสถานีโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมช่องสัญญาณ DLTV 1 ถึง DLTV 14 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ 1) มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 พฤติกรรมสำคัญที่เกิดจาการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ตัวชี้วัดที่ 2 ผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2551 ตัวชี้วัดที่ 3 ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ตัวชี้วัดที่ 4 ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) 2) มาตรฐานด้านการจัดกรเรียนการสอน ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 การเตรียมการก่อนการเรียนการสอน ตัวชี้วัดที่ 2 การจัดการเรียนการสอนของครูปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพ ตัวที่วัดที่ 3 การวัดผลและประเมินผลการเรียนรู้ ตัวชี้วัดที่ 4 การสอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน 3) มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ ตัวชี้วัดที่ 1 การจัดหาวัสดุ

อุปกรณ์การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ตัวชี้วัดที่ 2 การจัดสภาพห้องเรียน อาคารเรียน และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ตัวชี้วัดที่ 3 การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ตัวชี้วัดที่ 4 การกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนใช้ศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ ตัวชี้วัดที่ 5 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาผ่านดาวเทียม ตัวชี้วัดที่ 6 การนิเทศภายใน

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับอิทธิบาท 4

2.4.1 ความหมายของอิทธิบาท 4

อิทธิบาท 4 เป็นหลักธรรมที่สำคัญในพระพุทธศาสนา ได้มีนักปราชญ์ให้ความหมายของอิทธิบาทธรรมไว้ ดังนี้

พุทธทาสภิกขุ (2537, หน้า 90) ได้ให้ความหมายไว้ว่า อิทธิบาท แยกเป็น “อิทธิ” แปลว่า ความสำเร็จ “บาท”แปลว่า ฐาน เชิงรอง ดังนั้น อิทธิบาท จึงแปลว่า รากฐานแห่งความสำเร็จ ซึ่งมี 4 อย่าง คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา 1

พระพรหมคุณาภรณ์ (2545, หน้า 40) ได้เขียนเกี่ยวกับอิทธิบาท 4 สรุปได้ว่า หลักธรรมที่ไม่เคยล้าสมัย หรือหลักธรรมอันเป็นหลักแห่งความสำเร็จ หรือทางแห่งความสำเร็จ 4 ประการ ที่ในปัจจุบันแม้เราจะหลงลืมกันไปบ้างว่า คืออะไร แต่ถ้าหากได้ย้อนรำลึกกันบ้างว่า มีอะไร และคืออะไร จะเห็นได้ว่าหลักธรรมอายุ 2 พันกว่าปีนี้ ไม่มีคราวใดที่จะเรียกว่าล้าสมัย 1) ฉันทะ เพราะเหตุว่าทรงรักสิ่งที่ทรงทำจึงได้ทำสิ่งที่ทำอยู่ในขณะนี้ 2) วิริยะ คือความพากเพียร ความพยายามไม่ย่อท้อ 3) จิตตะ คือความเอาพระทัยจดจ่อในสิ่งที่ทรงทำ เพราะฉะนั้นท่านจึงทำได้ 4) วิมังสา ทำงานแล้วไม่ทิ้งคอยตรวจสอบ ทบทวน ไตร่ตรอง พิจารณา ดังนั้น หลักความสำเร็จ ปฏิบัติตามหลักธรรม ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จแห่งกิจการที่เรียกว่า อิทธิบาท (ธรรมให้ถึงความสำเร็จ) ซึ่งมี 4 ข้อ คือ 1) ฉันทะ รักงาน (การเห็นคุณค่า ความรัก ความพอใจ) คือ มีใจรัก พอใจจะทำสิ่งนั้นและทำด้วยใจรัก ต้องการทำให้เป็นผลสำเร็จอย่างดีแห่งกิจหรืองานที่ทำ มิใช่สักว่าทำพอให้เสร็จๆ หรือ เพียงเพราะอย่างได้รางวัลหรือผลกำไร 2) วิริยะ สู้งาน (ความเพียร เห็นเป็นความท้าทาย ใจสู้ ขยัน) คือ พากเพียรทำขยันหมั่นประกอบ หมั่นกระทำสิ่งนั้นด้วยความพยายามเข้มแข็งอดทน เอาธุระ ไม่ทอดทิ้ง ไม่ท้อถอย ก้าวไปข้างหน้าจนกว่าจะสำเร็จ 3) จิตตะ ใส่ใจงาน (ความคิด อุทิศตัวต่องาน ใจจดจ่อ จริงจัง) คือ เอาจิตฝักใฝ่ ตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำ และทำสิ่งนั้นด้วยความคิดไม่ปล่อยจิตใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอย ใช้ความคิดในเรื่องนั้นบ่อยๆ เสมอๆ ทำกิจหรืองานนั้นอย่างอุทิศตัวอุทิศใจ 4) วิมังสา ทำงานด้วยปัญญา (ไตร่ตรอง พิสูจน์ ทดสอบ ตรวจตรา ปรับปรุงแก้ไข) ใช้ปัญญาสอบสวน คือ หมั่นใช้ปัญญา

พิจารณาใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผล และตรวจสอบข้อยิ่งหย่อนเกินเลยบกพร่องขัดข้องในสิ่งที่ทำนั้น โดยรู้จักทดลอง วางแผน วัดผล คิดค้นวิธีแก้ไขปรับปรุง เป็นต้นเพื่อจัดการและดำเนินงานนั้นให้ได้ผลดียิ่งขึ้นไป

พระธรรมโกศาจารย์ (2554, หน้า 150) ได้อธิบายว่า อิทธิบาท คือ ทางที่จะไปสู่ ความสำเร็จ 4 ประการ คือ 1) ฉันทะ ความพอใจ 2) วิริยะ ความเพียร 3) จิตตะ ความเอาใจใส่และ 4) วิมังสา ไตร่ตรองค้นคว้าในสิ่งนั้นๆ ถ้าเรารักสิ่งนั้น เอาใจใส่สิ่งนั้น มันก็ก้าวหน้า การคิดการทำก็ ก้าวหน้าต่อไป เพราะเรารักสิ่งนั้น ถ้าไม่รักมันก็ไปไม่ได้

อิทธิบาท มาจากคำ 2 คำ คือ อิทธิหมายถึง ความสำเร็จ ความสัมฤทธิ์ การบรรลุผล และบาท หมายถึง วิถีทาง เป็นรากฐานที่นำไปสู่ความสำเร็จ ดังนั้น อิทธิบาท หมายถึง วิถีทางที่จะ นำไปสู่ความสำเร็จ เป็นหลักในการสร้างความสำเร็จให้แก่ตนเอง เป็นหลักธรรมที่นำมาใช้ในการประกอบกิจซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จ โดยความหมายของความสำเร็จนั้น ควรเป็นความสำเร็จในทางที่ดี ทางสร้างสรรค์ มากกว่าความชั่วทางทำลายหลักธรรมนี้เรียกอีกอย่างว่าธรรมสามัคคีเป็นหลักธรรมที่การปฏิบัติที่เกี่ยวโยงกัน ผู้กระทำจะต้องร่วมกันกระทำทั้ง 4 ข้อ ถึงจะไปถึงความสำเร็จที่ หวังไว้จะทำเพียงข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้อิทธิแปลว่า ความยิ่งใหญ่ บาท แปลว่า ทางเดิน อิทธิบาท จึง แปลว่า ทางเดินที่จะนำไปสู่ความยิ่งใหญ่นั่นเอง ถ้าเราปรารถนาจะประสบความสำเร็จในชีวิตไม่ว่าจะเป็นการงานก็ดี การศึกษาก็ดี หรือ กิจการงานใดๆ ก็ตามเราต้องใช้อิทธิบาท 4 กถิน อัตถะโยธิน กล่าวว่า อิทธิบาท 4 เป็นคุณ 4 อย่าง ถ้ามีบริบูรณ์แล้วจะชักนำให้บุคคลถึงสิ่งที่ต้องการซึ่งไม่เหลือวิสัยจนกล่าวได้ว่าอิทธิบาท 4 เป็นธรรมะที่เป็นธรรมที่มีอุปการะแก่งานทุกชนิด ตั้งแต่งานของผู้ครองเรือนจนถึงงานของผู้บำเพ็ญสมถวิปัสสนา อิทธิบาท 4 เป็นธรรม สำหรับความสำเร็จ ซึ่งต้องใช้ในการทำงาน และเป็นทางเดียวที่จะปฏิบัติเพื่อนำไปสู่นิพพานได้ ดังที่พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า “ภิกษุทั้งหลาย ภิกษุนั้นๆ ย่อมเจริญด้วยอิทธิบาทเป็นเรื่องปรุงสมาธิอันประกอบด้วยฉันทะเป็นประธาน ด้วยวิริยะเป็นประธานด้วยจิตตะเป็นประธาน ด้วยวิมังสาเป็นประธาน” จากความหมายของอิทธิบาท 4 ที่กล่าวมาข้างต้น อาจสรุปได้ว่า อิทธิบาท 4 หมายถึง คุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จในการทำงานเป็นคุณธรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำงานในชีวิตประจำวัน เป็นหลักในการปฏิบัติเพื่อเอาชนะอุปสรรคและปัญหาต่างๆ ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จและความก้าวหน้าในหน้าที่การงานตามที่มุ่งหวังไว้ ซึ่งประกอบด้วย ฉันทะ ความพอใจ วิริยะ ความเพียร จิตตะ ความเอาใจจดจ่อ และวิมังสา การใช้ปัญญาไตร่ตรอง

พระเทพดิลก (2548, หน้า 166) ได้กล่าวถึงความหมายของอิทธิบาท 4 ไว้ดังนี้ อิทธิบาท 4 คือคุณธรรมที่จะนำผู้ประพฤติปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จในสิ่งที่ตนประสงค์ซึ่งต้องไม่เหลือวิสัย คือสิ่งที่ตนประสงค์นั้นต้องอยู่ในวิสัยที่อาจใช้ความเพียรพยายามทำให้เกิดขึ้นได้มิใช่เป็นความเพ้อฝันที่ไม่มีโอกาสประสบความสำเร็จคุณธรรมกลุ่มนี้เรียกว่า อิทธิบาท 4

2.4.2 ความสำคัญของอิทธิบาท 4

พระธรรมปิฎก (2542, หน้า 190) ให้ความสำคัญของหลักอิทธิบาท 4 ว่า อิทธิบาท 4 นี้มีความสำคัญต่อการเรียนรู้และเป็นปัจจัยสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ความพอใจอย่างเดียวก็ไม่สามารถสร้างผลแห่งความสำเร็จของการเรียนรู้ ผู้เรียนต้องมีความพอใจแล้วพยายามขวนขวายหาความรู้บ่อยๆโดยไม่เลิกกลางคัน มีความเพียร พิจารณาหาข้อบกพร่องในการเรียน แล้วปฏิบัติสิ่งที่เกื้อกูลต่อการเรียน ลด ละเลิก สิ่งที่ไม่เกื้อกูลต่อการเรียน เพื่อให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนของตน

พระเมธีธรรมาภรณ์ (2539, หน้า 10) กล่าวว่า อิทธิบาท 4 นอกจากจะเป็นคุณธรรมที่นาไปสู่ความสาเร็จในงานที่ทาแล้ว อิทธิบาทยังเป็นอายุวัฒนธรรมคือ ธรรมเป็นเหตุให้คนมีอายุยืนยาวอีกด้วย ดังที่มีพุทธดารัสรับรองไว้ในมหาปรินิพพานสูตรว่า “ยสฺส กสฺสจิ อานนฺท จตฺตาโร อิทฺธิปทา” เป็นต้นแปลความว่า “อานนท์ อิทธิบาท 4 บุคคลใดเจริญ ทาให้มาก ทาให้เป็นดุจยาน ทาให้เป็นพื้นฐานตั้งไว้ อบรม เริ่มไว้ดีแล้ว บุคคลนั้นเมื่อปรารถนาก็พึงดารงชีวิตอยู่ตลอดกัปหรือเกินกว่ากัป” พระอรรถกถาจารย์อธิบายว่า การเจริญอิทธิบาททาให้คนมีชีวิตอยู่ตลอดอายุกัป หมายถึงมีชีวิตอยู่ได้จนครบเกณฑ์อายุขัยประมาณได้ 100 ปีหรือมากกว่านั้น

ปิ่น มุทุกันต์ พ.อ. (2539, หน้า 10) ปัญหาหรืออุปสรรคที่จะขัดขวางให้การทางานนั้นล้มเหลวหรือไม่ประสบความสำเร็จมีหลายทางคือ เกิดจากตัวเองก็มี เกิดจากการเหตุการณ์แวดล้อมก็มี เกิดจากเนื้องานที่ทานั้นเองก็มี แต่อุปสรรคที่สำคัญอย่างยิ่งที่เกิดจากตัวเราที่ทางานให้ล้มเหลวมี 4 อย่าง คือความเบื่อหน่าย ความเกียจคร้านความทอดธุระความโง่เขลาดังนั้นพระพุทธเจ้าจึงสอนวิธีการทางานไว้มี 4 ข้อ เรียกว่า อิทธิบาท แปลว่าทางแห่งความสำเร็จ คือฉันทะ ความพอใจ วิริยะ ความเพียรจิตตะ ความใส่ใจ วิมังสา ความคิดค้น ถ้ามีอิทธิบาท 4 นี้ครบแล้ว ย่อมบรรลุถึงความสำเร็จได้สมประสงค์หากสิ่งนั้นไม่เหลือวิสัย

สุทธิพงษ์ ศรีวิชัย (2550, หน้า 239) ได้เขียนไว้ว่า อิทธิบาท 4 มีความสำคัญเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ก็เพราะว่าการฝึกหัดคนให้มีคุณธรรมตามหลักอิทธิบาทธรรม 4 นี้จัดเป็นการใช้ปัญญาในการพิจารณาหาเหตุผลและกระบวนการทางาน โดยวิมังสาเป็นผลของจิตตะ คือเมื่อตรวจตราดูแล้วเห็นว่าการทางานของตนยังบกพร่องอยู่หรือผิดวัตถุประสงค์ อีกอย่างหนึ่งคือพิจารณาหาเหตุผลในการทางานตามขั้นตอนงานที่ลงมือทาแล้วนั้นได้ผลเป็นขั้นๆ อย่างไร เป็นการทบทวนผลว่าเป็นที่พึงปรารถนาหรือไม่ถ้าได้ผลไม่เป็นที่น่าพอใจหรือได้ผลที่ไม่พึงปรารถนา ก็จัดการแก้ไขหรือปรับปรุงตามกระบวนการอิทธิบาท 4นั้น

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา (2542, หน้า 92) พรรณนาไว้ว่า การเรียนรู้จะเกิดขึ้นเพราะมีการวางเงื่อนไขและการที่พฤติกรรมใดจะมีความเข้มข้นรุนแรงนั้น มิใช่เป็นเพราะรางวัล หรือการเสริมแรงอย่างเดียว แต่เป็นเพราะการเชื่อมโยงเกี่ยวพันกับสิ่งเร้า คือ สิ่งที่กระตุ้นให้นักเรียนมีความต้องการ

เรียนรู้ มีอิทธิบาทสมบูรณ์ก็เพราะสิ่งเร้าทั้งภายในและภายนอกที่ทาให้นักเรียนมีแรงกระตุ้นที่จะเรียนรู้ มีสิ่งกระตุ้น ที่สำคัญอย่างหนึ่งคือ แรงจูงใจที่อยากจะเรียน ภาษาทางพระพุทธศาสนาว่า ฉันทะ ความพอใจหรือความต้องการ มีความสัมพันธ์กับความเพียรพยายาม (วิริยะ) สนใจในการเรียนรู้โดยมิเห็นแก่ความยากลาบาก คือตั้งใจเรียนรู้ (จิตตะ) และ การหาวิธีการหรือการพิจารณา (วิมังสา) สิ่งที่เกื้อกูลต่อการเรียน ละสิ่งที่ไม่เกื้อกูลต่อการเรียน ทาให้ตนเองประสบความสำเร็จการศึกษาได้เพราะมีสิ่งเร้าจากที่กล่าวมาพอจะสรุปได้ว่าความสำคัญของอิทธิบาท 4 ว่า มีความสำคัญต่อการเรียนการสอนเป็นอย่างมาก เพราะถ้าขาดหลักอิทธิบาทธรรม 4 แล้ว ย่อมทาให้บุคคลนั้นไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน เพราะอิทธิบาทธรรม 4 จะทาให้บุคคลที่นาไปปฏิบัตินั้น เกิดสร้างความพอใจในหน้าที่การงานของตน พร้อมทั้งมีความขยันหมั่นเพียรเอาใจใส่ในหน้าที่ของตน และกลับมาทบทวนไตร่ตรองหาข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้น แล้วจึงนาข้อผิดพลาดนั้นไปแก้ไขให้ดียิ่งขึ้นไป

2.4.3 องค์ประกอบของอิทธิบาท 4

องค์ประกอบของอิทธิบาท 4 ในความหมายของพุทธศาสนานั้นมีการกล่าวเอาไว้อย่างมากมาย แต่หลักๆ แล้วจะมีความหมายที่เป็นแก่นแท้ในการปฏิบัติเพื่อให้เห็นชอบเพียง 4 อย่างได้กล่าวถึงดังนี้ 1) ภิกษุในธรรมวินัยนี้เจริญอิทธิบาทที่ประกอบด้วยฉันทะสมาธิและปธานสังขาร 2) ภิกษุในธรรมวินัยนี้เจริญอิทธิบาทที่ประกอบด้วยวิริยสมาธิและปธานสังขาร 3) ภิกษุในธรรมวินัยนี้เจริญอิทธิบาทที่ประกอบด้วยจิตตสมาธิและปธานสังขาร 4) ภิกษุในธรรมวินัยนี้เจริญอิทธิบาทที่ประกอบด้วยวิมังสาสมาธิและปธานสังขาร เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจะได้อธิบายสรุปในแต่ละหัวข้อดังนี้ ฉันทะ คือ ความพอใจ การทาความพอใจ ความเป็นผู้ประสงค์จะทำความฉลาดความพอใจในธรรม นี้เรียกว่า ฉันทะสมาธิ เป็นไฉน ความตั้งอยู่แห่งจิต ความดำรงอยู่ ความตั้งมั่น ความไม่ส่ายไป ความไม่ฟุ้งซ่านแห่งจิตภาวะที่จิตไม่ซัดส่าย สมถะ สมาธินทรีย์ สมาธิพละ สัมมาสมาธิ นี้เรียกว่าสมาธิการปรารภความเพียรทางใจความขะมักเขม้นความบากบั่นความขวนขวายความพยายามความอุตสาหะความทนทานความเข้มแข็งความหมั่นความมุ่งมั่นอย่างไม่ท้อถอย ความไม่ทอดทิ้งฉันทะ ความไม่ทอดทิ้งธุระ ความเอาใจใส่ธุระ วิริยะวิริยินทรีย์ วิริยะพละ สัมมาวายามะ นี้เรียกว่า ปธานสังขาร ภิกษุผู้เข้าไปถึงแล้ว เข้าไปถึงแล้วด้วยดี เข้ามาถึงแล้ว เข้ามาถึงแล้วด้วยดีเข้าถึงแล้วเข้าถึงแล้วด้วยดี ประกอบด้วยฉันทสมาธิและปธานสังขารนี้ ด้วยประการฉะนี้ เพราะฉะนั้นจึงเรียกว่าประกอบด้วย ฉันทสมาธิปธานสังขาร วิริยะ คือ การปรารภความเพียรทางใจ ความพอใจ การทาความพอใจความเป็นผู้ประสงค์จะทาความฉลาด สัมมาวายามะ นี้เรียกว่า วิริยะความตั้งอยู่แห่งจิต ความดารงอยู่ ความตั้งมั่น ความไม่ส่ายไป ความไม่ฟุ้งซ่านแห่งจิตภาวะที่จิตไม่ซัดส่าย สมถะ สมาธินทรีย์ สมาธิพละ สัมมาสมาธิ นี้เรียกว่า สมาธิการปรารภความเพียรทางใจ ความขะมักเขม้น ความบากบั่น ความขวนขวาย ความพยายาม ความอุตสาหะ ความทนทาน ความเข้มแข็ง ความหมั่น ความ

มุ่งมั่น อย่างไม่ท้อถอย ความไม่ทอดทิ้งฉันทะ ความไม่ทอดทิ้งธุระ ความเอาใจใส่ธุระ วิริยะวิริยินทรีย์ วิริยะพละ สัมมาวายามะ นี้เรียกว่า ปธานสังขารภิกษุผู้เข้าไปถึงแล้ว เข้าไปถึงแล้วด้วยดี เข้ามาถึงแล้ว เข้ามาถึงแล้วด้วยดีเข้าถึงแล้วเข้าถึงแล้วด้วยดี ประกอบด้วยวิริยสมาธิและปธานสังขารนี้ ด้วยประการฉะนี้เพราะฉะนั้นจึงเรียกว่าประกอบด้วยวิริยสมาธิปธานสังขาร

จิต เป็นไฉน จิตตะ คือ จิต มโน มานัส การทาความพอใจ ความเป็นผู้ประสงค์จะทาความฉลาด มโนวิญญาณธาตุที่เหมาะสมกัน นี้เรียกว่า จิต

สมาธิ คือความตั้งอยู่แห่งจิต ความดารงอยู่ ความตั้งมั่น ความไม่ส่ายไป ความไม่ฟุ้งซ่านแห่งจิตภาวะที่จิตไม่ซัดส่าย สมถะ สมาธินทรีย์ สมาธิพละ สัมมาสมาธิ นี้เรียกว่า สมาธิ

ปธานสังขาร คือการปรารภความเพียรทางใจ ความขะมักเขม้น ความบากบั่น ความขวนขวาย ความพยายาม ความอุตสาหะ ความทนทาน ความเข้มแข็ง ความหมั่น ความมุ่งมั่น อย่างไม่ท้อถอย ความไม่ทอดทิ้งฉันทะ ความไม่ทอดทิ้งธุระ ความเอาใจใส่ธุระ วิริยะวิริยินทรีย์ วิริยะพละ สัมมาวายามะ นี้เรียกว่า ปธานสังขาร ภิกษุผู้เข้าไปถึงแล้ว เข้าไปถึงแล้วด้วยดี เข้ามาถึงแล้ว เข้ามาถึงแล้วด้วยดีเข้าถึงแล้วเข้าถึงแล้วด้วยดี ประกอบแล้วด้วยจิตนี้ ด้วยสมาธินี้และด้วยปธานสังขารนี้ ด้วยประการฉะนี้ เพราะฉะนั้นจึงเรียกว่า ประกอบด้วยจิตตสมาธิปธานสังขาร

วิมังสา เป็นไฉน คือ ปัญญา ความรู้ชัด ความเป็นผู้ประสงค์จะทาความฉลาดไม่หลงงมงาย ความเลือกเฟ้นธรรม สัมมาทิฐิ นี้เรียกว่า วิมังสา

สมาธิ คือ ความตั้งอยู่แห่งจิต ความดารงอยู่ ความตั้งมั่น ความไม่ส่ายไป ความไม่ฟุ้งซ่านแห่งจิตภาวะที่จิตไม่ซัดส่าย สมถะ สมาธินทรีย์ สมาธิพละ สัมมาสมาธิ นี้เรียกว่า สมาธิ

ปธานสังขาร คือ การปรารภความเพียรทางใจ ความขะมักเขม้น ความบากบั่น ความขวนขวาย ความพยายาม ความอุตสาหะ ความทนทาน ความเข้มแข็ง ความหมั่น ความมุ่งมั่น อย่างไม่ท้อถอย ความไม่ทอดทิ้งฉันทะ ความไม่ทอดทิ้งธุระ ความเอาใจใส่ธุระ วิริยะวิริยินทรีย์ วิริยะพละ สัมมาวายามะ นี้เรียกว่า ปธานสังขาร ภิกษุผู้เข้าไปถึงแล้ว เข้าไปถึงแล้วด้วยดี เข้ามาถึงแล้ว เข้ามาถึงแล้วด้วยดีเข้าถึงแล้วเข้าถึงแล้วด้วยดีประกอบด้วยวิมังสาสมาธิและปธานสังขารนี้ ด้วยประการฉะนี้ เพราะฉะนั้นจึงเรียกว่า ประกอบด้วยวิมังสาสมาธิปธานสังขาร (พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2539, หน้า 342)

พระธรรมปิฎก (2543, หน้า 842) ได้อธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบของอิทธิบาท 4 ไว้ดังนี้

1. ฉันทะ ความพอใจรักใครในสิ่งนั้น ได้แก่ ความพอใจรักในสิ่งที่ทาและพอใจฝัก ใฝ่ในจุดหมายของสิ่งที่ทำนั้น อยากทำสิ่งนั้นๆ ให้สำเร็จ อยากให้งานนั้นบรรลุถึงจุดมุ่งหมาย พูดง่ายๆ ว่ารักงานและจุดมุ่งหมายของงานพูดให้ลึกลงไปในทางธรรมว่าความรักความใฝ่ใจปรารถนาต่อภาวะที่ดีงามเต็มเปี่ยมสมบูรณ์ ซึ่งเป็น จุดหมายของสิ่งที่กระทา หรือซึ่งจะเข้าถึงด้วยการกระทานั้น อยากให้สิ่งๆ นั้นเข้าถึงหรือดารงอยู่ในภาวะที่ดีที่งดงาม ที่ประณีตที่สมบูรณ์ที่สุดของมัน หรืออยากให้ภาวะที่

ดีงามเต็มเปี่ยมสมบูรณ์ของสิ่งนั้นๆ ของงานนั้นๆ เกิดมีจริงขึ้น อยากทาให้สำเร็จผลตามจุดมุ่งหมายที่ดีงามนั้น ความอยากที่เป็นฉันทะนี้เป็นคนละอย่างกันกับความอยากได้ในสิ่งนั้นๆ มาเสพเสวยหรือเอามาเพื่อตัวตนในรูปใดรูปหนึ่ง ซึ่งเรียกว่าตัณหา ความอยากของฉันทะนั้นให้เกิดความสุขความชื่นชมเมื่อเห็นสิ่งนั้นๆ งานนั้นๆบรรลุความสำเร็จเข้าถึงความสมบูรณ์อยู่ในภาวะอันดีงามของมันหรือพูดแยกออกไปว่า ขณะเมื่อสิ่งนั้นกาลังเดินหน้าไปสู่จุดหมายที่เกิดปีติเป็นความอิ่มเอิบใจครั้น สิ่งหรืองานที่ทาบรรลุจุดหมายก็ได้รับโสมนัสเป็นความฉ่าชื่นใจ ที่พร้อมไปด้วยความรู้สึกโปร่งโล่งผ่องใสเบิกบานแผ่ออกไปเป็นอิสระไร้ขอบเขต ส่วนความอยากของตัณหาให้เกิดความสุขความชื่นชมเมื่อได้สิ่งนั้นมาเสพเสวยรสอร่อย หรือปรนเปรอความยิ่ง ใหญ่พองขยายของตัวตน เป็นความฉ่าชื่นใจที่เศร้าหมอหมกหมักตัวกีดกั้นกักตนไว้ในความคับแคบ และมักติดตามมาด้วยความหวงแหนห่วงกังวลเศร้าเสียดายและหวั่นกลัวหวาดระแวง

2. วิริยะ ความเพียรพยายามทำในสิ่งนั้น ได้แก่ ความอาจหาญแกล้วกล้าบากบั่น ก้าวไปใจสู้ไม่ย่อท้อไม่หวั่นกลัวต่ออุปสรรคและความยากลาบากเมื่อคนรู้ว่าสิ่งใดมีคุณค่าควรแก่การบรรลุถึงถ้าวิริยะเกิดขึ้นแก่เขาแล้วแม้ได้ยินว่าจุดหมายนั้นจะลุถึงได้ยากนัก มีอุปสรรคมาก หรืออาจให้เวลายาวเท่านั้นปี เท่านั้นเดือน เขาก็ไม่ท้อถอย กับเห็นเป็นสิ่งที่ท้าทายที่เขาจะเอาชนะให้ได้ทำให้สำเร็จ ส่วนผู้ที่ขาดความเพียรอยากบรรลุความสำเร็จเหมือนกัน แต่พอได้ยินว่าต้องใช้เวลาเป็นปีก็หมดแรงถอยหลัง คนที่มีความเพียรเท่ากับมีแรงหนุน เวลาทางานหรือปฏิบัติธรรมก็ตาม จิตใจจะแน่วแน่มั่นคงพุ่งตรงต่อจุดหมาย สมาธิก็เกิดขึ้นได้เรียกว่าวิริยสมาธิ พร้อมทั้งมีปธานสังขาร คือความเพียรสร้างสรรค์เข้าประกอบคู่ไปด้วยกัน

3. จิตตะ การเอาใจฝักใฝ่ในสิ่งนั้น ได้แก่ ความมีจิตผูกพันจดจ่อเฝ้าเรื่องนั้น ใจอยู่กับงานนั้นไม่ปล่อยไม่ห่างไปไหนถ้าจิตตะเป็นไปอย่าแรงกล้าในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรืองานอย่างใดอย่างหนึ่งคนผู้นั้นจะไม่สนใจไม่รับรู้เรื่องอื่นๆ ใครพูดอะไรในเรื่องอื่นๆ ไม่สนใจ แต่ถ้าพูดเรื่องนั้นงานนั้นจะสนใจเป็นพิเศษทันที บางที่จัดทำเรื่องนั้น งานนั้นขลุกง่วนอยู่ได้ทั้งวันทั้งคืนไม่เอาใจใส่ร่างกายการแต่งเนื้อแต่งตัว อะไรเกิดขึ้นก็ไม่สนใจ เรื่องอื่นๆ เกิดขึ้นใกล้ๆ บางที่ก็ไม่รู้ ทาจนลืมวันลืมคืน ลืมกินลืมนอน ความมีใจจดจ่อเช่นนี้ย่อมทาให้สมาธิเกิดขึ้น จิตจะแน่วแน่แนบสนิทในกิจที่ทา มีกา ลังมาเฉพาะทา จิตนั้นเรียกเป็นจิตตสมาธิ พร้อมกันนั้นก็เกิดปธานสังขาร คือความเพียรสร้างสรรค์ร่วมสนับสนุนไปด้วย

4. วิมังสา การพิจารณาใคร่ครวญหาเหตุผลในสิ่งนั้น ได้แก่ การใช้ปัญญาพิจารณาหมั่นใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผล และตรวจสอบข้อยิ่งหย่อนเกินเลยบกพร่อง หรือข้อข้องใจเป็นต้น ในกิจที่ทา รู้จักทดลองและคิดหาเหตุผล ชอบสอบสวนทดลองเมื่อทาอะไรก็คิดพิจารณาทดสอบไป เช่น คิดว่าเหตุผลนี้เกิดจากเหตุอะไร ทาไมถึงเป็นอย่างนี้ ผลคราวนี้เกิดจากปัจจัยที่เป็นองค์ประกอบนี้เข้าไป จะเกิดผลอย่างนี้ ลองเปลี่ยนองค์ประกอบนั้นแล้วไม่เกิดผลอย่างที่คาดหมาย เป็นเพราะอะไรจะ

แก้ไขจุดไหน ฯลฯการคิดหาเหตุผลและสอบสวนทดลองอย่างนี้ ย่อมช่วยรวมจิตใจให้คอยกำหนดและติดตามเรื่องที่พิจารณาอย่างติดแจตลอดเวลา เป็นเหตุให้จิตแน่วแน่แล่นดิ่งไปกับเรื่องที่พิจารณา ไม่ฟุ้งซ่าน ไม่วอกแวก และมีกาลัง เรียกว่าเป็นวิมังสาสมาธิซึ่งก็จะมีปธานเป็นสังขาร คือความเพียรสร้างสรรค์เกิดมาด้วย

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่าอิทธิบาท 4 เป็นแนวทางในการทำงาน ให้ประสบความสำเร็จที่พระพุทธองค์ได้ทรงตรัสไว้อย่างแยบคลาย อันประกอบด้วยแนวปฏิบัติ 4 ข้อ คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา ซึ่งใครๆก็ท่องได้จำได้ แต่จะมีสักกี่คนที่ปฏิบัติได้ครบกระบวนความทั้ง 4 ข้อ อันเป็น 4 ขั้นตอนที่ต่อเนื่องหนุนเสริมกัน จะขาดข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้ ด้วยว่ามันเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงกันทั้ง 4 ข้อ จึงจะทำให้เราประสบผลสำเร็จในชีวิตและการงานได้ตามความมุ่งหวัง ประโยชน์ของอิทธิบาท 4 ดังกล่าวนี้ จะเห็นได้ว่า ฉันทะกับวิริยะ เป็นหลักปฏิบัติที่ช่วยให้บุคคลมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคในการทางานได้เป็นอย่างดี โดยมีจิตตะและวิมังสา เป็นหลักปฏิบัติที่ช่วยให้การเอาชนะปัญหาและอุปสรรคในการทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งในที่สุดแล้วก็จะช่วยเสริมให้บุคคลมีความสามารถในการเผชิญปัญหาและอุปสรรคมากขึ้นนั่นเอง กล่าวโดยสรุป อิทธิบาททั้งสี่ข้อนี้ เป็นทฤษฎีที่สมบูรณ์ พระพุทธเจ้าทรงวางแนวป้องกันอันตรายไว้ให้ด้วยแล้ว ข้อสำคัญผู้ปฏิบัติจงพยายามปฏิบัติให้ครบ และให้เหมาะจะได้ผลดีแน่ ในกระบวนของการเรียนการสอนหลักอิทธิบาทธรรมสามารถนำใช้ในหน้าที่การงานเพื่อให้งานที่เราทำนั้นสำเร็จและบรรลุเป้าหมายได้

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยในประเทศ

ศิริรัตน์ แสงชีวงษ์ (2554, หน้า 114) แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีช่วงอายุระหว่าง 36-40 ปี และช่วงอายุ 51-55 ปี ในสัดส่วนที่เท่ากัน มีสถานภาพสมรส สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและเป็นครูผู้รับผิดชอบการดำเนินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน จากการศึกษา พบว่า ในการบริหารจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมในโรงเรียน มีการใช้โทรทัศน์การศึกษาทางไกลเสริมการเรียนในระบบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปี ที่ 1-6 โดยเป็นการใช้เพื่อสอนเสริม สำหรับปัญหาและอุปสรรคของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนพบว่า ทั้งโรงเรียนที่ดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมแล้วใช้ได้ผลดีกับโรงเรียนที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมแล้วใช้ได้ผลในระดับปานกลางไม่ดี มีปัญหาในด้านอาคารสถานที่ด้านบุคลากรด้านสื่อและอุปกรณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านงบประมาณในระดับ

ปานกลาง ส่วนแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ทุกโรงเรียนไม่มีสื่อที่ผลิตขึ้นเองสำหรับใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ดังนั้นแนวทางที่จะทา ให้เกิดการพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารได้ก็ คือ การให้ความสำคัญสำหรับการจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาบุคลากรและสื่อการเรียนการสอนให้เหมือนหรือใกล้เคียงกับการสอนของอาจารย์ในโทรทัศน์ ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา คือ ด้านนโยบายควรมีการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อขยายโอกาสทางการศึกษาในรูปแบบของการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อเป็นการเพิ่มเติมทักษะหรือเป็นการส่งเสริมให้กับนักเรียน และจัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมเสริมในโรงเรียนทั่วไปด้านบริหารจัดการควรมีการจัดดำเนินการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างต่อเนื่องและด้านการปฏิบัติงานควรมีการกำหนดวิธีการในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมหรือที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรในการจัดทำ คู่มือสำหรับดำเนินงานและสื่อการสอนที่พัฒนาเองในโรงเรียนและควรมีกำหนดตำแหน่งบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงทั้งครูที่จะทำหน้าที่ด้านเทคนิคและครูที่จะทำหน้าที่ด้านวิชาการในการดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

ทิวากร ดวงแก้ว (2556, หน้า 95) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผลการศึกษาพบว่า 1) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครูโดยภาพรวมและทุกด้านปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 2) คุณภาพการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษาโดยภาพรวมและทุกด้านอยู่ในระดับมาก 3) ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ปัจจัยภาวะผู้นา เชิงอิเล็กทรอนิกส์ ได้แก่ การกำหนดวิสัยทัศน์ (X1) และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ (X2) ซึ่งสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของคุณภาพการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมได้ ร้อยละ 44 และ 4) สมการพยากรณ์คุณภาพการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษาซึ่งเขียนสมการในรูปคะแนนมาตรฐาน มีดังนี้ $Z = .427(X1) + .263(X2)$

ภัทรรินทร์ ศิริรัตน์ (2557, หน้า 152) การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนราชประชานุเคราะห์ ผลการศึกษาสภาพการปฏิบัติและปัญหาการบริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม พบว่า สภาพการปฏิบัติในการบริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมทั้ง ด้านการบริหารงานวิชาการด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมากส่วนปัญหาในการบริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมทุกด้าน อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น

ด้านการบริหารงานงบประมาณ อยู่ในระดับน้อย

ชลฎา นามโคตร (2557, หน้า 87) ปัจจัยจำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนตามทางไกลผ่านดาวเทียมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนตามทางไกลผ่านดาวเทียม กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีการใฝ่ เรียนรู้ รูปแบบการเรียนรู้ พฤติกรรมการสอนของครู การสนับสนุนของครอบครัว และปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ตัวแปรที่สามารถจำแนกนักเรียนที่เรียนตามทางไกลผ่านดาวเทียม ระหว่างกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมี 2 ตัวแปร ประกอบด้วยตัวแปรด้านการใฝ่เรียนใฝ่ รู้ (L) และตัวแปรด้านรูปแบบการเรียนรู้ (S) ซึ่งได้สมการจำแนกกลุ่ม (Discriminant function) ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน เมื่อใช้ปัจจัยจำแนกกลุ่มที่ได้ไปสร้างสมการจำแนกกลุ่ม สามารถพยากรณ์การเป็นสมาชิกของทั้งสองกลุ่มได้อย่างถูกต้องร้อยละ 96.10

จิรารุวัฒน์ ประสาทธนกุล (2559, หน้า 123) การบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง การวิจัยในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวล 2) เปรียบเทียบการบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวล และ 3) ศึกษาปัญหาอุปสรรคของการบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้อำนวยการโรงเรียนหรือรักษาราชการแทนผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง ที่จัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จำนวน 99 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวล โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.86) 2) การบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวล จำแนกตามประสบการณ์การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ 3) ปัญหาอุปสรรคของการบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวล ที่สำคัญได้แก่ ครูไม่ศึกษาเอกสารในการเตรียมการสอนขาดการสรุปและทบทวนหลังการสอน การกำหนดนโยบายไม่สอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน ขาดการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง

ยอดชาย มานิ่ม และ ฐิตินันท์ ด้วงสุวรรณ (2559, หน้า 315-316) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 วิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาปัญหาการ

ดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 และ 2) เพื่อนำเสนอแนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 31 คน ครูโรงเรียนขนาดเล็ก 165 คน รวมทั้งสิ้น 196 คน จาก 79 โรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามและการวิเคราะห์ข้อมูล ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดประชุมสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ โดยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ปัญหาการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีปัญหามากที่สุด คือ ด้านอุปกรณ์และสื่อ รองลงมา คือ ด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร และด้านการบริหารจัดการ 2) แนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน มีดังนี้ 2.1 ด้านบุคลากร แนวทางการพัฒนา คือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดฝึกอบรมเชิง ปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมทั้งครูและผู้บริหาร เช่น การใช้คู่มือครู การวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และโรงเรียนควรนำแผนการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนต้นทางมาปรับเป็นแผนที่เหมาะกับสภาพแวดล้อมของโรงเรียน เพื่อคอยชี้แนะให้คาปรึกษานักเรียน ครูควรเตรียมการสอนล่วงหน้า พร้อมอยู่ควบคู่กับนักเรียนทุกครั้งที่จัดการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียนควรค้นคว้าหาความรู้การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมใหม่ๆ ที่ทันต่อสภาพการเปลี่ยนแปลง เพื่อนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ พร้อมรับฟังความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับปัญหาการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม สถานศึกษาควรมีการสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่มโรงเรียนที่ใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สถานศึกษาควรมีการนิเทศ วัดและประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อมอบรางวัลแก่ครูผู้สอนดีเด่น 2.2 ด้านงบประมาณ แนวทางการพัฒนา คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครูควรร่วมกันทาโครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม กำหนดปฏิทินการดำเนินงาน จัดทำแผนการใช้งบประมาณประจาปี พร้อมตั้งงบประมาณสาหรับการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ผู้บริหารโรงเรียน และครูทาข้อตกลงร่วมกันในการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมให้ประสบความสำเร็จ เหมาะสมกับงบประมาณที่ได้รับ โรงเรียนจัดทำรายงานผลการใช้จ่ายงบประมาณในการดำเนินงานการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อนำปัญหาและข้อเสนอแนะมาใช้ในการปรับปรุงพัฒนา 2.3 ด้านอุปกรณ์และสื่อ แนวทางการพัฒนา คือ ครูเตรียมการสอนทุกครั้ง เพื่อจัดหาอุปกรณ์และสื่อให้ทันตามเวลาสอน ผู้บริหารโรงเรียนออกคาสั่งแต่งตั้งครูดูแลอุปกรณ์ และสื่อ จัดตั้งงบประมาณในการดูแลซ่อมแซมสภาพแวดล้อมห้องเรียน โทรทัศน์ อุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม

จัดซื้อ external hard disk เพื่อดาวน์โหลดเก็บข้อมูลการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมไว้ดูย้อนหลัง พร้อมหมั่นตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์ต่างๆ อยู่เสมอ 2.4 ด้านการบริหารจัดการ แนวทางการพัฒนา ผู้บริหารโรงเรียน และครูร่วมกันสำรวจข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน เช่น จานดาวเทียม ระบบสัญญาดาวเทียม โทรทัศน์ และนำจุดแข็ง จุดอ่อนที่ได้จากการสำรวจข้อมูลมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย และแผนการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม มีการรวมกลุ่มจัดตั้งเครือข่ายโรงเรียนที่ดำเนินการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และศึกษาดูงานโรงเรียนในเครือข่าย โรงเรียนที่ดำเนินงานจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมประสบความสำเร็จ เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดให้มีประกวด Best practice โรงเรียนที่มีผลการดำเนินการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมยอดเยี่ยม เพื่อเป็นขวัญและกาลังใจ โรงเรียนกำกับ นิเทศ ติดตาม การดำเนินงานการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม พร้อมรายงานผลการดำเนินงานการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อนำผลการดำเนินงานมาวิเคราะห์ปรับปรุงพัฒนาใช้ในปีถัดไป

ศิริรัตน์ จันทร์ศิริ (2559, หน้า 83-85) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแนวคิดวงจร Deming ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแนวทางการจัดการศึกษา ทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแนวคิดวงจร Deming ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์สอน อีกทั้งจัดลำดับข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 33 คน และครูผู้สอน จำนวน 136 คน รวมจำนวน 169 คน โดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถาม จำนวน 3 ตอน ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ ตอนที่ 2 แบบสอบถาม เกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแนวคิดวงจร Deming มีลักษณะ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตอนที่ 3 แบบสอบถามข้อเสนอแนะ เพื่อการพัฒนาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .43-.78 และค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละค่าเฉลี่ย และความค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวน ทางเดียว (One-way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการจัดการศึกษาทางไกผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแนวคิดวงจร Deming ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 โดยรวมและรายด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มาก 2) ผลการเปรียบเทียบสภาพทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแนวคิดวงจร Deming ของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษากับครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านแตกต่าง

กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการตรวจสอบ ประเมินผล โดยค่าเฉลี่ยแนวทางการจัดการศึกษา ทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ของครูผู้สอนมากกว่า ผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. ผลการเปรียบเทียบแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแนวคิดวงจร Demingของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ตามประสบการณ์สอน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านการวางแผน พบว่าด้านการวางแผน ประสบการณ์สอนระหว่าง 5-10 ปีและมากกว่า 10 ปีมีการวางแผนที่สูงกว่า ผู้มีประสบการณ์ต่ำ กว่า 5 ปีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 4. ผลการจัดลำดับความสำคัญของแนวทางการพัฒนาการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแนวคิดวงจร Deming โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 ในแต่ละด้านจัดตามลำดับคือ 1) ด้านการวางแผน คือ ควรมี การวางแผนจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงสภาพปัญหาการสอนระหว่างโรงเรียนต้นทางและ โรงเรียนปลายทาง 2) ด้านการดำเนินการ คือ ควรมีการดูแลติดตามให้ครูจัดเตรียมเอกสาร ใบงาน ตามคู่มือครูพระราชทาน อย่างชัดเจนและเป็นระบบ เพื่อความมีประสิทธิภาพ 3) ด้านการประเมินผลตรวจสอบ คือควรมีการติดตามการวัดและประเมินผลโดยใช้ DLTV เพื่อประเมินความก้าวหน้า ของผู้เรียนอย่างชัดเจนและเป็นระบบ 4) ด้านการปรับปรุงแก้ไขคือควรมีระบบกำกับ ติดตาม และการสะท้อนผลที่มีประสิทธิภาพอย่างสม่ำเสมอ

สุภาภรณ์ กิตติรัชฎานนท์ (2560, หน้า 95) องค์ประกอบของรูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างโอกาสและคุณภาพของผู้เรียน โดยใช้การเรียนรู้ทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่นาไปทดลองใช้มาแล้วมีความเหมาะสม ชัดเจน ความครอบคลุม ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก คือ องค์ประกอบหลักการ, องค์ประกอบวัตถุประสงค์, องค์ประกอบกระบวนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้, องค์ประกอบการวัดและประเมินผล, และองค์ประกอบเงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้ โดยองค์ประกอบหลักที่ 3 กระบวนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบย่อย คือ การสร้างความตระหนักและข้อตกลงร่วมกัน, การจัดการเรียนรู้ทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) ได้แก่ DLIT Classroom, DLIT Resources, DLIT Digital Library, DLIT Professional Learning Community และ DLIT Assessment, การสนับสนุนทรัพยากรเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้, การนิเทศ ติดตามและการสร้างเครือข่าย มีความเป็นไปได้สูงมากที่จะมีการนำรูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างโอกาสและคุณภาพของผู้เรียน โดยใช้การเรียนรู้ทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศไปใช้ หรือขยายผลในวงกว้าง รูปแบบนี้มีประโยชน์อย่างมากต่อโรงเรียน ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรกำหนดเป็นนโยบายให้สถานศึกษาได้ใช้ ช่องทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มโอกาสและคุณภาพของผู้เรียน โดยใช้การ

เรียนรู้ทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ ควรประสานความร่วมมือไปยังเขตพื้นที่การศึกษา ในการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนในการให้ความรู้กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เกี่ยวกับการใช้ช่องทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มโอกาสและคุณภาพของผู้เรียน โดยใช้การเรียนรู้ทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ ควรจัดทำหลักสูตรการอบรมการพัฒนาครูผู้สอนเกี่ยวกับการใช้ช่องทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มโอกาสและคุณภาพของผู้เรียน โดยใช้การเรียนรู้ทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ สู่ห้องเรียน ผ่านระบบออนไลน์

อภินันท์ สีขำ (2560, หน้า 78) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางพัฒนาจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 1 ผลการศึกษาพบว่า ผู้เชี่ยวชาญได้เสนอแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมว่า ครูควรศึกษาเอกสารคู่มือเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และต้องจัดเตรียมสื่อการเรียนการสอนตามเอกสารคู่มือการจัดการศึกษาทางไกล จัดห้องเรียนและสถานที่สภาพแวดล้อมให้เหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรมของโรงเรียนต้นทาง เตรียมอุปกรณ์ มอบหมายงานให้นักเรียนเตรียมความพร้อม นำสื่อการเรียนที่เตรียมมาเรียนพร้อมโรงเรียนต้นทางวิชานั้นๆ ก่อนทุกครั้ง เพื่อให้นักเรียนเพลิดเพลินสนุกสนาน ระหว่างเรียน และทำการบันทึกหลังกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้งเพื่อนำไปปรับปรุงการสอนครั้งต่อไป ผู้บริหารควรมีการวางแผนการนิเทศติดตามการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างจริงจัง จัดหาสิ่งของอำนวยความสะดวก อุปกรณ์ แบบเรียน หนังสือค้นคว้าเพิ่มเติมให้เพียงพอ ควรส่งเสริมการจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลและประเมินผลถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด มีการกำหนดเกณฑ์การวัดผลและประเมินผลอย่างชัดเจน และต้องศึกษาระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาให้เข้าใจเป็นอย่างดี

จตุพร เชยสาคร (2561, หน้า 67-69) ได้วิจัย เรื่อง การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินบริบทของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 2) ประเมินปัจจัยนำเข้าของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 3) ประเมินกระบวนการของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 4) ประเมินผลผลิตของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 โดยใช้บุคลากรในกลุ่มโรงเรียนพงตึก เป็นหน่วยวิเคราะห์(Unit of analysis) ประชากรที่ศึกษา ได้แก่

ผู้บริหารและครูผู้สอนในกลุ่มโรงเรียนพงตึก จำนวน 29 คน ผู้บริหารจำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 26 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียม ตามแนวคิด ซิปโมเดลของ สตัฟเฟลบีมสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิม เลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการประเมินพบว่า 1) ด้านบริบทของโครงการโทรทัศน์ ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ใน ระดับมากทุกข้อ 2. ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาด เล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ความ เหมาะสมของคู่มือ และอยู่ในระดับมาก จำนวน 4 ข้อ 3. ด้านกระบวนการของโครงการโทรทัศน์ ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า อยู่ใน ระดับมากทุกข้อ 4. ด้านผลผลิตของโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กใน กลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2 พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ

สมเกียรติ บุญรอด (2561, หน้า 39-40) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาและ พัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 การวิจัยมีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษา และพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ดำเนินการโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมผสาน ระหว่างวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ และวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน คือ ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองจากโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 68 โรงเรียน จำนวน 816 คน เครื่องมือที่ใช้ใน การเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ดำเนินการ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐานด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ กำหนด กับการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพื้นฐาน ด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและ เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด กับการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การศึกษาสภาพการจัด การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า (1.1) สภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่าน

ดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ในภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครู เห็นว่ามีสภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านผลผลิต ด้านปัจจัยเบื้องต้น และด้านกระบวนการ (1.2) สภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 ตามความคิดเห็นของนักเรียนและผู้ปกครองนักเรียน ด้านผลผลิต ความพึงพอใจของนักเรียน และความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียน พบว่า มีสภาพอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทั้ง 2 ด้านอยู่ในระดับมาก แต่ด้านความพึงพอใจของนักเรียนสูงกว่า 2) การพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 สรุปผลการสังเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเพื่อการดำเนินแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 มีรายละเอียดประกอบด้วย คือ แนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ดังนี้ การจัดโครงสร้างและกำหนดบทบาทบุคลากร กระบวนการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมและการออกแบบระบบคุณภาพ

สุรพล ศรีศิลป์ (2561, หน้า 146) การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 2) เพื่อศึกษาผลการดำเนินงานตามรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 และ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการนิเทศตามรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 โดยในการดำเนินงานวิจัยครั้งนี้มี 3 ขั้นตอน คือขั้นตอนที่ 1 การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 โดยการศึกษาเอกสาร งานวิจัย และสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน และประเมินรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาผลการดำเนินงานตามรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 มี 4 ตอน ประกอบด้วย 1) การศึกษาผลการเปรียบเทียบการทดสอบก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยมีผู้เข้ารับการอบรมเป็นศึกษานิเทศก์จำนวน 5 คน ผู้บริหารสถานศึกษา

จำนวน 10 คน และครูผู้สอน จำนวน 10 คน รวมจำนวน 25 คน 2) การศึกษาผลการบริหารการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการติดตามการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน 3) การศึกษาผลการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูผู้สอน เป็นครูผู้สอน จำนวน 40 คน 4) การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูง เป็นนักเรียน จำนวน 465 คน จาก 10 โรงเรียน ขั้นตอนที่ 3 การศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการนิเทศตามรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ประกอบด้วยศึกษานิเทศก์ จำนวน 5 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 10 คน ครูผู้สอน จำนวน 40 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 55 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ได้ผลดังนี้ (1.1) รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 มี 3 องค์ประกอบประกอบด้วย 1) องค์ประกอบพื้นฐาน คือ 1.1) หลักการและแนวคิด 1.2) วัตถุประสงค์ 1.3) แนวทางการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 1.4) การเสริมประสิทธิภาพการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 2) แนวทางการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล คือ 2.1) ขั้นเตรียมการนิเทศ 2.2) ขั้นปฏิบัติการนิเทศ 2.3) ขั้นประเมินผลการนิเทศ และ 3) ผลการดำเนินงานตามรูปแบบการนิเทศ คือ 3.1) ผลการเปรียบเทียบการทดสอบก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ 3.2) ผลการบริหารการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา 3.3) ผลการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูผู้สอน และ 3.4) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูง โดยผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด 1.2 คู่มือการดำเนินงานตามรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 มี 3 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) ส่วนประกอบต้น คือ ปก คำนำ สารบัญ 2) ส่วนประกอบกลาง คือส่วนที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย ความเป็นมา วัตถุประสงค์ ขอบเขต และนิยามศัพท์เฉพาะ ส่วนที่ 2 รูปแบบการนิเทศการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ส่วนที่ 3 ปัจจัยสู่ความสำเร็จ และ3) ส่วนประกอบท้าย คือ เอกสารอ้างอิง ภาคผนวก เครื่องมือการนิเทศ และผู้จัดทำ โดยผลการประเมินคู่มือการดำเนินงานตามรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียน

ขนาดเล็กบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 จากผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2. ผลการดำเนินงานตามรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ได้ผลดังนี้ 2.1 ผลการเปรียบเทียบการทดสอบก่อนและหลังการอบรมเชิงปฏิบัติการ การดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ผู้เข้ารับการอบรมมีคะแนนเฉลี่ยก่อนการอบรม เท่ากับ 10.76 คะแนน คะแนนเฉลี่ยหลังการอบรม เท่ากับ 22.84 คะแนน โดยคะแนนเฉลี่ยหลังการอบรมเพิ่มขึ้น 12.08 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 40.27 2.2 ผลการบริหารการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา หลังการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ในภาพรวม มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาตามมาตรฐาน พบว่า ทุกมาตรฐานผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพที่กำหนด 2.3 ผลการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูผู้สอน หลังการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ในภาพรวม มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมากเมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัด ทุกตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพที่กำหนด 2.4 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูง หลังการดำเนินงานตามรูปแบบการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 ในภาพรวม ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน มีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัด พบว่า ทุกตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพที่กำหนด 3. ผลการประเมินความพึงพอใจของบุคลากรที่มีต่อการนิเทศตามรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2 พบว่า ในภาพรวม บุคลากรมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

หฤทัย บุญประดับ (2561, หน้า 114) รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV เป็นฐานแบบครบวงจร ด้วยนวัตกรรม STAIR MODEL โรงเรียนบ้านนาต้นจั่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 มีวัตถุประสงค์การวิจัย 1) เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการเรียนรู้ในการนำเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTVมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านนาต้นจั่น 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV เป็นฐานแบบครบวงจรด้วยนวัตกรรม STAIR MODEL โรงเรียนบ้านนาต้นจั่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 3) เพื่อทดลองและประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV เป็นฐานแบบครบวงจรด้วยนวัตกรรม STAIR MODEL โรงเรียนบ้านนาต้นจั่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 4) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV เป็นฐานแบบครบวงจรด้วยนวัตกรรม STAIR MODEL โรงเรียนบ้านนาต้นจั่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการวิเคราะห์สภาพและปัญหาในการนำเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านนาต้นจั่น พบว่า ในภาพรวมแล้วคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูมีความคิดเห็นว่า สภาพการดำเนินงานด้านการบริหารมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการใช้งานอุปกรณ์มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาในการนำเทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV มาใช้ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนบ้านนาต้นจั่นนั้นพบว่า ด้านที่เป็นปัญหามากที่สุดคือ ด้านการใช้งานอุปกรณ์ ส่วนด้านการจัดการเรียนการสอนมีปัญหาในระดับปานกลาง ส่วนด้านการบริหารมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย 2) ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาสามารถสรุปความหมายได้ดังนี้ (2.1) ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของโรงเรียนบ้านนาต้นจั่น โดยใช้เทคนิค STEP พบว่า ปัจจัยภายนอกที่เป็นโอกาสต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านนาต้นจั่น (+3.48) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านสังคมและวัฒนธรรม (+0.60) สำหรับปัจจัยที่เป็นอุปสรรคคือ ด้านเศรษฐกิจ (-0.80) และเมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วปัจจัยภายนอกมีโอกาสมากกว่าอุปสรรค ซึ่งเอื้อต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านนาต้นจั่น (+0.48) (2.2) ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของโรงเรียนบ้านนาต้นจั่น โดยใช้เทคนิค 2S,4M พบว่า โดยสรุปโรงเรียนบ้านนาต้นจั่นมีจุดอ่อน (3.48) โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านผลผลิตและบริการ (-0.48) และมีจุดแข็ง (-0.80) เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้วโรงเรียนบ้านนาต้นจั่นมีจุดอ่อนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษามากกว่าจุดแข็ง (-0.32) (2.3) สถานศึกษามีปัจจัยที่เป็นโอกาสแต่มีจุดอ่อนแสดงให้เห็นว่าโรงเรียน บ้านนาต้นจั่น มีสภาพแวดล้อมภายนอกที่เอื้อต่อความสำเร็จ ทั้งด้านชุมชน/หน่วยงานอื่นช่วยเหลือและคอยส่งเสริมสนับสนุนอย่างสม่ำเสมอ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ปราชญ์ชาวบ้านเป็นแหล่งเรียนรู้ ใช้ชีวิตความเป็นอยู่อย่างพอเพียง แต่โครงสร้างภายในมีจุดอ่อนทั้งด้านบุคลากร จำนวนนักเรียน งบประมาณและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ตกต่ำ ดังนั้นโรงเรียนบ้านนาต้นจั่น จะต้องเร่งรัดการพัฒนาในส่วนที่เป็นอุปสรรคซึ่งต้องพลิกวิกฤตให้เป็นโอกาสและกำจัด/ลดจุดอ่อนที่มีอยู่ให้หมดไปเพื่อพัฒนาเป็น Stars ในลำดับต่อไป 3) รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV เป็นฐานแบบครบวงจร โรงเรียนบ้านนาต้นจั่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 คือ S = Start (การวิเคราะห์องค์กรและการมี

ส่วนร่วม) ประกอบด้วย S1: SWOT การสำรวจ/วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน และอุปสรรค และ S2: Share การวางแผนแบบ มีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 2 คือ T = Team (การทำงานเป็นทีม) ประกอบด้วย T1: Recognition Team ทีมดำเนินงานด้านการสร้างองค์ความรู้/ภาคทฤษฎี และ T2: Create a practical Team ทีมดำเนินงานด้านการสร้างสรรค์/ภาคปฏิบัติ องค์ประกอบที่ 3 คือ A = Activity (การจัดกิจกรรม) ประกอบด้วย A1: Learning Activity กิจกรรมการเรียนรู้แบบครบวงจร และ A2: Network Activity กิจกรรมส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 4 คือ I = Interaction (การมีปฏิสัมพันธ์) ประกอบด้วย I1: Interaction with Instructional media and activity ผลของการมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อการเรียนรู้ และ I2: Interaction with Learning Network ผลของการมีปฏิสัมพันธ์กับเครือข่ายการเรียนรู้ องค์ประกอบที่ 5 คือ R = Reflection (การสะท้อนผล) ประกอบด้วย R1: Reflect the result สะท้อน/ประเมินผลการเรียนรู้ และ R2: Reflect of Desired characteristics สะท้อน/ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4) ผลการประเมินรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV เป็นฐานแบบครบวงจรด้วยนวัตกรรม STAIR MODEL โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV เป็นฐานแบบครบวงจรด้วยนวัตกรรม STAIR MODEL ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด และมีประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด 5) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV เป็นฐานแบบครบวงจรด้วยนวัตกรรม STAIR MODEL พบว่า ในภาพรวมแล้วคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนบ้านนาต้นจั่น ข้าราชการครู ครูอัตราจ้าง ผู้ปกครอง และนักเรียน มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV เป็นฐานแบบครบวงจรด้วยนวัตกรรม STAIR MODEL ของโรงเรียนนาต้นจั่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 6) ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสถานศึกษา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักในภาพรวมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–6 โรงเรียนบ้านนาต้นจั่น ระหว่างปีการศึกษา 2560 และปีการศึกษา 2561 พบว่า เพิ่มขึ้นร้อยละ 12.11 7) ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1–6 พบว่า นักเรียนทุกระดับชั้นมีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในระดับดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 100 8) คะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการประเมินการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT)ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2561 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละในภาพรวมสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการประเมินการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับประเทศ และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยร้อยละในภาพรวมของผลการประเมินการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่

3 ระหว่าง ปีการศึกษา 2560 และ 2561 พบว่า เพิ่มขึ้น 9.15 9) คะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2561 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละของผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละระดับประเทศ ระดับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และระดับเขตพื้นที่การศึกษาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และเมื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่าง ปีการศึกษา 2560 และ 2561 พบว่า เพิ่มขึ้นทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

นิดา หมั่นดี (2562, หน้า 213) รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ระยะ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดปัตตานียะลา และนราธิวาสที่เป็นโรงเรียนกรณีศึกษา จำนวน 6 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูลสำคัญคือผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการและครูผู้สอน รวมถึงตัวแทนของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย คือ นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครอง ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนด เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก และทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้ประเด็นสำคัญสำหรับการร่างรูปแบบระยะที่ 2 ร่าง รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้พร้อมจัดทำร่างคู่มือการดำเนินการเสนอผู้ทรงคุณวุฒิด้วยการจัดทำสนทนากลุ่มเพื่อให้ได้รูปแบบและคู่มือการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อนำไปทดลองใช้ระยะที่ 3 ทดลองใช้ประเมินและปรับปรุงรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยทดลองใช้กับโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดปัตตานี จำนวน 1 โรงเรียน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 มีการประเมินและปรับปรุง 3 ระยะ คือ 1) ประเมินก่อนการใช้รูปแบบด้วยแบบประเมิน 2) ประเมินระหว่างการใช้รูปแบบ ด้วยแบบสัมภาษณ์และ 3) ประเมินหลังการใช้รูปแบบด้วยแบบประเมิน และแบบสัมภาษณ์ผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้จำแนกได้เป็น 2 ส่วน คือ การบริหารจัดการ และการจัดการเรียนการสอนโดยแต่ละส่วนมีแนวทางการปฏิบัติดังนี้ 1) การบริหารจัดการ ผู้บริหารต้องมีการวางแผนกลยุทธ์โดยการสร้างความตระหนักและความพร้อมให้กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย จัดทำแผนกลยุทธ์สำหรับการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน และสร้างความร่วมมือกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง มีการจัดการทรัพยากรบุคคล โดยการแต่งตั้งผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียน จัดครูเข้าชั้นเรียน และพัฒนา

บุคลากร มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับซ่อมแซมอุปกรณ์ซื้อสื่อ วัสดุการเรียนการสอน และสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร มีการจัดการระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยการติดตั้งให้ถูกต้องเหมาะสม บำรุงรักษา และซ่อมแซมอุปกรณ์ทางไกลผ่านดาวเทียมเพื่อให้สามารถใช้งานได้อยู่เสมอ มีการบริหารจัดการวิชาการ โดยการปรับโครงสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทางและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน กำหนดแนวทางการวัดประเมินผลของโรงเรียน และนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างต่อเนื่อง 2) การจัดการเรียนการสอน ครูผู้สอนต้องมีการปรับตารางเวลาให้สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทางและบริบทของโรงเรียน ใช้สื่อเสริมในการจัดการศึกษาโดยการจัดหาสื่อ ให้นักเรียนดูการสาธิตจากครูโรงเรียนต้นทาง และผลิตสื่อร่วมกับนักเรียนในการจัดการเรียนการสอน ครูมีการพัฒนาการเรียนการสอน โดยจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เตรียมความพร้อมให้นักเรียนก่อนการเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม จัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม จัดการเรียนการสอนและช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา มีการวัดประเมินผลการจัดการศึกษา โดยเน้นให้ครูต้องมีการวัดประเมินผลตัวชี้วัดทุกตัวเพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล ทำให้การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นไปเพื่อพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พิทักษ์ สมพร้อม (2562, หน้า 62-63) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์1) เพื่อศึกษาความต้องการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต12) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต13) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต1 4) เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 การวิจัยดำเนินการ 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาความต้องการในการใช้รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ขั้นตอนที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยผู้เชี่ยวชาญ ขั้นตอนที่ 3 ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหาร

จัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการศึกษาความต้องการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็กสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูโรงเรียนขนาดเล็ก มีความต้องการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยรูปแบบ มีสาระสำคัญ 7 ด้าน 2) รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 พบว่า มีสาระสำคัญ 7 ด้าน คือ1)การกำหนดนโยบาย 2) การบูรณาการหลักสูตร 3) การจัดหาสื่อและอุปกรณ์ 4) การจัดการเรียนรู้คู่คุณธรรม 5) การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน 6) การนิเทศติดตาม 7) การประเมินเพื่อพัฒนา โดยมีองค์ประกอบหลัก 5 ประการ คือ 1) หลักการและเหตุผล 2) วัตถุประสงค์ 3) สาระสำคัญ 4) แนวทางสู่การปฏิบัติ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ 3. สถานศึกษาดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) พบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน 4. โรงเรียนที่เป็นหน่วยทดลองนักเรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (ONET) เฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ในระดับมากที่สุด

นฤมล จันทร์เรือง (2563, หน้า 111) ได้วิจัยเรื่อง ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 การวิจัยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาเปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน และหาแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในโรงเรียนขนาดเล็ก โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ใช้การจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ ปีการศึกษา 2562 โดยเทียบตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie& Morgan) ในเขตพื้นที่การให้บริการ มีทั้งหมด 5 อำเภอ จำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก 127 โรงเรียน ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้ผู้บริหารสถานศึกษา 127 คน และสุ่มกลุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับสลาก (Lottery) ได้ครูผู้สอน โรงเรียนละ 2 คน ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ทั้งหมด 381 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.56 – 0.98 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.99 สถิติที่ใช้ในการ

วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติพื้นฐาน การแจกแจงค่าความถี่(Frequency distribution) และค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าที (Independent Samples) และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จึงใช้การเปรียบเทียบรายคู่ตามวิธีการของ Least Significant Difference (LSD) ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน อยู่ในระดับ น้อย 2) ปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามตำแหน่งและประสบการณ์การทำงาน พบว่า 2.1 สถานภาพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ แตกต่างกัน 2.2 ประสบการณ์ในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศที่แตกต่างกัน จะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วย ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการบริหารจัดการ

สรุปได้ว่า การใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จากโรงเรียนวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผ่านทางสถานีโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมช่องสัญญาณ DLTV 1 ถึง DLTV 14

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Stem (1994 อ้างถึงใน ศิริรัตน์ แสงชีวงษ์, 2554) สรุปไว้ว่า คุณภาพการสอนทางไกล ไม่ว่าจะสอนโดยการพบหน้ากันหรือการสอนโดยวิธีติดต่อกันเสมือนจริงระหว่างอาจารย์กับนักศึกษานั้นไม่มีความแตกต่างกันมากนัก แต่สิ่งที่ต้องระมัดระวัง คือ การออกแบบและผลิตรายการโทรทัศน์ เพื่อการศึกษาอย่างดีผลของการประเมินแสดงให้เห็นว่า ตัวละครที่แสดงในรายการเซซามิสตรีท (Sesame Street) มีประโยชน์อย่างชัดเจนต่อการเรียนการอ่าน การเขียน คณิตศาสตร์และทักษะสังคมของเด็กที่ดูรายการมากกว่าเด็กที่ไม่ได้ดูรายการหรือดูรายการน้อยกว่า

Daily (2001, หน้า 96) ได้ศึกษาเรื่องโทรทัศน์สามารถเพิ่มพัฒนาการทางปัญญาของเด็ก การศึกษานี้ได้หาข้อสนับสนุนปรากฏการณ์การดูโทรทัศน์นั้นขึ้นกับรายการ ชนิดและรูปแบบของรายการ Huston และผู้ร่วมงานได้วิเคราะห์นิสัยการดูโทรทัศน์ของเด็กประมาณ 200 คน ซึ่งอยู่ในช่วงอายุ 2-7 ปี โดยใช้ระยะเวลากว่า 3 ปี เด็กทั้งหมดมาจากครอบครัวที่มีรายได้ต่ำ ถึงกลุ่มที่อยู่ในครอบครัวที่มีรายได้พอประมาณ จากการวิจัย ครอบครัวเหล่านี้เลี้ยงดูเด็กแบบปล่อยให้ดูโทรทัศน์ได้อย่างอิสระเด็กกลุ่มนี้ได้ถูกทดสอบเกี่ยวกับ ด้านการอ่าน ด้านการคิดคำนวณ ค่า ศัพท์และความ

พร้อมเป็นระยะจากการทดสอบเด็กเล็กที่ใช้เวลาเพียงเล็กน้อย ประมาณ 1-3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ในการดูรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษามีคะแนนทดสอบสูงกว่าเด็กที่ดูรายการทั่วไปและรายการการ์ตูน ผลด้านบวกของรายการเพื่อการศึกษานั้นดีที่สุดสำหรับเด็กที่มีอายุ 2 และ 3 ปี Huston กล่าวว่า รายการเพื่อการศึกษาที่ดีถูกเตรียมให้สำหรับเด็กที่มีอายุพอควรแต่มันจะพิเศษและสำคัญมากในการเตรียมรายการให้แก่เด็กเล็ก ๆ มากกว่า เพราะเด็กเล็กมักเรียนรู้จากการดูในช่วงอายุ 2-3 ปี แรก ดังนั้นรายการโทรทัศน์ที่ดีนั้น มีผลต่อการพัฒนาและการเรียนรู้ของเด็กเล็กได้

Robin (2004 อ้างถึงใน ภัทรรินทร์ ศิริรัตน์, 2557) กล่าวถึง ความสัมพันธ์ระหว่างโทรทัศน์และการพัฒนาการทางภาษาอย่างรวดเร็วขึ้นอยู่กับอายุของเด็ก วุฒิภาวะทางภาษาพูดความเหมาะสมที่อยู่ในรายการโทรทัศน์คุณภาพของรายการโทรทัศน์เด็กในช่วงอายุ 2-5 ปี จะมีประสบการณ์ และได้รับประโยชน์จากรายการโทรทัศน์ เพื่อการศึกษาที่มีคุณภาพ สำหรับเด็กกลุ่มนี้ สิ่งที่แสดงให้เห็นถึงความสนใจด้วยการแสดงออกไม่ว่าจะเป็นการกล่าวต้อนรับการใช้ภาษาแสดงออกมาเป็นคำพูดการบรรยายเรื่องราวทุกสิ่ง เป็นผลดีมาจากรายการการศึกษาที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับอายุของเด็ก รายการสา หรับเด็กโดยเฉพาะนั้นสามารถเพิ่มพัฒนาการทางภาษาให้กับเด็กในด้านการพูดสำหรับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 2 ปี การเรียนรู้ทางภาษาไม่ได้เป็นสิ่งไกลตัว กล่าวคือ เด็กอายุ 18 เดือน จะให้ความสนใจกับการดูรายการโทรทัศน์โดยมีการตอบสนองด้วยการแสดงบทบาทสมมติและใช้ถ้อยคำ โต้ตอบกับรายการโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับรายการโทรทัศน์ที่มีคุณภาพจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องนั้น ผู้ศึกษาสรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทต่อการศึกษาทางไกลมาก มีข้อดีในด้านการแก้ปัญหาขาดแคลนครูซึ่งการศึกษาทางไกลเป็นเครื่องมือสำคัญในการกระจายโอกาสและสร้างความเท่าเทียมกันทางการศึกษา ทั้งนี้มีข้อจำกัดในเรื่องการนำมาใช้ได้ไม่สมบูรณ์แบบ ส่วนข้อเสียเป็นผลมาจากประสิทธิภาพในการแพร่กระจายของเทคโนโลยี หากเนื้อหาหรือกระบวนการสอนไม่มีคุณภาพพอจะเป็นการกระจายสิ่งไม่ดีออกไปในวงกว้างได้ รายการโทรทัศน์ที่ดีนั้นมีผลต่อพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ด้านคุณภาพการสอนทางไกลไม่ว่าจะสอนโดยการพบหน้ากันหรือการสอนโดยวิธีติดต่อเสมือนจริงระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนนั้นไม่มีความแตกต่างกันมากนัก แต่สิ่งที่สำคัญอยู่ที่การออกแบบและผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ เหมาะสมกับอายุและการเรียนรู้ของเด็ก กล่าวคือ รายการโทรทัศน์ที่ดีนั้น สามารถเพิ่มพัฒนาการทางปัญญาของเด็กได้อย่างชัดเจน ทั้งการเรียน การอ่าน การเขียนคณิตศาสตร์ และทักษะสังคมของเด็ก

Yongmei Bentley (2008, p.51) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การประเมินผลกระทบของระบบสนับสนุนการเรียนทางไกลที่มีต่อประสบการณ์การเรียนรู้ของนักศึกษา MBA ในบริบทโลก ผลการวิจัยพบว่าการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินกลไกการสนับสนุนการเรียนรู้ที่ใช้ในการส่งมอบโปรแกรมนี้

Brenda McDonald (2009, p.1) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สื่อการศึกษาทางไกลที่เหมาะสมในฟิลิปปินส์และมองโกเลีย ผลการวิจัยพบว่า โครงการการศึกษาล่าสุดในฟิลิปปินส์และมองโกเลียได้เปิดเผยวิธีการส่งมอบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพรวมถึงการเปลี่ยนแปลงที่จาเป็นเพื่อให้แน่ใจว่าสามารถเข้าถึงสื่อการเรียนการสอน สาหรับผู้เรียนได้มากที่สุด

Mithat Zeki Dincer (2011, p.1466) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสำคัญและการประเมินผลการศึกษาทางไกลในประเทศตุรกี กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยอีสตันบลู ผลการวิจัยพบว่า ในโลกปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วระบบการศึกษามีความแตกต่างและตอบสนองต่อความต้องการ ที่เปลี่ยนแปลงของนักเรียน โลกของการทำงาน เพื่อตอบสนองความคาดหวังของพวกเขา มีการพัฒนาที่สำคัญในด้านการศึกษาระดับสูงในช่วงหลายปีที่ผ่านมา และเมื่อเร็วๆ นี้การพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและการใช้อินเทอร์เน็ตที่เพิ่มขึ้นการศึกษาทางไกลเริ่มได้รับความนิยม เพื่อให้ทันกับโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มหาวิทยาลัยอิสตันบลู เริ่มศึกษา การศึกษาทางไกลในช่วงปี 2552-2553 จุดประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาพัฒนาการทางประวัติศาสตร์การประเมินการเปลี่ยนแปลงของการศึกษาทางไกลและประยุกต์ใช้ในตุรกี ผู้วิจัยได้ประสานงานและทำการศึกษาจากผู้บริหารและใช้การวิเคราะห์ SWOT เพื่อเป็นการประเมินสถานการณ์

Salih (2016, p.33) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับกลยุทธ์การประเมินผลโครงการในการศึกษาทางไกล ผลการวิจัยพบว่า กลยุทธ์การประเมินเชิงวัตถุประสงค์มีความเหมาะสมอย่างมาก กับโปรแกรมการศึกษาทางไกล แต่กลยุทธ์การประเมินแบบเดิมที่เน้นความเชี่ยวชาญ ความเห็นอกเห็นใจและวิชาการที่ไม่เหมาะสมกับโปรแกรมการศึกษาทางไกล

สรุปจากการศึกษาเอกสาร การทบทวนวรรณกรรม การศึกษาแนวคิดทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยได้สรุปแนวคิดการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก โดยใช้วงจรคุณภาพ PDCA และแนวคิดการจัดการศึกษาทางไกลผ่าน เป็นแนวทางดำเนินการวิจัยในครั้งนี้

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก 3) เพื่อประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยโดยแบบผสม (Mixed methodology) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

3.1 วิธีการและขั้นตอนการวิจัย

เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปตามขั้นตอนและระเบียบวิธีวิจัย สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขั้นตอนดำเนินการวิจัยไว้สามขั้นตอน คือ 1) การศึกษาองค์ประกอบ 2) การพัฒนารูปแบบ และ 3) การประเมินและรับรองรูปแบบ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 : การศึกษาองค์ประกอบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก

การศึกษาองค์ประกอบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก เป็นการศึกษาวิเคราะห์สภาพข้อเท็จจริงในปัจจุบันเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก ตามวัตถุประสงค์การวิจัยในข้อ 1 โดยผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์เอกสาร หลักการ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก

2. ศึกษากรอบแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก และสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบโครงสร้าง (Structured Interview)

ขั้นตอนที่ 2 : การสร้างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก

การสร้างรูปแบบ ในขั้นตอนนี้เป็นการสร้างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก ตามวัตถุประสงค์การวิจัยในข้อ 2 เพื่อกำหนดกรอบการพิจารณารูปแบบ โดยผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

1. นำผลที่ได้จากการศึกษาองค์ประกอบ ในขั้นตอนที่ 1 มาเป็นพื้นฐานของการสร้างเครื่องมือเพื่อสร้างรูปแบบ

2. ดำเนินการเกี่ยวกับเครื่องมือในการวิจัย กล่าวคือ สร้างแบบสอบถามระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก อาศัยข้อมูลจากการศึกษาองค์ประกอบเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก จากนั้น นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก จำนวน 905 โรงเรียน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970, pp. 607-680) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตกจำนวนทั้งสิ้น 274 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 274 คน หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน รวม 274 คน และครูผู้สอน โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 274 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 822 คน

3. วิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor analysis) ของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก โดยผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีลักษณะเป็นนามบัญญัติ ด้วยสถิติขั้นพื้นฐานในรูปแจกแจงตารางความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ส่วนข้อมูลที่มีลักษณะเป็นมาตราอัตราส่วน (Ratio scale) และวัดได้จากแบบสอบถามระดับการปฏิบัติ ชนิดมาตรประมาณค่า (Rating scale) ห้าระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อย

ที่สุด นำมาวิเคราะห์ด้วยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) รวมทั้งวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก โดยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA)

4. สรุปผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบและความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตกเพื่อนำไปสู่การสร้างโครงร่างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก

5. กำหนดโครงร่างรูปแบบ ผู้วิจัยใช้วิธีวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบ และความคิดเห็น ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อกำหนดโครงร่างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก แล้วสรุปเป็นโครงร่างรูปแบบ

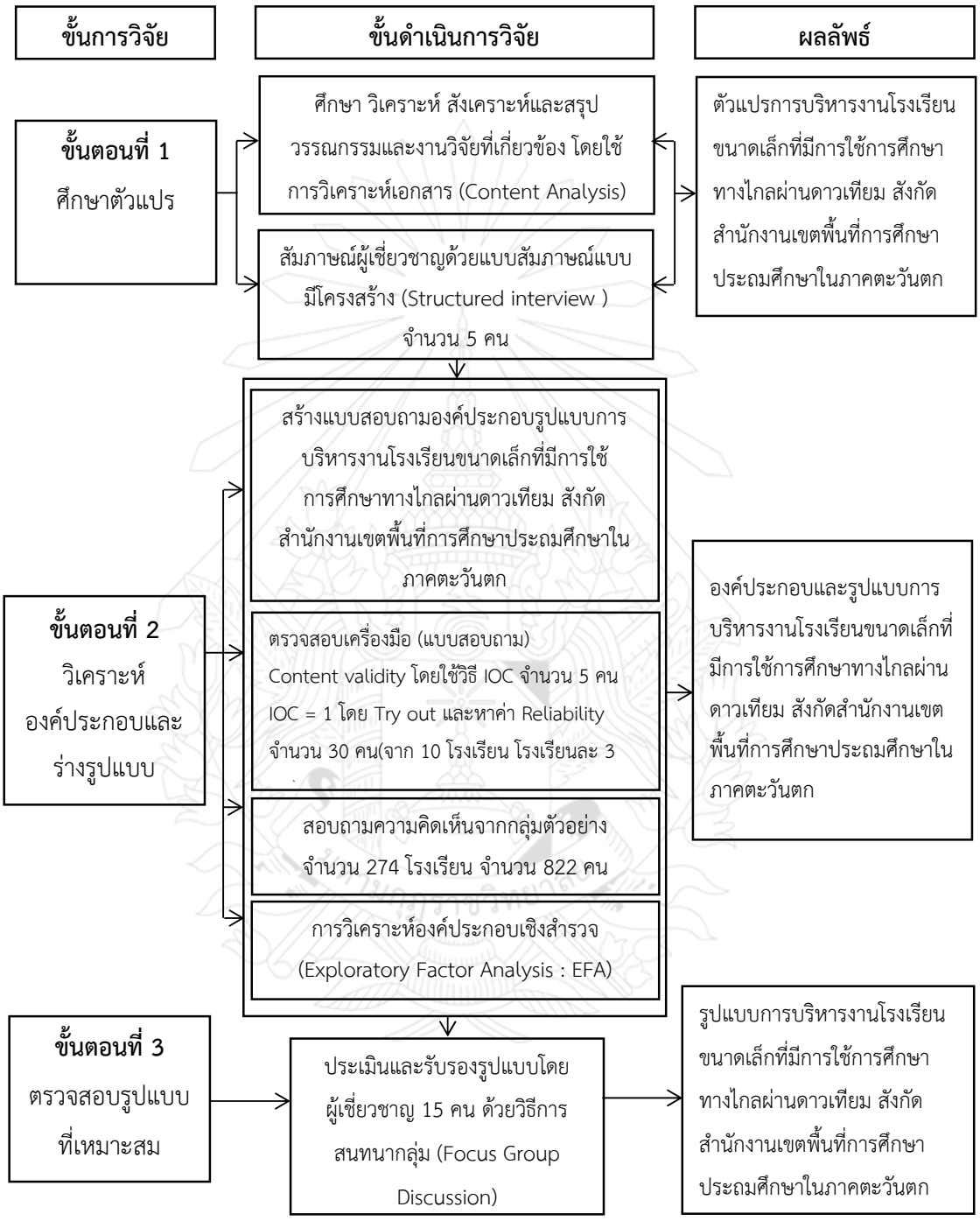
ขั้นตอนที่ 3: การประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก

การประเมินและรับรองรูปแบบในขั้นตอนที่สามนี้ เป็นการประเมินและรับรองโครงร่างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก ตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 3 โดยการประเมินและรับรองโครงร่างรูปแบบต้นแบบที่สร้างขึ้น ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังนี้

1. ประเมินและรับรองโครงร่างรูปแบบต้นแบบ สำหรับการดำเนินการในการประเมินและรับรองโครงร่างรูปแบบนั้น ผู้วิจัยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยกำหนดผู้ร่วมสนทนากลุ่มซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 15 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติ ศึกษานิเทศก์ ผู้อำนวยการกลุ่มการศึกษาทางไกล ซึ่งตัวแทนจากสำนักงานเขตพื้นที่ และผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้บริหารหรือเคยเป็นผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก

2. สรุปผลและนำเสนอรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก ขั้นตอนและวิธีการในการดำเนินการวิจัยดังกล่าวมาแล้วข้างต้นนั้น ผู้วิจัยได้สรุปดังแสดงในภาพที่ 3.1

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ภาพที่ 3.1 สรุปขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย

3.2 ระเบียบวิธีการวิจัย

เพื่อให้ได้คำตอบตามคำถามวิจัยที่ได้กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดประเด็นและรายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับการวิจัยไว้ ดังนี้

3.2.1 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

จากการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยแบ่งเป็นตัวแปรพื้นฐาน ตัวแปรที่ศึกษา และตัวแปรรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก มีรายละเอียด ดังนี้

1) ตัวแปรพื้นฐาน ประกอบด้วย สถานภาพทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่

(1) เพศ หมายถึง 1) ชาย และ 2) หญิง

(2) อายุ ในที่นี้ หมายถึง อายุตามปีปฏิทิน โดยเศษของปีที่มากกว่าหกเดือนนับเป็นหนึ่งปี จำแนกเป็น 1) ต่ำกว่า 26 ปี 2) 25-35 ปี 3) 36-45 ปี และ 4) 46 ปีขึ้นไป

(3) วุฒิการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ให้ข้อมูล จำแนกเป็น 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี 2) ปริญญาตรี 3) ปริญญาโท และ 4) ปริญญาเอก

(4) ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน หมายถึง ตำแหน่งในปัจจุบันของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา 2) หัวหน้างาน และ 3) ครูผู้สอน

(5) ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน หมายถึง ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบันของผู้ให้ข้อมูล จำแนกเป็น 1) ต่ำกว่า 5 ปี 2) 5-10 ปี 3) 11-15 ปี 4) 16 ปีขึ้นไป

2) ตัวแปรที่ศึกษา ในการวิจัยครั้งนี้ มีตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่

1.5.2.1 ตัวแปรการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กมีสี่องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) การวางแผน 2) การปฏิบัติตามแผน 3) การประเมินผล และ 4) การปรับปรุงพัฒนา

1.5.2.2 ตัวแปรที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

1.5.2.3 ตัวแปรแนวคิดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก

3.3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ โรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก ในปีการศึกษา 2563 จำนวน 905 โรงเรียน

3.3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีวิธีเลือกและสุ่มมา ซึ่งกำหนดได้สองประเภท โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น (Baseline study) เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาเพื่อทำการศึกษาองค์ประกอบเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตกสำหรับการตอบคำถามวิจัยข้อ 1 ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือเคยเป็นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยมีหลักเกณฑ์ในการเลือก คือ เป็นผู้บริหาร ที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับรูปแบบสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีประสบการณ์การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมหรือได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในภาพรวม จำนวน 5 คน

2) กลุ่มตัวอย่างที่สุ่มมาเพื่อทำการศึกษาสำหรับการตอบคำถามวิจัยข้อ 2 ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยได้กำหนด ขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970, pp. 607-680) ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นโรงเรียนสังกัด สพฐ. จำนวนทั้งสิ้น 274 โรงเรียน

ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 274 คน หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 274 คน และครูผู้สอน โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 274 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 822 คน โดยมีเทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดยใช้เทคนิคและวิธีการสุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนดังนี้คือ

1. กำหนดการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970, pp. 607-680) จากโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก จำนวน 905 โรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวนทั้งสิ้น 274 โรงเรียน

2. จำแนกกลุ่มตัวอย่างตามเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

3. สุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แล้วกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณแจกแจงความถี่

4. เมื่อได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างแล้ว กำหนดผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 274 คน หัวหน้างานวิชาการ โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 274 คน และครูผู้สอน โรงเรียนละ 1 คน จำนวน 274 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 822 คน

5. เมื่อกำหนดผู้ให้ข้อมูลแล้ว เลือกแบบเจาะจงในกรณีที่เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาและครูผู้รับผิดชอบโครงการ ส่วนหัวหน้างานโดยใช้วิธีจับฉลากเพื่อเป็นผู้ให้ข้อมูล

จำนวนโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัดที่ได้จากการสุ่มแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนโรงเรียนที่ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามจังหวัด

จังหวัด	จำนวนโรงเรียน (ประชากร)	จำนวนโรงเรียน (กลุ่มตัวอย่าง)	ผู้ให้ข้อมูล			
			ผู้อำนวยการ (1)	หัวหน้างานวิชาการ(1)	ครูผู้สอน (1)	รวมทั้งสิ้น
นครปฐม	86	26	26	26	26	74
ราชบุรี	180	54	54	54	54	162
สุพรรณบุรี	150	45	45	45	45	135
กาญจนบุรี	174	53	53	53	53	159
เพชรบุรี	145	44	44	44	44	132
ประจวบคีรีขันธ์	100	30	30	30	30	40
สมุทรสาคร	26	8	8	8	8	24
สมุทรสงคราม	44	14	14	14	14	42
รวม	**905**	**274**	**274**	**274**	**274**	**822**

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือและมีการพัฒนาเครื่องมือตามลำดับขั้นตอนของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนการวิจัยที่ 1 การสร้างและพัฒนาเครื่องมือเพื่อศึกษาองค์ประกอบ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือขึ้นหนึ่งชุด ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ เป็นแบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured interview form) ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยการนำผลที่ได้จากการศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตกมาเป็นแนวทางในการสร้าง ประกอบด้วยแนวคำถามที่เป็นข้อเท็จจริงในปัจจุบันเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก เพื่อให้ผู้ให้ข้อมูลสามารถให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างครบถ้วนทุกประเด็น ใช้สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่เป็นผู้บริหารและรับผิดชอบงานบริหารสถานศึกษาในภาพรวม ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อ 1

ขั้นตอนการวิจัยที่ 2 การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือเพื่อพัฒนารูปแบบ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือขึ้น 2 ชุด ได้แก่ แบบสอบถามระดับการปฏิบัติและแบบตารางวิเคราะห์และสังเคราะห์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบถามระดับการปฏิบัติ เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยอาศัยข้อมูลซึ่งเป็นผลจากการศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก โดยแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีลักษณะเป็นนามบัญญัติ (Nominal scale)

ส่วนที่ 2 ข้อคำถามวัดระดับการปฏิบัติที่เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก โดยมีประเด็นตัวแปรต่าง ๆ ตามที่นิยามไว้ มีลักษณะของข้อมูลเป็นมาตราอัตราส่วน (Ratio scale) ชนิดมาตราประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ท (Likert,1976, p.19) คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

ค่าคะแนน 5 หมายถึง ระดับการปฏิบัติการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมากที่สุด

ค่าคะแนน 4 หมายถึง ระดับการปฏิบัติการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมาก

ค่าคะแนน 3 หมายถึง ระดับการปฏิบัติการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมปานกลาง

ค่าคะแนน 2 หมายถึง ระดับการปฏิบัติการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมน้อย

ค่าคะแนน 1 หมายถึง ระดับการปฏิบัติการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมน้อยที่สุด

ส่วนการพัฒนาเครื่องมือดังกล่าว ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนา 2 ขั้นตอน ประกอบด้วย การวิเคราะห์ความตรงตามเนื้อหา (Content validity) และการวิเคราะห์ความเที่ยงหรือความเชื่อมั่น (Reliability) มีรายละเอียด ดังนี้ คือ 1) การวิเคราะห์ความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยได้ดำเนินการให้มีการวิเคราะห์ความตรงตามเนื้อหา (Content validity) ซึ่งเป็นความตรงที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ตรวจสอบเนื้อหาของแบบสอบถามว่า เนื้อหาของข้อคำถามนั้น ๆ วัดได้ตรงกับเนื้อหาของเรื่องที่นิยามไว้และ/หรือตรงกับวัตถุประสงค์ โดยผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือเคยสังกัดสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสร้างเครื่องมือ และผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิด้านภาษา รวมจำนวน 5 คน เพื่อพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและนิยามศัพท์/วัตถุประสงค์ (Item – objective congruence--IOC) นำผลการพิจารณาประเมินของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่านที่ได้ประเมินด้วยคะแนน 3 ระดับ มารวมกัน คือ

1 = สอดคล้อง

0 = ไม่แน่ใจ

1 = ไม่สอดคล้อง

2. แบบตารางวิเคราะห์ ผู้วิจัยนำผลจากการวิเคราะห์องค์ประกอบ (factor analysis) ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ได้รับจากผู้ให้ข้อมูลและผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นแนวทางพื้นฐานในการสร้างแบบตารางวิเคราะห์เพื่อกำหนดโครงร่างรูปแบบ

ขั้นตอนการวิจัยที่ 3 การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือเพื่อประเมินรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาเครื่องมือในขั้นตอนนี้คือแบบประเมิน โดยเป็นแบบที่ให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาประเมินรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้

การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในประเด็นความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความสอดคล้อง และความเป็นประโยชน์

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลตามรายละเอียด ดังนี้

3.5.1 ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยผ่านที่ปรึกษาและประธานคณะกรรมการหลักสูตร ในการทำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3.5.2 ผู้วิจัยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปถึงผู้อำนวยการโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง (Try out) เพื่อแจ้งให้ทราบวัตถุประสงค์ และขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูล

3.5.3 ผู้วิจัยดำเนินการจัดทำแบบสอบถาม จำนวน 822 ฉบับ และส่งแบบสอบถามด้วยตนเองสำหรับโรงเรียนที่สามารถดำเนินการเองได้ ส่วนโรงเรียนที่ติดขัดด้วยข้อจำกัดด้านความพร้อมและเวลา ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์โดยวิธีการลงทะเบียน พร้อมแนบซองเปล่าและติดแสตมป์ เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัยโดยตรงทางไปรษณีย์และหากพบว่าผู้ให้ข้อมูลยังไม่ส่งแบบสอบถามคืนตามกำหนดผู้วิจัยจะส่งแบบสอบถามขอความร่วมมืออีกครั้ง จนได้รับแบบสอบถามคืนมา 822 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3.5.4 ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลในการวิจัย ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 15 คน เพื่อพิจารณาประเมินโครงร่างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตกในด้านความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ โดยวิธีการผ่านโปรแกรม Google Meet

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้เป็นไปอย่างถูกต้องตามระเบียบวิธีวิจัย ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลทุกขั้นตอนและนำมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติในการวิจัย ดังนี้

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การนำเสนอข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามคำถามการวิจัย ดังนี้

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับกลับคืนมาสำรวจความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และได้กำหนดการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้

3.6.1 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำข้อมูลมาสรุปเป็นตัวแปรที่ศึกษา

3.6.2 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

3.6.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสถิติที่ใช้ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) มัชฌิมเลขคณิต เล่มนี้ใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) สำหรับเกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลด้านองค์ประกอบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม วิเคราะห์ข้อมูลตามแนวคิดของ Best (1970, p.190) ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ค่าเฉลี่ย 0.00 – 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในระดับมากที่สุด

3.6.4 การวิเคราะห์องค์ประกอบ การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ใช้สถิติการการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร (Correlation) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

3.6.5 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบรูปแบบที่เหมาะสมของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ใช้ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และฐานนิยม (Mode) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

3.6.6 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ ข้อคิดเห็นอื่น ๆ เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก โดยข้อมูลในการวิจัย ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 15 คน แล้วนำมาสังเคราะห์ จากนั้นผู้วิจัยรวบรวมผลการวิเคราะห์ สรุปข้อค้นพบที่ได้จากการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ แล้วจัดทำร่างรายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์ นำเสนอต่อคณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขตามที่คณะกรรมการเสนอแนะ จัดพิมพ์รายงานผลการวิจัยฉบับสมบูรณ์แล้วเสนอต่อคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

3.7 สรุป

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตกนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผนาน (Mix Methods Research) ทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาวิเคราะห์องค์ประกอบเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก 2) สร้างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก 3) ประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก ประชากรประกอบด้วยโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก ในปีการศึกษา 2564 โดยตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ด้วยดัชนีความสอดคล้องที่เรียกว่า IOC มีมากกว่า 0.5 ขึ้นไปโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ได้ดำเนินการทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเดียวกันกับการวิจัยครั้งนี้จำนวน 10 โรงเรียน โรงเรียนละ 3 คน รวมผู้ให้ข้อมูล จำนวน 30 คน ได้ค่า 0.99 แล้วเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliabilty) ของแบบสอบถาม ด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (α - coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการคำนวณจากสูตรของ เครจซี่

และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างโดยผู้วิจัยสุ่มโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก จำนวน 274 โรงเรียน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์แบบโครงสร้าง (Structured Interview) แบบสอบถามระดับปฏิบัติการ และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) การเก็บข้อมูลแบบสอบถามความคิดเห็น ผู้วิจัยจัดส่งและรับคืนแบบสอบถามด้วยตนเองทางไปรษณีย์ และเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามจากระบบ Google Forms สถิติที่ใช้ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) มัชฌิมเลขคณิต เล่มนี้ใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) ในการวิเคราะห์เนื้อหา

จากตารางที่ 4.1 จากการการศึกษาวิเคราะห์หลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อค้นพบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับรูปแบบ องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก สามารถสรุปทั้งหมด จำนวน 72 ประเด็น โดยประเด็นที่มีความถี่มากกว่า 7 มี จำนวน 69 ประเด็น และประเด็นที่มีความถี่ต่ำกว่า 7 มี จำนวน 3 ประเด็น

4.1.2 ผลการศึกษาวิเคราะห์ แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องจากตารางที่ 4.1 และข้อค้นพบต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับรูปแบบ องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก สามารถสรุปสาระสำคัญของการวิเคราะห์ได้ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 สรุปสาระสำคัญจากการศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

องค์ประกอบ	สาระสำคัญที่นำไปใช้
การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก (ต่อ)	ผลการศึกษา พบว่า จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับกับการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก มีรายละเอียด ดังนี้ 1. การวางแผน หมายถึง การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ การวางแผนหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ ที่สอดคล้องกับแนวทางการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มีการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เพิ่มทักษะแก่ผู้เรียน และพัฒนาบุคลากรอย่างมีระบบ จัดบรรยากาศห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม พัฒนาสร้างนวัตกรรมและ เทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมทักษะแก่ผู้เรียน

ตารางที่ 4.2 สรุปสาระสำคัญจากการศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

องค์ประกอบ	สาระสำคัญที่นำไปใช้
การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก (ต่อ)	2. การปฏิบัติ หมายถึง การดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ หลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้ ในการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มีการผสมผสานเทคนิคการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) และดูแลนักเรียนก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน พร้อมทั้งสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน 3. การประเมินผล หมายถึง การติดตาม ควบคุม การตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ หลักสูตร การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้ ในการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อทราบว่าบรรลุผลตามแผนที่ออกแบบไว้ หรือหากมีสิ่งใดที่ทำผิดพลาด หรือได้เรียนรู้อะไรในการดำเนินงานที่ผ่านมา หรือขณะดำเนินการ 4. การปรับปรุงพัฒนา หมายถึง ควรมีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา แผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ การวางแผนหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อสะท้อนสู่การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ สูงขึ้น ให้คำปรึกษาแก้ปัญหาแก่ครูผู้สอนในด้านการจัดการเรียนรู้พร้อมทั้งส่งเสริมการนำ

ตารางที่ 4.2 สรุปสาระสำคัญจากการศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

องค์ประกอบ	สาระสำคัญที่นำไปใช้
การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก (ต่อ)	เทคโนโลยีใหม่เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน ประยุกต์ใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ที่มุ่งพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนาระบบ DLTV อย่างต่อเนื่อง
การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	ผลการศึกษา พบว่า การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม จากโรงเรียนวังไกลกังวล อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผ่านทางสถานีโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมช่องสัญญาณ DLTV 1 ถึง DLTV 14 ประกอบด้วย 3 มาตรฐาน ได้แก่ 1) มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน 2) มาตรฐานการจัดการเรียนการสอน 3) มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ ดังมีรายละเอียด ดังนี้ 1. มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) พฤติกรรมสำคัญที่เกิดจากการเรียนการสอน โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 2) ผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 3) ผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) 4) ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน (NT) 2. มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) การเตรียมการก่อนการเรียนการสอน 2) การจัดการเรียนการสอนของครูปลายทางอย่างมีประสิทธิภาพ 3) การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ 4) การสอนซ่อมเสริมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน

ตารางที่ 4.2 สรุปสาระสำคัญจากการศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง (ต่อ)

องค์ประกอบ	สาระสำคัญที่นำไปใช้
การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (ต่อ)	3. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ การจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม 2) การจัดสภาพห้องเรียน อาคาร และสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาให้เอื้อกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 3) การสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 4) การกำหนดนโยบายและการนำนโยบายการจัดการเรียนการสอนใช้ศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสู่การปฏิบัติ 5) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 6) การนิเทศภายใน

จากการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อค้นพบต่าง ๆ เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก พบว่า แนวคิดที่เป็นสาระสำคัญที่สามารถนำมาใช้ในการกำหนดองค์ประกอบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก เพื่อใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 1) การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก ได้แก่ การวางแผน การปฏิบัติ การประเมินผล การปรับปรุงพัฒนา และ 2) หลักการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มาตรฐานการจัดการเรียนการสอน มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ

4.1.2 ผลการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

การวิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกล

ผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก จำนวน 5 คน ประกอบด้วยเพื่อศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญรับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 1 คน ผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กต้นแบบการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม จำนวน 4 คน กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Selection Method) ซึ่งสรุปสาระสำคัญได้ดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.3 ผลสรุปการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

องค์ประกอบ	สาระสำคัญของความคิดเห็นที่นำไปใช้
การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก	ผลการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย ว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้ 1. การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กมีความเหมาะสม สอดคล้องดีแล้ว แต่ผู้บริหารและผู้รับผิดชอบต้องวางแผนการดำเนินงาน และมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง 2. การบริหารโรงเรียนขนาดเล็กมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ ควรมีการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน 3. การจัดการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กควรคำนึงถึงสภาพบริบทและพื้นที่ชุมชนโดยรอบเป็นหลัก 4. การบริหารจัดการตามวงจรคุณภาพ PDCA ควรให้ความสำคัญกับการนิเทศภายใน ซึ่งเป็นกระบวนการตรวจสอบคุณภาพการบริหารจัดการของโรงเรียน

ตารางที่ 4.3 ผลสรุปการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ (ต่อ)

องค์ประกอบ	สาระสำคัญของความคิดเห็นที่นำไปใช้
การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	ผลการสัมภาษณ์พบว่า ผู้ให้สัมภาษณ์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบหลักและองค์ประกอบย่อย ว่ามีความเหมาะสม สอดคล้องกับการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษาที่ให้ข้อมูลเป็นต้นแบบการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอยู่แล้วและประสบผลสำเร็จเป็นแบบอย่างให้สถานศึกษาอื่นได้นำไปประยุกต์ใช้ตามบริบทของโรงเรียน ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้ 1. ควรศึกษายุทธศาสตร์การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการจัดการศึกษาในแต่ละภาค โดยมีการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนสอดคล้องกับความพร้อม และบริบทของโรงเรียน 2. คุณภาพการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้ 2.1 ควรปลูกฝังให้ผู้เรียนมีวินัย และความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ของตนเอง 2.2 มีการสรุปผลการเรียนรู้ในแต่ละช่วง เนื่องจากแต่ละวิชามีความยากง่ายแตกต่างกัน 2.3 ครูผู้สอนควรมีทักษะการวัดและประเมินผลที่ชัดเจน 2.4 ครูผู้สอนควรฝึกให้ผู้เรียนตั้งคำถาม และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2.5 ครูผู้สอนควรมีการทบทวนแผนการจัดการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ 2.6 ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงมีการนิเทศ กำกับ ติดตาม

ตารางที่ 4.3 ผลสรุปการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ (ต่อ)

องค์ประกอบ	สาระสำคัญของความคิดเห็นที่นำไปใช้
การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (ต่อ)	ประเมินผล การจัดการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงต้องมีการสร้างปฏิทินการดำเนินงานอย่างชัดเจนตลอดปีการศึกษา 3. การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ต้องมีการจัดสภาพห้องเรียนให้เหมาะสมเอื้อต่อการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยนำสื่อและเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพมาใช้เพื่อให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว

จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก พบว่า สาระสำคัญที่สามารถนำไปใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย 2 แนวคิดหลัก ได้แก่ 1) การบริหารโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก และ 2) การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

4.2 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

ขั้นตอนการสร้างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก เป็นการวิเคราะห์จากแบบสอบถามการวิจัยตามระดับการปฏิบัติของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก จำนวนทั้งสิ้น 274 โรงเรียน จำนวนแบบสอบถาม 822 ฉบับ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามการวิจัยกลับคืนมา จำนวน 274 โรงเรียน รวมแบบสอบถาม 822 ฉบับ

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของสถานภาพกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

จากแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ได้รับกลับคืนมาจำนวน 822 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามจำนวนทั้งหมดที่ส่งไป ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์แสดงสถานภาพของผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม เป็นความถี่และค่าร้อยละ ดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.4 ความถี่และร้อยละของข้อมูลแสดงสถานภาพของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลสถานภาพ	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
1. ชาย	137	16.67
2. หญิง	685	83.33
รวม	822	100
2. อายุ		
1. ต่ำกว่า 31 ปี	324	39.42
2. 31 – 40 ปี	190	23.44
3. 41 – 50 ปี	153	18.61
4. 51 ปีขึ้นไป	155	18.86
รวม	822	100
3. ระดับการศึกษา		
1. ปริญญาตรี	553	67.27
2. ปริญญาโท	255	31.02
3. ปริญญาเอก	14	1.70
รวม	822	100
4. ตำแหน่งหน้าที่		
1. ผู้บริหารสถานศึกษา	274	33.33
2. หัวหน้างานวิชาการ	274	33.33
3. ครูผู้สอน	274	33.33
รวม	822	100
5. ประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่		
1. ต่ำกว่า 6 ปี	450	54.74
2. 6 – 10 ปี	159	19.34
3. 11 – 15 ปี	75	9.12
4. 16 ปีขึ้นไป	138	16.79
รวม	822	100

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 685 คน คิดเป็นร้อยละ 83.33 และเพศชาย จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67 เมื่อจำแนกตามอายุพบว่า อายุต่ำกว่า 31 ปี มากที่สุด จำนวน 324 คน คิดเป็นร้อยละ 39.42 รองลงมา คือ อายุ 31 – 40 ปี จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 13.44 อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 18.86 และอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 153 คน คิดเป็นร้อยละ 18.86 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่าส่วนใหญ่ มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 553 คน คิดเป็นร้อยละ 67.27 รองลงมา คือ ระดับการศึกษาปริญญาโท จำนวน 255 คน คิดเป็นร้อยละ 31.02 และระดับการศึกษาปริญญาเอก จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 1.70 ตามลำดับ เมื่อจำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า มีตำแหน่งหน้าที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน จำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 เท่ากัน เมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ พบว่า มีประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ต่ำกว่า 6 ปี จำนวน 450 คน คิดเป็นร้อยละ 54.74 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ 6 – 10 ปี จำนวน 159 คน คิดเป็นร้อยละ 19.34 มีประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ 16 ปีขึ้นไป จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 16.79 และมีประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ 11 – 15 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 9.12 ตามลำดับ

4.2.2 ผลการวิเคราะห์ระดับการปฏิบัติของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตกเป็นผลการวิเคราะห์เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยนาค่าค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\overline{X}$) ที่ได้มาเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ปรากฏดังตารางที่ 4.4

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก	$\overline{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
1. มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์การดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นปัจจุบัน	4.24	0.77	มาก
2. มีการจัดทำโครงการ กิจกรรม ที่ส่งเสริมการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	4.23	0.78	มาก
3. มีการวางแผนหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	4.36	0.68	มาก
4. มีการวางแผนการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เพิ่มทักษะแก่ผู้เรียน	4.40	0.59	มาก
5. มีการวางแผนการพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างมีระบบ	4.31	0.68	มาก
6. มีการวางแผนการจัดบรรยากาศห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้	4.44	0.60	มาก
7. มีการวางแผนการสร้างและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมทักษะแก่ผู้เรียน	4.33	0.62	
8. มีการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์การดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	4.24	0.68	มาก
9. มีการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับ การดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	4.29	0.73	มาก
10. มีการใช้หลักสูตร จัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	4.25	0.73	มาก

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (ต่อ)

การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก	$\overline{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
11. มีการผสมผสานเทคนิคการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) และดูแล นักเรียนก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน พร้อมทั้งสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน	4.26	0.65	มาก
12. มีการตรวจสอบการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ การใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างต่อเนื่อง เหมาะสม	4.15	0.73	มาก
13. มีการประเมินผลการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้	4.18	0.75	มาก
14. มีการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้ในการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	4.16	0.77	มาก
15. มีการรายงานผลการปฏิบัติงานการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินโครงการ	4.16	0.77	มาก
16. มีการนำผลการประเมินการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมาแก้ไข ปรับปรุง เพื่อพัฒนางาน และประกอบการวางแผนในปีถัดไป	4.20	0.74	มาก
17. มีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี	4.24	0.69	มาก
18. มีการนำผลการพัฒนาหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อสะท้อนสู่การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น	4.11	0.79	มาก
19. มีการให้คำปรึกษา การแก้ปัญหาแก่ครูผู้สอนในด้านการจัดการเรียนรู้พร้อมทั้งส่งเสริมการนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน	4.21	0.70	มาก

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (ต่อ)

การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก	$\overline{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
20. นักเรียนตั้งใจฟังและจดบันทึกความรู้และเนื้อหาที่ได้จากการเรียนรู้จากครูโรงเรียนต้นทาง	4.10	0.72	มาก
21. นักเรียนมีผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	4.25	0.72	มาก
22. นักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกชั้นที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เท่ากับหรือสูงกว่าเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้	4.11	0.73	มาก
23. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด	4.31	0.61	มาก
24. นักเรียนมีทักษะการคิด วิเคราะห์และเขียนตามเป้าหมายที่กำหนด	4.13	0.66	มาก
25. นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรตามเป้าหมายที่กำหนด	4.20	0.69	มาก
26. ผลการทดสอบ O-Net กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนด	3.86	0.78	มาก
27. มีผลการทดสอบ NT ทุกด้านตามเป้าหมายที่กำหนด	4.03	0.78	มาก
28. นักเรียนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมพร้อมกับนักเรียนในโรงเรียนต้นทาง	4.11	0.71	มาก
29. นักเรียนมีความตรงต่อเวลาในการเข้าเรียนตามตาราง	4.24	0.71	มาก
30. มีการจัดเตรียมห้องเรียนให้เหมาะสม เอื้อต่อการเรียนการสอน	4.42	0.62	มาก
31. มีการตรวจสอบสัญญาณการแพร่ภาพการสอนของโรงเรียนต้นทาง เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้	4.37	0.73	มาก
32. มีการเตรียมสื่อ อุปกรณ์ ใบงาน และเครื่องมือการวัดผลและประเมินผล ที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทาง	4.28	0.72	มาก
10. มีการทำความเข้าใจให้กับนักเรียนในการเรียนรู้กับ DLTV	4.40	0.63	มาก

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (ต่อ)

การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก	$\overline{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
11. มีการกำกับ ดูแล ช่วยเหลือ และกระตุ้นให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทาง	4.33	0.70	มาก
12. มีการกระตุ้นให้นักเรียนจดบันทึกความรู้ หรือเนื้อหาที่ได้จากการเรียนการสอนในแต่ละชั่วโมง และสรุปความรู้หลังจบบทเรียน	4.38	0.65	มาก
13. มีการมอบหมายงานเพื่อการเรียนในชั่วโมงต่อไป	4.37	0.61	มาก
14. มีการวัดผลก่อนเรียน การวัดผลระหว่างเรียน การวัดผลหลังเรียน และการวัดผลปลายปี	4.28	0.67	มาก
15. มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4.30	0.62	มาก
16. มีการวิเคราะห์ผลการวัดและประเมินผล เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	4.29	0.67	มาก
17. มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล	4.35	0.64	มาก
18. มีการสอนซ่อมเสริมนอกตารางออกอากาศเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือให้ความรู้เพิ่มเติมแก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	4.29	0.70	มาก
19. มีการบันทึกผลการสอนซ่อมเสริม	4.23	0.80	มาก
46. มีโทรทัศน์ จานดาวเทียม กล่องรับสัญญาณ และอุปกรณ์เชื่อมต่อครบทุกห้องเรียน	4.51	0.64	มากที่สุด
47. มีโทรทัศน์ที่มีภาพคมชัด และระบบเสียงที่ชัดเจน	4.46	0.66	มาก
48. มีการจัดวางโทรทัศน์อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับระดับสายตาของนักเรียน และนักเรียนทุกคนสามารถได้ยินเสียงจากโทรทัศน์ได้อย่างชัดเจน	4.54	0.58	มากที่สุด
49. มีอุปกรณ์สำหรับจัดวางโทรทัศน์มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย	4.55	0.60	มากที่สุด

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (ต่อ)

การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก	$\overline{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
50. มีอาคารเรียน และห้องเรียนที่มีความสะอาด เป็นระเบียบ และปลอดภัย	4.53	0.57	มาก
51. มีพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน	4.45	0.66	มาก
52. มีภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	4.48	0.59	มาก
53. มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ส่งเสริมให้ครูจัดทำหรือพัฒนาสื่อ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทางอย่างเหมาะสมกับบริบท	4.33	0.67	มาก
54. มีการมอบหมายครูเข้าสอนตามตารางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้อย่างเหมาะสม และมีแนวปฏิบัติในการแก้ปัญหา กรณีครูผู้สอนหลักไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้	4.35	0.62	มาก
55. มีตารางกิจกรรมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	4.41	0.66	มาก
58 มีการสร้างความเข้าใจ ความตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม รวมทั้งชี้แจงแนวทางการปฏิบัติและเป้าหมายอย่างชัดเจน	4.37	0.63	มาก
59. มีการสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจแก่ครูและบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมด้วยวิธีการที่หลากหลาย	4.38	0.65	มาก
60. มีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (ID Plan)	4.36	0.61	มาก

ตารางที่ 4.5 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (ต่อ)

การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก	$\overline{X}$	S.D.	ระดับการปฏิบัติ
61. มีการประเมินผลการนำความรู้จากการพัฒนาของครูและบุคลากรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	4.29	0.64	มาก
62. มีการสรุปและรายงานผลการพัฒนาครู และบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	4.27	0.66	มาก
63. มีกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมีการบันทึก สรุปผล และรายงานเป็นรายบุคคล	4.25	0.70	มาก
64. มีการกำหนดแผนการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแบบมีส่วนร่วม	4.34	0.66	มาก
65. มีการกำหนดผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา	4.36	0.62	มาก
66. มีการดำเนินการนิเทศตามแผน และปฏิทินที่กำหนดไว้	4.37	0.63	มาก
67. มีการบันทึกผลการนิเทศของผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล	4.35	0.67	มาก
68. มีการนำผลการนิเทศไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	4.39	0.64	มาก
69. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานนิเทศภายใน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการนิเทศในปีต่อไป	4.35	0.61	มาก

จากตารางที่ 4.5 ระดับการปฏิบัติของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก พบว่าตัวแปรทั้ง 69 ตัวแปร แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้อำนวยการ

สถานศึกษาหรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับตัวแปรเฉลี่ย ($\overline{X}$) ของตัวแปรอยู่ในระดับมาก และมากที่สุด และเมื่อพิจารณาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.57-0.79 แสดงว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นต่อตัวแปรไม่แตกต่างกัน มีความสอดคล้องกัน

4.2.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจขององค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ข้อตกลงเบื้องต้นที่สำคัญคือ ตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน และพิจารณาจากค่า KMO and Bartlett'sTest โดยค่า Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (MSA) อยู่ระหว่าง 0 ถึง 1และ สถิติทดสอบตัวที่ 2 คือ Bartlett's Test of Sphericity ใช้ทดสอบตัวแปรต่าง ๆ ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ จากการวิเคราะห์องค์ประกอบได้ผล ดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.6 ผลการตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลที่จะใช้ในการวิเคราะห์องค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก

วิธีการทดสอบ		ผลการทดสอบ
Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		0.936
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	76938.196
	df	2346
	Sig.	0.000*

* มีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

จากตารางที่ 4.6 พบว่า เป็นการวัดความเหมาะสมของตัวแปรในการใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) พบว่า KMO (Kaiser-Mayer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) มีค่า 0.936 ซึ่งมากกว่า 0.5 แสดงว่า ตัวแปรที่มีอยู่เหมาะสมที่จะใช้เทคนิค Factor Analysis ในการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับ Bartlett's Test of Sphericity ใช้ทดสอบสมมติฐานว่า ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์กันหรือไม่และจากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ พบว่าค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-Square) = 76938.196 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่า 0.05

แสดงว่า ตัวแปรทุกตัวมีความสัมพันธ์กันมีความเหมาะสมที่จะทำการวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ในขั้นตอนต่อไป

ตารางที่ 4.7 ค่าไอเกน ค่าร้อยละ ของความแปรปรวน ค่าร้อยละของความแปรปรวนสะสม องค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

องค์ประกอบ	ก่อนหมุนแกน			หลังหมุนแกน		
	ค่าไอแกน	ค่าร้อยละของความแปรปรวน	ค่าร้อยละ ของความแปรปรวนสะสม	ค่าไอแกน	ค่าร้อยละของความแปรปรวน	ค่าร้อยละ ของความแปรปรวนสะสม
1	35.527	51.488	51.488	14.852	21.525	21.525
2	4.681	6.783	58.272	9.415	13.646	35.170
3	3.282	4.757	63.029	8.514	12.340	47.510
4	2.471	3.582	66.610	6.164	8.933	56.444
5	1.872	2.713	69.323	3.525	5.109	61.553
6	1.460	2.116	71.439	3.072	4.453	66.005
7	1.322	1.916	73.355	2.997	4.343	70.349
8	1.272	1.843	75.198	2.571	3.726	74.074
9	1.143	1.657	76.855	1.919	2.781	76.855

จากตารางที่ 4.7 พบว่า เมื่อนำข้อคำถามจำนวน 69 ข้อ ที่อยู่ในองค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก มาสกัดองค์ประกอบ (Extraction Method) โดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principle Component Analysis) และหมุนแกนองค์ประกอบแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation Method) ด้วยวิธีแบบวาริแมกซ์ (Varimax) เมื่อพิจารณาค่าไอเกน (Eigenvalues) ผลการวิเคราะห์ พบว่ามีองค์ประกอบที่อยู่ในเกณฑ์ที่มีค่าไอเกน (Eigenvalues) มากกว่า 1 จำนวน 9 องค์ประกอบ โดยทั้ง 9 องค์ประกอบ อธิบายความแปรปรวน (% of Variance) รวมได้ร้อยละ 76.855

โดยองค์ประกอบที่ 1 ถึง 9 ค่าน้ำหนักองค์ประกอบแต่ละปัจจัยที่มีค่าน้อยกว่า 0.5 นั้นปัจจัยดังกล่าวจะถูกขจัดออกจากกลุ่มปัจจัย เนื่องจากมีความสัมพันธ์ในกลุ่มองค์ประกอบปัจจัยที่น้อย ดังนั้น ปัจจัยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (Factor Loading) มากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 มีจำนวน 49 ปัจจัย จากทั้งหมด 69 ปัจจัย ดังนั้นจึงทำการจะถูกสกัดปัจจัยออกจากกลุ่มองค์ประกอบประกอบด้วยปัจจัย D25, D31, D34, D39, D40, D41, D42, D43, D44, D53, D55, D58, D60, D61 และ D63 และทำการตัด Factor ที่ 7-9 ออกเนื่องจากแต่ละองค์ประกอบมีจำนวนข้อเพียง 1-2 ข้อเท่านั้น เพราะแต่ละองค์ประกอบจะต้องมีจำนวนข้ออย่างน้อย 3 ข้อ จึงจะนำไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) ได้ ซึ่งปัจจัยที่เหลือแสดงดังตารางที่ 4.5 ถึง 4.10

ตารางที่ 4.8 องค์ประกอบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

องค์ประกอบ	จำนวนตัวแปร
1	20
2	9
3	7
4	7
5	3
6	3
รวมทั้งสิ้น	**49**

จากตารางที่ 4.8 พบว่าในองค์ประกอบที่ 1 มีตัวแปรอธิบายองค์ประกอบ 20 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 2 มีตัวแปรอธิบายองค์ประกอบ 9 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 3 มีตัวแปรอธิบายองค์ประกอบ 7 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 4 มีตัวแปรอธิบายองค์ประกอบ 7 ตัวแปร องค์ประกอบที่ 5 มีตัวแปรอธิบายองค์ประกอบ 3 ตัวแปร และองค์ประกอบที่ 6 มีตัวแปรอธิบายองค์ประกอบ 3 ตัวแปร รวมทั้งสิ้น 6 องค์ประกอบ 49 ตัวแปร

ตารางที่ 4.9 ค่าน้ำหนักตัวแปรขององค์ประกอบที่ 1 ขององค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

ลำดับที่	ตัวแปร (ข้อ)	รายละเอียดตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	D16	มีการนำผลการประเมินการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมาแก้ไข ปรับปรุง เพื่อพัฒนางาน และประกอบการวางแผนในปีถัดไป	0.842
2	D15	มีการรายงานผลการปฏิบัติงานการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินโครงการ	0.825
3	D13	มีการประเมินผลการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้	0.824
4	D18	มีการนำผลการพัฒนาหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อสะท้อนสู่การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น	0.824
5	D12	มีการตรวจสอบการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ การใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างต่อเนื่อง เหมาะสม	0.818
6	D14	มีการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้ในการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	0.793
7	D10	มีการใช้หลักสูตร จัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ออกแบบไว้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	0.785
8	D9	มีการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	0.771
9	D8	มีการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์การดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	0.754
10	D2	มีการจัดทำโครงการ กิจกรรม ที่ส่งเสริมการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	0.742

ตารางที่ 4.9 ค่าน้ำหนักตัวแปรขององค์ประกอบที่ 1 ขององค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (ต่อ)

ลำดับที่	ตัวแปร (ข้อ)	รายละเอียดตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
11	D1	มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์การดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นปัจจุบัน	0.697
12	D5	มีการวางแผนการพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างมีระบบ	0.651
13	D3	มีการวางแผนหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	0.648
14	D20	ประยุกต์ใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ที่มุ่งพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนาระบบ DLTV อย่างต่อเนื่อง	0.619
15	D11	มีการผสมผสานเทคนิคการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) และดูแล นักเรียนก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน พร้อมทั้งสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน	0.581
16	D24	นักเรียนมีผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน	0.576
17	D32	มีการตรวจสอบสัญญาณการแพร่ภาพการสอนของโรงเรียนต้นทาง เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้	0.564
18	D17	มีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี	0.540
19	D35	มีการกำกับ ดูแล ช่วยเหลือ และกระตุ้นให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทาง	0.534
20	D33	มีการตรวจสอบสัญญาณการแพร่ภาพการสอนของโรงเรียนต้นทาง เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้ มีการเตรียมสื่อ อุปกรณ์ ใบงาน และเครื่องมือการวัดผลและประเมินผล ที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทาง	0.508

จากตารางที่ 4.9 พบว่า องค์ประกอบที่ 1 ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 20 ข้อคำถาม มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.508 ถึง 0.842 โดยมีข้อคำถามที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) มีการนำผลการประเมินการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมาแก้ไข ปรับปรุง เพื่อพัฒนางาน และประกอบการวางแผนในปีถัดไป (D16) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.842 2) มีการายงานผลการปฏิบัติงานการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินโครงการ (D15) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.825 3) มีการประเมินผลการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ (D13) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.824 4) มีการนำผลการพัฒนาหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อสะท้อนสู่การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น (D18) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.824 5) มีการตรวจสอบการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ การใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างต่อเนื่อง เหมาะสม (D12) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.818 6) มีการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้ในการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (D14) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.793 7) มีการใช้หลักสูตร จัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ออกแบบไว้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (D10) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.785 8) มีการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับ การดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (D9) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.771 9) มีการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์การดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (D8) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.754 10) มีการจัดทำโครงการ กิจกรรม ที่ส่งเสริมการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (D2) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.742 11) มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์การดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นปัจจุบัน (D1) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.697 12) มีการวางแผนการพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างมีระบบ (D5) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.651 13) มีการวางแผนหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (D3) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.648 14) ประยุกต์ใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ที่มุ่งพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและมีการพัฒนาระบบ DLTV อย่างต่อเนื่อง (D20) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.619 15) มีการผสมผสานเทคนิคการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) และดูแล นักเรียนก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน พร้อมทั้งสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน (D11) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.581 16) นักเรียนมีผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน (D24) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.576 17) มีการตรวจสอบสัญญาณการแพร่ภาพการสอนของโรงเรียนต้นทาง เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้ (D32) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.564 18) มีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือ

แผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี (D17) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.540 19) มีการกำกับ ดูแล ช่วยเหลือ และกระตุ้นให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทาง (D35) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.534 และ 20) มีการตรวจสอบสัญญาณการแพร่ภาพการสอนของโรงเรียนต้นทาง เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้มีการเตรียมสื่อ อุปกรณ์ ใบงาน และเครื่องมือการวัดผลและประเมินผล ที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทาง (D33) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.508 ตามลำดับ ผู้วิจัยจึงให้ชื่อองค์ประกอบนี้ว่า **การดำเนินงานในโรงเรียน**

ตารางที่ 4.10 ค่าน้ำหนักตัวแปรขององค์ประกอบที่ 2 ขององค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

ลำดับที่	ตัวแปร (ข้อ)	รายละเอียดตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	D67	มีการบันทึกผลการนิเทศของผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล	0.817
2	D64	มีการกำหนดแผนการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแบบมีส่วนร่วม	0.800
3	D66	มีการดำเนินการนิเทศตามแผน และปฏิทินที่กำหนดไว้	0.793
4	D68	มีการนำผลการนิเทศไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	0.793
5	D65	มีการกำหนดผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา	0.775
6	D69	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานนิเทศภายใน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการนิเทศในปีต่อไป	0.708
7	D56	มีการมอบหมายครูเข้าสอนตามตารางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้อย่างเหมาะสม และมีแนวปฏิบัติในการแก้ปัญหา กรณีครูผู้สอนหลักไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้	0.601
8	D57	มีตารางกิจกรรมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	0.555
9	D54	มีแนวทางการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู กรณีที่ไม่สามารถรับชมการถ่ายทอดสัญญาณการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้	0.510

จากตารางที่ 4.10 พบว่า องค์ประกอบที่ 2 ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 9 ข้อคำถาม มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.510 ถึง 0.817 โดยมีข้อคำถามที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) มีการบันทึกผลการนิเทศของผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล (D67) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.817 2) มีการกำหนดแผนการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแบบมีส่วนร่วม (D64) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.800 3) มีการดำเนินการนิเทศตามแผน และปฏิทินที่กำหนดไว้ (D66) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.793 4) มีการนำผลการนิเทศไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (D68) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.793 5) มีการกำหนดผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา (D65) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.775 6) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานนิเทศภายใน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการนิเทศในปีต่อไป (D69) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.708 7) มีการมอบหมายครูเข้าสอนตามตารางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้อย่างเหมาะสม และมีแนวปฏิบัติในการแก้ปัญหา กรณีครูผู้สอนหลักไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ (D56) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.601 8) มีตารางกิจกรรมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (D57) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.555 และ 9) มีแนวทางการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู กรณีที่ไม่สามารถรับชมการถ่ายทอดสัญญาณการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้ (D54) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.510 ตามลำดับ ผู้วิจัยจึงให้ชื่อองค์ประกอบนี้ว่า **การจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ**

ตารางที่ 4.11 ค่าน้ำหนักตัวแปรขององค์ประกอบที่ 3 ขององค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

ลำดับที่	ตัวแปร (ข้อ)	รายละเอียดตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	D48	มีการจัดวางโทรทัศน์อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับระดับสายตาของนักเรียน และนักเรียนทุกคนสามารถได้ยินเสียงจากโทรทัศน์ได้อย่างชัดเจน	0.856
2	D49	มีอุปกรณ์สำหรับจัดวางโทรทัศน์มีความมั่นคง แข็งแรงปลอดภัย	0.848
3	D47	มีโทรทัศน์ที่มีภาพคมชัด และระบบเสียงที่ชัดเจน	0.830
4	D46	มีโทรทัศน์ จานดาวเทียม กล่องรับสัญญาณ และอุปกรณ์เชื่อมต่อครบทุกห้องเรียน	0.720
5	D52	มีภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม	0.687
6	D50	มีอาคารเรียน และห้องเรียนที่มีความสะอาด เป็นระเบียบ และปลอดภัย	0.667
7	D51	มีพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน	0.584

จากตารางที่ 4.11 พบว่า องค์ประกอบที่ 3 ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 7 ข้อคำถาม มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.584 ถึง 0.856 โดยมีข้อคำถามที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) มีการจัดวางโทรทัศน์อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับระดับสายตาของนักเรียน และนักเรียนทุกคนสามารถได้ยินเสียงจากโทรทัศน์ได้อย่างชัดเจน (D48) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.856 2) มีอุปกรณ์สำหรับจัดวางโทรทัศน์มีความมั่นคง แข็งแรงปลอดภัย (D49) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.848 3) มีโทรทัศน์ที่มีภาพคมชัด และระบบเสียงที่ชัดเจน (D47) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.830 4) มีโทรทัศน์ จานดาวเทียม กล่องรับสัญญาณ และอุปกรณ์เชื่อมต่อครบทุกห้องเรียน (D46) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.720 5) มีภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (D52) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.687 6) มีอาคารเรียน และห้องเรียนที่มีความสะอาด เป็นระเบียบ และปลอดภัย (D50) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.667 และ 7) มีพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน (D51) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.584 ตามลำดับ ผู้วิจัยจึงให้ชื่อองค์ประกอบนี้ว่า **การจัดสภาพแวดล้อม**

ตารางที่ 4.12 ค่าน้ำหนักตัวแปรขององค์ประกอบที่ 4 ขององค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

ลำดับที่	ตัวแปร (ข้อ)	รายละเอียดตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	D28	นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรตามเป้าหมายที่กำหนด	0.716
2	D27	นักเรียนมีทักษะการคิด วิเคราะห์และเขียนตามเป้าหมายที่กำหนด	0.711
3	D26	นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด	0.690
4	D6	มีการวางแผนการจัดบรรยากาศห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้	0.642
5	D7	มีการวางแผนการสร้างและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมทักษะแก่ผู้เรียน	0.546
6	D19	มีการให้คำปรึกษา การแก้ปัญหาแก่ครูผู้สอนในด้านการจัดการเรียนรู้พร้อมทั้งส่งเสริมการนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน	0.531
7	D4	มีการวางแผนการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เพิ่มทักษะแก่ผู้เรียน	0.527

จากตารางที่ 4.12 พบว่า องค์ประกอบที่ 4 ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 7 ข้อคำถาม มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.527 ถึง 0.716 โดยมีข้อคำถามที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรตามเป้าหมายที่กำหนด (D28) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.716 2) นักเรียนมีทักษะการคิด วิเคราะห์และเขียนตามเป้าหมายที่กำหนด (D27) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.711 3) นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด (D26) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.690 4) มีการวางแผนการจัดบรรยากาศห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ (D6) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.642 5) มีการวางแผนการสร้างและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อส่งเสริมทักษะแก่ผู้เรียน (D7) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.546 6) มีการให้คำปรึกษา การแก้ปัญหาแก่ครูผู้สอนในด้านการจัดการเรียนรู้พร้อมทั้งส่งเสริมการนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน (D19) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.531 และ 7) มีการวางแผนการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เพิ่มทักษะแก่ผู้เรียน (D4) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.527 ตามลำดับ ผู้วิจัยจึงให้ชื่อองค์ประกอบนี้ว่า **คุณภาพผู้เรียน**

ตารางที่ 4.13 ค่าน้ำหนักตัวแปรขององค์ประกอบที่ 5 ขององค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

ลำดับที่	ตัวแปร (ข้อ)	รายละเอียดตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	D23	นักเรียนตั้งใจฟังและจดบันทึกความรู้และเนื้อหาที่ได้จากการเรียนรู้จากครูโรงเรียนต้นทาง	0.606
2	D21	นักเรียนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมพร้อมกับนักเรียนในโรงเรียนต้นทาง	0.592
3	D22	นักเรียนมีความตรงต่อเวลาในการเข้าเรียนตามตาราง	0.577

จากตารางที่ 4.13 พบว่า องค์ประกอบที่ 5 ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 3 ข้อคำถาม มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.577 ถึง 0.606 โดยมีข้อคำถามที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) นักเรียนตั้งใจฟังและจดบันทึกความรู้และเนื้อหาที่ได้จากการเรียนรู้จากครูโรงเรียนต้นทาง (D23) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.606 2) นักเรียนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมพร้อมกับนักเรียนในโรงเรียนต้นทาง (D21) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.592 และ 3) นักเรียนมีความตรงต่อเวลาในการเข้าเรียนตามตาราง (D22) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.577 ตามลำดับ ผู้วิจัยจึงให้ชื่อองค์ประกอบนี้ว่า **การปฏิบัติตนของนักเรียน**

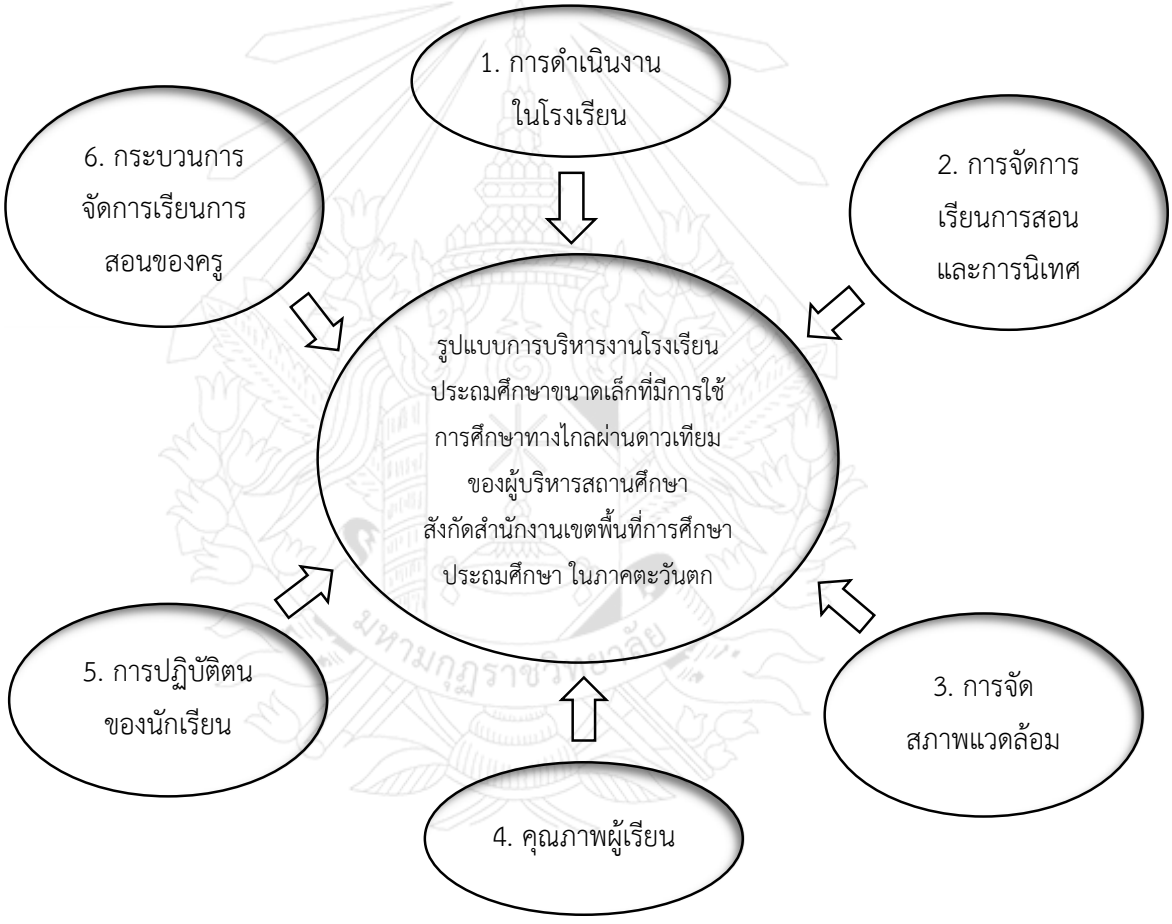
ตารางที่ 4.14 ค่าน้ำหนักตัวแปรขององค์ประกอบที่ 6 ขององค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

ลำดับที่	ตัวแปร (ข้อ)	รายละเอียดตัวแปร	ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ
1	D37	มีการมอบหมายงานเพื่อการเรียนในชั่วโมงต่อไป	0.702
2	D38	มีการตรวจผลงาน และเสนอแนะให้นักเรียนปรับปรุงแก้ไข	0.587
3	D36	มีการกระตุ้นให้นักเรียนจดบันทึกความรู้ หรือเนื้อหาที่ได้จากการเรียนการสอนในแต่ละชั่วโมง และสรุปความรู้หลังจบบทเรียน	0.555

จากตารางที่ 4.14 พบว่า องค์ประกอบที่ 6 ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 3 ข้อคำถาม มีน้ำหนักองค์ประกอบอยู่ระหว่าง 0.555 ถึง 0.702 โดยมีข้อคำถามที่มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบเรียง

จากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) มีการมอบหมายงานเพื่อการเรียนในชั่วโมงต่อไป (D37) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.702 2) มีการตรวจผลงาน และเสนอแนะให้นักเรียนปรับปรุงแก้ไข (D38) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.587 และ 3) มีการกระตุ้นให้นักเรียนจดบันทึกความรู้ หรือเนื้อหาที่ได้จากการเรียนการสอนในแต่ละชั่วโมง และสรุปความรู้หลังจบบทเรียน (D36) มีค่าน้ำหนักเท่ากับ 0.555 ตามลำดับ ผู้วิจัยจึงให้ชื่อองค์ประกอบนี้ว่า **กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู**

4.2.4 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

แผนภาพที่ 4.1 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาในภาคตะวันตก

จากแผนภาพที่ 4.1 สรุปผลการวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาในภาคตะวันตก จากกลุ่มตัวอย่างพบว่า ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) การดำเนินงานในโรงเรียน 2) การจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ 3) การจัดสภาพแวดล้อม 4) คุณภาพผู้เรียน 5) การปฏิบัติตนของนักเรียน และ 6) กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู

4.3 ผลการประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

ผู้วิจัยได้นำร่างองค์ประกอบที่ได้จากการวิเคราะห์และพัฒนารูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การดำเนินงานในโรงเรียน 2) การจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ 3) การจัดสภาพแวดล้อม 4) คุณภาพผู้เรียน 5) การปฏิบัติตนของนักเรียน และ 6) กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อยืนยันและรับรองรูปแบบ โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน

4.3.1 ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ

1) การดำเนินงานในโรงเรียน

ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากร่างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก เกี่ยวกับองค์ประกอบการดำเนินงานในโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 ได้เสนอมุมมองว่า “ควรมีการตรวจสอบการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ การใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานมีคุณภาพและสามารถตรวจสอบได้”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 ได้เสนอมุมมองว่า “ควรมีการพัฒนาหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 ได้เสนอมุมมองว่า “ต้องมีการตรวจสอบสัญญาณการแพร่ภาพการสอนของโรงเรียนต้นทาง เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4 ได้เสนอมุมมองว่า “ครูผู้สอนต้องดูแล นักเรียนก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน พร้อมทั้งสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5 ได้เสนอมุมมองว่า “ผู้บริหารควรวางแผนการพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างมีระบบ”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 6 ได้เสนอมุมมองว่า “ผู้บริหารควรมีการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้ในการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7 ได้เสนอมุมมองว่า “ผู้บริหารและครูผู้สอนควรมีการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์การดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 8 ได้เสนอมุมมองว่า “ในการดำเนินงานควรมีการชี้แจงให้ครูผู้สอนทราบถึงความสำคัญการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมและควรการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปี”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 9 ได้เสนอมุมมองว่า “ควรให้ครูผู้สอนดำเนินการวางแผนหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม และมีการจัดทำโครงการ กิจกรรม ที่ส่งเสริมการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 10 ได้เสนอมุมมองว่า “ผู้บริหารควรจัดสรรงบประมาณในการซ่อมแซมอุปกรณ์ และมีการตรวจสอบสัญญาณการแพร่ภาพการสอนของโรงเรียนต้นทาง เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 11 ได้เสนอมุมมองว่า “ถ้าต้องการให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพครูผู้สอนควรมีการกำกับ ดูแล ช่วยเหลือ และกระตุ้นให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทาง”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 12 ได้เสนอมุมมองว่า “ครูผู้สอนมีการเตรียมสื่อ อุปกรณ์ ใบงาน และเครื่องมือการวัดผลและประเมินผล ที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทาง”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 13 ได้เสนอมุมมองว่า “การตรวจสอบการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ ควรจัดทำเป็นปฏิทินแผนการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานต่อเนื่อง”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 14 ได้เสนอมุมมองว่า “ผู้บริหารควรมีการติดตามการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์การดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างต่อเนื่อง รวมถึงควรมีการนิเทศติดตามอย่างเป็นระบบ”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 15 ได้เสนอมุมมองว่า “ควรมีการรายงานผลการปฏิบัติงานการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินโครงการ รวมถึงการประเมินผลการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมต้องดำเนินการตามตัวชี้วัด”

2) การจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ

ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากร่างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก เกี่ยวกับองค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 ได้เสนอมุมมองว่า “ผู้บริหารควรมีการบันทึกผลการนิเทศของผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล เพื่อนำเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาครูผู้สอนต่อไป”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 ได้เสนอมุมมองว่า “ผู้บริหารควรมีการกำหนดผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา หากโรงเรียนมีครูน้อยหรือไม่มีผู้บริหารควรจัดการนิเทศแบบกัลยาณมิตรหรือนิเทศแบบออนไลน์”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 ได้เสนอมุมมองว่า “ผู้บริหารควรมีการมอบหมายครูเข้าสอนตามตารางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้อย่างเหมาะสม และมีแนวปฏิบัติในการแก้ปัญหา กรณีครูผู้สอนหลักไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 5 ได้เสนอมุมมองว่า “เมื่อกำหนดแผนการนิเทศภายในเรียนร้อยแล้วควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานระหว่างผู้บริหารและครูผู้สอนอย่างต่อเนื่อง และต้องจัดทำปฏิทินวางแผนกำหนดการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแบบมีส่วนร่วม”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 6, 7 ได้เสนอมุมมองว่า “การมอบหมายครูผู้สอนเข้าสอนตามตารางจะทำให้สามารถกำหนดแผนการนิเทศได้ จากนั้นต้องมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานนิเทศภายใน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการนิเทศในปีต่อไป”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 8 ได้เสนอมุมมองว่า “ผู้บริหารควรวางแผนการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างจริงจังและอำนวยความสะดวกให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 9 ได้เสนอมุมมองว่า “มีการดำเนินการนิเทศตามแผน และปฏิทินที่กำหนดไว้”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 10 ได้เสนอมุมมองว่า “ผู้บริหารควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีเครื่องรับสัญญาณดาวเทียมและโทรทัศน์ขนาดเหมาะสมกับห้องเรียน”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 11 ได้เสนอมุมมองว่า “มีตารางกิจกรรมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 12 ได้เสนอมุมมองว่า “ควรมีนิเทศกำกับติดตามประเมินผลการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของทุกห้องอย่างสม่ำเสมอ”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 13, 14 ได้เสนอมุมมองว่า “ครูผู้สอนควรจัดการเรียนรู้ไปพร้อมกับต้นทางและต้องเอาไปใส่กำกับดูแลแนะนำนักเรียนให้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนในทุกครั้ง และมีแนวทางการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู กรณีที่ไม่สามารถรับชมการถ่ายทอดสัญญาณการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 15 ได้เสนอมุมมองว่า “มีการนำผลการนิเทศไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

3) การจัดสภาพแวดล้อม

ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากร่างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก เกี่ยวกับองค์ประกอบการจัดสภาพแวดล้อม ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 5 ได้เสนอมุมมองว่า “โรงเรียนปลายทางต้องจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน และภายในห้องเรียนให้สะอาด และเป็นระเบียบ”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 6, 9 ได้เสนอมุมมองว่า “ควรมีภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 5, 10 ได้เสนอมุมมองว่า “ควรมีพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 15 “ควรมีการจัดวางโทรทัศน์อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับระดับสายตาของนักเรียน และนักเรียนทุกคนสามารถได้ยินเสียงจากโทรทัศน์ได้อย่างชัดเจน”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7, 11 ได้เสนอมุมมองว่า “โรงเรียนปลายทางต้องมีอาคารเรียนและห้องเรียนที่มีความสะอาด เป็นระเบียบ และปลอดภัย มีโทรทัศน์ที่มีภาพคมชัด และระบบเสียงที่ชัดเจน”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 8, 12 ได้เสนอมุมมองว่า “โรงเรียนปลายทางต้องมีอุปกรณ์สำหรับจัดวางโทรทัศน์มีความมั่นคง แข็งแรงปลอดภัย”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 13 ได้เสนอมุมมองว่า “อุปกรณ์รับสัญญาณต้องมีการปรับปรุงซ่อมแซมเพื่อให้สามารถใช้งานได้”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 14 ได้เสนอมุมมองว่า “ห้องเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมต้องมีโทรทัศน์ที่ขนาดเหมาะสม สามารถมองเห็นได้อย่างชัดเจน”

4) คุณภาพผู้เรียน

ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากร่างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก เกี่ยวกับองค์ประกอบคุณภาพผู้เรียน ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1 ได้เสนอมุมมองว่า “การพัฒนาคุณภาพของนักเรียนนั้นต้องพิจารณาก่อนว่านักเรียนควรมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรอะไรบ้าง เพื่อนำมาเป็นเป้าหมายในวางแผนการดำเนินงาน”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2 ได้เสนอมุมมองว่า “ครูผู้สอนควรตรวจสอบห้องเรียนอยู่เสมอเพื่อให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งผู้บริหารต้องให้ความสำคัญและจัดสรรงบประมาณเพื่อดำเนินการดังกล่าวอย่างเหมาะสม”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3 ได้เสนอมุมมองว่า “การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมีข้อจำกัดหลายอย่าง ต้องมีการเตรียมความพร้อมจากโรงเรียนปลายทาง ครูผู้สอนต้องให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้เด็กกระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มขึ้น รวมถึงต้องมีการควบคุมให้นักเรียนดำเนินกิจกรรมตามสถานนี้ต้นทาง”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 5, 6 ได้เสนอมุมมองว่า “โรงเรียนปลายทางต้องมีการเตรียมความพร้อมในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ซึ่งครูผู้สอนต้องศึกษาเนื้อหา และกิจกรรมการสอนของโรงเรียนต้นทาง และต้องมีการวางแผนการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เพิ่มทักษะแก่ผู้เรียน”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 7, 8 ได้เสนอมุมมองว่า “นอกเหนือจากเนื้อหาความรู้ที่นักเรียนจะได้รับจากครูโรงเรียนต้นทางแล้ว โรงเรียนปลายทางต้องมีประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนด้วยว่าเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดหรือไม่”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 9, 10 ได้เสนอมุมมองว่า “การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมนั้นครูโรงเรียนปลายทางต้องมีการวางแผนการสร้างและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมทักษะแก่ผู้เรียน”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 11, 12, 13 ได้เสนอมุมมองว่า “นักเรียนมีทักษะการคิด วิเคราะห์และเขียนตามเป้าหมายที่กำหนด”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 14, 15 ได้เสนอมุมมองว่า “มีการให้คำปรึกษา การแก้ปัญหาแก่ครูผู้สอนในด้านการจัดการเรียนรู้พร้อมทั้งส่งเสริมการนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน”

5) การปฏิบัติตนของนักเรียน

ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากร่างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก เกี่ยวกับองค์ประกอบการปฏิบัติตนของนักเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 2, 3, 4 ได้เสนอมุมมองว่า “เนื่องจากเป็นการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะทำให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายการจัดการเรียนการสอนนั้น ต้องให้นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมายตามครูโรงเรียนต้นทางมอบหมาย พร้อมทั้งทบทวนเนื้อหาบทเรียนก่อนเรียน และหลังเรียนด้วย รวมถึงการเตรียมความพร้อมสำหรับชั่วโมงต่อไป”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 5, 6, 7 ได้เสนอมุมมองว่า “สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั้น ครูผู้สอนต้องกำกับติดตามให้นักเรียนตั้งใจฟัง และจดบันทึกความรู้ เนื้อหาที่ได้จากการเรียนรู้จากครูโรงเรียนต้นทาง”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 9, 8 ได้เสนอมุมมองว่า “การจัดการเรียนรู้ไปพร้อมกับครูโรงเรียนต้นทางนั้น สิ่งที่ต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกคือเรื่องของเวลา ซึ่งเป็นการถ่ายทอดตามตาราง ดังนั้นครูผู้สอนและนักเรียนต้องมีความตรงต่อเวลาในการเข้าเรียน”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 10, 11, 12, 13, 14, 15 ได้เสนอมุมมองว่า “ปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การจัดการศึกษาทางไกลบรรลุตามวัตถุประสงค์อย่างมีคุณภาพนั้น นักเรียนควรมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมพร้อมกับนักเรียนในโรงเรียนต้นทางเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์”

6) กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู

ผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากร่างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก เกี่ยวกับองค์ประกอบกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู ผู้ทรงคุณวุฒิได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 3, 4, 5 ได้เสนอมุมมองว่า “ครูผู้สอนควรกำหนดให้มีการมอบหมายงานเพื่อการเรียนในชั่วโมงต่อไป เป็นการเตรียมความพร้อมผู้เรียนและทบทวนความรู้”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 6, 7 ได้เสนอมุมมองว่า “การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมควรมีวิธีการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายการจัดการเรียนรู้”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 8, 9 ได้เสนอมุมมองว่า “เนื่องจากเป็นการเรียนการสอนผ่านโทรทัศน์ ดังนั้นอาจมีบางช่วงที่นักเรียนขาดสมาธิในการเรียน ดังนั้นต้องมีการกระตุ้นให้นักเรียนจดบันทึกความรู้ หรือเนื้อหาที่ได้จากการเรียนการสอนในแต่ละชั่วโมง และสรุปความรู้หลังจบบทเรียน”

ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 10, 11, 12, 13, 14, 15 ได้เสนอมุมมองว่า “บทบาทหน้าที่ของครูผู้สอนปลายทางมีส่วนสำคัญในการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ดังนั้นหากต้องการตรวจสอบผลว่าการจัดการเรียนการสอนบรรลุตามวัตถุประสงค์หรือไม่ต้องมอบหมายงานและมีการตรวจผลงาน และเสนอแนะให้นักเรียนปรับปรุงแก้ไข”

4.3.2 การสังเคราะห์ความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผู้ทรงคุณวุฒิมาสังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การดำเนินงานในโรงเรียน ประกอบด้วย 20 ตัวแปร คือ

1. มีการนำผลการประเมินการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมาแก้ไขปรับปรุง เพื่อพัฒนางาน และประกอบการวางแผนในปีถัดไป
2. มีการรายงานผลการปฏิบัติงานการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินโครงการ
3. มีการประเมินผลการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้
4. มีการนำผลการพัฒนาหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อสะท้อนสู่การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
5. มีการตรวจสอบการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ การใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างต่อเนื่อง เหมาะสม
6. มีการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้ในการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
7. มีการใช้หลักสูตร จัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ออกแบบไว้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

8. มีการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับ การดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
9. มีการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์การดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
10. มีการจัดทำโครงการ กิจกรรม ที่ส่งเสริมการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
11. มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์การดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นปัจจุบัน
12. มีการวางแผนการพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างมีระบบ
13. มีการวางแผนหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
14. ประยุกต์ใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ที่มุ่งพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและมีการพัฒนาระบบ DLTV อย่างต่อเนื่อง
15. มีการผสมผสานเทคนิคการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) และดูแล นักเรียนก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน พร้อมทั้งสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน
16. นักเรียนมีผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน
17. มีการตรวจสอบสัญญาณการแพร่ภาพการสอนของโรงเรียนต้นทาง เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้
18. มีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี
19. มีการกำกับ ดูแล ช่วยเหลือ และกระตุ้นให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทาง
20. มีการตรวจสอบสัญญาณการแพร่ภาพการสอนของโรงเรียนต้นทาง เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้ มีการเตรียมสื่อ อุปกรณ์ ใบงาน และเครื่องมือการวัดผลและประเมินผล ที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทาง

องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ ประกอบด้วย 9 ตัวแปร คือ

1. มีการบันทึกผลการนิเทศของผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล
2. มีการกำหนดแผนการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแบบมีส่วนร่วม

3. มีการดำเนินการนิเทศตามแผน และปฏิทินที่กำหนดไว้
4. มีการนำผลการนิเทศไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
5. มีการกำหนดผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา
6. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานนิเทศภายใน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการนิเทศในปีต่อไป
7. มีการมอบหมายครูเข้าสอนตามตารางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้อย่างเหมาะสม และมีแนวปฏิบัติในการแก้ปัญหา กรณีครูผู้สอนหลักไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้
8. มีตารางกิจกรรมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
9. มีแนวทางการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู กรณีที่ไม่สามารถรับชมการถ่ายทอดสัญญาณการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้

องค์ประกอบที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 7 ตัวแปร คือ

1. มีการจัดวางโทรทัศน์อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับระดับสายตาของนักเรียน และนักเรียนทุกคนสามารถได้ยินเสียงจากโทรทัศน์ได้อย่างชัดเจน
2. มีอุปกรณ์สำหรับจัดวางโทรทัศน์มีความมั่นคง แข็งแรงปลอดภัย
3. มีโทรทัศน์ที่มีภาพคมชัด และระบบเสียงที่ชัดเจน
4. มีโทรทัศน์ จานดาวเทียม กล่องรับสัญญาณ และอุปกรณ์เชื่อมต่อครบทุกห้องเรียน
5. มีภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม
6. มีอาคารเรียน และห้องเรียนที่มีความสะอาด เป็นระเบียบ และปลอดภัย
7. มีพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน

องค์ประกอบที่ 4 คุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 7 ตัวแปร คือ

1. นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรตามเป้าหมายที่กำหนด
2. นักเรียนมีทักษะการคิด วิเคราะห์และเขียนตามเป้าหมายที่กำหนด
3. นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด
4. มีการวางแผนการจัดบรรยากาศห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้
5. มีการวางแผนการสร้างและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมทักษะแก่ผู้เรียน

6. มีการให้คำปรึกษา การแก้ปัญหาแก่ครูผู้สอนในด้านการจัดการเรียนรู้พร้อมทั้งส่งเสริมการนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน
7. มีการวางแผนการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เพิ่มทักษะแก่ผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 5 การปฏิบัติตนของนักเรียน ประกอบด้วย 4 ตัวแปร คือ

1. นักเรียนตั้งใจฟังและจดบันทึกความรู้และเนื้อหาที่ได้จากการเรียนรู้จากครูโรงเรียนต้นทาง
2. นักเรียนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมพร้อมกับนักเรียนในโรงเรียนต้นทาง
3. นักเรียนมีความตรงต่อเวลาในการเข้าเรียนตามตาราง

องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู ประกอบด้วย 4 ตัวแปร คือ

1. มีการมอบหมายงานเพื่อการเรียนในชั่วโมงต่อไป
2. มีการตรวจผลงาน และเสนอแนะให้นักเรียนปรับปรุงแก้ไข
3. มีการกระตุ้นให้นักเรียนจดบันทึกความรู้ หรือเนื้อหาที่ได้จากการเรียนการสอนในแต่ละชั่วโมง และสรุปความรู้หลังจบบทเรียน

สรุปผลการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน เพื่อยืนยันร่างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ทุกท่านยืนยันและรับรองรูปแบบ คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การดำเนินงานในโรงเรียน มีตัวแปร จำนวน 20 ตัวแปร 2) การจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ มีจำนวน 9 ตัวแปร 3) การจัดสภาพแวดล้อม มีจำนวน 7 ตัวแปร 4) คุณภาพผู้เรียน มีจำนวน 7 ตัวแปร 5) การปฏิบัติตนของนักเรียน มีจำนวน 3 ตัวแปร และ 6) กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู มีจำนวน 3 ตัวแปร รวมทั้งหมด จำนวน 49 ตัวแปร

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก” ครั้งนี้ ใช้วิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Methods Research) ระหว่างวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก และ 3) เพื่อประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ตามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดยมีขั้นตอนการวิจัยอยู่ 3 ขั้นตอนหลัก คือ 1) การศึกษาองค์ประกอบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก เป็นการศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารสถานศึกษา เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก 2) การสร้างองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาองค์ประกอบมาสร้างโครงร่างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก และ 3) การประเมินและรับรองรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น (Baseline Study)) เป็นกลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาเพื่อทำการศึกษาองค์ประกอบเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตกสำหรับการตอบคำถามวิจัยข้อ 1 ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหรือเคยเป็นสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา โดยมีหลักเกณฑ์ในการเลือก คือ เป็นผู้บริหาร ที่มีความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับ

รูปแบบสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่มีประสบการณ์การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมหรือได้รับรางวัลหรือได้รับการยกย่องการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในภาพรวม จำนวน 5 คน โรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก จำนวนทั้งสิ้น 274 โรงเรียน จำนวนแบบสอบถามรวม 822 ฉบับ ซึ่งผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามการวิจัยกลับคืนมาจำนวน 274 โรงเรียน รวม 822 ฉบับ โดยเป็นแบบสอบถามที่ให้ข้อมูลสมบูรณ์สามารถนำมาวิเคราะห์ได้ จำนวน 822 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้ให้ข้อมูลตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าวิชาการ และครูผู้สอน รวม 822 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีจำนวน 4 ชุด คือ 1) แบบสัมภาษณ์ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ชนิดมีโครงสร้าง (Structured interview form) พร้อมคำถามปลายเปิด เพื่อศึกษาองค์ประกอบเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ใช้สัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน 2) แบบสอบถามระดับการปฏิบัติ พร้อมคำถามปลายเปิดเพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน แล้วนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) เพื่อนำองค์ประกอบที่ได้ไปใช้ในการสร้างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก 3) แบบบันทึกข้อเสนอแนะ และ 4) แบบประเมินประเมินและรับรองรูปแบบในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จากผู้เชี่ยวชาญและทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน เพื่อประเมินและรับรองรูปแบบ 4 ด้าน คือ (1) ด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard) (2) ด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) (3) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) และ (4) ด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standard) ในการนำรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตกไปใช้จริง

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequencies) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย (C.V.) การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Exploratory Factor Analysis : EFA)

5.1 สรุป

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ได้ข้อค้นพบ โดยสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

5.1.1 การศึกษาองค์ประกอบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เชี่ยวชาญ แล้วทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อให้ได้กรอบแนวคิด และพิจารณาตัวแปรที่มีความเหมาะสมของตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ ผลจากการศึกษาดังกล่าว พบว่าแนวคิด ทฤษฎีที่ศึกษา และสาระสำคัญที่นำไปใช้ ได้แก่ การบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

5.1.2 การพัฒนารูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก

1) ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมขององค์ประกอบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก พบว่า องค์ประกอบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ในภาคตะวันตก มีค่าเฉลี่ย และค่าสัมประสิทธิ์การกระจายผ่านเกณฑ์ที่กำหนดทุกองค์ประกอบ

2) ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) องค์ประกอบหลักของการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ 49 ตัวแปร ได้แก่ 1) การดำเนินงานในโรงเรียน 2) การจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ 3) การจัดสภาพแวดล้อม 4) คุณภาพผู้เรียน 5) การปฏิบัติตนของนักเรียน และ 6) กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ด้วยวิธีวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) ข้อตกลงเบื้องต้นที่สำคัญคือ ตัวแปรมีความสัมพันธ์กัน และ

พิจารณาจากค่า KMO and Bartlett'sTest โดยค่า Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (MSA) อยู่ระหว่าง 0 ถึง 1และ สถิติทดสอบตัวที่ 2 คือ Bartlett's Test of Sphericity ใช้ทดสอบตัวแปรต่าง ๆ ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ การวิเคราะห์องค์ประกอบ (Factor Analysis) พบว่า KMO (Kaiser-Mayer-Olkin Measure of Sampling Adequacy) มีค่า 0.936 ซึ่งมากกว่า 0.5 แสดงว่า ตัวแปรที่มีอยู่เหมาะสมที่จะใช้เทคนิค Factor Analysis ในการวิเคราะห์ข้อมูล สำหรับ Bartlett's Test of Sphericity ใช้ทดสอบสมมติฐานว่า ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์กันหรือไม่และจากการทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อนำข้อคำถาม จำนวน 69 ข้อ ที่อยู่ในองค์ประกอบรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก มาสกัดองค์ประกอบ (Extraction Method) โดยใช้วิธีวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principle Component Analysis) และหมุนแกน องค์ประกอบแบบมุมฉาก (Orthogonal Rotation Method) ด้วยวิธีแบบวาริแมกซ์ (Varimax) เมื่อพิจารณาค่าไอเกน (Eigenvalues) ผลการวิเคราะห์ พบว่ามีองค์ประกอบที่อยู่ในเกณฑ์ที่มีค่าไอเกน (Eigenvalues) มากกว่า 1 จำนวน 9 องค์ประกอบ โดยทั้ง 9 องค์ประกอบอธิบายความแปรปรวน (% of Variance) รวมได้ร้อยละ 76.855 ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การดำเนินงานในโรงเรียน ประกอบด้วย 20 ตัวแปร ได้แก่ 1) มีการนำผลการประเมินการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมาแก้ไข ปรับปรุง เพื่อพัฒนางาน และประกอบการวางแผนในปีถัดไป 2) มีการรายงานผลการปฏิบัติงานการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินโครงการ 3) มีการประเมินผลการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้ 4) มีการนำผลการพัฒนาหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อสะท้อนสู่การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น 5) มีการตรวจสอบการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ การใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างต่อเนื่อง เหมาะสม 6) มีการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้ในการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 7) มีการใช้หลักสูตร จัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ออกแบบไว้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 8) มีการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับ การดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 9) มีการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์การดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 10) มีการจัดทำโครงการ กิจกรรม ที่ส่งเสริมการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 11) มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์การดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นปัจจุบัน 12) มีการวางแผนการพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม

อย่างมีระบบ 13) มีการวางแผนหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 14) ประยุกต์ใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ที่มุ่งพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนาระบบ DLTV อย่างต่อเนื่อง 15) มีการผสมผสานเทคนิคการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) และดูแล นักเรียนก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน พร้อมทั้งสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน 16) นักเรียนมีผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน 17) มีการตรวจสอบสัญญาณการแพร่ภาพการสอนของโรงเรียนต้นทาง เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้ 18) มีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี 19) มีการกำกับ ดูแล ช่วยเหลือ และกระตุ้นให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทาง 20) มีการตรวจสอบสัญญาณการแพร่ภาพการสอนของโรงเรียนต้นทาง เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้ มีการเตรียมสื่อ อุปกรณ์ ใบงาน และเครื่องมือการวัดผลและประเมินผล ที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทาง

องค์ประกอบที่ 2 การจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ ประกอบด้วย 9 ตัวแปร ได้แก่ 1) มีการบันทึกผลการนิเทศของผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล 2) มีการกำหนดแผนการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแบบมีส่วนร่วม 3) มีการดำเนินการนิเทศตามแผน และปฏิทินที่กำหนดไว้ 4) มีการนำผลการนิเทศไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 5) มีการกำหนดผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา 6) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานนิเทศภายใน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการนิเทศในปีต่อไป 7) มีการมอบหมายครูเข้าสอนตามตารางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้อย่างเหมาะสม และมีแนวปฏิบัติในการแก้ปัญหา กรณีครูผู้สอนหลักไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ 8) มีตารางกิจกรรมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 9) มีแนวทางการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู กรณีที่ไม่สามารถรับชมการถ่ายทอดสัญญาณการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้

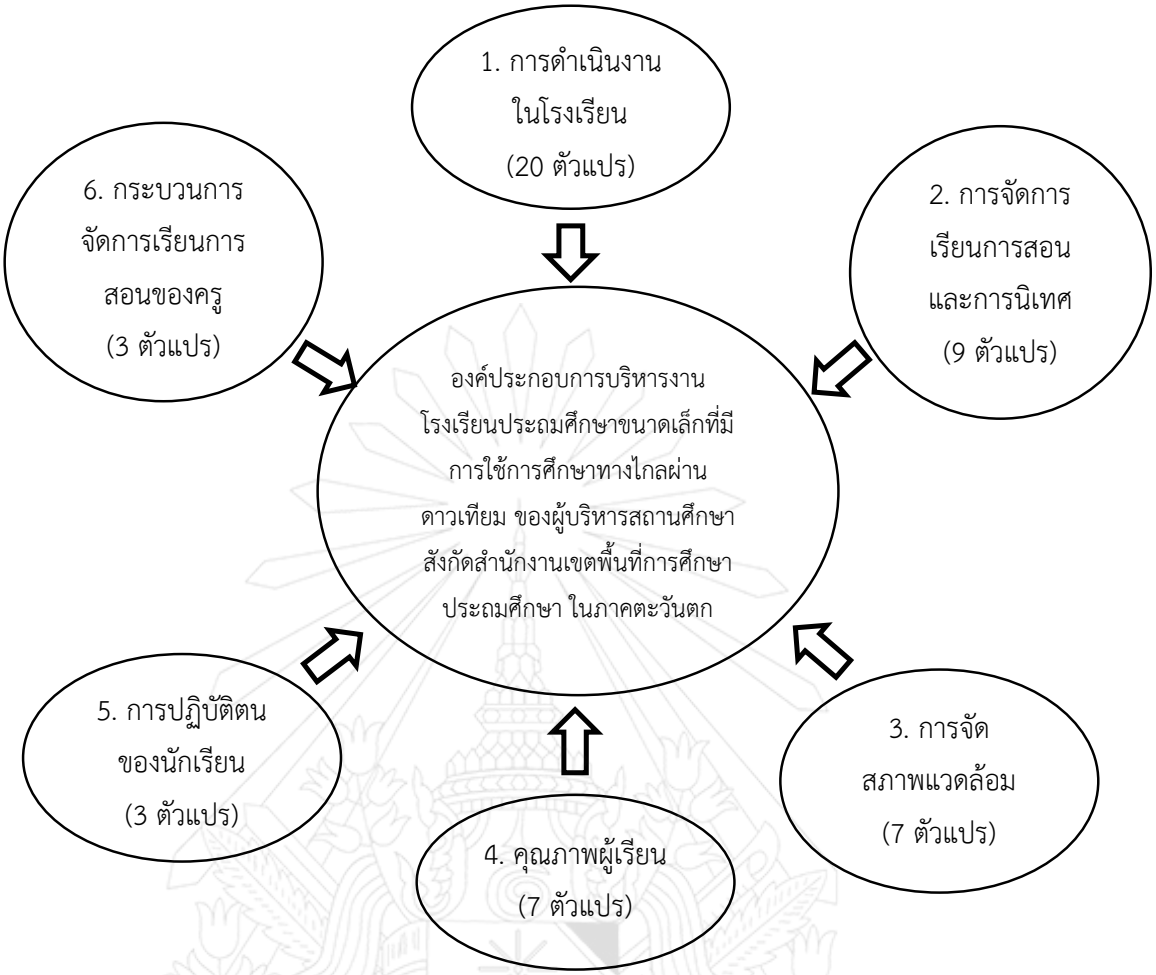
องค์ประกอบที่ 3 การจัดสภาพแวดล้อม ประกอบด้วย 7 ตัวแปร ได้แก่ 1) มีการจัดวางโทรทัศน์อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับระดับสายตาของนักเรียน และนักเรียนทุกคนสามารถได้ยินเสียงจากโทรทัศน์ได้อย่างชัดเจน 2) มีอุปกรณ์สำหรับจัดวางโทรทัศน์มีความมั่นคง แข็งแรงปลอดภัย 3) มีโทรทัศน์ที่มีภาพคมชัด และระบบเสียงที่ชัดเจน 4) มีโทรทัศน์ จานดาวเทียม กล่องรับสัญญาณและอุปกรณ์เชื่อมต่อครบทุกห้องเรียน 5) มีภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 6) มีอาคารเรียน และห้องเรียนที่มีความสะอาด เป็นระเบียบ และปลอดภัย 7) มีพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน

องค์ประกอบที่ 4 คุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 7 ตัวแปร ได้แก่ 1) นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรตามเป้าหมายที่กำหนด 2) นักเรียนมีทักษะการคิด วิเคราะห์และเขียนตามเป้าหมายที่กำหนด 3) นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด 4) มีการวางแผนการจัดบรรยากาศห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ 5) มีการวางแผนการสร้างและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมทักษะแก่ผู้เรียน 6) มีการให้คำปรึกษา การแก้ปัญหาแก่ครูผู้สอนในด้านการจัดการเรียนรู้พร้อมทั้งส่งเสริมการนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน 7) มีการวางแผนการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เพิ่มทักษะแก่ผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 5 การปฏิบัติตนของนักเรียน ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่ 1) นักเรียนตั้งใจฟังและจดบันทึกความรู้และเนื้อหาที่ได้จากการเรียนรู้จากครูโรงเรียนต้นทาง 2) นักเรียนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมพร้อมกับนักเรียนในโรงเรียนต้นทาง 3) นักเรียนมีความตรงต่อเวลาในการเข้าเรียนตามตาราง 4) นักเรียนทำงานที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งทบทวนเนื้อหา และเตรียมความพร้อมสำหรับชั่วโมงต่อไป

องค์ประกอบที่ 6 กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู ประกอบด้วย 4 ตัวแปร ได้แก่ 1) มีการมอบหมายงานเพื่อการเรียนในชั่วโมงต่อไป 2) มีการตรวจผลงาน และเสนอแนะให้นักเรียนปรับปรุงแก้ไข 3) มีการกระตุ้นให้นักเรียนจดบันทึกความรู้ หรือเนื้อหาที่ได้จากการเรียนการสอนในแต่ละชั่วโมง และสรุปความรู้หลังจบบทเรียน 4) มีวิธีการวัดและประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาผู้เรียน

3) ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก จากผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory Factor Analysis : EFA) ผู้วิจัยได้นำผลการวิเคราะห์ดังกล่าวมาประกอบกับข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามการวิจัย แล้วสังเคราะห์เป็นรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ดังภาพ 5.1

ภาพที่ 5.1 รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

5.1.3 การประเมินรูปและรับรองรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

จากการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน สรุปได้ว่าทุกท่านยืนยันร่างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ ซึ่งประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การดำเนินงานในโรงเรียน มีตัวแปร จำนวน 20 ตัวแปร 2) การจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ มีจำนวน 9 ตัวแปร 3) การจัดสภาพแวดล้อม มีจำนวน 7 ตัวแปร 4) คุณภาพผู้เรียน มีจำนวน 7 ตัวแปร 5) การปฏิบัติตน

ของนักเรียน มีจำนวน 3 ตัวแปร และ 6) กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู มีจำนวน 3 ตัวแปร รวมทั้งหมด จำนวน 49 ตัวแปร

5.2 การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก มีประเด็นสำคัญที่เป็นข้อค้นพบ ซึ่งสามารถนำมาอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

5.2.1 องค์ประกอบหลักของการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การดำเนินงานในโรงเรียน 2) การจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ 3) การจัดสภาพแวดล้อม 4) คุณภาพผู้เรียน 5) การปฏิบัติตนของนักเรียน และ 6) กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู ทั้งนี้เพราะผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการบริหารงานต่างๆ ของโรงเรียน เมื่อเรียงลำดับความสำคัญขององค์ประกอบสามารถอธิบายได้ ดังนี้

องค์ประกอบการดำเนินงานในโรงเรียน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตกมากที่สุด โดยมีตัวแปรจำนวน 20 ตัวแปร องค์ประกอบองค์ประกอบการดำเนินงานในโรงเรียนมีความสำคัญมากที่สุด เนื่องจากการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมให้ประสบความสำเร็จนั้น ผู้บริหารต้องมีการวางแผน ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านอุปกรณ์และสื่อ และด้านการบริหารจัดการ มีการกำกับ นิเทศ ติดตามการดำเนินงานการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม พร้อมรายงานผลการดำเนินงานการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อนำผลการดำเนินงานมาวิเคราะห์ปรับปรุงพัฒนาใช้ในปีถัดไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ยอดชาย มานิ่ม และ ฐิตินันท์ ด้วงสุวรรณ (2559, หน้า 315-316) อีกทั้งยังสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ศิริรัตน์ จันทร์ศิริ (2559, หน้า 83-85) ที่ให้ความสำคัญในการวางแผนจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ถึงสภาพปัญหาการสอนระหว่างโรงเรียนต้นทาง และโรงเรียนปลายทาง การดูแลติดตามให้ครูจัดเตรียมเอกสาร ใบงาน ตามคู่มือครูพระราชทาน อย่างชัดเจนและเป็นระบบเพื่อความมีประสิทธิภาพ รวมถึงสอดคล้องกับ อภินันท์ สีขำ (2560, หน้า 78) ที่กล่าวว่าผู้บริหารควรมีการวางแผนการนิเทศติดตามการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างจริงจัง และสอดคล้องกับ หฤทัย บุญประดับ (2561, หน้า 114) ที่กล่าวว่า รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV

เป็นฐานแบบครบวงจร ส่งผลให้ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสถานศึกษาในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลักในภาพรวมของนักเรียนเพิ่มขึ้น

องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตกเป็นอันดับ 2 โดยมีตัวแปรจำนวน 9 ตัวแปร การที่องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศมีความสำคัญอาจเป็นเพราะการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมต้องอาศัยการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และผู้บริหารให้ความสำคัญโดยจัดให้มีการนิเทศติดตามครูผู้สอนอย่างใกล้ชิด ซึ่งสอดคล้องกับ พิทักษ์ สมพร้อม (2562, หน้า 62-63) ที่กล่าวว่ายกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก ต้องอาศัยการจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยผู้บริหารมีการกำหนดนโยบาย บูรณาการหลักสูตร การจัดหาสื่อและอุปกรณ์ และที่สำคัญต้องมีการนิเทศติดตามอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งยังสอดคล้องกับ นิดา หมั่นดี (2562, หน้า 213) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพนั้นต้องมีการบริหารจัดการวิชาการ โดยการปรับโครงสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทาง และเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน กำหนดแนวทางการวัดประเมินผลของโรงเรียน และนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับ สมเกียรติ บุญรอด (2561, หน้า 39-40) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กสิ่งที่สำคัญที่สุดคือการจัดโครงสร้างและกำหนดบทบาทบุคลากร ซึ่งต้องมีการกำหนดแผนการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอน ซึ่งต้องนำผลการนิเทศไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน รวมถึงมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานนิเทศภายใน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนากระบวนการนิเทศในปีต่อไป

องค์ประกอบการจัดสภาพแวดล้อม เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก เป็นอันกับ 3 โดยมีตัวแปรจำนวน 7 ตัวแปร การที่องค์ประกอบการจัดสภาพแวดล้อมมีความสำคัญอาจเป็นเพราะการศึกษาทางไกลจำเป็นต้องอาศัยอุปกรณ์ที่รับสัญญาณจากโรงเรียนต้นทางซึ่งส่วนใหญ่ใช้โทรทัศน์เป็นอุปกรณ์หลักในการถ่ายทอดสัญญาณ ดังนั้นการจัดวางโทรทัศน์อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับระดับสายตาของนักเรียน และสามารถได้ยินเสียงจากโทรทัศน์ได้อย่างชัดเจนเป็นสิ่งที่สำคัญ สอดคล้องกับ Stem (1994 อ้างถึงใน ศิริรัตน์ แสงชีวงษ์, 2554) ที่กล่าวว่า คุณภาพการสอนทางไกลไม่ว่าจะสอนโดยการพบหน้ากันหรือการสอนโดยวิธีติดต่อกันเสมือนจริงระหว่างอาจารย์กับนักศึกษานั้น ไม่มีความ

แตกต่างกันมาก อีกทั้งยังสอดคล้องกับ นิดา หมั่นดี (2562, หน้า 213) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพนั้นต้องมีการจัดสรรงบประมาณสำหรับซ่อมแซมอุปกรณ์ซื้อสื่อ วัสดุการเรียนการสอน และสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร มีการจัดการระบบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โดยการติดตั้งให้ถูกต้องเหมาะสม บำรุงรักษา และซ่อมแซมอุปกรณ์ทางไกลผ่านดาวเทียมเพื่อให้สามารถใช้งานได้อยู่เสมอ และสอดคล้องกับ อภินันท์ สีขำ (2560, หน้า 78) ที่กล่าวว่า ครูควรศึกษาเอกสารคู่มือเพื่อทำความเข้าใจเนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และต้องจัดเตรียม สื่อการเรียนการสอนตามเอกสารคู่มือการจัดการศึกษาทางไกล จัดห้องเรียนและสถานที่สภาพแวดล้อมให้เหมาะสมสอดคล้องกับกิจกรรมของโรงเรียนต้นทาง เตรียมอุปกรณ์มอบหมายงานให้นักเรียนเตรียมความพร้อม นำสื่อการเรียนที่เตรียมมาเรียนพร้อมโรงเรียนต้นทางวิชานั้นๆ ก่อนทุกครั้ง เพื่อให้นักเรียนเพลิดเพลินสนุกสนาน ระหว่างเรียน และทำการบันทึกหลังกิจกรรมการเรียนการสอนทุกครั้งเพื่อนำไปปรับปรุงการสอนครั้งต่อไป

องค์ประกอบคุณภาพผู้เรียน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตกเป็นอันกับ 4 โดยมีตัวแปรจำนวน 7 ตัวแปร การที่องค์ประกอบคุณภาพผู้เรียนมีความสำคัญนั้น สอดคล้องกับ Daily (2001, หน้า 96) ที่กล่าวว่า เด็กเล็กมักเรียนรู้จากการดูในช่วงอายุ 2-3 ปี แรก ดังนั้นรายการโทรทัศน์ที่ดีนั้น มีผลต่อการพัฒนาและการเรียนรู้ของเด็กเล็กได้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ นฤมล จันทร์เรือง (2563, หน้า 111) ที่กล่าวว่า แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศในโรงเรียนขนาดเล็ก ประกอบด้วย ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านการบริหารจัดการ รวมถึงสอดคล้องกับ สุรพล ศรีศิลป์ (2561, หน้า 146) ที่กล่าวว่า ผลการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของครูผู้สอนมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก เมื่อพิจารณาตามตัวชี้วัด ทุกตัวชี้วัดผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพที่กำหนด และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีคุณภาพอยู่ในระดับดีมาก

องค์ประกอบการปฏิบัติตนของนักเรียน เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตกเป็นอันกับ 5 โดยมีตัวแปรจำนวน 4 ตัวแปร การที่องค์ประกอบการปฏิบัติตนของนักเรียนมีความสำคัญนั้น อาจเป็นเพราะการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นการศึกษาที่นักเรียนต้องมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนปลายทาง สอดคล้องกับ Mithat Zeki Dincer (2011, p.1466) ที่กล่าวว่าโลกปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วระบบการศึกษามีความแตกต่างและตอบสนองต่อความต้องการที่เปลี่ยนแปลงของนักเรียนการพัฒนาอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีและการใช้อินเทอร์เน็ต อีกทั้งยังสอดคล้องกับ จตุพร เชยสาคร (2561, หน้า 67-69) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาการสอนทางไกลให้มี

ประสิทธิภาพนั้นนักเรียนต้องตั้งใจฟังและจดบันทึกความรู้และเนื้อหาที่ได้จากการเรียนรู้จากครูโรงเรียนต้นทาง อีกทั้งยังต้องมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมพร้อมกับนักเรียนในโรงเรียนต้นทาง มีความตรงต่อเวลาในการเข้าเรียนตามตาราง และสอดคล้องกับ สุภาภรณ์ กิตติรัชฎานนท์ (2560, หน้า 95) ที่กล่าวว่า การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นช่องทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มโอกาสและคุณภาพของผู้เรียนสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบปัญหาขาดแคลนครู ซึ่งปัจจัยสำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษาทางไกลประสบความสำเร็จนั้นต้องอาศัยความร่วมมือจากนักเรียนในการทำกิจกรรม ซึ่งโรงเรียนต้นทางจะมีการมอบหมายงาน พร้อมทั้งให้มีการทบทวนเนื้อหา และเตรียมความพร้อมสำหรับชั่วโมงต่อไป

องค์ประกอบกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู เป็นองค์ประกอบที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตกเป็นอันกับ 6 โดยมีตัวแปรจำนวน 4 ตัวแปร การที่องค์ประกอบกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูมีความสำคัญนั้น อาจเป็นเพราะครูยังมีบทบาทที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนทางไกล เนื่องจากต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนมีสมาธิอยู่กับการสอนทางไกลของโรงเรียนต้นทาง ซึ่งเทคโนโลยีการสอนทางไกลจะนำมาช่วยในการแก้ไขปัญหาครูไม่ครบชั้นในโรงเรียนขนาดเล็ก สอดคล้องกับ Robin (2004 อ้างถึงใน ภัทรรินทร์ ศิริรัตน์, 2557) ที่กล่าวว่า เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทต่อการศึกษาทางไกลมาก มีข้อดีในด้านการแก้ปัญหาขาดแคลนครูซึ่งการศึกษาทางไกลเป็นเครื่องมือสำคัญในการกระจายโอกาสและสร้างความเท่าเทียมกันทางการศึกษา อีกทั้งยังสอดคล้องกับ นิดา หมั่นดี (2562, หน้า 213) ที่กล่าว**ว่า** การบริหารจัดากรศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กที่มีประสิทธิภาพนั้นครูผู้สอนต้องมีการปรับตารางเวลาให้สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทางและบริบทของโรงเรียน ใช้สื่อเสริมในการจัดการศึกษาโดยการจัดหาสื่อ ให้นักเรียนดูการสาธิตจากครูโรงเรียนต้นทาง และผลิตสื่อร่วมกับนักเรียนในการจัดการเรียนการสอน ครูมีการพัฒนาการเรียนการสอน โดยจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เตรียมความพร้อมให้นักเรียนก่อนการเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม จัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม จัดการเรียนการสอนและช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา มีการวัดประเมินผลการจัดการศึกษา โดยเน้นให้ครูต้องมีการวัดประเมินผลตัวชี้วัดทุกตัวเพื่อนำผลที่ได้ไปพัฒนานักเรียนเป็นรายบุคคล

5.2.2 รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ประกอบด้วย 6

องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การดำเนินงานในโรงเรียน 2) การจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ 3) การจัดสภาพแวดล้อม 4) คุณภาพผู้เรียน 5) การปฏิบัติตนของนักเรียน และ 6) กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู องค์ประกอบทั้ง 6 ประการนี้ มีความสำคัญต่อการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ให้ประสบความสำเร็จและมีคุณภาพได้ ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน ซึ่งสามารถผลักดันให้การบริหารงานโรงเรียนมีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ดำเนินไปได้อย่างเป็นระบบและบรรลุเป้าหมายหลักขององค์กร รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างโอกาสและคุณภาพของผู้เรียน โดยใช้การเรียนรู้ทางไกล สอดคล้องกับสุภาภรณ์ กิตติรัชฎานนท์ (2560, หน้า 95) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบหลัก คือ องค์ประกอบหลักการ, องค์ประกอบวัตถุประสงค์, องค์ประกอบกระบวนการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้, องค์ประกอบการวัดและประเมินผล และองค์ประกอบเงื่อนไขสำคัญในการนำรูปแบบไปใช้ ซึ่งควรประสานความร่วมมือไปยังเขตพื้นที่การศึกษา ในการให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนในการให้ความรู้กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน เกี่ยวกับการใช้ช่องทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มโอกาสและคุณภาพของผู้เรียน โดยใช้การเรียนรู้ทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ ควรจัดทำหลักสูตรการอบรมการพัฒนาครูผู้สอนเกี่ยวกับการใช้ช่องทางการจัดการเรียนรู้เพื่อเพิ่มโอกาสและคุณภาพของผู้เรียน โดยใช้การเรียนรู้ทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ สู่ห้องเรียน ผ่านระบบออนไลน์ อีกทั้งยังสอดคล้องกับ ศิริรัตน์ แสงชีวงษ์ (2554, หน้า 114) ที่กล่าวว่า ด้านบริหารจัดการควรมีการจัดดำเนินการพัฒนาการบริหารจัดการด้านการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างต่อเนื่องและด้านการปฏิบัติงานควรมีการกำหนดวิธีการในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมหรือที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม ส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรในการจัดทำ คู่มือสำหรับดำเนินงานและสื่อการสอนที่พัฒนาเองในโรงเรียนและควรมีกำหนดตำแหน่งบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรงทั้งครูที่จะทำหน้าที่ด้านเทคนิคและครูที่จะทำหน้าที่ด้านวิชาการ และสอดคล้องกับ หฤทัย บุญประดับ (2561, หน้า 114) ที่กล่าวว่า รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV เป็นฐานแบบครบวงจร ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ 1 คือ S = Start (การวิเคราะห์องค์กรและการมีส่วนร่วม) ประกอบด้วย S1: SWOT การสำรวจ/วิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน และอุปสรรค และ S2: Share การวางแผนแบบ มีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 2 คือ T = Team (การทำงานเป็นทีม) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องที่มีต่อรูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV ในภาพรวมแล้วคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และสอดคล้องกับนิดา หมั่นดี (2562, หน้า 213) รู ที่กล่าวว่า รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้จำแนกได้เป็น 2 ส่วน คือ การบริหารจัดการ และการจัดการเรียนการสอน

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ได้ข้อค้นพบที่เป็นประโยชน์ที่เป็นองค์ความรู้ด้านองค์ประกอบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ซึ่งผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการศึกษาวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาดังนี้

ด้านนโยบาย ผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมนำผลจากการวิจัยไปกำหนดนโยบายขับเคลื่อน โดยใช้รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปศึกษารายละเอียดองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ ได้แก่) การดำเนินงานในโรงเรียน 2) การจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ 3) การจัดสภาพแวดล้อม 4) คุณภาพผู้เรียน 5) การปฏิบัติตนของนักเรียน และ 6) กระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู โดยนำผลจากการวิจัยไปกำหนดนโยบายขับเคลื่อนดังนั้น ผู้บริหารและหัวหน้างานวิชาการ และครูผู้สอน ควรให้ความสำคัญและนำรูปแบบไปปรับปรุงพัฒนาการบริหารของโรงเรียนเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านการนำไปปฏิบัติจริง ผู้บริหารหน่วยงานต้นสังกัดที่เกี่ยวข้องและรับผิดชอบโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ควรนำข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารโรงเรียน และให้ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย มีการติดตามประเมินผลเป็นระยะๆ เพื่อปรับปรุงพัฒนาคุณภาพของโรงเรียนให้ได้มาตรฐานที่กำหนด

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1) ควรมีการศึกษาวิจัยด้านองค์ประกอบของการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ในภาคอื่น เพื่อเปรียบเทียบกับการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

2) ควรมีการศึกษาพัฒนาการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตกแล้วนำไปทดลองใช้ในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพื่อสรุปภาพรวมของรูปแบบ และตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบในการปฏิบัติจริงในสถานศึกษา

3) ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่องกลยุทธ์การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

4) ควรมีการศึกษาวิจัยตัวบ่งชี้การบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาต่อไป

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *การบริหารจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก*. กรุงเทพฯ: สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564*. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *แนวทางการนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินและ รายงานผลโครงการขยายผลการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม*. มปพ.

กิดานันท์ มลิทอง. (2543). *เทคโนโลยีการศึกษาและนวัตกรรม.* พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์.

กุณฑิกา พัชรชานนท์, และ บัลลังก์ โรหิตเสถียร. (2558, พฤษภาคม 15). การพัฒนาคุณภาพการศึกษาทางไกลผ่าน DLTV อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน. (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก https://www.moe.go.th/websm/2015/may/165.html สืบค้นเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2564.

จตุพร เชยสาคร. (2561). *การประเมินโครงการโทรทัศน์ทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในกลุ่มโรงเรียนพงตึก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาศิลปากร.

จันทรานี สงวนนาม (2551). ทฤษฎีและแนวทางในการปฏิบัติการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บุ๊ค พอยท์.

จิรารุวัฒน์ ประสาทธนกุล. (2559). *การบริหารการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมโรงเรียนวังไกลกังวลของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอ่างทอง*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต. สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ฉลาด จันทรสมบัติ. (2550). *การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้องค์กรชุมชน.* วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ชนกนารถ ชื่นเชย. (2550). *รูปแบบการจัดการศึกษาต่อเนื่องในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน.* ปริญญานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการอุดมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ชลฎา นามโคตร. (2557). *ปัจจัยจำแนกผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เรียนตามทางไกลผ่านดาวเทียมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปี ที่ 5 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์. (2536). *การบริหารและการนิเทศภายในโรงเรียน*. ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

เชียรศรี วิวิธสิริ. (2535). *การศึกษาผู้ใหญ่และการศึกษานอกโรงเรียน* : เทคโนโลยีทางการ ศึกษา = Adult & nonformal education : educational technology. พิมพ์ครั้ง ที่ 2, กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

ทะนงศักดิ์ คุ้มไข่น้ำ (2550). เทคนิคการบริหารการศึกษา. ชัยภูมิ : สถาบันบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.

ฐาปณัฐ อุดมศรี.(2558). *รูปแบบการบริหารโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพด้าน การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียน*. (วิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิต) คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย,กรุงเทพมหานคร.

ทิศนา แขมมณี. (2545). *ศาสตร์การสอน – องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์.

ทิศนา แขมมณี. (2552). *รูปแบบการเรียนการสอน : ทางเลือกที่หลากหลาย.* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิวากร ดวงแก้ว. (2556). *ปัจจัยด้านผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1*.ทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

ทรงพล เจริญคำ. (2552). *รูปแบบความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.* วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

นฤมล จันทร์เรือง. (2563). *ปัญหาและแนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

นิดา หมั่นดี. (2562). *รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้*. ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

นิดา หมั่นดี และ ธีร หฤทัยธนาสันติ์. (2561 พฤษภาคม-สิงหาคม). การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในยุคการศึกษาไทย 4.0. วารสารวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์., 29(2), พฤษภาคม-สิงหาคม 2561 ; 209-218.

บุญชม ศรีสะอาด. (2546). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

บุญโญรส นาคหัสดี. (2559). สภาพและปัญหาของ e-DLTV โทรทัศน์ผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็กในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง.สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร

บรรจง เจริญสุข. (2552). *การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนบน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

เบญจพร แก้วมีศรี. (2545). *การนำเสนอรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะภาวะผู้นำของผู้บริหารวิทยาลัยพยาบาล สังกัดกระทรวงสาธารณสุข*. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประภาศิริ สุรพันธ์ (2550). ประภาศิริ สุรพันธ์. (2550). การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อคุณภาพมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลภูมิภาคตะวันตก.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ปรัชญา เวสารัชช์. (2554). หลักการจัดการศึกษา.กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์

พรศิริ สังข์ทอง 2562. ความสัมพันธ์ระหว่างค่านิยมองค์การของผู้บริหารกับการบริหารงานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยา

พงศ์ประเสริฐ หกสุวรรณ. (2540). *การพัฒนารูปแบบสอนเสริมโดยใช้วิทยุทัศน์ ปฏิสัมพันธ์ในการสอนทางไกล*. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

พุทธทาสภิกขุ. (2537). *ฆราวาสธรรม*, (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ : สุขภาพใจ.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2545). *ธรรมนูญชีวิต*. (พิมพ์ครั้งที่ 4), กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2559). พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 34, กรุงเทพฯ : มูลนิธิการศึกษาเพื่อสันติภาพ.

พระธรรมโกศาจารย์ (ปัญญานันทภิกขุ). (2542), *พจนานุกรมธรรมปัญญานันทะ*. กรุงเทพฯ : ธรรมสภา, ม.ป.ป.

พระธรรมปิฎก. (2543), *พุทธธรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระเทพดิลก. (2548), *อธิบายหลักธรรมตามหมวดจากนวโกวาท* (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ธรรมสภา), หน้า 166. 7

พระเมธีธรรมาภรณ์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), *อิทธิปาทกถา พุทธจักร*, กรุงเพทมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.

พระธรรมปิฎก. (2543), *ธรรมะกับการทำงาน*, พิมพ์ครั้งที่3, (กรุงเทพมหานคร: สุขภาพใจ,).

พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยเล่มที่ 35, *อิทธิปาทวิภังค์ สุตตันตภาชนีย์.* (2539). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พิทักษ์ สมพร้อม. (2562). *รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) โดยบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1*. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์. ปีที่ 14 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มิถุนายน) 2562.

พิสิฐ เทพไกรวัล. (2554). *การพัฒนารูปแบบเครือข่ายความร่วมมือเพื่อคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก.* วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ภัทรรินทร์ ศิริรัตน์. (2557). *การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาที่จัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนราชประชานุเคราะห์.* ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มูลนิธิการศึกษาทางไทยผ่านดาวเทียม. (2558). คู่มือพระราชทาน สอนทางไกลผ่านดาวเทียม สำหรับโรงเรียนปลายทาง โครงการการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม โรงเรียนวังไกลกังวล. กรุงเทพฯ : สยามพริ๊น

มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562.) *แนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ให้ได้มาตรฐาน.* กรุงเทพฯ : มูลนิธิการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ในพระบรมราชูปถัมภ์.

ยอดชาย มานิ่ม และ ฐิตินันท์ ด้วงสุวรรณ. (2559). *แนวทางการดำเนินงานการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2*. วารสารการประชุมสัมมนาวิชาการ ราชภัฏนครสวรรค์วิจัย ครั้งที่ 1.

เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2544). *การประเมินโครงการ: แนวคิดและแนวปฏิบัติ.* (พิมพ์ครั้งที่ 2).กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

รัตนะ บัวสนธ์. (2552). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา*.กรุงเทพฯ: คำสมัย.

รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ. (2564). การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ยุค COVID-19. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย ปีที่ 3 ฉบับที่ 1 (มกราคม-มีนาคม 2564) หน้า 29-47.

วิจิตร ศรีสอ้าน. (2529). *การศึกษาทางไกล Distance Education*. กรุงเทพฯ:หาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วิเชียร วิทยอุดม (2550). *ภาวะผู้นำ*. กรุงเทพฯ : ธีระฟิล์ม และ ไซเท็กซ์.

วิภา บำเรอจิตร. (2542). *อัตราการตอบกลับขั้นต่ำของแบบสอบถามทางไปรษณีย์ซึ่งตอบด้วยความจริงใจที่ทำให้ตัวประมาณค่าไม่ลำเอียง* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาวิจัยการศึกษา. คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิวรรธน์ วรรณศิริ. (2558). การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจบุรี เขต 1.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. กาญจนบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจบุรี.

ศิริกานต์ จันทศิริ. (2559). *การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ตามแนวคิดวงจร Deming โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1*. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา). ชลบุรี : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

ศิริรัตน์ แสงชีวงษ์. (2554). *แนวทางพัฒนาการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2*. สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต , มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยเทคโนโลยีการศึกษาทางไกล (2562) 5 กลยุทธ์การขับเคลื่อนการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) สู่ความสำเร็จ (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก https://www.obec.go.th/archives/116196. สืบค้นเมื่อวันที่ 9 กันยายน 2564.

ศูนย์ DLTV Center สพป.นครสวรรค์ เขต 1. (2563) ยุทธศาสตร์ 4 5 6 (ปัจจัยสู่ความสำเร็จ). (ออนไลน์) เข้าถึงได้จาก http://1.179.165.50/dltv/index.php/80-2014-12-17-13-32-07/88-456.

สภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา. (2559). *รายงานของสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษาเรื่องการ บริหารจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร.

สมเกียรติ บุญรอด. (2561). *การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาและพัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาผ่านดาวเทียมของโรงเยนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1*. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ปีที่ 24 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม.

สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2558). แผนยุทธศาสตร์พัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก พ.ศ. 2558-2561. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.

สิตานัน เอการัมย์ (2551). ความคิดเห็นของครูต่อการบริหารงานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดสุรินทร์. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง (2561) การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

สุนทร โคตรบรรเทา (2551). การบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุภัค ยมพุก และวิโรจน์ เจษฎาลักษณ์. (2558). การบริหารสถานศึกษาและการรับรู้การสนับสนุนการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการสอนของครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มที่ 4. วารสารมนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 8(2), 78.

สุภาภรณ์ กิตติรัชฎานนท์. (2560 มกราคม-มิถุนายน). รูปแบบการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างโอกาสและคุณภาพของผู้เรียนโดยใช้การเรียนรู้ทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารครุศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. 2(3). มกราคม-มิถุนายน 2560 ; 89-101.

สุมาลี สังข์ศรี. (2539). *ความคิดเห็นและความคาดหวัง ของนักศึกษาและผลที่ได้รับ จากหลักสูตรการศึกษานอกระบบ โดยระบบการศึกษาทางไกลของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.* นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

สมบูรณ์ ศิริสรรหิรัญ. (2547). การพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะของคณบดี.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2542). *มุ่งสู่คุณภาพการศึกษา.* กรุงเทพฯ. ไทยวัฒนาพานิช.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2554) แผนการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิก.

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. *การแบ่งภูมิภาคทางภูมิศาสตร์*. สืบค้นเมื่อ 14 เมษายน 2563. http://legacy.orst.go.th/?knowledges=การแบ่งภูมิภาคทางภูมิ

สุนันท์ รุ่งอรุณแสงทอง (2561) การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานให้เกิดประสิทธิภาพ. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

สุพรรณี แจ่มใส. (2561). แนวทางในการส่งเสริมการ e-DLTV มาใช้ในการจัดการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. บุรีรัมย์ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

สุมาลี สุธีกุล (2557). *กลยุทธ์การบริหารเพื่อเสริมสร้างพลังอำนาจของครูในโรงเรียนประถมศึกษา.* วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรพล ศรีศิลป์. (2561). *การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนการสอนด้วยการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กบนพื้นที่สูง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 2.*

สุรัตน์ สุทธิชัชวาล. *รูปแบบการพัฒนาคุณภาพงานวิจัยในชั้นเรียน.* ดุษฎีนิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต : มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์, 2555.

สุวิมล ว่องวานิช. (2549). *การประเมินอภิมาน.* กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุเทพ ชิตยวงษ์ (2562). “นโยบายบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก.” *เอกสารประกอบการประชุมทางไกล* เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2562 เวลา 9.30 – 10.30 น. ณ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน [สพฐ.]

หฤทัย บุญประดับ. (2561). *รูปแบบการบริหารจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม DLTV เป็นฐานแบบครบวงจร ด้วยนวัตกรรม STAIR MODEL โรงเรียนบ้านนาต้นจั่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2*. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

อภินันท์ สีขำ. (2560). *แนวทางพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1*. ในการประชุมสัมมนาวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ เครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ.พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

อัจฉรา จงดี. (2560). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดจันทบุรี ระยอง และตราด. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

อัมพร พงษ์กังสนานันท์ (2550) *การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษานอกระบบ.* ปริญญานิพนธ์

การศึกษาดุษฎีบัณฑิต. สาขาวิชาการอุดมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

อุทุมพร จามรมาน. (2541). โมเดลคืออะไร.วารสารวิชาการ. 3, 22-25.

2. ภาษาอังกฤษ

Bardo, J.W., & Hartman, J.J. (1982). Urban sociology : A systematic introduction. New York: F.E.Peacock.

Brenda McDonald. (2009). “Appropriate Distance Education Media in the Philippines and Mongolia”. International Review of Research in Open and DistanceLearning.

Brown, W. B. & Moberg, D. J. (1980). Organization theory and management: a macro approach. New York: John Wiley & Sons.

Campbell, B. J. (1979). Understanding Information System Foundation for Control. New Delhi : Prentice - Hall of India.

Deming, W. E. (2000). Out of the crisis. Cambridge: MIT Press.

Drucker, Peter F., The effective executive (Australia: Wadsworth, 2005), 35.

Eiserman, William D. and David D. Williams. (1987). Statewide Evaluation Report on Productivity Project Studies Related to Improved Use of Technology to Extend Educational Programs. Sub -Report Two : Distance Education in Elementary and Secondary Schools. A Review of Literature. ERIC.

Eisner, E. (1976, July-October). Educational connoisseurship and criticism: Their form and functions in Educational Evaluation. Journal of Aesthetic Education, 10 (3), 135-150.

Gall, M.D., Borg, W.R, and Gall, J.P. (1996). Educational research: An introduction. 6 th ed. White Plain: New York. Longman Publishing

Gibson L. and John M. Ivancevich, Fundamentals of Management (Dallas Texas: Publication, 1971), 7.

Good, C. V., Dictionary of Education (New York: McGraw- Hill Book Company, 1973), 193.

Greenwood, W. T., Management and Organizational Behavior (Ohio:

South Western, 1965), 74-75.

Herbert A. Simon, Administrative Bahavior (New York: McMillet Company. Hills, California: Sage Publications, 1966), 3.

Hitoshi, Kume. 1996. TQM Promotion Guide Book. Japanese Standards Association, Tokyo.

Holmberg. (1985). David Mamet and American macho. Cambridge : Cambridge University Press,

Hideki Maruyama (2013, pp. 1-11) Moral Education in Japan. สืบค้นเมื่อ 1 มีนาคม 2562 จาก https://www.nier.go.jp/English/educationjapan/pdf/201303MED.pdf

Joyce, B, & Weil, M. (1990). Model of teaching (3rd ed.). New Delhi: Prentice Hall.

Keeves, P. J. (1988). Model and Model Building. Educational Research. Methodology any measurement : An international Handbook. Oxford : Pergamon Press.

Krejcie, R. V. & Morgan, D. W.(1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), pp. 607-610.

Madaus, G.F., Scriven, M.S., & Stufflebeam, D.L. (1983). Evaluation models viewpoints On educational and human services evaluation. 8th ed. Boston: Khuwer-Nijhoff Publishing.

Mary Walton, The Deming Management Method (London : W.H.Allen & Co. Plc,1989), 84-85

Melnyk, Steven A. and, David R. Denzler. (1996). Operations Management: a value-driven approach. Pennsylvania State University: Irwin.

Mithat Zeki Dincer. (2011). “The Development, Importance and Evaluation of Distance Education in Turkey: The Case of Istanbul University. International Higher” , Education Congress New Trends and Issues.

Mooney and Reiley, The principles of Organization (New York: Harper, 1947), 25.

Raj, P. N. (1980). Achievement motive in low and High achievement a comparative Study. Indian Education review.

Salih (2016). “Uşun A Review on The Program Evaluation Strategies in Distance Education” , International Journal on New Trends in Education and Their

Implications. Mugla Sıtkı Kocman University Faculty of Education Department of Educational Sciences.

Smith, R.H. and Others. (1980). Management: Making organizations perform. New York: Macmillan.

Source. From “Model and Model Building,” Educational Research Methodology and Measurement: An International Handbook, by Keeves, Peter J, (1988), Oxford : Pergamon Press.

Steiner E. (1988). Methodology of theory construction. Sydney: Educology Research Associates.

Webster,N (1983). Webster new twenties century dictionary unabridged (2end ed.). New York: Prentice-Hall.

Willer, D. (1986). Scientific Sociology: theory and method. Englewood Cliff, NJ: Prentice-Hall.

Yongmei Bentley, Anjali Shegunshi and Mike Scannell. (2008). “Evaluating the Impact of Distance Learning Support Systems on the Learning Experience of MBA Students in a Global Context” (University of Bedfordshire, Luton, UK).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ
เพื่อศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์นี้ เป็นแบบมีโครงสร้าง (structured interview form) ซึ่งคณะผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการทำวิจัย เรื่อง**รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก** ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นที่เป็นองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการนำผลที่ได้ไปเป็นพื้นฐานในการสร้างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ที่เหมาะสมต่อไป

2. แบบสัมภาษณ์นี้ มีลักษณะซึ่งอาจแบ่งออกเป็นสามตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

3. ผู้ให้สัมภาษณ์ คือ ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้บริหารหรือเคยเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา ที่เป็นผู้บริหารจำนวน 5 คน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์.....นามสกุล.....
ตำแหน่ง.....
ที่อยู่/ที่ทำงาน.....
.....

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อแนวคิดการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก มีประเด็นในการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ประกอบด้วย 1. การเรียนรู้ของผู้เรียน 2. กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน 3. การบริหารของผู้บริหาร และ 4. การจัดบรรยากาศห้องเรียนและอุปกรณ์ ท่านเห็นว่ามีเนื้อหาสาระที่เหมาะสม ควรตัดออก หรือควรแก้ไขถ้อยคำ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....
.....

2. แนวคิด วิธีดำเนินการหรือวิธีการบริหารจัดการเกี่ยวกับ “หลักการเรียนรู้ของผู้เรียน” ในการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วย 1. ผู้เรียนจะต้องมีความกระตือรือร้น 2. ผู้เรียนต้องมีความเชื่อมั่นในตนเองว่าสามารถเรียนรู้สิ่งต่างๆ ได้ด้วยตนเอง 3. ผู้เรียนต้องมีความเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมและประเทศ และ.4. ผู้เรียนต้องมีความกล้าแสดงออกทางด้านความคิดสร้างสรรค์ ท่านเห็นว่ามีเนื้อหาสาระที่เหมาะสม ควรตัดออก หรือควรแก้ไขถ้อยคำ เพราะเหตุใด

.....
.....
.....
.....

3. แนวคิด วิธีดำเนินการหรือวิธีการบริหารจัดการเกี่ยวกับ “กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน” ในการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วย 1. ครูต้องมีพื้นฐานการใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา 2. ครูต้องมีความรู้หรือผ่านการอบรมในเรื่องของทฤษฎีการเรียนรู้ทางไกล 3. ครูต้องศึกษาคู่มือการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และ 4. ครูต้องเป็นนักประเมินอย่างแท้จริง ท่านเห็นว่ามีเนื้อหาสาระที่เหมาะสม ควรตัดออก หรือควรแก้ไขถ้อยคำ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

4. แนวคิด วิธีดำเนินการหรือวิธีการบริหารจัดการเกี่ยวกับ “การบริหารของผู้บริหาร”ในการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วย 1. ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำเชิงวิชาการ 2. ผู้บริหารต้องกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม 3. ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับห้องเรียนที่ใช้จัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม และ 4. ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนพัฒนาตนเอง ท่านเห็นว่ามีเนื้อหาสาระที่เหมาะสม ควรตัดออก หรือควรแก้ไขถ้อยคำ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

5. แนวคิด วิธีดำเนินการหรือวิธีการบริหารจัดการเกี่ยวกับ “ หลักการจัดบรรยากาศห้องเรียนและอุปกรณ์” ในการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประกอบด้วย 1. ห้องเรียนของโรงเรียนขนาดเล็กเป็นห้องที่มีความเหมาะสม 2. ห้องเรียนมีโครงสร้างพื้นฐานของการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมที่มีคุณภาพ และ 3. ห้องเรียนทางไกลผ่านดาวเทียม ควรมีการนำเทคโนโลยีขั้นสูง ท่านเห็นว่ามีเนื้อหาสาระที่เหมาะสม ควรตัดออก หรือควรแก้ไขถ้อยคำ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

6. เมื่อกล่าวถึงการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ท่านคิดว่าควรมีลักษณะ รูปแบบอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน, กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน, การบริหารของผู้บริหาร และการจัดบรรยากาศห้องเรียนและอุปกรณ์ ในการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (ถ้ามี)

1. การเรียนรู้ของผู้เรียน

.....

.....

.....

.....

2. กระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน

.....

.....

.....

.....

3. การบริหารของผู้บริหาร

.....

.....

.....

.....

4. การจัดบรรยากาศห้องเรียนและอุปกรณ์

.....

.....

.....

.....

.....

ขอรับรอง/ยืนยันตามนี้

ลงชื่อผู้ให้สัมภาษณ์..... .....

(.....)

วัน/เดือน/ปี ที่ให้สัมภาษณ์ ...../...../ .....

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่อง

รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย
   1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน
   1.2 หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 1 คน
   1.3 ครูผู้สอน จำนวน 1 คน
2. แบบสอบถามฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินระดับการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก
3. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้
   ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
   ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก
   ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
4. ขอความกรุณาตอบแบบสอบถามตามข้อเท็จจริงที่มีการปฏิบัติหรือมีผลการปฏิบัติให้ครบทุกข้อ ข้อมูลที่ท่านตอบจะไม่มีผลกระทบต่อผู้ตอบแบบสอบถามแต่ประการใด ผู้วิจัยจะนำเสนอในภาพรวม คำตอบของท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นายเจน เกิดโพชา
นักศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

<u>ตอนที่ 1</u> ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ลงในช่อง ☐ ที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

1. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ

☐ ต่ำกว่า 31 ปี ☐ 31-40 ปี

☐ 41 – 50 ปี ☐ 51 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

☐ ปริญญาตรี

☐ ปริญญาโท

☐ ปริญญาเอก

4. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา ☐ หัวหน้างานวิชาการ

☐ ครูผู้สอน

5. ประสบการณ์ในตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

☐ ต่ำกว่า 6 ปี ☐ 6 – 10 ปี

☐ 11 – 15 ปี ☐ 16 ปี ขึ้นไป

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความทีละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ลงในช่อง ☐ หลังข้อความในระดับที่ตรงกับข้อเท็จจริงมากที่สุด โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง การปฏิบัติ/พฤติกรรมการบริหารงาน อยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง การปฏิบัติ/พฤติกรรมการบริหารงาน อยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง การปฏิบัติ/พฤติกรรมการบริหารงาน อยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง การปฏิบัติ/พฤติกรรมการบริหารงาน อยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง การปฏิบัติ/พฤติกรรมการบริหารงาน อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
1	มีการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์การดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นปัจจุบัน					
2	มีการจัดทำโครงการ กิจกรรม ที่ส่งเสริมการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม					
3	มีการวางแผนหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม					
4	มีการวางแผนการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่เพิ่มทักษะแก่ผู้เรียน					
5	มีการวางแผนการพัฒนาบุคลากรเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างมีระบบ					
6	มีการวางแผนการจัดบรรยากาศห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้					
7	มีการวางแผนการสร้างและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อส่งเสริมทักษะแก่ผู้เรียน					

ข้อ	การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
8	มีการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์การดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม					
9	มีการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการประจำปีที่สอดคล้องกับการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม					
10	มีการใช้หลักสูตร จัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ออกแบบไว้โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม					
11	มีการผสมผสานเทคนิคการเรียนรู้โดยวิธีการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative learning) และดูแล นักเรียนก่อนเรียน ระหว่างเรียน และหลังเรียน พร้อมทั้งสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจในการเรียน					
12	มีการตรวจสอบการดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการ การใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างต่อเนื่อง เหมาะสม					
13	มีการประเมินผลการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมตามตัวชี้วัดที่กำหนดไว้					
14	มีการประเมินผลหลักสูตรสถานศึกษา การจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ออกแบบไว้ในการดำเนินงานการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม					
15	มีการรายงานผลการปฏิบัติงานการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเมื่อสิ้นสุดระยะเวลาดำเนินโครงการ					
16	มีการนำผลการประเมินการดำเนินงานการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมมาแก้ไข ปรับปรุง เพื่อพัฒนางาน และประกอบการวางแผนในปีถัดไป					

ข้อ	การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
17	มีการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา หรือแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี					
18	มีการนำผลการพัฒนาหลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้การจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เพื่อสะท้อนสู่การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น					
19	มีการให้คำปรึกษา การแก้ปัญหาแก่ครูผู้สอนในด้านการจัดการเรียนรู้พร้อมทั้งส่งเสริมการนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน					
20	ประยุกต์ใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ ที่มุ่งพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และมีการพัฒนาระบบ DLTV อย่างต่อเนื่อง					
21	นักเรียนมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานหรือกิจกรรมพร้อมกับนักเรียนในโรงเรียนต้นทาง					
22	นักเรียนมีความตรงต่อเวลาในการเข้าเรียนตามตาราง					
23	นักเรียนตั้งใจฟังและจดบันทึกความรู้และเนื้อหาที่ได้จากการเรียนรู้จากครูโรงเรียนต้นทาง					
24	นักเรียนมีผลงานที่เกิดจากการเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาที่เรียน					
25	นักเรียนมีผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรของทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกชั้นที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม เท่ากับหรือสูงกว่าเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้					

ข้อ	การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
26	นักเรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด					
27	นักเรียนมีทักษะการคิด วิเคราะห์และเขียนตามเป้าหมายที่กำหนด					
28	นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญตามหลักสูตรตามเป้าหมายที่กำหนด					
29	ผลการทดสอบ O-Net กลุ่มสาระการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนด					
30	มีผลการทดสอบ NT ทุกด้านตามเป้าหมายที่กำหนด					
องค์ประกอบย่อยที่ 2.2 มาตรฐานด้านการจัดการเรียนการสอน						
31	มีการจัดเตรียมห้องเรียนให้เหมาะสม เอื้อต่อการเรียนการสอน					
32	มีการตรวจสอบสัญญาณการแพร่ภาพการสอนของโรงเรียนต้นทาง เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้					
33	มีการเตรียมสื่อ อุปกรณ์ ใบงาน และเครื่องมือการวัดผลและประเมินผล ที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทาง					
34	มีการทำความเข้าใจให้กับนักเรียนในการเรียนรู้กับ DLTV					
35	มีการกำกับ ดูแล ช่วยเหลือ และกระตุ้นให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์กับกิจกรรมการเรียนที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทาง					
36	มีการกระตุ้นให้นักเรียนจดบันทึกความรู้ หรือเนื้อหาที่ได้จากการเรียนการสอนในแต่ละชั่วโมง และสรุปความรู้หลังจบบทเรียน					
37	มีการมอบหมายงานเพื่อการเรียนในชั่วโมงต่อไป					
38	มีการตรวจผลงาน และเสนอแนะให้นักเรียนปรับปรุงแก้ไข					
39	มีการบันทึกผลหลังสอน					

ข้อ	การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
40	มีการวัดผลก่อนเรียน การวัดผลระหว่างเรียน การวัดผลหลังเรียน และการวัดผลปลายปี					
41	มีการวัดและประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่หลากหลาย					
42	มีการวิเคราะห์ผลการวัดและประเมินผล เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน					
43	มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล					
44	มีการสอนซ่อมเสริมนอกตารางออกอากาศเพื่อช่วยเหลือนักเรียนที่ไม่บรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้ หรือให้ความรู้เพิ่มเติมแก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ					
45	มีการบันทึกผลการสอนซ่อมเสริม					
องค์ประกอบย่อยที่ 2.3 มาตรฐานด้านการบริหารจัดการ						
46	มีโทรทัศน์ จานดาวเทียม กล่องรับสัญญาณและอุปกรณ์เชื่อมต่อครบทุกห้องเรียน					
47	มีโทรทัศน์ที่มีภาพคมชัด และระบบเสียงที่ชัดเจน					
48	มีการจัดวางโทรทัศน์อยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมกับระดับสายตาของนักเรียน และนักเรียนทุกคนสามารถได้ยินเสียงจากโทรทัศน์ได้อย่างชัดเจน					
49	มีอุปกรณ์สำหรับจัดวางโทรทัศน์มีความมั่นคง แข็งแรง ปลอดภัย					
50	มีอาคารเรียน และห้องเรียนที่มีความสะอาด เป็นระเบียบและปลอดภัย					
51	มีพื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน					

ข้อ	การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
52	มีภูมิทัศน์และแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม					
53	มีผู้รับผิดชอบควบคุมดูแลอุปกรณ์และระบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมอย่างชัดเจน มีการตรวจเช็คสภาพอุปกรณ์และระบบอย่างสม่ำเสมอ					
54	มีแนวทางการแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนของครู กรณีที่ไม่สามารถรับชมการถ่ายทอดสัญญาณการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้					
55	มีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ส่งเสริมให้ครูจัดทำหรือพัฒนาสื่อเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมที่สอดคล้องกับโรงเรียนต้นทางอย่างเหมาะสมกับบริบท					
56	มีการมอบหมายครูเข้าสอนตามตารางการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมได้อย่างเหมาะสม และมีแนวปฏิบัติในการแก้ปัญหา กรณีครูผู้สอนหลักไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้					
57	มีตารางกิจกรรมของโรงเรียนที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม					
58	มีการสร้างความเข้าใจ ความตระหนักถึงความสำคัญและประโยชน์ของการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม รวมทั้งชี้แจงแนวทางการปฏิบัติและเป้าหมายอย่างชัดเจน					
59	มีการสร้างขวัญกำลังใจและแรงจูงใจแก่ครูและบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมด้วยวิธีการที่หลากหลาย					

ข้อ	การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก	ระดับการปฏิบัติ				
		5	4	3	2	1
60	มีการพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล (ID Plan)					
61	มีการประเมินผลการนำความรู้จากการพัฒนาของครูและบุคลากรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม					
62	มีการสรุปและรายงานผลการพัฒนาครู และบุคลากรเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม					
63	มีกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม มีการบันทึก สรุปผล และรายงานเป็นรายบุคคล					
64	มีการกำหนดแผนการนิเทศภายในที่สอดคล้องกับผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมแบบมีส่วนร่วม					
65	มีการกำหนดผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศให้เหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษา					
66	มีการดำเนินการนิเทศตามแผน และปฏิทินที่กำหนดไว้					
67	มีการบันทึกผลการนิเทศของผู้รับการนิเทศเป็นรายบุคคล					
68	มีการนำผลการนิเทศไปใช้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม					
69	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผลการดำเนินงานนิเทศภายในเพื่อนำไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนากระบวนการนิเทศในปีต่อไป					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

ขอกราบขอบพระคุณ

เจน เกิดโพชา

นักศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ค
ข้อคำถามในการประเมินและรับรองรูปแบบ
ในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ข้อคำถามในการประเมินและรับรองรูปแบบในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เรื่อง รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก สำหรับผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

ชื่อ – นามสกุล (ผู้ประเมิน).....

ตำแหน่ง.....หน่วยงาน.....

คำชี้แจง 1 ข้อคำถามความคิดเห็นด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และการใช้ประโยชน์ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิประเมินร่างรูปแบบที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น โดยมีประเด็น ในการประเมิน 4 ด้าน ดังนี้

1. ความถูกต้อง (Accuracy) เป็นการประเมินความถูกต้อง ความน่าเชื่อถือ คือ 1) ต้องเป็นรูปแบบที่มีสาระ/ประเด็นครอบคลุมครบถ้วนถูกต้อง 2) มีวัตถุประสงค์ 3) มีขั้นตอนการใช้ 4) มีที่มาจากแหล่งข้อมูลและการได้มาซึ่งข้อมูลอย่างชัดเจน 5) มีการรวบรวมข้อมูลจากเครื่องมือและแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และ 6) มีการวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพที่สมบูรณ์และชัดเจน

2. ความเหมาะสม (Propriety) เป็นการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมายและศีลธรรมจรรยา คือ 1) คำนึงถึงกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง 2) การรักษาสิทธิ และ 3) ความเป็นธรรมกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายหรือทุกกลุ่ม

3. ความเป็นไปได้ (Feasibility) เป็นการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง คือ 1) สามารถนำรูปแบบไปปฏิบัติได้จริง 2) มีทรัพยากรเพียงพอที่จะปฏิบัติได้ 3) ปลอดจากภาวะเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และ 4) มีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เอื้อให้ปฏิบัติได้

4. ความเป็นประโยชน์ (Utility) เป็นการประเมินอรรถประโยชน์ คือ 1) การตอบสนองความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ 2) การกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาด้านการบริหารจัดการ 3) ให้ข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์สำหรับผู้ปฏิบัติ 4) เกิดผลดีต่อสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้รับผิดชอบ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และชุมชน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

1. จากร่างรูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก ท่านเห็นว่า**องค์ประกอบการดำเนินงานในโรงเรียน** มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

2. ท่านเห็นว่า**องค์ประกอบการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ** มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใดในการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

.....

3. ท่านเห็นว่า**องค์ประกอบการจัดสภาพแวดล้อม** มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใดในการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

4. ท่านเห็นว่า**องค์ประกอบคุณภาพผู้เรียน** มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใดในการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

5. ท่านเห็นว่า**องค์ประกอบการปฏิบัติตนของนักเรียน** มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใดในการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

6. ท่านเห็นว่า**องค์ประกอบกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครู** มีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใดในการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

7. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมที่ยังไม่มีในร่างรูปแบบที่นำเสนอ

.....

.....

.....

ขอกราบขอบพระคุณ

เจน เกิดโพชา

นักศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฎราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ง
การหาคุณภาพเครื่องมือ

ค่าดัชนีความสอดคล้องและความถูกต้องเหมาะสมของข้อคำถามรายข้อ
กับวัตถุประสงค์/นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ (Item-Objective Congruence : IOC)
เรื่อง รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่าน
ดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ในภาคตะวันตก

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC.	ข้อเสนอแนะ/ หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
2	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
3	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
4	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
5	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
6	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
7	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
8	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
9	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
10	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
11	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
12	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
13	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
14	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
15	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
16	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
17	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
18	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
19	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
20	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
21	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
22	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	

ค่าดัชนีความสอดคล้องและความถูกต้องเหมาะสมของข้อคำถามรายข้อ
กับวัตถุประสงค์/นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ (Item-Objective Congruence : IOC)

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC.	ข้อเสนอแนะ/หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
23	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
24	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
25	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
26	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
27	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
28	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
29	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
30	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
31	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
32	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
33	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
34	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
35	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
36	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
37	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
38	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
39	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
40	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
41	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
42	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
43	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
44	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	

ค่าดัชนีความสอดคล้องและความถูกต้องเหมาะสมของข้อคำถามรายข้อ
กับวัตถุประสงค์/นิยามศัพท์เชิงปฏิบัติการ (Item-Objective Congruence : IOC)

ข้อ	ผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC.	ข้อเสนอแนะ/หมายเหตุ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
45	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
46	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
47	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
48	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
49	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
50	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
51	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
52	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
53	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
54	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
55	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
56	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
57	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
58	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
59	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
60	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
61	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
62	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
63	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
64	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
65	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
66	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
67	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
68	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	
69	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	

ผลการทดลองเครื่องมือวิจัย

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded[a]	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.991	69

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		0.936
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	76938.196
	df	2346
	Sig.	0.000

ภาคผนวก จ
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิให้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

1. ดร.อโณทัย ไทยวรรณศรี
   ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. นางณิชกานต์ เขี้ยวแก้ว
   ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองขานาง จังหวัดเพชรบุรี
3. ดร.ศณิศา บุษบงค์
   อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไผ่มุ้ง จังหวัดสุพรรณบุรี
4. ดร.จิตตานันท์ สุขสวัสดิ์
   ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองกบ (ขุนทองประชานุเคราะห์) จังหวัดราชบุรี
5. ดร.สุทธิวัฒน์ มากมี
   ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองเสือ จังหวัดนครปฐม

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ดร.เกชา เหลืองสุดใจชื้น ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัดกลางบางแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
2. ดร.วชิรวิทย์ นิติพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทรงคนอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
3. ดร.ธนสาร บัลลังก์ปัทมา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดตุ๊กตา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
4. ดร.ธนกฤต ธรรมวณิชย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสาลวัน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
5. ดร.สุภัทรา สภาพอัตถ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนกำแพงแสนวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 9

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

ผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบาย 2 คน

1. ดร.อโณทัย ไทยวรรณศรี ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สพฐ.
2. นายไพฑูรย์ อรุณศรีประดิษฐ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ประธานเขตตรวจราชการที่ 3

ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้บริหารการศึกษา 4 คน

3. ดร.จงรักษ์ ศรีทิพย์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 (รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. Obec Award ครั้งที่ 11 ระดับภาคกลางและภาคตะวันออก วันที่ 15-17 สิงหาคม พ.ศ.2565 รางวัลเหรียญทอง ชนะเลิศ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายอดเยี่ยม ด้านวิชาการ)
4. นายธนะชน ทัศนะเกตุ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2(รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. Obec Award ครั้งที่ 11 ระดับภาคกลางและภาคตะวันออก วันที่ 15-17 สิงหาคม พ.ศ.2565 รางวัลเหรียญทอง ชนะเลิศ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายอดเยี่ยม ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน)
5. ดร.ฐาปณี พวงงาม รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 (อดีต รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1
6. นางสาวนิตยนันท์ อัครวรรณโรจน์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1

ผู้เชี่ยวชาญที่เป็น ผอ.กลุ่ม หรือศึกษานิเทศก์ 3 คน

7. นางกัญญา อิ่มใจ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2
8. นายกฤษฎา ทรัพย์ขำ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 (รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. Obec Award ครั้งที่ 11 ระดับภาคกลางและภาคตะวันออก วันที่ 15-17 สิงหาคม พ.ศ.2565 รางวัลชนะเลิศเหรียญทอง

ศึกษานิเทศก์ยอดเยี่ยม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน)

9. นางชลณา ม่วงหวาน ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 (รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. Obec Award ครั้งที่ 11 ระดับภาคกลางและภาคตะวันออก วันที่ 15-17 สิงหาคม พ.ศ.2565 รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 เหรียญทอง ศึกษานิเทศก์ยอดเยี่ยม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน)

<u>ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นผู้บริหารหรือเคยเป็นผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก 4 คน</u>

10. นางสาวสุมินตรา ปิ่นทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางปลาหมอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 (รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. Obec Award ครั้งที่ 11 ระดับภาคกลางและภาคตะวันออก วันที่ 15-17 สิงหาคม พ.ศ.2565 รางวัลเหรียญทอง รองชนะเลิศอันดับ 1 ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยมส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ระดับประถมศึกษา ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน)
11. ดร.ฉวีวรรณ เฟื่องทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสังฆจายเถร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1
12. นางสาวจิราภรณ์ เจริญเชื้อ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหุบพริก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 (รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. Obec Award ครั้งที่ 11 ระดับภาคกลางและภาคตะวันออก วันที่ 15-17 สิงหาคม พ.ศ.2565 รางวัลเหรียญทอง ชนะเลิศ สถานศึกษายอดเยี่ยมประเภทประถมศึกษาขนาดเล็ก ด้านวิชาการ)
13. นางสาวกานต์นภัส กลับเครือ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนตะโก(วังประชารัฐอุปถัมป์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1 (รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. Obec Award ครั้งที่ 11 ระดับภาคกลางและภาคตะวันออก วันที่ 15-17 สิงหาคม พ.ศ.2565 รางวัลเหรียญทอง ชนะเลิศ ผู้อำนวยการสถานศึกษายอดเยี่ยมประเภทประถมศึกษาขนาดเล็ก ด้านวิชาการ)

ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นครูผู้ใช้ DLTV 2 คน (โรงเรียนขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม)

14. นางสาวอรทัย บุญเส็ง ครูโรงเรียนบ้านหนองปากดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 (รางวัลทรงคุณค่า สพฐ. Obec Award ครั้งที่ 11 ระดับภาคกลางและภาคตะวันออก วันที่ 15-17 สิงหาคม พ.ศ.2565 รางวัลชนะเลิศเหรียญทอง ครูผู้สอนยอดเยี่ยมส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ระดับประถมศึกษา ด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน) พร้อมด้วย นางสาวสุรีย์พร พิณพาทย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหนองปากดง
15. นางสาวปานเนตร ม่วงสุวรรณ ครูโรงเรียนวัดรางปลาหมอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 (รางวัลครูต้นแบบการจัดการเรียนรู้บูรณาการทักษะชีวิต ประจำปี 2564 ประเภทครูปฐมวัย เหรียญทองแดง ระดับภาคกลาง)

ภาคผนวก ฉ
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๑๔๑๕

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร ดร.อโณทัย ไทยวรรณศรี ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
รักษาการในตำแหน่งที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง “รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)”มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจในการให้สัมภาษณ์ฯ เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์ฯ สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒ – ๑๑๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๑๔๑๕

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร นางณิชกานต์ เขี้ยวแก้ว ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองขานาง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)"มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจในการให้สัมภาษณ์ฯ เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์ฯ สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ชานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒ – ๑๑๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๑๔๑๕

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร ดร.ศณิศา บุษบงค์ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัดไผ่มุ้ง

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)"มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจในการให้สัมภาษณ์ฯ เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์ฯ สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒ – ๑๑๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๑๔๑๕

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร ดร.จิตตานันท์ สุขสวัสดิ์ โรงเรียนวัดหนองกบ (ขุนทองประชานุเคราะห์)

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)"มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจในการให้สัมภาษณ์ฯ เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์ฯ สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒ – ๑๑๕๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๑๔๑๕

๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๔

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์

เจริญพร นายสุทธิวัฒน์ มากมี ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองเสือ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบสัมภาษณ์ จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)"มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจในการให้สัมภาษณ์ฯ เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการให้สัมภาษณ์ฯ สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ฐานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒ – ๑๑๕๔

ภาคผนวก ช
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๐๔๕๕

๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ดร.เกชา เหลืองสุดใจชื้น ข้าราชการบำนาญ อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนวัดกลางบางแก้ว

ด้วย นายเจน เกิดโพชว เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยในฐานะที่ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC) ให้แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเขียนงานดุษฎีนิพนธ์ต่อไป สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒ – ๑๑๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๐๔๕๕

๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ดร.วชิรวิทย์ นิติพันธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดทรงคนอง

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยในฐานะที่ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC) ให้แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเขียนงานดุษฎีนิพนธ์ต่อไป สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒ – ๑๑๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๐๔๕๕

๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ดร.ธนสาร บัลลังก์ปัทมา ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดตุ๊กตา

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยในฐานะที่ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC) ให้แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเขียนงานดุษฎีนิพนธ์ต่อไป สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ชานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒ – ๑๑๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๓๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๐๔๕๕

๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ดร.สุภัทรา สภาพอัตถ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนกำแพงแสนวิทยา

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยในฐานะที่ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC) ให้แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเขียนงานดุษฎีนิพนธ์ต่อไป สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒ – ๑๑๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๐๔๕๕

๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC)

เจริญพร ดร.ธนกฤต ธรรมวณิชย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสาลวัน

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือวิจัยในฐานะที่ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการศึกษา เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ตรวจเครื่องมือวิจัย (IOC) ให้แก่นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเขียนงานดุษฎีนิพนธ์ต่อไป สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

พระมหาบุญนา ธีมวโร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒ – ๑๑๕๔

ภาคผนวก ซ

หนังสือขอความอนุเคราะห์กลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูล (Try out)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๐๔๕๖

๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try out)

เจริญพร **ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนเสาเกียด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1**

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม)

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION) " มีความประสงค์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม) เพื่อเก็บข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒ – ๑๑๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๐๔๕๖

๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try out)

เจริญพร **ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านฉาง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2**

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม)

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION) " มีความประสงค์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม) เพื่อเก็บข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒ – ๑๑๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๐๔๕๖

๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try out)

เจริญพร **ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านอู่ฉี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม**

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม)

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION) " มีความประสงค์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม) เพื่อเก็บข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒ – ๑๑๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๒๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๐๔๕๖

๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try out)

เจริญพร **ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านลิ้นช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1**

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม)

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION) " มีความประสงค์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม) เพื่อเก็บข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒ – ๑๑๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๐๔๕๖

๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try out)

เจริญพร **ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยลึก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2**

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม)

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION) " มีความประสงค์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม) เพื่อเก็บข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒ – ๑๑๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๐๔๕๖

๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try out)

เจริญพร **ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านใหม่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2**

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม)

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION) " มีความประสงค์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม) เพื่อเก็บข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒ – ๑๑๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๐๔๕๖

๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try out)

เจริญพร **ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดช่องลม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2**

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม)

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION) " มีความประสงค์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม) เพื่อเก็บข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒ – ๑๑๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๐๔๕๖

๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try out)

เจริญพร **ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดธัญญารามราษฎร์บำรุง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร**

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม)

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION) " มีความประสงค์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม) เพื่อเก็บข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒ – ๑๑๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๐๔๕๖

๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try out)

เจริญพร **ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดประเสริฐราษฎร์รังสรรค์วิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 1**

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม)

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION) " มีความประสงค์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม) เพื่อเก็บข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒ – ๑๑๕๔

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๐๔๕๖

๒๗ เมษายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (Try out)

เจริญพร **ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดมเหยงคณ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1**

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม)

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION) " มีความประสงค์ทดลองใช้เครื่องมือวิจัย (แบบสอบถาม) เพื่อเก็บข้อมูลหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือดังกล่าว ซึ่งมีรายละเอียดตามที่ได้แนบมาด้วยแล้ว

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
อาคาร (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๒
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๒ – ๑๑๕๔

ภาคผนวก ฌ
หนังสือขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถาม

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๐๖๕๕

๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูล

เจริญพร **ผู้อำนวยการโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก**

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูล เพื่อเป็นข้อมูลเขียนงานดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามเก็บข้อมูลดังกล่าวให้นักศึกษาเพื่อเก็บข้อมูลเขียนงานดุษฎีนิพนธ์ต่อไป

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์
อาคารคณะศึกษาศาสตร์ (B7.7) ชั้น ๒ ห้อง ๒๐๔
โทร ๐ ๒๔๔๔ ๖๐๐๐ ต่อ ๑๑๕๓

ภาคผนวก ญ
หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญในการสนทนากลุ่ม
(Focus Group Discussion)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๑๖๑๖

๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP)

เจริญพร ดร.อโณทัย ไทยวรรณศรี ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน สพฐ.

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ฐานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นายเจน เกิดโพชา : ๐๖๒ ๕๔๙ ๑๖๓๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๑๖๑๖

๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP)

เจริญพร นายไพฑูรย์ อรุณศรีประดิษฐ์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา จานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นายเจน เกิดโพชา : ๐๖๒ ๕๔๙ ๑๖๓๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๑๖๑๖

๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP)

เจริญพร ดร.จงรักษ์ ศรีทิพย์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ฐานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นายเจน เกิดโพชา : ๐๖๒ ๕๔๙ ๑๖๓๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๑๖๑๖

๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP)

เจริญพร ดร.ฐาปณี พวงงาม รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ฐานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นายเจน เกิดโพชา : ๐๖๒ ๕๔๙ ๑๖๓๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๑๖๑๖

๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP)

เจริญพร นายธนะชน ทัศนะเกตุ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา จานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นายเจน เกิดโพชา : ๐๖๒ ๕๔๙ ๑๖๓๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๑๖๑๖

๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP)

เจริญพร นางสาวนิตยนันท์ อัครวรรณโรจน์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ฐานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นายเจน เกิดโพชา : ๐๖๒ ๕๔๙ ๑๖๓๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๑๖๑๖

๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP)

เจริญพร นางกัญญา อิ่มใจ ผู้อำนวยการ กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นายเจน เกิดโพชา : ๐๖๒ ๕๔๙ ๑๖๓๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๑๖๑๖

๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP)

เจริญพร นายกฤษฎา ทรัพย์ชำ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา จานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นายเจน เกิดโพชา : ๐๖๒ ๕๔๙ ๑๖๓๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๑๖๑๖

๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP)

เจริญพร นางชลญา ม่วงหวาน ศึกษานิเทศก์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต ๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา จานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นายเจน เกิดโพชา : ๐๖๒ ๕๔๙ ๑๖๓๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๑๖๑๖

๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP)

เจริญพร นางสาวสุมินตรา ปิ่นทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดรางปลาหมอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต ๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นายเจน เกิดโพชา : ๐๖๒ ๕๔๙ ๑๖๓๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๑๖๑๖

๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP)

เจริญพร ดร.ฉวีวรรณ เพื่องทอง ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสังฆจายเถร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต ๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนำ ธมฺมวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นายเจน เกิดโพชา : ๐๖๒ ๕๔๙ ๑๖๓๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๑๖๑๖

๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP)

เจริญพร นางสาวจิราภรณ์ เจริญเชื้อ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหุบพริก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นายเจน เกิดโพชา : ๐๖๒ ๕๔๙ ๑๖๓๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๑๖๑๖

๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP)

เจริญพร นางสาวกานต์นภัส กลับเครือ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดดอนตะโก(วังประชารัฐอุปถัมภ์) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต ๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธมฺมวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นายเจน เกิดโพชา : ๐๖๒ ๕๔๙ ๑๖๓๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๑๖๑๖

๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP)

เจริญพร นางสาวอรทัย บุญเสิ่ง ครูโรงเรียนบ้านหนองปากดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต ๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธานวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นายเจน เกิดโพชา : ๐๖๒ ๕๔๙ ๑๖๓๕

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๒๔๘ ถ.ศาลายา-นครชัยศรี
ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม ๗๓๑๗๐
โทร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๐๐ โทรสาร. ๐๒-๔๔๔-๖๐๖๐
www.mbu.ac.th

ที่ อว ๗๙๐๙/ว ๑๖๑๖

๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP)

เจริญพร นางสาวปานเนตร ม่วงสุวรรณ ครูโรงเรียนวัดรางปลาหมอ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต ๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) จำนวน ๑ ชุด

ด้วย นายเจน เกิดโพชา เลขทะเบียนนักศึกษา ๖๒๓๐๑๕๐๔๓๒๐๑๐ นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (EDUCATIONAL ADMINISTRATION) ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้รับอนุมัติหัวข้อดุษฎีนิพนธ์เรื่อง "รูปแบบการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กที่มีการใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันตก (DISTRANCE LEARNING MANAGEMENT MODEL OF SMALL PRIMARY SCHOOLS OF SCHOOL ADMINISTRATION UNDER THE PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE IN WESTERN REGION)" มีความประสงค์จะขอให้ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) เพื่อเก็บข้อมูลเขียนดุษฎีนิพนธ์

ดังนั้น คณะศึกษาศาสตร์ จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการเสวนากลุ่ม (FOCUS GROUP) ดังกล่าว สำหรับวันและเวลานักศึกษาจะเป็นผู้ไปติดต่อกับท่านด้วยตนเอง

จึงเจริญพรมาเพื่อขอความอนุเคราะห์

ขออำนวยพร

(พระมหาบุญนา ธมฺมวีโร, ผศ.ดร.)
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้ประสานงาน นายเจน เกิดโพชา : ๐๖๒ ๕๔๙ ๑๖๓๕

ภาคผนวก ฎ
ภาพประกอบการประเมินและรับรองรูปแบบ
โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)

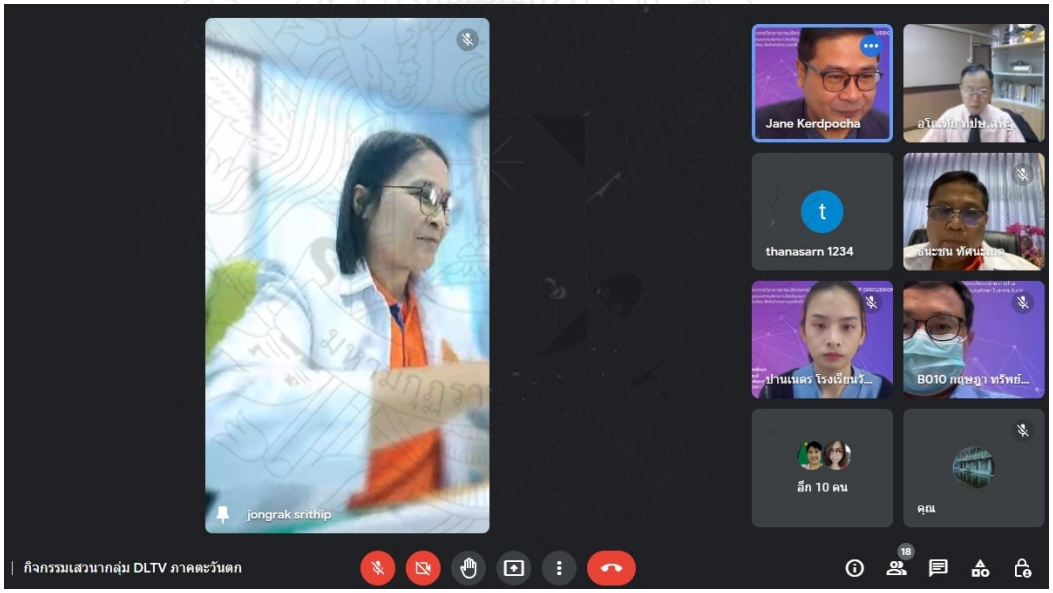
ภาพประกอบการประเมินและรับรองรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ในด้านความเป็นไปได้ ความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 15 คน

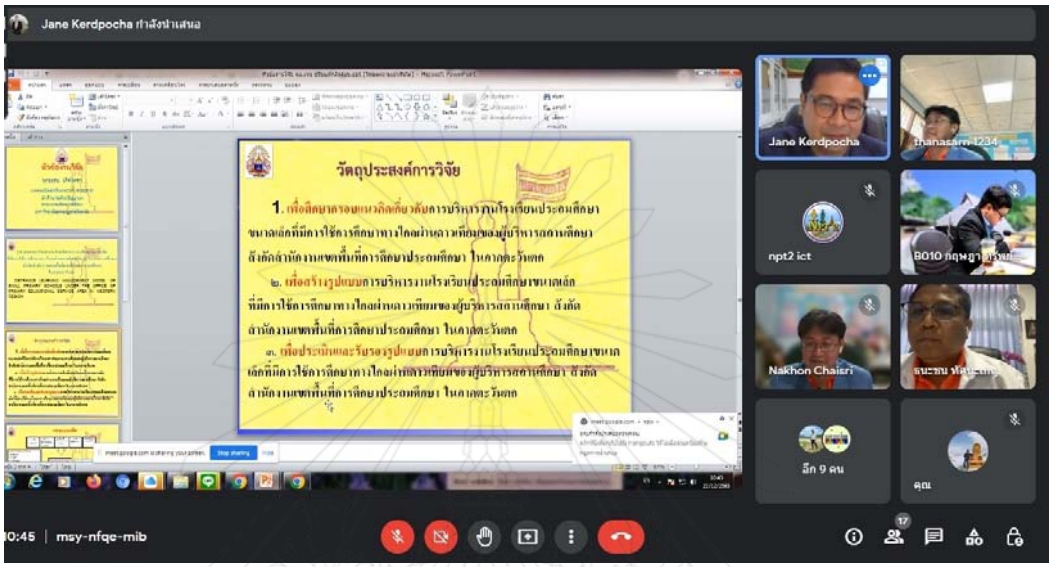

ภาพประกอบการประเมินและรับรองรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ในด้านความเป็นไปได้ ความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 15 คน

ภาพประกอบการประเมินและรับรองรูปแบบจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ในด้านความเป็นไปได้ ความถูกต้อง ความเหมาะสม และความเป็นประโยชน์ โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 15 คน

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล เจน เกิดโพชา

ที่อยู่ 109/179 หมู่ที่ 2 ตำบลบางเตย อำเภอสามพราน
จังหวัดนครปฐม 73210
โทร. 062-549-1635

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2547	ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอกคอมพิวเตอร์ศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
พ.ศ. 2555	ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

หน้าที่การงานปัจจุบัน ผู้อำนวยการโรงเรียนคลองบางกระทึก (ประสานประชานุกูล)
ตำบลบางกระทึก อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม 73210